

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

ULUSAL ALANDA YAPILAN TÜRKÇE YETERLİK SINAVLARININ YABANCI
DİLLER ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE METNİ'NDE BELİRTİLEN DİL
YETERLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

DOKTORA TEZİ

GÖKHAN HALDUN DEMİRDÖVEN

DANIŞMAN

PROF. DR. ALPASLAN OKUR

EKİM 2022

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

ULUSAL ALANDA YAPILAN TÜRKÇE YETERLİK SINAVLARININ YABANCI
DİLLER ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE METNİ'NDE BELİRTİLEN DİL
YETERLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

DOKTORA TEZİ

GÖKHAN HALDUN DEMİRDÖVEN

DANIŞMAN
PROF. DR. ALPASLAN OKUR

EKİM 2022

BİLDİRİM

- Doktora tezimi Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünün Tez-Proje Yazım Kılavuzuna uygun hazırladığımı,
- Tezimde yer alan görsel ve yazılı tüm bilgi ve belgeleri etik ve akademik kurallara uygun olarak sunduğumu,
- Faydalandığım akademik belgelere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve kaynak gösterdiğimi,
- Bu tezin tamamını ya da herhangi bir bölümünü başka bir çalışmada kullanmadığımı beyan ederim.

Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN

ÖN SÖZ

1984'te Ankara Üniversitesi TÖMER'in kuruluşuyla kurumsal bir yapılanma süreci içerisine dâhil olarak bilimsel altyapı donanımları çerçevesinde profesyonel bir tutumla ele alınmaya başlanan *Yabancılar Türkçe Öğretimi* disiplin alanı; özellikle son on beş yıllık zaman dilimi dikkate alındığında 2009 yılından itibaren Yunus Emre Enstitüsü'nün uluslararası faaliyetlerine başlaması, 2010'lu yılların başıyla birlikte ulusal zeminde üniversiteler bünyesinde uygulamalarını yürüten TÖMER'lerin sayısında belirgin bir artış yaşanması ve 1 Eylül 2016 tarihi itibarıyla Türkiye Maarif Vakfı'nın okul öncesinden lisans eğitime uzanan geniş bir yelpaze aralığında yurtdışında Türkçemizin bilim, kültür ve sanat dili olarak temsil edilmesi adına öncü uygulamalar başlatması ile sürekli yükseliş halinde olan bir gelişim ivmesi yakalamıştır. Bu bağlamda ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavları (TYS) da bu disiplin alanının ölçme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin ana unsuru oluşturmaları yönüyle dikkat çekmiş ve alan uzmanları tarafından Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (AOÖÇ) ekseninde modern yaklaşımlar temel alınarak yenilikçi çalışmaların odak noktasını oluşturmuştur. İlgili kapsamdan hareketle, bu araştırmada ulusal düzlemde yürütülen YYS'lerin AOÖÇ'de sunulan örnek tanımlayıcı dil yeterlikleri çerçevesinde betimsel analizi yapılarak ortaya çıkan genel görünüme yönelik bir durum tablosu biçimlendirmek amaçlanmıştır.

Lisansüstü öğrenim hayatım boyunca desteğini ve bilgisini benden esirgemeyen kıymetli danışmanım Prof. Dr. Alpaslan OKUR'a, kıymetli hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZDEMİR, Prof. Dr. Mehmet Barış HORZUM, Prof. Dr. İlhan ERDEM ve Doç. Dr. Serhat KÜÇÜK ile her zaman yanımda olan sevgili anne-babam Nermin-Haşim DEMİRDÖVEN'e teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca ilgi ve yardımlarını her zaman hissettiğim değerli büyüğüm Öğr. Gör. Erdal ÖZCAN'a ve değerli arkadaşlarım Arş. Gör. Dr. Safa EROĞLU, Arş. Gör. Dr. Murat TOPAL, Arş. Gör. Rabia GÜRBÜZ US ile Furkan BİLGE'ye; YYS arşivlerini açan Gazi/Hacettepe/Sakarya Üniversiteleri TÖMER ile İstanbul Üniversitesi DİLMER ve Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM yönetimlerine; 2211/A Yurtiçi Doktora Burs Programı kapsamında çalışmamı maddi yönden destekleyen TÜBİTAK'a ve AOÖÇ'nin çevirisi sırasında değerli katkılarıyla destek olan arkadaşım Öğrt. Özge Ezgi ŞAHİN'e teşekkürlerimi sunarım.

Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN

ÖZET

ULUSAL ALANDA YAPILAN TÜRKÇE YETERLİK SINAVLARININ YABANCI DİLLER ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE METNİ'NDE BELİRTİLEN DİL YETERLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN, Doktora Tezi

Danışman: Prof. Dr. Alpaslan OKUR

Sakarya Üniversitesi, 2022

Araştırma kapsamında ulusal sahada uygulanan Türkçe Yeterlik Sınavlarının (TYS) Yabancı Diller Öğretimi Ortak Çerçeve Metni'nde (AOÖÇ) belirtilen dil yeterlikleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. İlgili doğrultuda evreni temsil edebilmesi adına Gazi Üniversitesi TÖMER, İstanbul Üniversitesi DİLMER, Hacettepe Üniversitesi TÖMER, Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM ve Sakarya Üniversitesi TÖMER kurumlarında uygulanan TYS'ler (2020) örneklem olarak seçilmiş ve Çerçeve Metin'de sunulan dil yeterlikleri ekseninde inceleme altına alınmıştır. Araştırma, kapsamı ve içeriği gereği nitel araştırma yöntemi çerçevesinde planlanmıştır. Bu minvalde çalışmada nitel araştırmaların doğasına uygun olacak şekilde tarama modeli kullanılmış; ulusal sahada uygulanan Türkçe Yeterlik Sınavlarının (2020), Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi ile (2020 sürümü) olan uyum düzeylerine ilişkin bir durum betimlemesi sunulmaya çalışılmıştır.

Söz konusu kapsamlara yönelik analizlerde bulunabilmek adına AOÖÇ (2018) ve (2020) dijital sürümlerinin Türkçe çevirisi gerçekleştirilmiştir. İlgili bağlamda bahsi geçen ölçme araçları ile dijital kaynaklar, araştırmaya ilişkin veri toplama araçları kapsamında ele alınmış ve veri toplama süreçleri temelinde başat unsurlar olarak çalışmanın odak noktası haline getirilmiştir.

Araştırma bulguları, ilgili kurumlara ilişkin TYS'lerin (2020) içerik analizine tabii tutulması sonucu elde edilmiştir. İçerik analizinde esas hedef, eldeki verileri açıklayabilecek kavram ve kavramlara arası ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada içerik analizi türlerinden kategorisel analiz kullanılmıştır. İlgili bağlamda ilk olarak söz konusu TYS'ler kapsamında sunulan soru maddeleri, AOÖÇ düzleminde ölçmeyi hedefledikleri dil yeterlikleri bakımından içerik analizi temelli inceleme altına alınmış ve bu düzlemde eşleşme gösterdikleri örnek tanımlayıcılar sınır çerçeveleri kabul edilerek ilintili oldukları ölçekler, dil yeterlikleri ile düzeyleri bakımından çeşitli kategorilere ayrılmıştır. Bu işlem

sırasında öncelikle 3 alan uzmanından ayrı ayrı görüş alınmıştır. Devam eden süreçte ilgili uzmanların katıldığı forumlar düzenlenerek tüm analizler bir havuzda toplanmış ve her soru maddesine ilişkin ayrı ayrı tartışma oturumları düzenlenerek oybirliği ile üzerinde genel uzlaşa sağlanan veri analizlerine son şekli verilmiştir. Bu noktada veri analizleri kapsamında sunulan tüm maddelerin, ortak görüş etrafında yapılandırılması esas alınmış ve görüş birliği sağlanamaması halinde uzmanların farklılık gösteren analiz biçimlerinin ayrı ayrı sunulması hedeflenmiştir. Süreç sonunda oy çokluğundan ziyade oybirliği ile biçimlendirilmiş veri analizlerinin ortaya çıktığı görülmüş ve tüm soru maddeleri üzerinde genel uzlaşa sağlanarak ortak bir analiz havuzu oluşturulduğu tespit edilmiştir. Araştırma neticesinde söz konusu ölçme araçlarında beceri temelli olarak ayrı başlıklar altında sunulmuş test maddelerinin AOÖÇ (2020) çizgisinde eşleşme gösterdiği dil düzeyi, tanımlayıcı ölçek ile örnek tanımlayıcı yeterlikler arasında belirli bir uyum düzenin bulunmadığı tespit edilmekle birlikte ilgili test maddelerinin Çerçeve Metne ilişkin belirli ölçeklerle ilintili olarak verilen belirli örnek tanımlayıcılara yönelik bir yığılma hali sergilediği sonuçlarına ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Yeterlik Sınavı, yabancı diller öğretimi ortak çerçeve metni, örnek tanımlayıcı ölçek, örnek tanımlayıcı yeterlik

ABSTRACT

EXAMINATION OF TURKISH PROFICIENCY EXAMS IN THE NATIONAL AREA IN TERMS OF LANGUAGE QUALIFICATIONS STATED IN THE COMMON FRAMEWORK ON FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN, Doctoral Dissertation

Supervisor: Prof. Dr. Alpaslan OKUR

Sakarya Universty, 2022

Within the scope of the research, it is aimed to examine the Turkish Proficiency Exams (TPE) applied in the national field in terms of language proficiency specified in the Common Framework for Teaching Foreign Languages (CEFR). To represent the population in the relevant direction, TPE (2020) applied at Gazi University TÖMER, Istanbul University DİLMER, Hacettepe University TÖMER, Dokuz Eylül University DEDAM and Sakarya University TÖMER institutions were selected as a sample and examined in the axis of language competencies presented in the Framework Text. The research was planned within the framework of the qualitative research method due to its scope and content. In this respect, the survey model was used in the study following the nature of qualitative research; In this study, it has tried to present a situation description of the compliance levels of the Turkish Proficiency Exams (2020) applied in the national field with the European Common Recommendations Framework (2020 version). To scrutinize the aforementioned scopes, the Turkish translation of the digital versions of CEFR (2018) and (2020) was carried out. In the relevant context, the mentioned measurement tools and digital resources have been handled within the scope of data collection tools related to the research and have become the focus of the study as the dominant elements based on data collection processes. The research findings were obtained being the content analysis of the TPE (2020) of the relevant institutions. The main goal of content analysis is to reach concepts and relations between concepts that can explain the data at hand. For this purpose, categorical analysis, one of the content analysis types, was used in the study. In the related context, the question items first presented within the scope of the TPE in question were examined based on content analysis in terms of the language proficiency they aimed to measure at the CEFR level, and the sample descriptors they matched at this level were classified into various categories in terms of their related scales, language proficiency and levels by accepting border frames. During this process, first of all, opinions were obtained from 3 field experts separately. In an ongoing

process, forums were organized with the participation of relevant experts, and the ideas that emerged here were collected in a pool. Each question item was discussed in separate discussion sessions. The data analysis of the items with unanimous consent was given their final form. At this point, it was aimed to structure all the items presented within the scope of data analysis around a common opinion, and in case of lack of consensus, it was aimed to present the different analysis styles of the experts separately. At the end of the process, it was seen that data analyses formed by consensus rather than majority vote emerged, and it was determined that a common analysis pool was created by providing a consensus on all question items. As a result of the research, within aforesaid measurement tools, it has been determined that there is no certain harmony between the language level, the descriptive scale, and the sample descriptive competencies, in which the test items presented under separate titles based on skill match in line with the CEFR (2020). In addition, it is concluded that the test items exhibit an agglomeration state for certain sample descriptors given concerning certain scales related to the Framework Text.

Keywords: Turkish Proficiency Exams, common framework for teaching foreign languages, the descriptive scale, the descriptive competence

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM.....	i
ÖN SÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xviii
KISALTMALAR.....	xxiv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	4
1.3 Problem Cümlesi.....	5
1.4 Alt Problemler.....	5
1.5 Varsayımlar.....	6
1.6 Sınırlılıklar.....	6
BÖLÜM II.....	7
ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi (YTÖ) ve Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER'ler).....	7
2.2 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ölçme Değerlendirme.....	9
2.2.1 Dil Yeterlik Sınavları.....	12
2.2.2 Türkçe Yeterlik Sınavları (TYS).....	16
2.2.3 Türkçe Yeterlik Sınavlarında Kullanılabilecek Temel Soru Türleri.....	17
2.2.3.1 Çoktan Seçmeli Maddeler.....	18

2.2.3.2 Doğru-Yanlış/Var-Yok Maddeleri	20
2.2.3.3 Kısa Cevaplı (Boşluk Doldurma) Maddeleri.....	21
2.2.3.4 Eşleştirme Maddeleri.....	22
2.2.3.5 Açık Uçlu Maddeler	23
2.3 Türkçe Yeterlik Sınavlarında Ölçme Ve Değerlendirme Uygulamaları	24
2.3.1 Çerçeve Metin’de Sunulan Ortak Öneri Düzeyleri	24
2.3.2 Çerçeve Metin’de Sunulan Asgari Dil Yeterlikleri	27
2.4. İlgili Alan Yazın Araştırmaları.....	35
BÖLÜM III.....	38
YÖNTEM.....	38
3.1. Araştırmanın Modeli.....	38
3.2. Evren ve Örneklem.....	39
3.2.1. Gazi Üniversitesi TÖMER Türkçe Yeterlik Sınavına İlişkin İçerik Bilgileri	39
3.2.2. İstanbul Üniversitesi DİLMER Türkçe Yeterlik Sınavına İlişkin İçerik Bilgileri	43
3.2.3. Hacettepe Üniversitesi TÖMER Türkçe Yeterlik Sınavına İlişkin İçerik Bilgileri...	45
3.2.4. Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM Türkçe Yeterlik Sınavına İlişkin İçerik Bilgileri	48
3.2.5 Sakarya Üniversitesi TÖMER Türkçe Yeterlik Sınavına İlişkin İçerik Bilgileri.....	51
3.3 Veri Toplama Araçları Ve Veri Toplama Süreci.....	54
3.4 Verilerin Analizi	54
BÖLÜM IV.....	56
BULGULAR	56
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	56
4.1.1. Gazi Üniversitesi TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	56
4.1.2. Gazi Üniversitesi TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	75

4.1.3. Gazi Üniversitesi TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	101
4.1.4. Gazi Üniversitesi TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	103
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	108
4.2.1. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	108
4.2.2. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	129
4.2.3. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	150
4.2.4. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	152
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular	155
4.3.1 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	155
4.3.2 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	175
4.3.3 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	187
4.3.4 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	192
4.4 Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular	228
4.4.1. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	228
4.4.2. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) Dilbilgisi Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	248
4.4.3. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	266

4.4.4. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	279
4.4.5. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	281
4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	294
4.5.1. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	294
4.5.2. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	327
4.5.3. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	339
4.5.4. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	346
BÖLÜM V	348
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	348
5.1 Sonuç	348
5.1.1 GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	348
5.1.2 İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	353
5.1.3 HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	357
5.1.4 DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	359
5.1.5 SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	363
5.1.6 GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	366

5.1.7 İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	370
5.1.8 HÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik Analizleri	374
5.1.9 DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	377
5.1.10 SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik Analizleri	382
5.1.11 GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	385
5.1.12 İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	388
5.1.13 HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	392
5.1.14 DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	395
5.1.15 SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	399
5.1.16 GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	402
5.1.17 İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	407
5.1.18 HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	411
5.1.19 DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	416
5.1.20 SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	420
5.2. Tartışma.....	424

5.3 Öneriler.....	436
KAYNAKLAR.....	42438
EKLER	446

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Değerlendirme Türleri	11
Tablo 2. Farklı Dillere İlişkin Yeterlik Sınavları ve Türkçe Karşılıkları	14
Tablo 3. Temel Dil Becerileri Çerçevesinde Yararlanılabilecek Soru Türleri	18
Tablo 4. Dinleme Becerisi Düzeyleri Asgarî/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları	27
Tablo 5. Okuma Becerisi Düzeyleri Asgarî/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları	29
Tablo 6. Yazma Becerisi Düzeyleri Asgarî/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları	31
Tablo 7. Konuşma Becerisi Düzeyleri Asgarî/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları	33
Tablo 8. GÜ TÖMER TYS (2020) İçerik Bilgileri	41
Tablo 9. İÜ DİLMER TYS (2020) İçerik Bilgileri	44
Tablo 10. HÜ TÖMER TYS (2020) İçerik Bilgileri	47
Tablo 11. DEÜ DEDAM TYS (2020) İçerik Bilgileri	50
Tablo 12. SAÜ TÖMER TYS (2020) İçerik Bilgileri	52
Tablo 13. GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	56
Tablo 14. GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	76
Tablo 15. GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	101
Tablo 16. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	104
Tablo 17. İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	108
Tablo 18. İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	129
Tablo 19. İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri	150

Tablo 20. İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	152
Tablo 21. HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	155
Tablo 22. HÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	175
Tablo 23. HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	188
Tablo 24. HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	192
Tablo 25. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	228
Tablo 26. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dil Bilgisi Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	267
Tablo 27. DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	267
Tablo 28. DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	279
Tablo 29. DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	282
Tablo 30. SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	294
Tablo 31. SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	327
Tablo 32. SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	339
Tablo 33. SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri.....	346
Tablo 34. GÜ TÖMER TYS Dinleme Beceri Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları ..	348

Tablo 35. GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	351
Tablo 36. İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Beceri Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları	354
Tablo 37. İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	356
Tablo 38. HÜ TÖMER TYS Beceri Alanlarına İlişkin Soru Türü Dağılımları	358
Tablo 39. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Beceri Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	360
Tablo 40. DEÜ DEDAM TYS (2020) DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	362
Tablo 41. SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Beceri Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	363
Tablo 42. GÜ TÖMER TYS Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları .	366
Tablo 43. GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	368
Tablo 44. İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları	370
Tablo 45. İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	373
Tablo 46. HÜ TÖMER TYS Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları .	374
Tablo 47. HÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	376
Tablo 48. DEÜ DEDAM TYS Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları	377
Tablo 49. DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	379

Tablo 50. SAÜ TÖMER TYS Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları	382
Tablo 51. SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	383
Tablo 52. GÜ TÖMER TYS Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları ..	385
Tablo 53. GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	387
Tablo 54. İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	389
Tablo 55. İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	391
Tablo 56. HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları	392
Tablo 57. HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	394
Tablo 58. DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	395
Tablo 59. DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	397
Tablo 60. SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	399
Tablo 61. SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	401
Tablo 62. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	402
Tablo 63. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	405
Tablo 64. İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	407

Tablo 65. İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	409
Tablo 66. HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	411
Tablo 67.HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	415
Tablo 68. DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	416
Tablo 69. DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	419
Tablo 70.SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları.....	420
Tablo 71. SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	423
Tablo 72. GÜ TÖMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları.....	425
Tablo 73. İÜ DİLMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları.....	425
Tablo 74. HÜ TÖMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları.....	426
Tablo 75. DEÜ DEDAM TYS (2020) Madde Türü Dağılımları	427
Tablo 76. SAÜ TÖMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları	427
Tablo 77. Örneklem Kapsamındaki TYS'lere İlişkin Genel Madde Türü Dağılımları.....	428
Tablo 78. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dilbilgisi Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı	435

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. AOÖÇ Ortak Öneri Düzeyleri.....	25
Şekil 2. Geleneksel Altı Renk.....	25
Şekil 3. GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	349
Şekil 4. GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	349
Şekil 5. GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	350
Şekil 6. GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	353
Şekil 7. İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	354
Şekil 8. İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	355
Şekil 9. İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	355
Şekil 10. İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	357
Şekil 11. HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	358
Şekil 12. HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	359
Şekil 13. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	360
Şekil 14. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	361
Şekil 15. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	361

Şekil 16. DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	363
Şekil 17. SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	364
Şekil 18. SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	365
Şekil 19. SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	365
Şekil 20. GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	367
Şekil 21. GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	367
Şekil 22. GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	368
Şekil 23. GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	370
Şekil 24. İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları	371
Şekil 25. İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	372
Şekil 26. İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	372
Şekil 27. HÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları.....	375
Şekil 28. HÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları	377
Şekil 29. DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	378

Şekil 30. DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	378
Şekil 31. DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	379
Şekil 32. DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	381
Şekil 33. SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	383
Şekil 34. SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	383
Şekil 35. SAÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	385
Şekil 36. GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	386
Şekil 38. GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	387
Şekil 39. GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	388
Şekil 40. İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	389
Şekil 41. İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	390
Şekil 42. İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	390
Şekil 43. İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	391
Şekil 44. HÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları	392

Şekil 45. HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	393
Şekil 46. HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	393
Şekil 47. HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	395
Şekil 48. DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	396
Şekil 49. DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	396
Şekil 50. DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	397
Şekil 51. DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	398
Şekil 52. SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	399
Şekil 53. SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	400
Şekil 54. SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	400
Şekil 55. SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	402
Şekil 56. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	403
Şekil 57. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	403
Şekil 58. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	404

Şekil 59. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	406
Şekil 60. İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	407
Şekil 61. İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	408
Şekil 62. İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	409
Şekil 63. İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	411
Şekil 64. HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	412
Şekil 65. HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	412
Şekil 66. HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	413
Şekil 67. HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	416
Şekil 68. DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	417
Şekil 69. DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	417
Şekil 70. DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	418
Şekil 71. DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	420
Şekil 72. SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	421

Şekil 73. SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanının Yapılandırıldığı Ölçek Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları	421
Şekil 74. SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları	422
Şekil 75. SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Karşılık Geldiği Örnek Tanımlayıcı Yeterliklere İlişkin Eşleşme Sıklığı Analiz Sonuçları.....	424
Şekil 76. Gökkuşacağı.....	432

KISALTMALAR

AOÖÇ: Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metni

CEFR: Common European Framework of Reference for Languages

DEÜ DEDAM: Dokuz Eylül Üniversitesi Dil Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi

GÜ TÖMER: Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi

HÜ TÖMER: Hacettepe Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

İÜ DİLMER: İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi

SAÜ TÖMER: Sakarya Üniversitesi Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem durumu

1960’larda ortaya çıkan ‘küreselleşme’ kavramı, 90’lı yıllara gelindiğinde özellikle bilgi, iletişim ve ulaşım teknolojilerindeki gelişmelere bağlı olarak hızla değişim gösteren bir yapılanma sürecine dâhil olmuştur. Bu yapılanma sürecine ilişkin ‘uluslararası’ nitelikler temelinde yeniden ele alınan boyutlardan biri de eğitim sektörüdür. İlgili doğrultudan hareketle; eğitim sistemlerine dair genel bir çerçevenin ‘uluslararasılaşma’ ölçütleri kapsamında şekillendirilmesinin, kaçınılmaz bir olgu olarak karşımıza çıktığını söyleyebiliriz.

‘Uluslararasılaşma’ olgusu, yükseköğretim düzlemine uyarlandığında; ‘öğrenci-öğretim elemanı hareketliliği’, ‘eğitim programları ile öğretim yöntemlerinin uluslararası standartlarda olması’ ve ‘uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde olma’ gibi unsurlarla ilişkili olduğu görülmektedir (Knight, 2004). Bu unsurlardan; yüksek bir ekonomik getiri sağlama özelliğiyle uluslararası öğrenci hareketliliği, ülke ekonomileri için önemli bir gelir kaynağı teşkil etmekte ve söz konusu kaynağa ilişkin paylaşım dağılımı, ülkeler arasında doğal bir rekabet ortamı oluşmasına zemin hazırlamaktadır (Marginson ve Van der Wende, 2009; Wilkins ve Huisman, 2011). Son 10 yıllık süreç inceleme altına alındığında, üniversitelerimizde eğitim gören uluslararası öğrenci sayısında %75’lik bir artış olduğu gözlemlenmektedir. Güncel veriler doğrultusunda 163 bin uluslararası öğrenciye ev sahipliği yapan Türkiye, 2023 yılı itibarıyla bu sayıyı 200 bine çıkarmayı amaçlamaktadır (YTB, 2022). Bu doğrultudan hareketle; yaklaşık 40 yıla yakın bir süredir kurumsal olarak profesyonel şekilde ele alınan Yabancılar Türkçe Öğretimi (YTÖ), ilgili rekabet kapsamında ülkemiz için önem teşkil eden mühim bir disiplin alanı olduğunu söyleyebiliriz.

80’li yıllarda Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi’nin (TÖMER) kuruluşuyla birlikte bir kurumsallaşma sürecine dâhil olan YTÖ, 1990’lı yıllardan itibaren Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) ve MEB Yurtdışı

Teşkilatı'nın oluşturulması ile bir gelişim sürecine girmiş ve 2000'li yıllardan itibaren ise TÖMER ve DİLMER gibi üniversite bünyelerinde yapılandırılan dil araştırma merkezleri sayılarındaki artış, Yunus Eme Enstitüsü'nün (YEE) uluslararası faaliyetlerine başlaması (2009) ve son olarak Maarif Vakfı'nın (TMV) sahaya inmesi (2016) ile birlikte önemli bir yükseliş ivmesi yakalamıştır.

Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'deki üniversitelerde alan eğitimi derslerine başlayabilmesi için ya Türkçe hazırlık sınıflarını başarıyla tamamlamaları ya da Türkçe Yeterlik Sınavı'ndan (TYS) yeterli almış olmaları gerekmektedir. *Bireyin, belli bir alanda minimum yeterlik düzeyine ulaşıp ulaşmadığını ortaya koymak için yapılan sınavlar* (Turgut ve Baykul 2015) şeklinde tanımlanan yeterlik sınavları, 'Türkçe' temelinde ele alındığında; TYS'lerin Türkiye'de lisans ya da lisansüstü eğitim almak isteyen yabancı öğrencilerin Türkçe hazırlık sınıfından muaf olabilmek amacıyla girdikleri imtihanlara gönderim yaptığı söyleyebiliriz. TYS'ler, ulusal boyutta Türkiye'deki üniversitelere ait TÖMER'ler aracılığıyla; uluslararası boyutta ise YEE, TMV ve TELC aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Üniversiteler bünyesinde hizmet sunan TÖMER'ler, yabancı öğrencilerin temel dil becerileri ve akademik yeterliklerini geliştirmeye yönelik otantik içerikler (etkinlik, uygulama, ölçme ve değerlendirme vb.) sunma aracılığıyla yurtiçi sahası kapsamında YTÖ alanın, dinamik yüzünü oluşturmaktadır. Ölçme ve değerlendirme boyutuna ilişkin işlevleri göz önüne alındığında bu kurumlarda; seviye belirleme sınavları, kur ve sertifika sınavları ile yeterlik sınavlarının yapıldığı görülmektedir.

TÖMER'ler aracılığıyla yürütülen ulusal saha kapsamındaki Türkçe Yeterlik Sınavları (TYS), B2 ve C1 düzeylerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. TÖMER'ler bünyesinde gerçekleştirilen TYS'nin, Türkiye çapında genel geçer bir kabul görme özelliği bulunmamaktadır. Üniversite yönetimleri, senato kararları doğrultusunda farklı bir kurum tarafından verilen Türkçe yeterlik sertifikasını kabul edip etmeme hakkına sahiptir. Diğer taraftan üniversite eğitime başlayacağı kurum tarafından yapılan TYS'de başarısız olan bir öğrencinin, farklı bir kurumun sınavında başarılı olarak Türkçe hazırlık sınıfından muaf tutulduğu durumlarla karşılaştığı da bilinmektedir. Boylu ve Başar (2016) söz konusu problem durumunun, TÖMER'ler aracılığıyla yürütülen TYS'lerin geçerlik ve güvenilirliği konusunda şüphe oluşturacağı bağlamına vurgu yaparak bu durumu, bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının, C1 düzeyi sertifikası olan bazı öğrencilerin kendilerini ifade etmede yetersiz kalmasından şikâyetçi olmasıyla örneklemiştir. Işıkoğlu (2015) ise bağlama daha farklı bir bakış açısıyla yaklaşarak ölçme aracı kaynaklı hatalar nedeniyle

Türkçe seviyesi yeterli olduğu halde başarısız sayılan öğrenciler olabildiği durumuna vurgu yapmakla birlikte AOÖÇ ölçüt alınarak oluşturulan yeterlik sınavları arasındaki seviye ve yapı farklılıklarından yola çıkarak kişilerin, farklı kurumların yeterlik sınavlarından aldığı puan marjının önemli derecede fazla olmasına dikkat çekmektedir. Bu durumlara ek olarak TÖMER'lerin kullanılmış olduğu değerlendirme ölçüt ve ölçeklerinde de bir birlik olmadığı hatta bazı kurumlarda değerlendirme ölçeklerinin dahi önceden belirlenmiş olmayarak bu işlemlerin öğretim elemanlarının tecrübe ve inisiyatiflerine göre gerçekleştirildiği bilinmektedir. Ulusal ve uluslararası sahalarda görev yapan yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kurumları arasında ortak bir program olmamasının, ilgili kurumlardaki işleyişin belirli bir sistemden ziyade bireysel çabalar ile yürütüldüğü izlenimine yol açtığı aşikârdır (Bakır, 2014). İlgili bağlamlar; ulusal düzeyde gerçekleştirilen TYS'lere yönelik uluslararası geçerliği olan standartların belirlenmesinin ve bu sınavların bir çatı altında özdeş şekilde uygulanmasının gerekliliği ve ivediliğinin önemini ortaya koymaktadır.

Avrupa Konseyi'nin bir üyesi olan Türkiye; yabancı dil öğretimi uygulamalarına ilişkin bilimsel altyapısını, *The Common European Framework of Reference for Languages/Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR/AOÖÇ)* kapsamında temellendirmektedir. 1971 yılında Avrupa Konseyi Kültürel İşbirliği Komisyonu aracılığıyla hazırlık çalışmalarına başlanan AOÖÇ, geniş kapsamlı bir çalışmanın ardından tam metin olarak ilk defa 2001 yılında yayımlanmıştır. Çerçeve Metni işlevleri kapsamında ele aldığımızda; *bir öğretim programı sınırları ve sınırlılıklarının ötesinde; plansız, tesadüfi ve yanı sıra kazanılmış becerileri de kapsayan '-e bilirlik' betimleyicileri üzerine eylem odaklı bir yaklaşım temelinde yabancı dil öğretimi süreçlerini organize etme mantığına dayalı sistem yapılanması* şeklinde ifade etmek mümkündür. Bu doğrultuda TYS uygulamalarının, Çerçeve Metin dâhilinde yapılandırılması gerektiği ortadadır.

Çerçeve Metin'de ölçme değerlendirme uygulamaları, geçerlik, güvenirlik ve uygulanabilirlik olmak üzere üç belirleyici unsur etrafında şekillenir. Bu bağlamda; *belirli bir becerinin değerlendirmesi her defasında belirli standartlara ilişkin ölçütlerle yapılırsa; ilgili standartlar birbirinden farklı bağlamlarda da geçerli olursa ve test maddelerinin geliştirilmesi ile başarıların yorumlanması, söz konusu standartlar kapsamında gerçekleştirilirse* belirli bir becerinin ölçme sonuçları, farklı sınav ortamlarında yakın benzerlik gösterebilir (AOÖÇ, 2001, s. 177). Bu durumu TYS özeline uyarlayacak olursak; aynı dil becerisinin, aynı ölçüt/ler kapsamında ele alınması; farklı sınav ortamlarındaki benzer beceri gerektiren durumların, aynı ölçütlerle ilişkilendirilmesi ve soru maddelerinin

güncellenmesi ile sonuçların değerlendirilmesi işlemlerinin, belirli standartlar temelinde gerçekleştirilmesi durumunda farklı kişiler tarafından farklı bağlamlara yönelik oluşturulan TYS'lerin ölçme değerlendirme uygulamaları arasında belirli bir özdeşlik bulunduğu bahsedilebilir.

Dil yeterlik sınavları Çerçeve Metin kapsamında; şeffaf bir plana dayalı dilsel ve iletişimsel görevlerin, tanımlayıcı ölçeklerinde sunulan örnek yeterlikler hedef/kazanım alınarak yapılandırıldığı bir sistem şeklinde ele alınmaktadır. Bu doğrultuda TYS dâhilinde yöneltilen sorular aracılığıyla ölçülmek istenen becerilerin, B2 ve C1 düzeylerinde belirtilen asgari yeterliklerle eşleşmesi bir ön koşul olma durumu oluşturmaktadır.

İlgili bağlamlardan hareketle; TYS'de ölçülmek istenen dil becerileri ile AOÖÇ'de sunulan örnek tanımlayıcılar arasındaki ilinti durumu, bu araştırmanın temelini oluşturmaktadır.

1.2 Araştırmanın amacı ve önemi

Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerde yürütülen yabancı dil eğitimi uygulamalarını, bilimsel bir altyapı düzleminde yeterliklere dayalı bir düzen dâhilinde örgütlenme mantığıyla oluşturulmuş bir sistem yapılanması şeklinde tanımlanabilir. Bu sistematik yapı; yabancı dil öğretim programları, ders materyalleri, ölçme ve değerlendirme uygulamaları vb. unsurlar ile dil eğitimi yaklaşımlarına (yöntem ve teknik) yönelik betimlemeler sunan rehber nitelikli bilimsel bir saha araştırmasına dayanmaktadır. Çalışma kapsamında sunulan dil düzeyleri; kazanılmış ya da mevcut becerilerin, tanımlayıcı ölçekler dâhilinde hangi basamak kümesine ilişkin konumlandığını yansıtmaya amacıyla oluşturulmuştur. Bu dil düzeyleri; A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 seviyelerine ek olarak A1 Öncesi ve artı seviye kısımlarından oluşmaktadır. Her düzey, temel dil becerilerine yönelik oluşturulmuş; '*İletişim Odaklı Dil Etkinlikleri ve Stratejileri*', '*Çoğul Dilli ve Çoğul Kültürlü Yetkinlik*', '*İletişimsel Dil Yetkinlikleri*' ve '*İşaretleşme Yetkinlikleri*' temaları altında verilen örnek tanımlayıcılarla biçimlendirilmiştir. Çerçeve Metnin işleyiş mantığına göre ölçme ve değerlendirme işlemleri sürecinde öğrencinin, belirli becerileri ne ölçüde kazandığı bulgularına ulaşılacak ve bu bulgular, söz konusu dil düzeyinin tespitine aracılık yapacaktır. İlgili düzey tespitinin gerçeği yansıtmaması; ölçme aracının, asgari yeterlik ölçütleri temelinde yapılandırılmış olmasıyla ilintilidir. Diğer türlü; çeşitli kurumların uyguladığı yeterlik sınavlarına giren bir kişinin, belirlenen dil düzeyleri arasında farklılık

olması kaçınılmaz bir durumdur. Dolayısıyla aynı amacı ölçtüğü varsayılan iki ölçme aracı arasında bir uyuma olması gerektiği kaçınılmazdır.

Ulusal sahada uygulanan TYS'ler, tek merkez aracılığıyla gerçekleştirilen özdeş sınavlar şeklinde hazırlanmadığı için sınavların güvenilirlik ve geçerliklerine dair bir belirsizlik durumu mevcuttur. Alan yazın çalışmaları incelendiğinde ilgili sınavları; madde yazımı, madde türü ve Bloom Taksonomisi açısından inceleyen çalışmaların gerçekleştirilmiş olduğu görülmekle birlikte Çerçeve Metin'de sunulan yeterlikler kapsamında ele alındığı mevcut bir çalışmanın bulunmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu bağlama yönelik bir betimleme üretmek, yeterlikler temelinde Türkiye'de yürütülen TYS'lere dair genel bir çerçeve çizebilmek adına önem taşımaktadır.

Yukarıda tasvir edilen bağlamlardan hareketle araştırmacının amacı; ulusal düzeyde TÖMER'ler aracılığıyla yapılan TYS'leri, Çerçeve Metin'de sunulan yeterlikler kapsamında analiz etme yoluyla '*ulusal sahada uygulanan TYS'lere ilişkin bir durum betimlemesi sunmak*' şeklinde tasarlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak çalışma grubu dâhilindeki TYS'ler, soru türleri açısından incelenerek sınavların biçimsel özelliklerine ilişkin bir çerçeve çizilecek, devamında ise ilgili test maddeleri yapısal içerikleri açısından Çerçeve Metne göre ele alınarak beceri ölçülmek istenen becerilere dair betimlemeler yapılacaktır.

1.3 Problem cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; 'Ulusal alanda uygulanan TYS'lerin, Çerçeve Metin'de sunulan dil yeterlikleri kapsamında uyum düzeyi ne durumdadır?' olarak belirlenmiştir.

1.4 Alt problemler

Araştırmanın alt problemler şu şekildedir:

1. Gazi Üniversitesi Türkçe Yeterlik Sınavı'nın (2020) Çerçeve Metin ile uyum düzeyi ne durumdadır?

2. Hacettepe Üniversitesi Türkçe Yeterlik Sınavı'nın (2020) Çerçeve Metin ile uyum düzeyi ne durumdadır?
3. İstanbul Üniversitesi Türkçe Yeterlik Sınavı'nın (2020) Çerçeve Metin ile uyum düzeyi ne durumdadır?
4. Dokuz Eylül Üniversitesi Türkçe Yeterlik Sınavı'nın (2020) Çerçeve Metin ile uyum düzeyi ne durumdadır?
5. Sakarya Üniversitesi Türkçe Yeterlik Sınavı'nın (2020) Çerçeve Metin ile uyum düzeyi ne durumdadır?

1.5 Varsayımlar

Çalışma grubu olarak belirlenen, 2020 yılında uygulanan Gazi, Hacettepe, İstanbul, Dokuz Eylül ve Sakarya Üniversitelerine ait Türkçe yeterlik sınavlarının, Türkçe yeterlik sınavları evrenini temsil ettiği varsayılmaktadır.

1.6 Sınırlılıklar

Araştırma kapsamı; Gazi Üniversitesi TÖMER, Hacettepe Üniversitesi TÖMER, İstanbul Üniversitesi DİLMER, Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM ve Sakarya Üniversitesi TÖMER bünyesinde uygulanan 2020 yılı TYS'ler ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi (YTÖ) ve Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER'ler)

Türkçeye ve Türk tarihine ilişkin tarihteki en eski yazılı kaynaklar 6.yüzyıldaki Yenisey yazıtları ile 8.yüzyıldaki Orhun Abideleridir. Yenisey yazıtları, bazı mezar taşlarının dışında okunabilir olmaması nedeniyle belge niteliği taşımazlar. Dolayısıyla eldeki en önemli eserin Orhun Abideleri olduğunu söyleyebiliriz. Bu doğrultuda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine ilişkin tarihi süreç içinde alabileceğimiz en eski dönem de bu olmaktadır. Öte yandan Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği en eski kaynak Karahanlılar döneminde Kaşgarlı Mahmut tarafından 1072-1074 yılları arasında kaleme alınan Dîvânü Lûgati't-Türk adlı eserdir.

11. yüzyıldan 20. yüzyıla değin YTÖ alanına ilişkin çeşitli dönemlerde birçok eser kaleme alınmış fakat bu disiplin alanının profesyonel bir şekilde ele alınarak kurumsal bir boyut kazanması, 1984 yılında Ankara Üniversitesi TÖMER'in kuruluşuyla birlikte gerçekleşmiştir.

Ankara Üniversitesi'nde gerçekleşen bir yapılanma ile mevcut olma durumu kazanan TÖMER'ler, uluslararası öğrencilerin dilsel gelişimlerine temel oluşturmanın yanı sıra YTÖ üzerine akademik çalışmalar yürütmek; ders kitabı, yardımcı kitap vb. materyaller üretmek, ölçme değerlendirme uygulamaları kapsamında ölçek, ölçüt vb. standartlar geliştirmek vb. görevleri yerine getiren toplumsal kurumlar olarak faaliyet göstermektedir. Salt bir dil eğitiminden ziyade yabancı öğrencilerin, Türkiye ve Türk kültürüne uyum sağlamasını kolaylaştıracak bir dil eğitimi süreci geçirmelerine olanak sağlamaları yönleriyle de dikkat çekmekte ve bu özellikleriyle uluslararası öğrencilerin gündelik/sosyal ve akademik hayata entegre olmalarına yönelik bir köprü görevi üstlenmektedirler.

Kronolojik perspektifte TÖMER'lerin mevcut durumlarını ele alan çalışmalar inceleme altına alındığında Dolunay (2005), çalışması kapsamında mevcut TÖMER sayısını 6 olarak tespit ederken Bakır (2014) ise çalışmasında bu sayının 62'ye çıktığını ifade etmektedir.

Bakır'ın çalışmasından hemen iki yıl sonra Boylu ve Başar (2016) mevcut TÖMER sayısının 85 olduğunu belirlerken yine hemen iki yıl sonra Erdil (2018), bu sayının 125'e çıktığını ifade etmiştir. En son yapılan güncel çalışmalar kapsamında Özdemir (2020) mevcut TÖMER sayısının 120 olduğunu dile getirmektedir. Ortalama 15 yıllık bir süreç içerisinde yaklaşık 20 kat artan TÖMER'ler, dünya genelinde Türkiye ve Türkçeye karşı olan ilginin yoğunluğunu göz önüne sermesi bakımından önem taşımaktadır. Bu ilginin gerekçelerini; *'2000'li yıllardan itibaren Türk ekonomi ve sanayisinin yükselişe geçerek değer kazanması'*, *'küreselleşme olgusunun üniversiteler boyutunda değerinin fark edilmesi'*, *'YEE ve TMV gibi kurumlar aracılığıyla yurt dışında Türk kültürü ve Türkçenin tanıtımına yönelik önemli faaliyetler gerçekleştirilmesi ve özellikle YEE'nin farklı ülkelerde yabancı öğrenci sınavı (YÖS) yapabilme imkânına sahip olması'* ile *'Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın (YTB) uluslararası öğrenci hareketliliği piyasasına verdiği önem/getirdiği canlılık'* şeklinde sıralamak mümkündür. Bunlara ek olarak 2011 yılı itibariyle Suriye'de başlayan iç karışıklıkların, Türkiye'ye karşı yoğun bir göç akımını tetiklemesinin de TÖMER'lere olan rağbeti artırdığını söyleyebiliriz.

Türkiye ve Türkçeye karşı oluşan bu yoğun ve büyük ilgi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi açısından birtakım problemleri de beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda, özellikle TÖMER'ler boyutunda planlı bir örgütlenme aşamasına geçmekte bazı sorunlar oluşturmuştur.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunları irdeleyen araştırmalar incelendiğinde; ulusal kapsamda YTÖ'nün tek merkezden organize edilen bir kurumsallaşma sürecine geçememiş olması, çoğu problemin kaynağı durumundadır (Sertdemir, 2021; Boylu, 2019; Karataş Demirtaş ve Karataş Acer, 2016; Boylu ve Başar, 2016; Bakır, 2014; Durmuş, 2013; Er, Biçer ve Bozkırlı, 2012; Işıkoğlu, 2015). Söz konusu problem kaynağı, özellikle YTÖ'ye ilişkin bir öğretim programının olması ve dolayısıyla ölçme değerlendirme süreçlerinde tüm kurumlarca uygulanacak belirli ölçütlerin standartlaştırılmaması sonuçlarına yol açması nedeniyle bu disiplin alanının, profesyonel şekilde bir gelişim göstermesine engel oluşturmaktadır. İlgili doğrultuda; Durmuş (2013), *'bu alana ilişkin doçentlik kadrolarının bulunmamasının/verilmemesinin'*; Boylu (2016) ise *'yurtiçi ve yurtdışı sahalarında YTÖ kapsamında hizmet veren kurumları bir akreditasyon süreci dâhilinde denetleyecek bir yapının olmamasının'* profesyonel olarak kurumsallaşma yapılmasına ve problem durumlarının kaynağından çözümü önünde engel oluşturduğunun altını çizmektedir. Bu bağlamda Karataş Demirtaş ve Karataş Acer (2016) YTÖ disiplin

alanı ölçme değerlendirme uygulamalarına dair ciddi bir eksikliğin oluştuğunu belirterek TYS ve DBS'nin yürütülmesi konusunda kurumlar arası teşkilatlanma sağlayabilecek bir organizasyonun bir an önce yapılandırılması elzemliğine vurgu yapmaktadır.

2.2 Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme

'Ölçme ve değerlendirme' olgusuna geçiş yapmadan önce söz konusu olgunun üzerine yapılandığı 'ölçme' ve 'değerlendirme' kavramlarını ayrı ayrı incelemek yerinde olacaktır. Türkçe sözlükte (TDK, 2011, s. 2496) '*en, boy, hacim, süre gibi nicelikleri kendi cinslerinden seçilmiş bir birimle karşılaştırıp kaç birim geldiklerini belirtmek*' şeklinde tanımlanan 'ölçme' kavramı, eğitim bilimleri temelinde '*öğrencilerin başarı düzeylerini ölçen; bilgi ve düşünme süreçlerini ortaya çıkaran, her soru için tek doğru cevabın olduğu uygulamalar*' (Doman, 2001, s. 8) şeklinde ifade edilmektedir. Black ve William (1998, s. 44) ise bu uygulamalara sonuç odaklı yaklaşarak ölçme etkinliğini *değerlendirme işleminin ilk basamağı* olarak nitelemektedir. Tekin (2015, s. 31), ise ölçme işlemini bir betimleme eylemi olarak ele alarak; '*bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığının, sahipse sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembolleriyle ifade edilmesi*' şeklinde tanımlamaktadır. Söz konusu ifadelerden anlaşılabacağı üzere *ölçmeyi, değerlendirmek üzere analiz edilecek veriye ulaşma işlemi* şeklinde tasvir etmek yanlış olmayacaktır.

Ölçme işlemi; belirli bir yöntem temelinde gerçekleştiği için *ölçmenin*, teknik bir kavram olduğunu söyleyebiliriz. Bu işlemi, yabancı dil eğitimi düzlemine uyarlayacak olursak birbiriyle ilişkili üç bağlantı noktasından söz edebiliriz. İlk olarak, uygulanacak ölçme aracının (test, sınav vb.) içerik sınırlarının belirlenmesi gerekmektedir. Bu sınırlama, ölçme kapsamımızı belirlemek adına önem taşımaktadır. Yani, öncelikle hangi dil becerisi ya da becerilerini ölçeceğimizi tespit etmekle işe başlamalıyız. İkinci olarak, ölçülmek istenen beceri ya da becerilerin sergilenip sergilenmediğine karar vermek için ölçütler ortaya koymalıyız. Bu işlemi, bir çeşit cevap anahtarı hazırlama olarak da düşünebiliriz. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, ölçütlerimizin bir sayı ya da sembol kümesi ile ilişkilendirilebilmesidir. İlgili bağlamda *Ortak Öneri Düzeylerini*; kazanılan becerilerin, tanımlayıcı ölçekler dâhilinde hangi basamak kümesine ilişkin konumlandığını yansıtan sembol kümesi olarak düşünebiliriz. Son olarak ise ölçme aracı ile elde ettiğimiz verilerin,

ölçüt sistemimizin hangi kısmına denk geldiğine karar vermeliyiz. Yani, öğrencilerin sergilediği performansı, Çerçeve Metin’de sunulan ya da kendi belirlediğimiz bir puanlama sistemine göre ele almalıyız.

Değerlendirme, öğretmenler, aileler, yöneticiler ve politikacılar gibi eğitim camiasına ilişkin birçok paydaşı ilgilendiren, eğitim öğretim faaliyetlerinin en temel bileşenlerinden biridir (Dietel, Herman, and Knuth 1991). Eğitim sisteminin, belirli amaçlara ilişkin uygunluğu konusunda bir betimleme işi üstlenir (Yıldız, Okur, Arı ve Yakup, 2010).

‘Değerlendirme’ aşaması, gerçekleştirilme amacına göre farklı boyutlarıyla ele alınarak çeşitli şekillerde yapılabilir. Örneğin; sürekli ölçme kontrol listeleri aracılığıyla *öğretim öncesi değerlendirme, öğrenci seviye ve ihtiyaçlarının saptanması; süreç sırasında değerlendirme, öğrenci ve öğretmene dönüt sağlanması ve süreç sonu değerlendirme, hedef kazanımların elde edilmediğine odaklanma* (MEB, 2019, s. 9) olarak sürekli değerlendirme şeklinde yapılabilir. İlgili doğrultuda Richards (2001, s. 220), ‘değerlendirme’ işlemini tanımlarken sürece makro bir çerçeveden yaklaşarak ‘*değerlendirme*’ aşamasının, ‘*öğrenci ve öğretmenin gerçekleştirdikleri eylemi ölçme, ilerideki hedeflere ilişkin gereksinimleri tespit etme ve uygulanan programa dair aksayan kısımları ortaya çıkarma*’ işlemlerine gönderim yaptığını vurgulamaktadır. Diğer yandan söz konusu süreç, mikro bir çerçevede ele alındığında ise *ölçümlerin ölçüt veya ölçütlerle kıyaslanarak bir karara varma işi* (Tan, 2014, s. 47) ya da ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak ölçülen nitelik hakkında değer yargısına varma süreci (Turgut, 1997, s. 3) şeklinde de tanımlanarak gönderim ağı daha dar bir çerçeve ile ilişkilendirilebilir. Çerçeve Metnin (2001), ölçme değerlendirme kısmında ‘*değerlendirme*’ işleminin hangi açıdan ele alındığı ‘*assessment*’ ve ‘*evaluation*’ kavramları arasındaki fark açıklanarak ifade edilmektedir. ‘*Assesment*’ kavramı, ‘*evaluation*’ kavramının alt kümesi olacak şekilde iki kavram da bir ‘değerlendirme’ sürecini işaret etmektedir. Fakat ‘*evaluation*’, öğrenci-öğretmen memnuniyeti ya da öğretim sürecinin verimliliğini değerlendirme gibi daha geniş bir gönderim ağına sahipken ‘*assessment*’ ise ‘*çıktıyı yorumlama*’ yani, ‘*öğrencinin dil yeterliğini anlamlandırma*’ gibi daha dar kapsamlı bir değerlendirme işlemini temsil etmektedir (CEFR, 2001, s. 177). Söz konusu ayrıma ilişkin Çerçeve Metin’de ‘*değerlendirme*’ aşaması mikro işlevleri temelinde ele alınarak ‘*assessment*’ kavramının içerik yapısındaki gibi ‘*dil becerilerine ilişkin veri toplama ve yorumlama*’ şeklinde daha dar bir kapsama gönderim yapmaktadır. Aşağıda, AOÖÇ (2001) kapsamında sunulan değerlendirme türlerine yönelik bilgiler verilmiştir.

Tablo 1

Değerlendirme Türleri (AOÖÇ, 2001, s. 183)

1	Seviye belirleme testi (Başarı değerlendirme)	Dil niteliği değerlendirme (Yeterlik değerlendirme)
2	Ölçüye dayalı olan	Ölçüte dayalı olan
3	Üst düzey öğrenme (ölçüt temelli)	Devamlı öğrenme (ölçüt temelli)
4	Sürekli değerlendirme	Aralıklı değerlendirme
5	Biçimlendirici değerlendirme	Düzye belirleyici değerlendirme
6	Doğrudan değerlendirme	Dolaylı değerlendirme
7	Başarı değerlendirme	Bilgi değerlendirme
8	Öznel değerlendirme	Nesnel değerlendirme
9	Kontrol listesi değerlendirme	Performans değerlendirme
10	İzlenim değerlendirme	Yönlendirilmiş karar
11	Tümel değerlendirme	Analitik değerlendirme
12	Seri değerlendirme	Kategorik değerlendirme
13	Başkası tarafından değerlendirilme	Öz değerlendirme

Çerçeve Metin’de (2001) Tablo 1’e ilişkin verilen değerlendirme türü ayrımlarının sadece bilgilendirme amaçlı sunulduğu ve herhangi bir terimin tablonun sağında ya da solunda verilmesinin herhangi bir özel duruma gönderim yapma niyeti taşımadığının özellikle altı çizilmiştir.

Değerlendirme işlemini de üç adımlı bir süreç olarak ele almak mümkündür (Gümüş, 1976, s. 31-32).

- Bir ölçme aracı vasıtasıyla elde edilen veriler ya da ölçme yerine sayılabilecek gözleme dayalı bilgiler,
- Elde edilen veri ya da bilgilerin karşılaştırılmasının yapılacağı standart ölçütler,
- Hüküm, karşılaştırma sonucu ulaşılan sonuç (başarılı, yetersiz vb. değer hükümleri).

İlgili aşamaları yabancı dil eğitimi temelinde inceleyecek olursak öncelikle, belirli bir amaca yönelik belirli becerilerin sergilenmesini içeren bir ölçme aracı ile veri toplama işlemi gerçekleştirilebilir. İkinci aşamada, bu verilerin kıyaslama yapılarak başarılı/başarısız, A2, C1 vb. şekilde karar verileceği bir yeterlik/ölçüt sistemi (puan aralığı) oluşturulabilir ya da mevcut bir sistemden yararlanılabilir. Son aşamada ise ilgili karşılaştırma sonucuna ilişkin bir yorumlama, anlamlandırma işlemi ile değerlendirme süreci sonlandırılabilir.

“Ölçme” ve “değerlendirme”, işlevleri yönüyle birbirlerinden farklılık göstermelerine karşın amaçları kapsamında birbirini tamamlayarak yakın ilişki içerisinde olan iki kavramdır (Bossing, 1942). Ölçme uygulamaları, genel ve standartlaştırılmış etkinlikleri simgelerken değerlendirme uygulamaları ise öğrencilerin bilgi ve becerilerini yansıtmalarıyla ilgilidir (Law ve Eckes, 1995, s. 29). Başka bir deyişle ölçme uygulamaları, belirli bir hedef doğrultusunda veri sağlama işlemiyken değerlendirme uygulamaları ise ilgili veriye ilişkin karar verme işlemidir. Birlikte (Richards, Plat ve Plat, 1993), kişinin gösterdiği başarı ve gelişimi takip etme işini temsil ederler. Görüldüğü üzere aralarındaki etkileşimin, bütünleştirici bir ilişki ağı üzerine yapılandığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Yabancı dil öğretimi sınavları içerik temelli amaçlarına göre; Yeterlik Sınavları, Tanısal Sınavlar, Başarı Sınavları ve Seviye Belirleme Sınavları olmak üzere dört kategori altında incelenebilir (Brown, 2004, s. 43; Hughes, 1992, s. 9). Çalışmanın devamında Yeterlik Sınavları ile ilgili bilgi verildikten sonra çalışmanın odak noktasını oluşturan Türkçe Yeterlik Sınavı kısmına geçilecektir.

2.2.1 Dil yeterlik sınavları

Mousavi'ye (2007) göre yeterlik kavramını tanımlamanın en iyi yolunun; ne olmadığını incelemekten geçtiğini ifade etmektedir Bu noktada, dil yeterlik sınavlarının, *herhangi bir eğitiminden bağımsız şekilde kişilerin mevcut dil becerilerini ölçmek için tasarlanması* (Hancock, 2006; Alderson, 2005; Brown, 2004) önem teşkil etmektedir. Çünkü bu sınavlar,

genellikle başarı ya da kur tamamlama sınavları ile karıştırılmaktadır. Yeterlik sınavlarında bireyin sahip olduğu beceriler ön plandayken başarı ya da kur tamamlama sınavlarında ise bir öğretim programı dâhilinde kazanılan beceriler dikkate alınır. Bu bağlamda yeterlik sınavlarının belirli bir teori, kur tamamlama/başarı sınavlarının ise belirli bir müfredat temelinde yapılandırıldığı söylemek yanlış olmayacaktır (Bachman, 1995, s. 47). Llurda'nın (2000, s. 91) *dile ilişkin bilginin, kullanıma dönüşmesi*; Harrison'un (1983, s. 7), *bireyin sahip olduğu becerileri gerçek durumlara uygulama becerisi*, şeklinde tanımladığı dil yeterlik sınavları, güncel hayat kapsamında kişinin ileride ihtiyaç duyabileceği gerçek dil beceri ve işlevlerine yönelik oluşturulmuş belirli performans görevlerini ölçme işlemine gönderim yapar (Heaton, 1990, s. 17). Yoğunlukla;

- Üniversitelerin dil hazırlık sınıflarından muaf olmak isteyen öğrencilere,
- İlgili dil dışında farklı bölümlerin öğrencisi olup dil dersinden muaf sayılmayı hedefleyen uluslararası öğrencilere ve
- Mesleki bağlamda farklı bir dilde yeterliğini doğrulamak zorunda olanlara kişilere yönelik olarak gerçekleştirilir.

Bu sınav türü; kişinin, dil becerilerini kapsamlı bir şekilde tespit edebilme amacına hizmet eder (Nurdiana, 2020, s. 19). *Bireyin belli bir alanda minimum yeterlik düzeyine ulaşmış ulaşmadığını ortaya koymak amacıyla uygulanır* (Turgut ve Baykul (2015, s. 344). Özetleyici (*summarized*) ve ölçüt temelli (*criterion-referenced*) olmaları, belirgin özellikleri arasında gösterilir (North, 2012; Canale ve Swain, 1980; Bachman, 1990). Bireyin ikinci dilde performans gösterme yeteneğini temsil eder (North, 2012). Bireyin diğer bir dilde performans gösterme yeteneğini temsil eden bu sınavlarda, kişinin farklı bir dildeki becerileri, belirli ölçütler temelinde bir hükme bağlanır (North, 2012). Bu sınavların ölçme değerlendirme işlemleri, her beceri alanının birbirine eklendiği tekli puanlama sistemi üzerinden açıklanır ve sonuç doğrultusunda kişiye eksiklikleri ile ilgili dönüt verilmez.

Geniş çapta standartlaştırılmış yeterlik sınavlarındaki en önemli konulardan biri, kapsam geçerliğidir. Çünkü bu tür testlerin; belirli bir alanın tüm içeriği yansıtmaları olamayacağı gibi pratik şekilde sınırlı sayıda beceri alanını örneklemeleri de gerekmektedir (Brown, 2004, s. 25). Dil yeterlik sınavları oluşturulurken temel alınan en önemli ilke, sınavların gereksiz/artık bilgiden arındırılmış olmasıdır (Spolsky, 1969). Eckes and Grotjahn, 2006, bu ilkeye örnek olarak yeterlik sınavlarına ilişkin metinlerde artık bilgi ya da kelimelere yer vermek yerine metin kapsamında boşluk doldurma soruları oluşturarak

cevap maddelerinde öğrencilerin çıkarım yapma yoluyla ulaşabileceği bilgi ya da kelimelere yer vermenin daha faydalı olacağını ifade etmektedir.

Aşağıdaki tabloda farklı dillere ilişkin bazı yeterlik sınavları hakkında tanıtıcı bilgiler verilmiştir.

Tablo 2

Farklı Dillere İlişkin Yeterlik Sınavları ve Türkçe Karşılıkları (Demirel, 2019, s. 27)

Dil	Sınavın Kısa Adı	Sınavın Özgün Adı	Sınavın Karşılığı	Türkçe Karşılığı
Türkçe	TYS	Türkçe Yeterlik Sınavı	Türkçe Yeterlik Sınavı	Türkçe Yeterlik Sınavı
İngilizce	CPE	Cambridge Proficiency English	Cambridge İngilizce Yeterlik	Cambridge İngilizce Yeterlik
	CAE	Cambridge Advanced English	Cambridge İngilizce	İleri İngilizce
	TOEFL iBT	Test of English as a Foreign Language Internet Based Test	Yabancı Dil Olarak İngilizce Testi	İnternet Tabanlı Test
	PTE Akademik	Pearson Test of English	İngilizce Testi	Pearson Akademik
Almanca	TestDaF	Der Test Deutsch als Fremdsprache	Yabancı Dil Olarak Almanca Testi	Almanca Testi

	DSD II	Deutsches Sprachdiplom II	Alman Diploması II	Dili
	telc	The European Language Certificates	Avrupa Sertifikaları	Dil
	Goethe- Zertifikat	Goethe-Zertifikat	Goethe Sertifikası	
Fransızca	DELF & DALF	Diplôme D'études En Langue Française	Fransız Çalışmaları Diploması	Dil
		Diplôme Approfondi En Langue Française	Fransızca İleri Diploması	
İspanyolca	DELE	Diplomas de Espanol Como Lengua Extranjera	Yabancı Dil Olarak İspanyolca Diploması	
İtalyanca	CELI	Certificato Di Lingua Italiana	İtalyan Sertifikaları	Dili
Rusça	TORFL	Test of Russian as a Foreign Language	Yabancı Dil Olarak Rusça Testi	

Tablo 2’de görüldüğü üzere İngilizce, yeterlik sınavı sayısı en fazla olan ülke durumundadır.

2.2.2 Türkçe Yeterlik Sınavları (TYS)

Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) modeli geliştirmeye yönelik ilk çalışmalar, 6 Ekim 2011 tarihinde Yunus Emre Enstitüsü önderliğinde, çeşitli üniversitelerin TÖMER'lerinden gelen akademisyenler ve MEB YEĞİTEK'ten bir uzmanın katılımıyla oluşturulan çalışma grubu aracılığıyla başlatılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda Yunus Emre Enstitüsü tarafından Çerçeve Metin'de sunulan örnek tanımlayıcılar ölçüt alınarak bir YYS modeli geliştirilmiş ve bu modelin ilk uygulaması 19.10.2012 tarihinde Tahran YEE'de gerçekleştirilmiştir. Association of Language Testers in Europe (ALTE) tarafından akreditasyon süreci tamamlanan YYS, Türkçenin uluslararası geçerliğe sahip ilk ve tek sınavı olması dolayısıyla büyük önem taşımakta ve 15 Ocak 2022 tarihinde uygulanan sınavdan bu yana Türkçe Yeterlik Belgesi üzerinde ALTE Kalite Nişanı bulunmaktadır. (YEE, 2022). Bu yeterlik belgesi; yalnız uluslararası öğrencilerin Türkçe hazırlık sınıfı muafiyeti için değil, vatandaşlık ile iş başvuruları gibi farklı alanlarda da işe yaramaktadır (Barın ve Başar, 2016).

Ulusal alanda uygulanan YYS'ler, üniversiteler bünyesinde hizmet veren TÖMER'ler aracılığıyla yürütülmektedir. Bu merkezler arasında ortak şekilde temel alınan herhangi bir yabancı dil öğretim programı bulunmamaktadır. Bu problem durumu, YYS uygulayan merkezlerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarında da ortaklık olmaması sonucunu doğurmaktadır. Türkiye, Avrupa Konseyi'ne üye ülkeler arasında olduğu için ölçme değerlendirme ile sınav hazırlama gibi konularda AOÖÇ'de belirtilen ölçütleri temel alma durumundadır. Fakat yapılan saha çalışmaları, TÖMER'lerde derse giren okutmanların, AOÖÇ'de sunulan ölçütler ve sınav içeriği hazırlama bağlamına ilişkin konular hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığını göstermektedir (Boylu, 2019; Boylu ve Başar, 2016; Durmuş, 2013; Biçer ve Bozkırlı, 2012). Bu durum, uluslararası öğrenciler tarafından büyük önem taşıyan YYS'ler arasında; hazırlanış yöntemi, uygulanış biçimi, içerik kapsamı, kullanılan soru türleri, temel alınan ölçütler, hedeflenen kazanımlar vb. unsurlara ilişkin önemli derecede uyumsuzluklar meydana gelmesine yol açmaktadır. Kocayanak (2021) söz konusu uyumsuzluk durumlarını betimleme doğrultusunda çeşitli örnekler sunmaktadır. Kimi öğrenciler okuma becerisiyle ilgili olarak doğru yanlış ve çoktan seçmeli soru türleri şeklinde biçimlendirilmiş 20 test maddelik okuma becerisi alanından sorumlu olurken kimi öğrencilerin ise farklı soru tipleri dâhilinde 40 soruluk bir okuma becerisi alanından sorumlu olabildiğine dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra bazı kurumların YYS'lerinde ölçülmek istenen beceriler çeşitlilik gösterirken bazılarında sınırlı olduğuna ve kimi öğrenciler tüm

becerilerden sorumlu olurken kimilerinin ise dinleme becerisi sınavına girmeden yeterlilik belgesi alabildiğine vurgu yaparak bu sınavların geçerlik ve güvenilirliklerine ilişkin soru işaretleri oluştuğunu ifade etmektedir. Boylu (2019, s. 41) ise uyumsuzluk bağlamına değerlendirme ölçütleri kapsamında yaklaşılarak yeterlik sınavlarının; dinleme, okuma, yazma ve konuşma beceri alanlarının her biri eşit etkiye sahip olmak üzere 100 puan üzerinden anlamlandırma işlemine tabi tutulurken sınavdan geçer not alabilmek için beceri alanlarının her birinden en az 12, 5 puan alınması gerektiğinin altını çizmektedir. Buna karşın bazı TÖMER'lerin bu hususta bilgi sahibi olmaması ya da bu hususu dikkate almaması nedeniyle değerlendirme işlemini beceri yerine toplam puan odaklı şekilde ele alarak 12,5'in altında not alınmış beceri alanı olsa bile toplam puan doğrultusunda başarılı ya da başarısız şeklinde bir değerlendirme yaptığı görülmektedir. İlgili kapsamdan hareketle TYS'de başarılı sayılmak için her beceri alanından en az %50 puan almak ön koşul olduğu konusunda tüm TÖMER'lerin bilinçlendirilmesi gerekmektedir (Boylu, 2019, s. 41).

2.2.3 Türkçe Yeterlik Sınavlarında kullanılabilecek temel soru türleri

Ölçme araçları; hedef kazanımlar doğrultusunda bireyin yeterliklerini/başarılarını tespit etme işlevine yönelik standartlaştırma olanağı sağlayan durum betimleyicilerdir. Bu durum betimleyiciler aracılığıyla bireyin yeterlik sınırlarını gerçekçi bir çerçevede yansıtabilme etkinlikleri, ölçülmesi amaçlanan beceriye uygun soru türü kullanımıyla yakın ilişkilidir. Çünkü her soru türü, her beceri alanına uygun bir ölçme tekniği olmadığı gibi tüm bilişsel düzeylerin ölçümü için de elverişli değildir. İlgili kapsamda Türkçe Yeterlik Sınavları oluşturulurken yararlanılan ölçme tekniklerinin (soru türlerinin), elde edilen sonuçların güvenilirliğini olumlu yönde etkileyebileceği gibi olumsuz yönde etkileyebileceğinin de olası bir durum olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Soruların yapılandırılma biçimi, bu yönleriyle ölçme-değerlendirme süreçlerinde dikkatle ele alınması gereken hususlar arasında yer almaktadır. Tablo 3'te temel dil becerileri ölçme değerlendirme uygulamalarına ilişkin uygunluk gösteren soru türleri yer almaktadır.

Tablo 3

Temel Dil Becerileri Çerçevesinde Yararlanılabilecek Soru Türleri

Alımlama/Anlama Becerileri	Sözlü Kavrama (Dinleme Becerisi)	• Çoktan seçmeli • Doğru-yanlış/Var-yok • Eşleştirme
	Okuduğunu Kavrama (Okuma Becerisi)	• Kısa cevaplı soru • Çoktan seçmeli • Doğru-yanlış/Var-yok • Eşleştirme • Kısa cevaplı
	Sözlü Üretim (Konuşma Becerisi)	• Açık uçlu • Kısa cevaplı
	Yazılı Üretim (Yazma Becerisi)	• Açık uçlu (yazılı yoklama)

Tablo 3’te sunulduğu üzere TYS kapsamında ölçme aracı oluşturulurken tercih edilebilecek soru türlerini, ‘Çoktan seçmeli maddeler’; ‘Doğru-yanlış/Var-yok maddeleri’; ‘Eşleştirme maddeleri’; ‘Kısa cevaplı (boşluk doldurma) maddeler’ ve Açık uçlu (yazılı yoklama) maddeler olmak üzere beş başlık altında inceleyebiliriz.

2.2.3.1 Çoktan seçmeli maddeler

Çoktan seçmeli test maddeleri, cevap maddeleri arasından doğru yanıtı seçebilmeye dayalı bir soru türleridir. En olası veya çok olasılıklı cevap maddesini seçme gibi türleri mevcuttur. Ağırlıklı olarak dört ya da beş cevap maddesi arasındaki tek doğru yanıtı tespit edebilme mantığıyla biçimlendirilmektedir (McKenna, 2019). Temel seviyelere ilişkin 4; orta ve ileri

seviyelere ilişkin olarak ise 5 seçenekli şekilde oluşturulması, kullanılabilirlik açısından daha uygundur (Turgut ve Baykul, 2015). Öğrenci seçme ve yerleştirme sınavları gibi geniş çaplı ölçme ve değerlendirme uygulamaları sırasında ağırlıklı olarak tercih edilen teknik olması bakımından önem taşımakla birlikte bilgiyi organize etme, yazılı veya sözlü bir ürün üretme ya da yaratıcılığı ve üst düzey becerileri ölçme bağlamlarında pek kullanışlı bir soru türü değildir (Gömleksiz, Bıçak, Çetin vd., 2008; Tan, 2006). Açık uçlu sınavlardan farklı olarak doğru cevap maddesini üretmek yerine bir cevap maddesi havuzundan belirlemeyi gerektirir (Aiken, 1991). Yapısal olarak; *test maddesi*, *madde kökü*, *seçenekler*, *doğru cevap maddesi* ve *çeldirici maddeleri* öğelerinden oluşur. *Test maddesi*, sınav kapsamında yer alan her bir soruya; *madde kökü*, soru amacının belirtildiği kısma; *seçenekler*, olası cevap maddelerine, *doğru cevap*, en olası seçenek maddesine ve *çeldiriciler* ise yanlış cevap maddelerine gönderim yapar (Çetin, 2010).

Çoktan seçmeli testlerin; öğretmenler, okullar ve değerlendirme kuruluşları tarafından yaygın olarak tercih edilme nedenleri olarak aşağıdaki gerekçeleri sıralamak mümkündür (Bailey, 1998, s. 130):

- Test maddeleri üzerinde; hızlı, kolay ve ekonomik şekilde puanlama işlemi yapılabilmesi (puanlama işleminin makineler tarafından da yürütülebilmesi),
- Puanlama işleminin nesnellik ve güvenilirlik taşıması,
- ‘Teste’ benzerler ve bu nedenle olağan olarak kabul edilebilir şekilde görünmeleri,
- Doğru-yanlış testlerine kıyasla şans faktöründen daha az etkilenmeleri.

Bu soru hazırlama tekniği ile nitelikli, güvenilirliği ve geçerliği yüksek test maddelerinin oluşturulması özen ve hazırlık gerektirmektedir (Özçelik, 2013). Bu duruma ek olarak, bu soru türüyle oluşturulan sınavların; geçerlilik ve güvenilirliğini yükseltmenin, soru adedinde artışa gidilerek mümkün olabileceğini söyleyebiliriz (Tekerek, Kaya, Alıç ve Yılbat, 2006).

Çoktan seçmeli sorularda şans faktörü devreye girebilmesinden dolayı B2 ve C1 dil düzeyleri gibi yeterlik belgeleri kapsamındaki sınavlarda özellikle iki cevap maddesinden oluşan şeklinin kullanılması önerilmemektedir (Işıkoğlu, 2012). Bu ölçme tekniği, ağırlıklı olarak okuma ve dinleme gibi alımlama etkinliklerine ilişkin becerilerin ölçümünde tercih edilir.

2.2.3.2 Doğru-yanlış/var-yok maddeleri

Doğru-yanlış test maddeleri, önerme maddesiyle sunulan durumun, mevcut bilgiler rehberliğinde doğru ya da yanlış olarak bir yargıya bağlanmasını amaçlayan ölçme teknikleridir (Simonson vd., 2000; Haladyna, 1997). Bilişsel olarak sınıflama yapabilme becerisi gerektiren, en bilindik ölçme biçimidir (Kutlu ve Korkmaz, 2014, s. 101). Bu soru türüne ilişkin doğru cevap maddesi, belirli bir alanın doğru ya da yanlış şeklinde işaretlenmesiyle biçimlendirilir. Geniş kapsamlı bir içeriği ölçme işlevselliğine sahip olmasına karşın, karmaşık öğrenme süreçlerine dair becerilerin ölçülmesinde kullanışlı bir soru sorma teknik değildir. Doğru yanlış önermelerinin; herhangi bir işlem yapılmaksızın doğrudan ders materyalinden alınarak hazırlandığı bağlamlar, öğrencileri ezbere yöneltmesi bakımından bir eleştiri konusu oluşturmaktadır (Aiken, 1991). Puanlamaları kolay olduğundan rahatlıkla uygulanmaktadır. Ancak şansın, başarı üzerinde %50 etkisi bulunmaktadır. Özellikle test maddesi yanlış olarak oluşturulduğunda öğrencinin, öğrencinin gerçekten doğruyu bilip bilmediğini anlamak oldukça zordur. Çünkü ifadenin doğru olması olasıdır. Bu durum, kolay puanlanabilirliğini de olumsuz yönde etkilemektedir (Simonson vd., 2000). Bu soru tekniği; 90'lı yıllara doğru yapılan araştırmalar sonucu, geçerlik, güvenirlik ve uygulanabilirliğini kaybederek Birleşik Krallık ve Kuzey Amerika gibi ülkelerde ölçme aracı tercih edilmemeye başlanmıştır. Araştırmacılar, bu test maddelerinin sınırlılıkları; doğru cevaba ulaşmada şans faktörünün belirleyici olabilmesi; doğru-yanlış önermesinin belirsiz ifadeler içerebilmesi; düşük ve yüksek seviyede beceri sergileyen öğrencilerin tespit edilmesinde elverişli olmaması, hatırlamaya ilişkin bilgileri ölçmesi şeklinde sıralamaktadır (Chandratilake, Davis ve Ponnampereuma, 2011, s. 225).

İlgili soru türü YTÖ kapsamında ele alındığında bu soru tipinin, yazma ve konuşma gibi üretim etkinliklerine dayalı becerilerin ölçümünde kullanışlı bir ölçme tekniği olmadığı görülmekle birlikte bu soru hazırlama tekniğiyle alımlama etkinliklerine ilişkin üst düzey bilişsel basamakları ölçülememesi, söz konusu soru türünü kullanım alanını oldukça sınırlandırmaktadır. Boylu (2019, s. 77), bu soru tipi aracılığıyla hatırlama, kavrama ve tanıma basamaklarının ötesine geçilip tekniğin B2 ve C1 düzeylerinde kullanılması için aşağıdaki şekilde yeniden yapılandırılabilirliğini önerisinde bulunmaktadır.

Okuduğunuz/dinlediğiniz metinden hareketle boşluk bırakılan yerlere uygun cümle yazınız.

..... (D)

..... (Y)

..... (Y)

..... (D)

Doğru-yanlış soru türü, yukarıdaki gibi bir evrim süreci geçirdiğinde hem şans faktörü hem de önerme ifadesine ilişkin belirsizlik dolayısıyla kaynaklanabilecek problem durumlarının önüne geçileceği ortadadır. Bu bağlamda araştırmacının önerisi, doğru-yanlış soru türlerinin, yeterlik sınavları dâhilinde verimli bir şekilde kullanılması açısından önem taşımaktadır.

Atılğan (2016) ile Turgut ve Baykul (2015) ise bu ölçme tekniğindeki şans faktörünü ortadan kaldıracı bir amaçla ilgili soru türü kapsamındaki doğru-yanlış önermesi, yanlış ise yanlış kısmın altını çizdirme ya da doğrusunu yazdırma şeklinde bu soru türlerinin yeniden düzenlenebileceğine dikkat çekmektedir.

Bu ölçme tekniği, özellikle sözlü kavrama uygulamalarıyla ilgili olarak bir dinleme metnine ilişkin olay ya da tartışma çizgisini takip edebilme becerisinin ölçülmesinde etkin bir şekilde kullanılabilir.

Yapılanma mantığı, doğru-yanlış test maddesi ile aynı olan ‘var-yok’ soru türü için ‘doğru-yanlış’ şeklinde işaretlenen cevap maddelerinin ‘var-yok’ haline dönüşmüş biçimi olarak düşünülebilir. Dolayısıyla bu başlık altında verilen bilgiler, var-yok test maddeleri için de geçerli olduğundan test maddesi, ayrıca bir başlık altında ele alınmayacaktır.

2.2.3.3 Kısa cevaplı (boşluk doldurma) maddeleri

Bir sayı, sembol, cümle vb. öge aracılığıyla cevaplanabilecek soru türü olmaları dolayısıyla birçok araştırmacı tarafından (Atılğan, Kan ve Doğan, 2007; Tekin, 2015; Turgut ve Baykul, 2015; Çakan, 2017; Doğan, 2009) bu yönleriyle tanımlanan kısa cevaplı test maddeleri, öğrencilerin doğrudan bir kelime ya da ifadeyle tamamlamaları gereken sorular şeklinde ya da kısa bir yazılı cevap için boşluk bırakılan ifadeler olarak biçimlendirilirler (Simonson, Simaldino, vd., 2000). Bir madde köküne bağlı olarak sınırları açık bir şekilde çizilmiş bir

ya da birden fazla kısa cevabın yazılı olarak ifade edilmesi temelinde yapılandırılmış soru türleridir. Bu soru türüne ilişkin kısa cevap şeklinde yazılması gereken yanıtlar net olduğu için ‘kısmi doğru’ cevaplar puanlama kapsamına alınmamaktadır (OECD, 2009). Aksi takdirde, yoruma açık olmaları durumunda öğrencilerin boşlukları olası bilgilerle doldurmasına fırsat tanınmış olunur (Simonson, Simaldino, vd., 2000). Boşluk doldurma testleri ile oluşturulan sınavlarda kapsam geçerliğini yükseltmek, soru sayısını arttırmayı gerektirmektedir. Bu soru arttırma eylemi, ölçülecek birim sayısını da etkileyeceği için sınavın duyarlılığını yani, ölçme aracının güvenilirliğini de yükseltecektir (Çalışkan ve Yiğittir, 2015; Atılğan, Kan ve Doğan, 2007). Kısa cevaplı testler, bu yönleriyle çoktan seçmeli testlere benzetilirken cevapların hatırlanarak yazılması temeline dayanmaları dolayısıyla yazılı sınavlara da benzetilmektedirler (Doğan, 2009; Tekin, 2015; Aiken, 1991). Bu soru hazırlama tekniğinin en önemli sınırlılıklarından biri, üst düzey bilişsel becerilerin ölçümüne elverişsiz olmasıdır (Çalışkan ve Yiğittir, 2015; Çakan, 2014; Atılğan, Kan ve Doğan, 2007; Murphy ve Davidshofer, 2001). Işıkoğlu (2012), bu bağlamdan hareketle; Türkçe Yeterlik Sınavlarına ilişkin okuma becerisi alanlarında oluşturulan boşluk doldurma testlerinin, ilgili okuma metnine dair belirli bir kesitin, cevap kısmına kopyalanacak şekilde oluşturulmasına dikkat çekerek üst düzey sınavların hazırlanmasında bu noktaya dikkat edilmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır.

2.2.3.4 Eşleştirme maddeleri

Eşleştirme maddeleri; birbiriyle ilintili karşı kategoriler altında sunulan gösterge ya da gösterge dizgelerinin, belirli bir sistem dâhilinde birbirini tamamlaması mantığına dayanan test geliştirme teknikleridir. Bu soru türü yapısal olarak; bir madde kökü altında verilen sol sütundaki öncüllerden ve sağ sütundaki, cevap maddelerinin bulunduğu bir seçenek havuzundan oluşmaktadır. İşleyiş altyapısı, çoklu öncül ve cevap maddesi bileşenleri eşleştirilmesine dayanır.

Her bir öncül için seçenek havuzundaki cevap maddelerinden birinin seçilecek olması; eşleştirme sorularını, çoktan seçmeli testlere yakınlaştırmaktadır (Tan, 2014; Yıldırım, 2006; Simonson vd., 2000). Diğer yandan, eşleştirme kapsamındaki öncüller ile cevap maddelerinin eşit sayıda verilmesi durumunda, her eşleştirmede iki grubun da birer azalacağını göz önüne alırsak en son kalan öncül ve cevap maddesinin birbirlerine ilişik

olma durumları kendiliğinde ortaya çıkacak ve aslında mevcut sınav sorularının bir eksiği kadar becerisi sergilenmiş olunacaktır. İlgili problem durumuna karşı cevap maddeleri sayısının, öncüllere göre fazla tutulması, önlem niteliğinde olacaktır (Boylu, 2019; Özçelik, 2013; Işıkoğlu, 2012). Bu önlem, alınacak sonuçların güvenilirliğini yükseltmesi bakımından da ölçme ve değerlendirme sürecine katkı sağlayacaktır (Airasian, 1998).

Bu soru hazırlama tekniğiyle alt seviyeleri için gösteren-gösterilen ilişkisi gibi temel kelime bilgisi ölçümüne ilişkin sorulardan başlayarak yeterlik seviyelerine doğru; olay-olgu, neden-sonuç, problem- çözüm vb. karmaşık ilişki yapılarının eşleştirilmesinin istendiği üst düzey beceri gerektiren soru maddeleri oluşturulabilir.

2.2.3.5 Açık uçlu maddeler

Yazılı yoklama olarak da bilinen açık uçlu sorular, metin yapılandırma temeline dayanmaları ve bilişsel olarak üst düzey becerilere hitap etmeleri dolayısıyla en etkili ölçme-değerlendirme araçları arasında yer almaktadır (Simonson vd., 2000). Mevcut bilgilerin yeni durumlar için organize etme, karşıt görüşlerin değerlendirme, bir düşünce sisteminin onaylama ya da eleştirme, yaratıcı düşünceler yapılandırma, çeviri yapma, bir olgu ya da kavramı analiz etme ve çözüm üretme gibi yüksek derecede zihinsel fonksiyon gerektiren becerilerin ölçme-değerlendirme işlemleri için elverişlidir (Çetin, 2010).

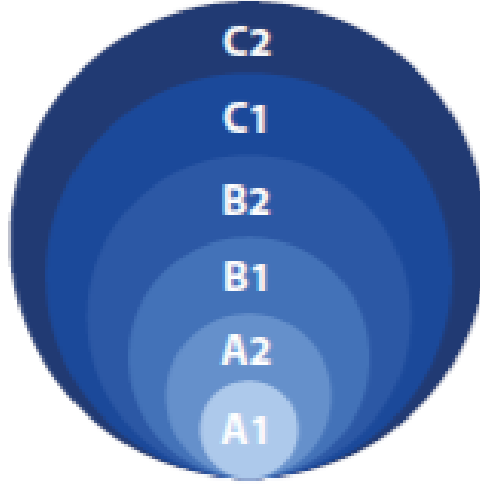
Kolay hazırlanabilir soru türleri olmaları, tercih edilme gerekçeleri arasındadır (Gömleksiz, 2016; Yılmaz, 2006; Aiken, 1991). Ancak puanlama işleminin zor olması ve zaman alması nedeniyle pratik soru türleri değildir. Ayrıca, değerlendirme ölçütlerinin açık ve net bir şekilde belirlenmemesi durumunda öznellik barındırma ihtimali, sınırlılıkları arasındadır (Simonson vd., 2000). Bu sınırlılık durumu, sınavın güvenilirliğini olumsuz yönde etkilemektedir (Tekin, 2015; Atılgan, Kan ve Doğan, 2007; Turgut, 1997; Özçelik, 1992). Ek olarak yazılı yoklamalarda öğrenciye az sayıda açık uçlu soru yöneltilebilmesi, kapsam geçerliği açısından dezavantaj teşkil etmektedir (Tekin, 2015; Atılgan, Kan ve Doğan, 2007). Bu ölçme tekniği ile hazırlanan sınavların geçerlik ve güvenirlik düzeylerini yükseltmek amacıyla soru maddelerinin anlamsal karışıklığa yol açmayacak şekilde oluşturulması; doğru cevaplara ilişkin sınırların açık ve net bir şekilde belirlenmesi ve sınav kâğıdının farklı bir uzman tarafından yeniden ele alınması gibi uygulamalar yapılabilir (Uyanık ve Çalışkan, 2015).

Işıkoğlu (2012), incelediği yeterlik sınavları dâhilindeki açık uçlu soruların, yazma becerisine yönelik olarak tercih edildiğini ifade ederek bu soru hazırlama tekniğinin bağdaşıklık, tutarlılık, yazım denetimi, önermesel netlik vb. ölçekler dâhilindeki becerilerin ölçümünde elverişli olduğuna dikkat çekerken Gedik (2017), ise başlangıç dil seviyeleri için belirli bir bilgiyi seçme ve aynısını aktarabilme becerisine ilişkin, eşik seviyesinden başlayarak ise çıkarım yapmaya yönelik soru bağlamlarında kullanılabileceğine vurgu yapmaktadır.

2.3 Türkçe Yeterlik Sınavlarında ölçme ve değerlendirme uygulamaları

2.3.1 Çerçeve Metin’de sunulan ortak öneri düzeyleri

Bir öğretim programı dâhilindeki sınır ve sınırlılıklarının ötesinde; plansız, tesadüfi ve yanı sıra kazanılabilecek becerileri de kapsayan ‘-e bilirlik’ betimleyicilerine ilişkin eylem odaklı bir yaklaşım temelinde yabancı dil öğretimi süreçlerini organize etme mantığına dayalı bir sistem yapılması şeklinde tanımlayabileceğimiz Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi; 70’li yıllarda atılan tohumların, 2000’li yılların başında alınan bir ürünü, çıktısı konumdadır. Bu çıktı, dili ele alış biçimini, ‘öz kaynakları’ doğrultusunda şekillendirmesi yönüyle hem özgün hem de yenilikçi bir yapı sergilemektedir. ‘Öz kaynaklar’ ifadesi ile gönderim yapılan olgu; geniş kapsamlı otantik saha çalışmaları üzerine inşa edilmiş olan, ortak öneri düzeyleridir. Kazanılmış ya da mevcut becerilerin, tanımlayıcı ölçekler dâhilinde hangi basamak kümesine ilişkin konumlandığını yansıtan seviye aralıkları şeklinde betimleyebileceğimiz ‘ortak öneri düzeyleri’ (her düzey iki seviyeden oluşacak şekilde); temel, bağımsız ve yetkin dil kullanıcısı olmak üzere üç kategori altında sınıflandırılmıştır. Bu düzeylere ilişkin başvuru seviyeleri, Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. AOÖÇ ortak öneri düzeyleri (AOÖÇ, 2020, s. 36)

Şekil 1’de belirtildiği üzere A1 (*üretken dil kullanımı seviyesi*); A2 (*başlangıç seviyesi*); B1 (*eşik düzeyi*); B2 (*üstünlük düzeyi*); C1 (*yeterlik seviyesi*) ve C2 (*ustalık seviyesi*) olmak üzere toplam 6 seviye üzerine yapılandırılmış olan başvuru düzeyleri, değişmez şekilde keskin çizgilerle sınırlandırılmamıştır. Nitekim Metnin, 2018 yılında yayımlanan güncellenmiş sürümü itibarıyla ile A1 düzeyine, ‘A1 öncesi’ seviyesi eklenerek bu düzey iki kısma ayrılmış ve diğer düzeyler de artı seviye (ör. A2+, B1+ vb.) tanımlayıcıları vasıtasıyla zenginleştirilmiş; 2020 sürümünde de bu değişiklikler, aynı şekilde yer almıştır. Bu noktada temel amaç, gökkuşağı renklerinde olduğu gibi dil seviyeleri arasında da kademeli bir geçiş düzeni olmasını sağlamaktır. Söz konusu geçiş ilişkisini, Şekil 2 aracılığıyla betimlemek mümkündür.

Şekil 2. Geleneksel altı renk (AOÖÇ, 2020, s. 36)

Başvuru seviyelerinin işleyiş düzeneği; dikey yönde belirli aşamalardan oluşan kısımların, yatay yönde ‘yapabilirlik’ ifadelerine uyarlandığı bir sistem temelinde kurgulanmıştır. Bu sistem, *iletişimsel beceriler ölçüt alınarak belirli eylemleri gerçekleştirebilme odağında* tasarlanmıştır. İlgili çerçevede; dilin ele alındığı yaklaşım şekli, kuramsal boyutta da vücut bulmuş ve Çerçeve Metin ile birlikte ‘*eylem odaklı yaklaşım*’ da yabancı dil eğitimi ve öğretimi süreçleriyle ilgili olan paydaşlarının hizmetine sunulmuştur.

‘*Eylem odaklı yaklaşım*’ hakkında bilgi verilmeden önce beslendiği öğrenme yaklaşımına ilişkin açıklamalar sunmak, yeterlik tanımlayıcılarının özünü anlayabilmek açısından faydalı olacaktır. Öğrenme sürecinde anlamın nasıl yapılandığı; yani, insanların öğrenme şekilleri üzerine gerçekleştirdiği çalışmalarıyla tanınan Vygotsky; söz konusu bağlama ilişkin düşüncelerini, iskelet kurma (scaffolding) metaforundan hareketle ‘*Yakınsal Gelişim Alanı*’ (Zone of Proximal Development) kavramını ortaya koyarak yapılandırmıştır (Jacobs, 2001; Rasmussen, 2001; Eggen ve Kauchak, 1999). Dolayısıyla *gösterip yaptırma, bir görevi daha küçük parçalara bölme, yönergeler sunma, örnekler verme vb. şekillerde sağlanan yetişkin desteği* (McDevitt ve Ormrod, 2002) olarak ifade edilebileceğimiz iskelet kurma metaforunun; Vygotsky’nin düşünce yapısı temelinde *bireyin; sosyal hayat dâhilinde ebeveyn, öğretmen gibi bir yetişkin ya da kendisinden daha olgun bir akranı aracılığıyla geliştirdiği problem çözme becerisi* (Vygotsky, 1978) şeklinde ‘*Yakınsal Gelişim Alanı*’ kavramına dönüşerek toplumsal yaşantıların, kişinin sahip olduğu beceriler üzerindeki önemini vurgulayan sosyal yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının temel felsefesini şekillendirdiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Aslında işte bu metafor, Çerçeve Metnin, temel felsefesini de şekillendirmiş ve yabancı dil becerilerinin, kendinden daha yetkin biri rehberliğinde geliştirilen, küçük parçalara bölünmüş iletişimsel görevlerin yerine getirildiği (problem durumlarının çözüldüğü) sosyal olgular şeklinde ele alınmasını sağlamıştır. Nitekim dil öğrenen kişilerin, Çerçeve Metin kapsamında *sosyal aktör* olarak ele alınması da bu duruma dayanmaktadır. Çerçeve Metin kapsamında yukarıda betimlenen bağlama ilişkin olarak ‘*eylem odaklı yaklaşım*’ ile ilgili aşağıdaki bilgilere yer verilmiştir.

Dil eğitim-öğretim ve değerlendirme süreçlerinin ayrıntılı, şeffaf ve tutarlı bir taslak çerçevesinde yürütebilmesi, geniş kapsamlı bir dil kullanımı ve öğrenimiyle ilişkili olmayı gerektirir. Çerçeve Metin’de benimsenen temel yaklaşım; dil kullanıcılarını ve öğrenenleri, yalnızca dille ilişkili olmayıp belirli koşullar dâhilindeki belirli ortamlara ilişkin belirli eylem sahası içindeki görevlerini yerine getiren sosyal aktör ele alır. İlgili dilsel eylemler, her ne kadar dil etkinleri kapsamında gerçekleşse de bu dil etkinlikleri, kendilerini anlamlı

hale getiren sosyal hayatın bir bileşenidir. Burada bahsedilen eylem; kişinin, belirli bir görevi gerçekleştirmek amacıyla mevcut becerilerini stratejik olarak kullanması durumuna gönderim yapar. Dolayısıyla eylem odaklı yaklaşım, kişinin bilişsel, duyuşsal ve istemsel potansiyelleri ile tüm becerilerini kapsar (AOÖÇ, 2001, s. 9).

Genel olarak özetleyecek olursak Çerçeve Metne ilişkin ölçme-değerlendirme sisteminin; belirli **eylemlere** dair sergilenen beceriler **odağında** belirli bir puanlama sisteminden hareketle ortak öneri düzeylerine ilişkin sınıflandırma yapma şeklinde bir **yaklaşım**la işleyiş gösterdiğini söylemek mümkündür. Türkçe Yeterlik Sınavları, bu yaklaşımın B2 ve C1 seviyelerinde belirtilen asgari yeterlik tanımlayıcıları ile ilişkili olacak şekilde oluşturulur.

2.3.2 Çerçeve Metin’de sunulan asgari dil yeterlikleri

Çalışmanın bu kısmında Türkçe Yeterlik Sınavlarının ilişkili olduğu B2 ve C1 seviyelerini geniş bir perspektifte betimleyebilmek amacıyla bir üst ve bir alt seviyeleri dâhil olmak üzere B1, B2, C1 ve C2 düzeyleri temel beceri alanlarına ilişkin Çerçeve Metin’de belirtilen asgari dil yeterlikleri hakkında açıklamalara yer verilecektir.

Tablo 4’te, *Dinleme Becerisi* alanı B1 ve C2 seviyeleri arasındaki dil yeterliklerinin özet sunumuna yer verilmiştir.

Tablo 4

Dinleme Becerisi Düzeyleri Asgari/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları (AOÖÇ, 2020, s. 48-52)

Beceri	Düzye	Asgari Yeterlik Tanımı
Alanı		
	B1	Ölçünlü dil ya da aşına olunan bir ağızla sesletilen günlük ya da bilindik konularla ilgili karşılıklı konuşma ve tartışmaları, tekil konuşmaları, basit teknik bilgileri ve kamusal duyuruları anlayabilir. Yavaşça ve açık bir şekilde sunulmaları durumunda kendi alanlarıyla ilgili karmaşık olmayan ders/kısa konferans sunumu ya da tanıtım gösterisini, kişisel ilgi alanlarına giren işitsel medya içeriklerini ve haber bültenlerinin ana hatlarını yakalayabilir. Açık bir dille anlaşılır

	şekilde sunulan ve hikâyenin çoğunu, görsellerin ve aksiyonun oluşturduğu birçok filmi takip edebilir. Aile, hobiler ve ilgi alanları, iş, seyahat ve güncel olaylar gibi gündelik yaşam ile ilgili konularda kendini ifade edebilecek kelime varlığına sahiptir.
Dinleme	B2 Ölçünlü dil ya da aşına olunan bir ağızla sesletilen bilindik ya da bilindik olmayan kişisel, sosyal, akademik veya mesleki yaşamla ilgili hem somut hem soyut konulara yönelik tartışmaları, karşılıklı konuşmaları, kamusal duyuru ve mesajlar ile işitsel kayıtları detaylı bir şekilde anlayabilir. Karmaşık derslerin ve akademik/mesleki sunumların ana hatlarını takip edebilir. İlgi ya da uzmanlık alanına yönelik konularda ifade edilen bakış açıları ile sergilenen tutum ve yaklaşımları belirleyebilir. Ölçünlü dilde veya bilindik bir ağızda sunulan belgesellerin, canlı röportajların, sohbet programlarının, oyunların ve filmlerin çoğunu kavrayabilirler. Konuşmacının ses tonundan anlık duyguları fark edebilir. Hem kendi uzmanlık alanı hem de ilgi alanlarına yönelik çoğu genel konuda geniş bir kelime dağarcığına sahiptir. C1 Bilindik olmayan bir ağızda sesletilen ya da açık şekilde yapılandırılmamış geniş kapsamlı söylemi bile takip edebilecek kadar ana hatlarıyla anlayabilir. Soyut, karmaşık ve bilinmedik konulara yönelik çoğu dersi, grup tartışmalarını ve münazaraları kolaylıkla takip edebilir. Bilindik bir ağızda gerçekleşen canlı bir tartışma sırasında konuşmacıların sergilediği tutum ve yaklaşımları belirleyebilir. İşitsel olarak bozulmuş, kalitesiz kamu duyurularındaki veya eski bir kayıttaki belirli bilgileri seçebilir. Kullanma talimatları veya bilindik hizmet ve ürünlerle ilgili özelliklerinin tarifleri gibi karmaşık teknik bilgileri anlayabilir. Ölçünlü bir dilde veya bilindik bir ağızda sunulması koşuluyla birçok film ve TV programında ima yoluyla sezdirilen önermeleri ve aktarılan ince anlam ayrımlarını fark edebilir. Argo ve deyimsele ifade kullanılan filmleri bile önemli ölçüde takip edebilir. Konuşmacının üslubuna ilişkin çıkarımlarda

bulunabilir. Yaygın bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve günlük anlatım tarzına sahiptir.

- C2 Doğal konuşma hızında sunulan hemen hemen her tür canlı ya da kayıtlı dili kolaylıkla anlayabilir. Doğal bir hızda gerçekleşen günlük konuşma dilindeki sosyokültürel göndermelerin çoğunu fark edebilir. Günlük dildeki anlatım biçimlerini, bölgesel dil kullanımını ya da alışık olmadık bir terim dizini içeren özel olarak hazırlanmış üniversite derslerini ve sunumları takip edebilir, bu ders ve sunumlardaki mizahi öge ve imaları tespit edebilir. Konuşmacıların telaffuz ve üsluplarından hareketle, duygu durumları veya ima ettikleri düşünceleri belirleyebilir. Akademik veya edebî üslubun gerektirdiği dilsel kalıplar ile çok zengin bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve günlük anlatım tarzına sahiptir.
-

Tablo 4'ten anlaşılacağı üzere *Dinleme Becerisi* düzleminde Türkçe yeterlik düzeyi kapsamındaki B2 seviyesine ilişkin belirgin özellikler; kişisel, sosyal, akademik ya da mesleki hayat dâhilinde ölçünlü dil ya da bilindik bir ağızda sunulan somut ve soyut konuları anlayabilme yeterlikleri çerçevesinde şekillenirken C1 seviyesine ilişkin belirgin özellikler ise söylemin bilindik olmayan bir ağızda ya da iyi yapılandırılmamış bir şekilde sunulması durumunda bile soyut, karmaşık ve bilinmeyen konuları anlayabilme yeterlikleri çerçevesinde şekillenmektedir.

Tablo 5'te, *Okuma Becerisi* alanı B1 ve C2 seviyeleri arasındaki dil yeterliklerinin özet sunumuna yer verilmiştir.

Tablo 5

Okuma Becerisi Düzeyleri Asgari/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları (AOÖÇ, 2020, s. 54-60)

Beceri Alanı	Düzey	Asgari Yeterlik Tanımı
	B1	İlgi alanları doğrultusunda karmaşık olmayan olgusal metin, kişisel mektup ve ilanları kavrayabilir. Tartışmacı metinlerdeki ana sonuçları

	tespit edebilir. Aile, hobiler ve ilgi alanları, iş, seyahat ve güncel olaylar gibi gündelik yaşam ile ilgili konularda kendini ifade edebilecek kelime varlığına sahiptir.
B2	Genel okuyucuya yönelik olarak hazırlanmış; haber metinleri, sosyal, siyasal, tarihî, sanatsal, kültürel konulardaki güncel metinler ile rapor, basit iş mektupları, kullanım kılavuzları, eleştiri veya köşe yazılarındaki temel iletileri ve yardımcı düşünceleri kavrayabilir. Metindeki kişisel görüşler ile özel uzmanlık gerektirmeyen söz varlığını ayırt edebilir. Metnin anlatım biçimi ve tutumuna ilişkin genel çıkarımlarda bulunabilir. Hem kendi uzmanlık alanı hem de ilgi alanlarına yönelik çoğu genel konuda geniş bir kelime dağarcığına sahiptir.
Okuma	C1 Karmaşık ve birleşik cümle yapıları içeren; sosyal, mesleki ya da akademik hayatta karşılaşılabilecek bilimsel veya edebî metinlerdeki açık veya örtük şekilde ifade edilen düşünceleri ve tutumları detaylı bir şekilde kavrayabilir. Metinlerde savunulan görüşler ile bu görüşlerin öznel ve nesnel gerekçelerini birbirinden ayırt edebilir. Çok özel bir alana yönelik olmayan deyim, terim veya mecazlı ifadeleri bağlamdan hareketle anlamlandırabilir. Metnin anlatımı veya üslubuna ilişkin çıkarımlarda bulunabilir. Yaygın bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve günlük anlatım tarzına sahiptir.
	C2 Karmaşık ve birleşik cümle yapıları içeren sosyal, mesleki ya da akademik hayatta karşılaşılabilecek bilimsel veya edebî metinlerdeki açık veya örtük/ima edilen tutum, duygu ve düşünceleri detaylı bir şekilde kavrayabilir. Metinlerde savunulan görüşler ile bu görüşlerin öznel ve nesnel gerekçelerini birbirinden ayırt edebilir. Çok özel bir alana yönelik olmayan deyim, terim veya mecazlı ifadeleri bağlamdan hareketle anlamlandırabilir. Metnin anlatımı veya üslubuna ilişkin çıkarımlarda bulunabilir. Yaygın bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve günlük anlatım tarzına sahiptir.

Tablo 5'ten anlaşılacağı üzere *Okuma Becerisi* düzleminde Türkçe yeterlik düzeyi kapsamındaki B2 seviyesine ilişkin belirgin özellikler, genel eğitilmiş okura yönelik gazete ve dergilerde yer alan çeşitli metinlerdeki ana fikir ve destekleyici düşünceleri anlayabilme yeterlikleri çerçevesinde şekillenirken C1 seviyesine ilişkin belirgin özellikler ise sosyal, mesleki ya da akademik hayatta karşılaşılabilecek, karmaşık cümle yapılı bilimsel ve edebi metinlerdeki ima edilen düşünceleri ve sergilenen tutumları dahi anlayabilme yeterlikleri çerçevesinde şekillenmektedir.

Tablo 6'da *Yazma Becerisi* alanı B1 ve C2 seviyeleri arasındaki dil yeterliklerinin özet sunumuna yer verilmiştir.

Tablo 6

Yazma Becerisi Düzeyleri Asgari/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları (AOÖÇ, 2020, s. 66-70)

Beceri Alanı	Düzy	Asgari Yeterlik Tanımı
	B1	İlgi alanlarına giren, aşına oldukları ya da rutin ve güncel konularda kişisel görüş ve düşünceleri doğrultusunda karmaşık olmayan bir metin üretebilir ve detaylı bilgilendirmeler yapılandırabilir. Hikâye, gerçek ya da hayali bir olay veya bir gezi metni yazabilir. Bir konu hakkındaki tecrübelerini ya da bir film, kitap veya TV programına yönelik eleştirilerini basit ve bağlantılı şekilde yazıya aktarabilir. Sıradan durumlara yönelik basit ve kısa raporlar oluşturabilir. Aile, hobiler ve ilgi alanları ile iş, seyahat ve güncel olaylar gibi gündelik yaşam ile ilgili konularda kendini ifade edebilecek kelime varlığına sahiptir.
	B2	İlgi alanlarıyla ilgili çeşitli konularda anlaşılır ve detaylı metin üretebilir, ayrıntılı betimlemelerde bulunabilir. Gerçek ya da hayali olaylara ve tecrübelerine yönelik detaylı tasvirler yapabilir. Bir film, kitap veya oyun hakkında eleştiri yapabilir veya karmaşık bir duruma yönelik detaylı açıklamalarda bulunabilir. Karmaşık durumlara yönelik bir makale veya rapor oluşturabilir. Hem kendi uzmanlık alanı

Yazma

hem de ilgi alanlarına yönelik çoğu genel konuda geniş bir kelime dağarcığına sahiptir.

- C1 Karmaşık konularla ilgili anlaşılır ve mantıklı yapılandırılmış metinler yazabilir. Yardımcı düşünce, gerekçe ve örnekler sunarak ortaya koydukları savı sağlamlaştırabilir. Oyun, film ve konserler gibi durumlara ya da edebi eserlere yönelik detaylı bir eleştiri ortaya koyabilir. Kendi ilgi alanları dâhilinde karmaşık bir akademik veya mesleki konuyla ilgili rapor, makale ya da tez için uygun bir giriş ya da sonuç üretebilir, gelişmiş betimleme ve yaratıcı metinler ortaya koyabilir. Mizah kullanımı her zaman uygun olmasa da deyim ve mizahı birleştirebilir. Yaygın bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve günlük anlatım tarzına sahiptir.
- C2 Bir gerekçenin oluşturulduğu ya da bir öneri veya edebi bir eserin eleştirisinin yapıldığı anlaşılır ve akıcı ya da karmaşık bir rapor, makale veya deneme üretebilir. Metni, okuyucuların önemli kısımları tespit edebilmesi amacıyla uygun ve etkili bir mantık ağıyla yapılandırılabilir. Bir metni oluştururken yararlandığı kaynaklardaki bakış açılarından sıyrılarak kendi düşüncelerini anlaşılır biçimde sunabilir. Deyim ve mizahı aracılığıyla metnin okuyucuda bırakacağı etkiyi arttırabilir. Akademik veya edebî üslubun gerektirdiği dilsel kalıplar ile çok zengin bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve günlük anlatım tarzına sahiptir.

Tablo 6'dan anlaşılacağı üzere *Yazma Becerisi* düzleminde Türkçe yeterlik düzeyi kapsamındaki B2 seviyesine ilişkin belirgin özellikler; kişisel eğilim gösterilen konularla ilgili açık ve kapsamlı açıklama ve betimlemeler üretebilme yeterlikleri çerçevesinde şekillenirken C1 seviyesine ilişkin belirgin özellikler ise karmaşık yapıli soyut konularla ilgili açık ve anlaşılır metinler üretebilme yeterlikler çerçevesinde şekillenmektedir.

Tablo 7’de, *Konuşma Becerisi* alanı B1 ve C2 seviyeleri arasındaki dil yeterliklerinin özet sunumuna yer verilmiştir.

Tablo 7

Konuşma Becerisi Düzeyleri Asgari/Temel Yeterlik Tanımlayıcıları (AOÖÇ, 2020, s. 62-65)

Beceri	Düzyey	Asgari Yeterlik Tanımı
Konuşma	B1	İlgi alanlarına yönelik gündelik ya da gündelik olmayan bilindik konularla ilgili bilgi alışverişleri gerçekleştirebilir, karmaşık olmayan açıklama/betimleme ve sunumlar yapabilir ve aşına oldukları bilindik konularda basit bir sav ortaya koyabilir. Soyut ve kültürel konularda düşüncelerini dile getirebilir. Bilindik konularda bir konuşma başlatabilir ve hazırlık yapmadan karşılıklı konuşmaya dâhil olabilir. Sürpriz, mutluluk, üzüntü, ilgi ve ilgisizlik gibi duyguları ifade edebilir Bilindik konulardaki tartışma çizgisini anlaşılır bir şekilde açıklayabilir, belirli bir görüşü basit gerekçelerle destekleyebilir Günlük ve kişisel amaçlar doğrultusunda haberleşme araçlarını kullanabilir. Tanıdıkları kişilerle basit konularda uzun görüşmeler yapabilmek için haberleşme araçlarını kullanabilir. Aile, hobiler ve ilgi alanları, iş, seyahat ve güncel olaylar gibi gündelik yaşam ile ilgili konularda kendini ifade edebilecek kelime varlığına sahiptir.
	B2	İlgi alanları ve çoğu genel konuya yönelik çeşitli durumlarda akıcı ve doğru bir iletişim kurarak bilgi alışverişleri gerçekleştirebilir, anlaşılır ve detaylı açıklama/betimleme ve sunumlar yapabilir ve sistematik bir sav ortaya koyabilir. Kendiliğinden gerçekleşen bir iletişime akıcı şekilde iyi bir dil bilgisi kontrolü ile katılabilir. Tereddüt ve isteksizliğe dair duygu ve düşüncelerini ve duygularının derecelerini dile getirebilir. Resmi ve resmi olmayan tartışmalarda görüşlerini eksiksiz bir şekilde ifade edebilir, karşı tarafa ikna edici

bir şekilde karmaşık bir tartışma serisi sunabilir ve gelen soruları yanıtlayabilir. Ağız veya terim dizininin yabancı olması durumunda açıklama isteyebilmeleri koşuluyla haberleşme araçlarını çeşitli kişisel ve profesyonel amaçlar için kullanabilir. Tanıdıkları kişilerle ile çeşitli konularda uzun görüşmeler yapabilmek için haberleşme araçlarını kullanabilir. Hem kendi uzmanlık alanı hem de ilgi alanlarına yönelik çoğu genel konuda geniş bir kelime dağarcığına sahiptir.

- C1 Karmaşık konular hakkında anlaşılır ve detaylı bilgi alışverişleri gerçekleştirebilir, iyi yapılandırılmış açıklama/betimleme ve sunumlar yapabilir ve bir sav ortaya koyabilir. Duygu ve düşüncelerini anlık ve akıcı bir biçimde dile getirebilir. Dili, sosyal amaçları doğrultusunda esnek ve verimli bir şekilde yapılandırabilir. Soyut, karmaşık ve pek aşina olunmayan konular hakkında bile resmi ve resmi olmayan bir tartışmaya kolayca katılabilir. Birçok kişisel ve mesleki amaç doğrultusunda haberleşme araçlarından verimli bir şekilde yararlanabilir. Yaygın bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve günlük anlatım tarzına sahiptir.
- C2 Dinleyicinin mühim unsurları algılama ve akılda tutabilmelerine destek sağlayan mantıksal ağ sistemleri anlaşılır bir şekilde yapılandırılmış bir betimleme-açıklama dizisi/söylem oluşturabilir. Konuşmasını dinleyicilerin isteklerine uygun bir esneklikle yapılandırma ve uyarlama yoluyla karmaşık bir konu hakkında, kendine güvenerek ve anlaşılır bir şekilde sunum yapabilir. Karmaşık resmi tartışmalarda açık ve ikna edici; resmi olmayan tartışmalarda ise diplomatik bir şekilde kendisini ifade edebilir. Gürültülü ortam ya da pek aşina olunmayan bir aksanla karşılaşma gibi olumsuz durumlar olsa bile kişisel ve mesleki amaçları doğrultusunda haberleşme araçlarından güvenli ve verimli bir şekilde yararlanabilir. Akademik veya edebî üslubun gerektirdiği dilsel kalıplar ile çok zengin bir kelime dağarcığı, deyim bilgisi ve

günlük anlatım tarzına sahiptirler ve ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir.

Tablo 7’den anlaşılacağı üzere *Konuşma Becerisi* düzleminde Türkçe yeterlik düzeyi kapsamındaki B2 seviyesine ilişkin belirgin özellikler; kişisel eğilim ve genel konular dâhilinde açık ve kapsamlı açıklama ve betimlemeler sunabilme yeterlikleri çerçevesinde şekillenirken C1 seviyesine ilişkin belirgin özellikler ise karmaşık konuları da kapsayacak şekilde detaylı ve net açıklama ve betimlemeler sunabilme yeterlikleri çerçevesinde şekillenmektedir.

2.4. İlgili alan yazın araştırmaları

Alan yazın taraması yapıldığında ilgili bağlam üzerine gerçekleştirilen araştırmalar şöyledir: Sertdemir (2021), çalışmasında; Türkçe Yeterlik Sınavlarının dinleme ve okuma beceri alanlarındaki sorularını Yeni Bloom Taksonomisi çerçevesinde ele almıştır. Araştırma sonuçlarına göre incelenen yeterlik sınavlarında; uygulama, değerlendirme ve yaratma basamaklarına ilişkin yeterli test maddesi bulunmadığı tespit edilmiştir.

Karagöl (2020) araştırmasında; TÖMER’lerde uygulanan A1 ve A2 seviyeleri kur bitirme sınavlarını; soru türleri, okuma metinlerinin sayısı ve metinlerdeki kelime sayısı, yazma becerisinde metin uzunluğu sınırı ve soru çeşitliliği ile dil bilgisi sorularının olup olmaması açılarından inceleme altına almış ve kur bitirme sınavlarının birbiri ile uyumlu olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Boylu (2019), araştırmasında; TÖMER’ler bünyesinde yürütülen ölçme ve değerlendirme etkinliklerini, ilgili bağlamda okutmanların yeterlik algıları ile ölçme ve değerlendirme tutarlıklarını analiz ederek kapsam dâhilinde ortaya çıkan problem durumlarına karşı ölçüt oluşturmayı amaçlamıştır. Çalışma sonucunda; TÖMER’lerin uyguladıkları ölçme ve değerlendirme sistemlerine ilişkin bir bütünlük olmadığı, okutmanların ise ölçme ve değerlendirme işlemleri sırasında yetersiz kalarak tutarsızlıklar sergilediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Demirel (2019), Türkçe Yeterlik Sınavını, farklı dillere ilişkin yeterlik sınavları ile karşılaştırdığı araştırmasında TYS'nin üye olduğu uluslararası akreditasyon kuruluşu sayısının diğerlerine göre az olduğu ve TYS'nin 2 yıl geçerliliği varken diğer sınavların genelde süresiz geçerliliğe sahip olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Kavaklı (2018), Türkiye'deki İngilizce kurslarının, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (ADOÇEP) dâhilinde ölçme ve değerlendirme uygulamalarını ele aldığı çalışmada kurs öğretmenlerinin ADOÇEP kapsamında sunulan ölçütler hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Gedik (2017), YTÖ'de ölçme aracı hazırlama sırasında yararlanılabilecek soru türlerine ilişkin yeterli bilgi sahibi olunmaması dolayısıyla öğreticilerin ölçme aracı hazırlarken yanlış yöntemler tercih edebildiğine dikkat çekerek yola çıktığı araştırmasında ölçme işlemi için gerekli materyalin hazırlanma ve uygulanma esnasında üzerinde durulması gereken hususlara açıklık getirmeyi amaçlamıştır.

Işıkoğlu (2015), ulusal sahada uygulanan Türkçe Yeterlik Sınavlarını madde yazımı temelinde ele aldığı araştırmasında; incelenen TYS'lerin hatalı madde yazımları içermesi dolayısıyla geçerlik ve güvenilirliklerin düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Yılmaz (2014), YTÖ'ye ilişkin tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme uygulamaları kapsamında deyimlerin kullanılabilirliği tespit etmeyi amaçlamış ve yararlandığı tamamlayıcı ölçme uygulamalarının; deyim öğretimini daha kolay getirerek sürecin daha zevkli geçmesine katkı sağladığı sonucuna ulaşmıştır.

Güzel ve Barın (2013) 'Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi' kitabının son bölümü olan 'Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme' kısmında, temel dil becerilerine yönelik test maddesi ve sınav oluştururken hangi ölçütlerin dikkate alınması gerektiği konusuyla ilgili açıklamalar yapmıştır.

Birol ve Özbay (2013) editörlüğünde oluşturulan 'Yabancılar Türkçe Öğretimi İçin Ölçme Değerlendirme Soruları' başlıklı çalışmada; Çerçeve Metin kapsamında farklı dil seviyelerine yönelik oluşturulmuş test maddeleri yer almaktadır.

Köse (2008), 'YTÖ Sınavlarının Hazırlanması ve Uygulanması' başlıklı çalışmada; Çerçeve Metin kaynak alınarak ölçme değerlendirme sürecinde karşılaşılabilecek sorunları en aza indirmek ve ölçme araçlarının nesnellik kazanması için dikkat edilmesi gereken konular üzerine açıklamalarda bulunmuştur.

Köse (2005), çalışmasında; Çerçeve Metin doğrultusunda planlanan Türkçe öğretim sürecinin (ders ve ölçme değerlendirme süreci vb.) başarı ve tutum üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırma kapsamında B1 düzeyi tanımlayıcı hedef alınarak bir program ve test geliştirme çalışması gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, çalışma grubunun özellikleri, veri toplama araçları ve verilerin elde ve analiz edilme süreçlerine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın modeli

Araştırma, kapsamı ve içeriği gereği nitel araştırma yöntemi çerçevesinde planlanmıştır. Sosyal bir olgunun temelindeki derin yapıya erişme olanağı sağlayan (Hefferon ve Boniwell, 2018) nitel araştırmalar; toplumsal hayat ve insana dair problem durumlarını kendine özgü yöntemlerle irdeleyerek anlamlandırma süreçlerini kapsar (Creswell, 1998). Söz konusu anlamlandırma süreçleri, farklı disiplin alanlarının tek çatı altında bütünleştiği bir bakış açısıyla değer kazanır (Merriam ve Grenier, 2019; Connelly, 2016). İşte bu bakış açısı; toplumsal gerçekliğe ilişkin doğal bağlamları betimleme işlevine hizmet eder.

Dilin bir iletişim aracı olmaktan ziyade olguyu inşa eden bir eyleme dönüştüğü (Potter ve Wetherell, 1987) nitel araştırmalar, ele aldıkları olguyu, eleştirel ve değerlendirci bir üslupla kavrama uğraşı içinde olan yöntem biçimleridir (Klenke, 2016). Bu yöntem biçimlerini, *‘gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmalar’* (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 39) şeklinde tanımlanmaktadır. Bu çalışmada, nitel araştırmaların doğasına uygun olacak şekilde tarama modeli kullanılmış; ulusal sahada uygulanan Türkçe Yeterlik Sınavlarının (2020), Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi ile (2020 sürümü) olan uyum düzeylerine ilişkin bir durum betimlemesi sunulmaya çalışılmıştır.

Tarama modeli, belirli bir evrene ilişkin belirli bir örneklem üzerinde gerçekleştirilen araştırmalardan yola çıkarak söz konusu evrene dair betimleme yapabilme imkânı sunar. (Cresswell, 2012; Krathwohl, 1993). Bu model aracılığıyla araştırmaya konu olan olgu ya da nesnenin, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi yansıtılması amaçlanır. İlgili olgu ya da

nesne herhangi bir değiştirme vb. işleme tabii tutulmaz. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır (Karasar, 2012, s. 77).

Tez araştırması kapsamında; Türkçe Yeterlik Sınavları tek tek incelendiğinden ve elde edilen veriler arasında korelasyon ya da neden-sonuç ilişkisine yönelik bir inceleme yapılmadığından genel tarama modellerinden tekil tarama modeli benimsenmiştir. Tekil tarama modelinde araştırma konusu dâhilindeki değişkenlerin ayrı ayrı tasviri üzerine odaklanılır. Diğer bir deyişle “*Her bir birimde durum nedir?*” sorusuna cevap verilmeye çalışılır (Kuzu, 2013). Bu modele ilişkin belirli bir çerçevesi çizilecek bağlam, kesitsel (anlık) ya da boylamsal (zamansal) şekilde ele alınır. Kesitsel tarama modeli, değişkenlerin tek seferde anlık olarak ölçüldüğü çalışmalara gönderim yapar (Fraenkel ve Wallen, 2006). İlgili kapsamdan hareketle araştırma çerçevesinde sunulan analizler, kesitsel tarama modeli doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

3.2. Evren ve örneklem

Araştırmanın evreni, Yabancılar Türkçe öğretilimi disiplin alanına ilişkin ulusal sahada yürütölen Türkçe Yeterlik Sınavlarından oluşmaktadır.

Çalışma kapsamında genel bir çerçeve çizebilmek adına örneklem olarak İstanbul, Ankara, İzmir ve Sakarya olmak üzere Türkiye’nin büyük şehirlerinde bulunan GÜ TÖMER, İÜ DİLMER, HÜ TÖMER ve DEÜ DEDAM, SAÜ TÖMER’de gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavları (2020) seçilmiştir. İlgili sınavlara ait detaylı bilgiler aşağıdaki gibidir:

3.2.1. Gazi Üniversitesi TÖMER Türkçe Yeterlik Sınavına ilişkin içerik bilgileri

GÜ TÖMER bünyesinde gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavları sunuluş sırasıyla; ‘Okuma’, ‘Dinleme’, ‘Yazma’ ve ‘Konuşma’ olmak üzere 4 temel dil alanı yeterliklerine ilişkin belirli becerilerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarından oluşmaktadır.

Okuma Becerisi bölümü, ‘Okuma A’, ‘Okuma B’, ‘Okuma C’, ‘Okuma D’ ve ‘Okuma E’ olmak üzere toplam beş kısım altında biçimlendirilmiştir. *Okuma A* kısmında, bağımsız bir metin çerçevesinde yapılandırılmış, her biri 1 puan olmak üzere 5 adet çoktan seçmeli test

maddesi; *Okuma B* kısmında, bağımsız bir metin etrafında şekillendirilmiş, her biri 1 puan olacak şekilde 4 adet çoktan seçmeli test maddesi ve *Okuma C* kısmında ise bağımsız bir metne yönelik oluşturulmuş her biri 1 puan olan 2 adet çoktan seçmeli ile 5 adet var-yok test maddesi yer almaktadır. *Okuma kısımları D ve E* başlıkları dâhilinde ise sırasıyla; bağımsız birer metne ilişkin biçimlendirilmiş, her biri 1 puan olmak üzere 4 adet çoktan seçmeli ve 5 adet doğru-yanlış test maddesi sunulmaktadır. İlgili beceri alanı kapsamında söz konusu 25 adet soru maddesi, toplam 25 puan üzerinden değerlendirilmekle birlikte bu bölüm için ayrılan süre, 60 dakikadır.

Dinleme Becerisi bölümü, ‘*Dinleme A*’, ‘*Dinleme B*’, ‘*Dinleme C*’ ve ‘*Dinleme D*’ şeklinde dört kısımdan meydana gelmektedir. *Dinleme A* kısmında; bağımsız bir dinleme metnine yönelik oluşturulmuş, her biri 1,25 puan olmak üzere 4 adet çoktan seçmeli test maddesi; *Dinleme B* kısmında, bağımsız bir dinleme metnine yönelik oluşturulmuş, her biri 1,25 puan olacak şekilde 5 adet var-yok test maddesi ve *Dinleme C ile D* kısımlarında ise sırasıyla; bağımsız birer dinleme metnine ilişkin biçimlendirilmiş, her biri 1,25 puan olan 5 adet çoktan seçmeli ve 6 adet doğru-yanlış test maddesi bulunmaktadır. İlgili beceri alanı kapsamında söz konusu 25 adet soru maddesi, toplam 25 puan üzerinden değerlendirilmekle birlikte bu bölüm için ayrılan süre, 40 dakikadır. Bu süre zarfında *Dinleme Becerisi* bölümüyle ilgili olarak öğrencilere sunulacak metinlerin işleyişi; *her dinleme metni iki kez sunulacak şekilde, öğrencilere soruları incelemeleri için 1-2 dakika süre verilmesinin ardından işaretleme yapmaları için yine 1-2 dakika süre verilmesi* düzenine dayanmaktadır.

Yazma Becerisi bölümü, farklı bağlamlara ilişkin en az 150 kelimeden (40 puan) ve en az 250 kelimeden oluşan (60 puan) birer metin üretme yönergelerine kapsamında oluşturulmuştur. Bu bölüm için ayrılan toplam puan da 25 olmakla birlikte öğrencilere tanınan süre, 70 dakikadır.

Konuşma Becerisi bölümü ise ‘*Konuşma I*’ ve ‘*Konuşma II*’ olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. *Konuşma I* kısmı; ‘3 adet bağımsız konudan birini seçip konu bağlamında sunulan alternatiflerden birine yönelik tercih sebeplerini açıklama’ (50 puan) ve *Konuşma II* kısmı ise ‘3 adet bağımsız konudan birine ilişkin düşüncelerini ifade etme’ (50 puan) bağlamlarına ilişkin yapılandırılmıştır. Her iki kısım dâhilinde öğrencilerden ortalama 5-10 dakikalık bir konuşma becerisi sergilemeleri istenmekle birlikte bölüm için belirlenen toplam puan 25’tir.

GÜ TÖMER tarafından uygulanan TYS'ler, değerlendirme ölçütleri çerçevesinde ele alındığında B2 seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası, 100'lük not sistemi üzerinden 60-69 aralığında bir puan almayı gerektirirken C1 seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası ise asgari 70 puanla ilişkilendirilmektedir. Değerlendirme uygulamaları, temel dil becerileri kapsamında alınan genel toplam puan üzerinden yapılmakla birlikte ilgili beceri alanlarının her birinden alınması gereken asgari puan ölçütü bulunmamaktadır.

Tablo 8, ilgili yeterlik sınavına ilişkin içerik bilgilerine dair görsel sunumundan oluşmaktadır.

Tablo 8

GÜ TÖMER TYS (2020) İçerik Bilgileri

Sınav Bölümleri	Soru Tipi	Puan Değeri	Verilen Süre
Dinleme A	4 Adet Çoktan Seçmeli	1,25 Puan	40 dakika
Dinleme B	5 Adet Var-Yok	1,25 Puan	
Dinleme C	5 Adet Çoktan Seçmeli	1,25 Puan	
Dinleme D	6 Adet Doğru-Yanlış	1,25 Puan	
Okuma A (1 Adet Bağımsız Metin)	5 Adet Çoktan Seçmeli	1 Puan	60 dakika
Okuma B (1 Adet Bağımsız Metin)	4 Adet Doğru-Yanlış	1 Puan	
Okuma C (1 Adet Bilimsel Metin)	2 Adet Çoktan Seçmeli	1 Puan	
	5 Adet Doğru Yanlış	1 Puan	
Okuma D	4 Adet Çoktan Seçmeli	1 Puan	

(1 Adet Kurgusal
Metin)

Okuma E 5 Adet Doğru-Yanlış 1 Puan

(1 Adet Bağımsız
Metin)

Yazma I Bir adet e-posta sunulup 10 Puan
bu e-postaya yönelik en az
150 kelimedenden oluşan
ayrıntılı bir cevap metni
üretilmesi istenmektedir.

Yazma II 2 adet bağımsız konudan 15 Puan
biri hakkında en az 250
kelimelik bir metin
üretilmesi istenmektedir.

Konuşma I 3 adet bağımsız konudan 12,5 Puan
birini seçip konu
bağlamında sunulan
alternatiflerden birine
yönelik tercih sebeplerinin
açıklanması
istenmektedir.

12,5 Puan

Konuşma II 3 adet bağımsız konudan
biri hakkında
düşüncelerinin
açıklanması
istenmektedir.

70 dakika

Öğrencilerden
ortalama 5-10
dakikalık
konuşma
yapmaları
istenmektedir.

3.2.2. İstanbul Üniversitesi DİLMER Türkçe Yeterlik Sınavına ilişkin içerik bilgileri

İÜ DİLMER bünyesinde gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavları sunuluş sırasıyla; ‘Dinleme’, ‘Okuma’, ‘Yazma’ ve ‘Konuşma’ olmak üzere 4 temel dil alanı yeterliklerine ilişkin belirli becerilerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarından oluşmaktadır.

Dinleme Becerisi bölümü, ‘*Dinleme I*’ ve ‘*Dinleme II*’ şeklinde iki kısımdan meydana gelmektedir. *Dinleme I* kısmı; aynı dinleme metni altında sunulan, her biri 1,25 puan olmak üzere toplam 10 adet çoktan seçmeli test maddesinden oluşmaktadır. *Dinleme II* kısmı ise yine aynı metne yönelik hazırlanan, her biri 1,25 puan olmak üzere 5 adet çoktan seçmeli ve 5 adet doğru-yanlış olmak üzere toplam 10 adet test maddesi kapsamında biçimlendirilmiştir. *Dinleme becerisi* alanı kapsamında 2 adet dinleme metni sunumunu (her metin toplamda iki kere dinletilecek) ve söz konusu toplam 20 adet test maddesinin cevaplandırılmasını içerecek şekilde öğrencilere tanınan süre, 30 dakikadır. İlgili beceri alanı için belirlenen toplam puan ise 25’tir.

Okuma Becerisi bölümü, ‘*Okuma I*’, ‘*Okuma II*’ ve ‘*Okuma III*’ olmak üzere toplam üç kısım altında biçimlendirilmiştir. *Okuma I* kısmında, her biri 1 puan olmak üzere 8 adet eşleştirme test maddesi yer alırken *Okuma II* kısmı ise bağımsız bir metin etrafında şekillendirilmiş her biri 1 puan olacak şekilde 5 adet çoktan seçmeli ve 4 adet doğru-yanlış olmak üzere toplam 9 adet test maddesinden oluşmaktadır. *Okuma III* kısmında ise kurgusal bir metin çevresinde biçimlendirilmiş her biri 1 puan olmak üzere 5 adet çoktan seçmeli ve 3 adet doğru yanlış şeklinde toplam 8 adet test maddesi bulunmaktadır. İlgili beceri alanı kapsamında söz konusu toplam 25 adet test maddesi için ayrılan toplam puan, 25’tir.

Yazma Becerisi bölümü, ‘*birbirinden bağımsız iki konudan birine yönelik ortalama 300-350 kelimeden oluşan bir üretme*’ yönergesine ilişkin olarak oluşturulmuştur. Bu bölüm için ayrılan toplam puan da 25 olmakla birlikte okuma ve yazma beceri alanları dâhilindeki soru maddelerinin cevaplandırılmasına yönelik öğrencilere tanınan süre, 120 dakikadır.

Konuşma Becerisi bölümü ise ‘*Konuşma I*’ ve ‘*Konuşma II*’ olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. *Konuşma I* kısmında; bağımsız bir okuma metni verilip öğrenciden bu metni sözlü olarak özetlemesi ve metinle ilgili belirli sorulara cevap vermesi istenmektedir. *Konuşma II* kısmında ise öğrenciler 2’şer ya da 3’erli gruplara ayrılarak her gruba bir diyalog konusu verilmekte ve öğrencilerden doğal bir diyalog üretmeleri istenmektedir. İlgili beceri alanı dâhilinde *Konuşma II* kısmı hazırlıkları için 20 dakika süre

verilmekle birlikte her iki kısma ilişkin olarak öğrencilerden konuşmaları için belirli bir süre aralığı istenmemektedir. Bu bölüm için ayrılan toplam puan da 25'tir.

İÜ DİLMER tarafından uygulanan TYS'ler, değerlendirme ölçütleri çerçevesinde ele alındığında B2 seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası, 100'lük not sistemi üzerinden 75-84 aralığında bir puan almayı gerektirirken C1 seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası ise asgari 85 puanla ilişkilendirilmektedir. Değerlendirme uygulamaları, temel dil becerileri kapsamında alınan genel toplam puan üzerinden yapılmakta ve ilgili beceri alanlarından alınması gereken asgari bir puan ölçütü bulunmamaktadır.

Tablo 9, ilgili yeterlik sınavına ilişkin içerik bilgilerine dair görsel sunumundan oluşmaktadır.

Tablo 9

İÜ DİLMER TYS (2020) İçerik Bilgileri

Sınav Bölümleri	Soru Tipi	Puan Değeri	Verilen Süre
Dinleme I (1 Adet Bağımsız Metin)	10 Adet Çoktan Seçmeli	1,25 Puan	30 Dakika
Dinleme II (1 Adet Bağımsız Metin)	5 Adet Çoktan Seçmeli 5 Adet Doğru-Yanlış	1,25 Puan 1,25 Puan	
Okuma I (8 Adet Bağımsız Paragraf)	8 Adet Eşleştirme	8 Puan	
Okuma II (1 Adet Bağımsız Metin)	5 Adet Çoktan Seçmeli 4 Adet Doğru-Yanlış	5 Puan 4 Puan	Okuma ve Yazma için verilen toplam süre 120 dakika

Okuma III	5 Adet Çoktan Seçmeli	5 Puan	
(1 Adet Kurgusal Metin)	3 Adet Doğru- Yanlış	3 Puan	
Yazma	2 adet bağımsız konudan biri hakkında 300-350 kelimelik bir metin üretilmesi istenmektedir.	25 Puan	
Konuşma I	Öğrenciye bir okuma metni verilip öğrenciden bu metni sözlü olarak özetlemesi ve metinle ilgili sorulan sorulara cevap vermesi istenmektedir.	25 Puan	Çalışma için verilen süre 20 dakikadır. Öğrencilerden konuşmaları için belirli bir süre istenmemektedir.
(1 Adet Bağımsız Metin)			
Konuşma II	2 ya da 3 öğrenciye farklı rollerin bulunduğu bir diyalog konusu verilmekte ve bu öğrencilerden doğal bir diyalog üretmeleri istenmektedir.		

3.2.3. Hacettepe Üniversitesi TÖMER Türkçe Yeterlik Sınavına ilişkin içerik bilgileri

HÜ TÖMER bünyesinde gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavları sunuluş sırasıyla; ‘Okuma’, ‘Dinleme’, ‘Yazma’ ve ‘Konuşma’ olmak üzere 4 temel dil alanı yeterliklerine ilişkin belirli becerilerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarından oluşmaktadır.

Okuma Becerisi bölümü, ‘Okuma I’ ve ‘Okuma II’ şeklinde iki kısımdan meydana gelmektedir. *Okuma I* kısmı; bağımsız bir okuma metnine ilişkin yapılandırılmış, her biri 1 puan olmak üzere toplam 10 adet çoktan seçmeli test maddesinden oluşturulmuştur. *Okuma II* kısmı ise yine bağımsız bir okuma metni etrafında biçimlendirilmiş her biri 2,5 puan olmak

üzere 2 adet açık uçlu; her biri 1 puan olmak üzere 2 adet çoktan seçmeli ve her biri 1 puan olmak üzere 8 adet eşleştirme test maddesi kapsamında yapılandırılmıştır. İlgili beceri alanı dâhilinde söz konusu toplam 22 adet soru maddesi için ayrılan toplam puan, 25'tir.

Dinleme Becerisi bölümü, '*Dinleme I*' ve '*Dinleme II*' olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. *Dinleme I* kısmı, bağımsız bir dinleme metni etrafında her biri 2 puan olmak üzere 2 adet uçlu ve her biri 1 puan olmak üzere 6 adet eşleştirme test maddesi kapsamında hazırlanmıştır. *Dinleme II* kısmında ise yine bağımsız bir dinleme metni etrafında yapılandırılmış, her biri 1 puan olmak üzere 5'er adet doğru-yanlış, var-yok ve eşleştirme sorusu olacak şekilde toplam 15 adet test maddesine yer verilmiştir. İlgili beceri alanı kapsamında söz konusu toplam 23 adet soru maddesi için belirlenen toplam puan, 25'tir.

Yazma Becerisi bölümü, '*Yazma I*' ve '*Yazma II*' olmak üzere 2 başlık altında ele alınmıştır. *Yazma I* kısmı; 10 puan değerindeki '*2 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 120-130 kelimelik bir e-posta yazma*' yönergesine ilişkin olarak yapılandırılırken *Yazma II* kısmı ise 15 puan değerindeki '*3 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 200 kelimelik bir metin yazma*' yönergesi kapsamında yapılandırılmıştır. İlgili beceri alanı için 10 ve 15 puan değerlerinde olmak üzere 2 adet açık uçlu soru maddesi için ayrılan toplam puan, 25'tir.

Okuma, Dinleme ve Yazma beceri alanları dâhilindeki soru maddelerini cevaplandırmak için öğrencilere tanınan toplam süre, 180 dakikadır. Bu süre zarfında *Dinleme Becerisi* bölümüyle ilgili olarak öğrencilere sunulacak metinlerin işleyiş düzeni şu şekildedir: *Dinleme Metni I* sunulduktan sonra öğrencilere 3 dakika verilecek ve ardından, metin ikinci ve son kez sunulacaktır. Daha sonra *Dinleme Metni II* sunularak öğrencilere 4 dakika verilecek ve ardından metnin ikinci ve son kez öğrencilere sunumu gerçekleştirilecektir.

Konuşma Becerisi bölümü ise çeşitli alt başlıklar halinde sunulan 21 farklı tema kısmında yapılandırılmış toplam 84 adet açık uçlu sözlü yoklama maddesinin bulunduğu bir soru havuzu kapsamında yapılandırılmıştır. Bu bölüme ilişkin öğrencilerden ortalama 5-10 dakikalık bir konuşma becerisi sergilemeleri istenmek ve ölçme işlemi toplam puan 25 üzerinden yapılmaktadır.

HÜ TÖMER tarafından uygulanan TYS, sadece C1 seviyesine ilişkin yeterlikler ölçüt alınarak bir ölçme-değerlendirme işlemine tabii tutulmaktadır. İlgili dil seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası, 100'lük not sistemi üzerinden asgari 65 puan almayı gerektirmekle birlikte değerlendirme uygulamaları, temel dil becerileri kapsamında alınan genel toplam

puan üzerinden yapılmakta ve ilgili beceri alanlarından alınması gereken asgari bir puan ölçütü bulunmamaktadır.

Tablo 10, ilgili yeterlik sınavına ilişkin içerik bilgilerine dair görsel sunumundan oluşmaktadır.

Tablo 10

HÜ TÖMER TYS (2020) İçerik Bilgileri

Sınav Bölümleri	Soru Tipi	Puan Değeri	Verilen Süre
Okuma I (1 Adet Bağımsız Metin)	10 Adet Boşluk Doldurma	10 Puan	Okuma, Dinleme ve Yazma için verilen toplam süre 180 dakika
Okuma II (1 Adet Bağımsız Metin)	2 Adet Açık Uçlu 2 Adet Çoktan Seçmeli 8 Adet Eşleştirme	5 Puan 2 Puan 8 Puan	(Dinleme Metni 1 okunduktan sonra 3 dakika verilecek sonrasında metin
Dinleme I (1 Adet Bağımsız Metin)	2 Adet Açık Uçlu 6 Adet Eşleştirme	4 Puan 6 Puan	ikinci ve son kez okunacak.
Dinleme II (1 Adet Bağımsız Metin)	5 Adet Doğru- Yanlış 5 Adet Var-Yok 5 Adet Eşleştirme	5 Puan 5 Puan 5 Puan	Dinleme Metni 2 okunduktan sonra 4 dakika verilecek ve sonrasında metin ikinci ve son kez okunacak.
Yazma I	2 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 120-130 kelimelik bir e-posta yazma.	10 Puan	
Yazma II	3 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 200 kelimelik bir metin yazma	15 Puan	

Konuşma	21 başlık altında toplam 84 adet soru maddesinden oluşan bir soru havuzundan öğrencilere soru yöneltme	25 Puan	Öğrencilerden ortalama 5-10 dakikalık konuşma yapmaları istenmektedir.
---------	--	---------	--

3.2.4. Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM Türkçe Yeterlik Sınavına ilişkin içerik bilgileri

DEÜ TÖMER bünyesinde gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavları sunuluş sırasıyla; ‘Dinleme’, ‘Dilbilgisi’, ‘Okuma’, ‘Yazma’ ve ‘Konuşma’ olmak üzere toplam 5 dil alanı yeterliklerine ilişkin belirli becerilerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarından oluşmaktadır.

Dinleme Becerisi bölümü, ‘Dinleme I’ ve ‘Dinleme II’ olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. *Dinleme I* kısmında; bağımsız bir dinleme metni altında sunulmuş, her biri 0,5 puan olmak üzere toplam 10 adet var-yok ile her biri 1 puan olmak üzere toplam 5 adet doğru yanlış test maddesi yer almaktadır. *Dinleme II* kısmında ise yine bağımsız bir dinleme metnine ilişkin yapılandırılmış her biri 1 puan olmak üzere 5’er adet çoktan seçmeli ile eşleştirme sorusu olacak şekilde toplam 10 adet test maddesi bulunmaktadır. İlgili beceri alanı kapsamında söz konusu 25 adet soru maddesi, toplam 20 puan üzerinden değerlendirilmekle birlikte bu bölüm için ayrılan süre, her bir dinleme metninin toplamda ikişer kez sunumu da kapsayacak şekilde 20 dakikadan oluşmaktadır.

Dilbilgisi bölümü; ‘Dilbilgisi I’, ‘Dilbilgisi II’ ve ‘Dilbilgisi III’ olacak şekilde toplam üç kısım altında biçimlendirilmiştir. *Dilbilgisi I* kısmı, bağımsız bir metin çevresinde yapılandırılmış, her biri 1 puan olmak üzere 5 adet boşluk doldurma test maddesinden oluşurken *Dilbilgisi II* kısmı, her biri 0,5 puan olacak şekilde toplam 10 adet çoktan seçmeli test maddesinden meydana gelmektedir. *Dilbilgisi III* kısmı ise her biri 1 puan değerinde olan 10 adet çoktan seçmeli test maddesi kapsamında şekillendirilmiştir. İlgili dil alanı dâhilinde söz konusu toplam 25 adet soru maddesi için ayrılan toplam puan, 20’dir.

Okuma Becerisi bölümü, ‘Okuma I’, ‘Okuma II’ ve ‘Okuma III’ başlıkları şeklinde üç kısım altında sunulmuştur. *Okuma I* kısmında; her biri 1 puan olmak üzere 3 adet boşluk doldurma

test maddesi ile 2'si, 3'er puan; 2'si, 2'ser puan ve 3'ü bir 1'er puan olacak şekilde toplam 7 adet çoktan seçmeli test maddesine yer verilmiştir. *Okuma II* kısmı altında; karşılıklı bir konuşma metni kapsamında biçimlendirilmiş 2 puan değerindeki boşluk doldurma test maddesi yer alırken *Okuma III* kısmında ise bağımsız bir metin dâhilinde yapılandırılmış 2 puanlık bir boşluk doldurma test maddesi bulunmaktadır. İlgili beceri alanına ilişkin söz konusu toplam 12 test maddesi ile ilgili olarak belirlenen toplam puan, 20'dir.

Yazma Becerisi bölümü, '3 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 200 kelimelik bir metin üretme' yönergesine ilişkin olarak oluşturulmuştur. Bu bölüm için ayrılan toplam puan da 20 olmakla birlikte dinleme, dilbilgisi, okuma ve yazma alanları dâhilindeki soru maddelerinin cevaplandırılmasına yönelik öğrencilere tanınan süre, 165 dakikadır.

Konuşma Becerisi bölümü ise 'Konuşma I' ve 'Konuşma II' olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. *Konuşma I* kısmı; 'kendini tanıtmak; aktivitelerinden, ilgi alanlarından bahsetme; geçmiş, şimdiki durumu ve geleceğiyle ilgili açıklamalar yapma' yönergesi kapsamında yapılandırılırken *Konuşma II* kısmı ise çeşitli alt başlıklar halinde sunulan 20 farklı konu bağlamına ilişkin yapılandırılmış toplam 20 adet açık uçlu sözlü yoklama maddesinin bulunduğu bir soru havuzu kapsamında oluşturulmuştur. İlgili beceri alanı için ayrılan toplam puan, 20 iken her iki kısmı kapsayacak şekilde ortalama konuşma süresi, 15 dakika olarak belirlenmiştir.

DEÜ DEDAM tarafından uygulanan TYS, sadece C1 seviyesine ilişkin yeterlikler ölçüt alınarak bir ölçme-değerlendirme işlemine tabii tutulmaktadır. İlgili dil seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası, 100'lük not sistemi üzerinden asgari 60 puan almayı gerektirmekle birlikte değerlendirme uygulamaları, söz konusu 5 dil alanı kapsamında alınan genel toplam puan üzerinden yapılmakta ve ilgili yeterlik alanlarından alınması gereken asgari bir puan ölçütü bulunmamaktadır.

Tablo 11, ilgili yeterlik sınavına ilişkin içerik bilgilerine dair görsel sunumundan oluşmaktadır.

Tablo 11

DEÜ DEDAM TYS (2020) İçerik Bilgileri

Sınav Bölümleri	Soru Tipi	Puan Değeri	Verilen Süre
Dinleme I	10 Adet Var- Yok	5 Puan	
(1 Adet Bağımsız Metin)	5 Adet Doğru-Yanlış	5 Puan	
Dinleme II	5 Adet Çoktan Seçmeli	5 Puan	
(1 Adet Bağımsız Metin)	5 Eşleştirme	5 Puan	
Dil Bilgisi I	5 Adet Boşluk Doldurma	5 Puan	Dinleme, Dilbilgisi, Okuma ve Yazma alanları için verilen toplam süre 165 dakikadır.
(1 Adet Bağımsız Metin)			
Dil Bilgisi II	10 Adet Çoktan Seçmeli	5 Puan	
Dil Bilgisi III	10 Adet Çoktan Seçmeli	10 Puan	
Okuma I	3 Adet Boşlu Doldurma	3 Puan	
(1 Adet Bağımsız Metin)	7 Adet Çoktan Seçmeli	13 Puan	
Okuma II	1 Adet Boşluk Doldurma	2 Puan	
(1 Adet Karşılıklı Konuşma Metni)			
Okuma III	1 Adet Boşluk Doldurma	2 Puan	
(1 Adet Bağımsız Metin)			
Yazma	3 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 200	20 Puan	

	kelimelik bir metin üretilmesi istenmektedir.		
Konuşma I	Kendini tanıtmak; aktivitelerinden, ilgi alanlarından bahsetme; geçmişi, şimdiki durumu ve geleceğiyle ilgili açıklamalar yapma.	Konuşma 1 ve Konuşma 2 alanları için verilen süre toplam 15 dakikadır.	20 Puan
Konuşma II	24 adet bağımsız konudan biri hakkında kısa bir konuşma yapma.		

3.2.5 Sakarya Üniversitesi TÖMER Türkçe Yeterlik Sınavına ilişkin içerik bilgileri

SAÜ TÖMER bünyesinde gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavları sunuluş sırasıyla; ‘Dinleme’, ‘Dilbilgisi’, ‘Okuma’, ‘Yazma’ ve ‘Konuşma’ olmak üzere toplam 5 dil alanı yeterliklerine ilişkin belirli becerilerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarından oluşmaktadır.

Dinleme Becerisi bölümü, ‘Dinleme I’ ve ‘Dinleme II’ olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. Her iki kısımda da bağımsız bir dinleme metni ekseninde yapılandırılmış 1’i 2,5 puan; 5’i ise 2 puan olacak şekilde toplam 6 adet çoktan seçmeli test maddesi bulunmaktadır. İlgili beceri alanı kapsamında söz konusu 12 adet soru maddesi, toplam 25 puan üzerinden değerlendirilmekle birlikte bu bölüm için ayrılan süre, her bir dinleme metninin toplamda ikişer kez sunumu da kapsayacak şekilde 20 dakikadan oluşmaktadır.

Okuma Becerisi bölümü, ‘Okuma I’, ‘Okuma II’, ‘Okuma III’, ‘Okuma IV’, ‘Okuma V’ ve ‘Okuma VI’ başlıkları şeklinde altı kısım altında sunulmuştur. *Okuma I* kısmında; bağımsız bir metin temelinde biçimlendirilmiş, her biri 0,7 puan olmak üzere 10 adet boşluk doldurma test maddesi, *Okuma II* kısmında; bağımsız bir metne ilişkin şekillendirilmiş, her biri 0,2 puan olmak üzere 6 adet doğru-yanlış test maddesi, *Okuma III-IV-V* kısımları altında yine bağımsız birer metin etrafında oluşturulmuş her biri 0,7 puan olmak üzere 6’şar adet çoktan

seçmeli test maddesi ve *Okuma VI* kısmında ise her biri 0,7 puan olacak şekilde birbirinden bağımsız olarak yapılandırılmış yine 6 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır. İlgili beceri alanına ilişkin söz konusu toplam 40 adet test maddesi ile ilgili olarak belirlenen toplam puan, 25'tir.

Yazma Becerisi bölümü, '2 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 250 kelimelik bir metin üretme' yönergesine ilişkin olarak oluşturulmuştur. Bu bölüm için ayrılan toplam puan da 25 olmakla birlikte dinleme, okuma ve yazma alanları dâhilindeki soru maddelerinin cevaplandırılmasına yönelik öğrencilere tanınan süre, toplam 180 dakikadır.

Konuşma Becerisi bölümü ise 'Konuşma I şeklinde çeşitli bağlamlara ilişkin yapılandırılmış toplam 10 adet açık uçlu sözlü yoklama maddesinin bulunduğu bir soru havuzu kapsamında oluşturulmuştur. İlgili beceri alanı için ayrılan toplam puan, 25 iken her bir öğrenci için ortalama konuşma süresi, 10 dakika olarak belirlenmiştir.

SAÜ TÖMER tarafından uygulanan TYS'ler, değerlendirme ölçütleri çerçevesinde ele alındığında B2 seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası, 100'lük not sistemi üzerinden 50-59 aralığında bir puan almayı gerektirirken C1 seviyesine ilişkin yeterlik sertifikası ise asgari 60 puanla ilişkilendirilmektedir. Değerlendirme uygulamaları, temel dil becerileri kapsamında alınan genel toplam puan üzerinden yapılmakla birlikte ilgili beceri alanlarının her birinden alınması gereken asgari puan ölçütü bulunmamaktadır.

Tablo 12, ilgili yeterlik sınavına ilişkin içerik bilgilerine dair görsel sunumundan oluşmaktadır.

Tablo 12

SAÜ TÖMER TYS (2020) İçerik Bilgileri

Sınav Bölümleri	Soru Tipi	Puan Değeri	Verilen Süre
Dinleme I (1 Adet Bağımsız Metin)	6 Adet Çoktan Seçmeli	12,5 Puan	
Dinleme II	6 Adet Çoktan Seçmeli	12,5 Puan	

(1 Adet Bağımsız Metin)			
Okuma I (1 Adet Bağımsız Metin)	10 Adet Boşluk Doldurma	7 Puan	Dinleme, Okuma ve Yazma alanları için verilen toplam süre 165 dakikadır.
Okuma II (1 Adet Bağımsız Metin)	6 Adet Doğru-Yanlış	1,2 Puan	
Okuma III (1 Adet Bağımsız Metin)	6 Adet Çoktan Seçmeli	4,2 Puan	
Okuma IV (1 Adet Bağımsız Metin)	6 Adet Çoktan Seçmeli	4,2 Puan	
Okuma V (1 Adet Bağımsız Metin)	6 Adet Çoktan Seçmeli	4,2 Puan	
Okuma VI	6 Adet Çoktan Seçmeli	4,2 Puan	
Yazma	2 adet bağımsız konudan biri hakkında yaklaşık 250 kelimelik bir metin üretilmesi istenmektedir.	25 Puan	
Konuşma	Çeşitli konu bağlamlarına ilişkin toplam 10 adet açık uçlu soru maddesinden	25 Puan	Öğrencilerden ortalama 10 dakikalık konuşma

oluşan bir havuzdan öğrencilere soru yöneltme	yapmaları istenmektedir.
--	-----------------------------

3.3 Veri toplama araçları ve veri toplama süreci

Nitel araştırmalarda veriler; gözlem, görüşme ve dokümanlar aracılığıyla elde edilir (Berg ve Lune, 2017). Araştırmanın veri toplama aşaması, doküman incelemesi yöntemiyle yürütülmüştür. Bu yöntem, basılı ve dijital (bilgisayar tabanlı ve internet erişimli) dokümanların mercek altına alınıp değerlendirilmesi sırasında gerçekleşen bir dizi işlemi kapsar (Bowen, 2009). Araştırma kapsamında GÜ TÖMER, İÜ DİLMER, HÜ TÖMER, DEÜ DEDAM ve SAÜ TÖMER TYS'ye (2020) ilişkin belgeler inceleme altına alınmış ve söz konusu kapsamlara yönelik analizlerde bulunabilmek adına AOÖÇ (2018) ve (2020) dijital sürümlerinin Türkçe çevirisi gerçekleştirilmiştir. İlgili bağlamda bahsi geçen kaynaklar, araştırmaya ilişkin veri toplama araçları kapsamında ele alınmış; veri toplama süreçleri çerçevesinde başat unsurlar olarak odak noktası haline getirilmiştir.

3.4 Verilerin analizi

Araştırma bulguları, ilgili kurumlara ilişkin TYS'lerin (2020) içerik analizine tabii tutulması sonucu elde edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu amaç doğrultusunda içerik analizi türlerinden kategorisel analiz kullanılmıştır. İlgili bağlamda ilk olarak söz konusu TYS'ler kapsamında sunulan soru maddeleri, AOÖÇ ekseninde ölçmeyi hedefledikleri dil yeterlikleri bakımından içerik analizi temelli inceleme altına alınmış ve bu düzlemde eşleşme gösterdikleri örnek tanımlayıcılar sınır çerçeveleri kabul edilerek ilintili oldukları ölçekler, dil yeterlikleri ile düzeyleri bakımından çeşitli kategorilere ayrılmıştır. Bu işlem sırasında öncelikle 3 alan uzmanından ayrı ayrı görüş alınmıştır. Devam eden süreçte ilgili uzmanların katıldığı forumlar düzenlenerek tüm analizler bir havuzda toplanmış ve her soru maddesine ilişkin ayrı ayrı tartışma oturumları düzenlenerek oybirliği ile üzerinde genel uzlaş sağlanan veri analizlerine son şekli verilmiştir. Bu noktada veri

analizleri kapsamında sunulan tüm maddelerin, ortak görüş etrafında yapılandırılması esas alınmış ve görüş birliği sağlanamaması halinde uzmanların farklılık gösteren analiz biçimlerinin ayrı ayrı sunulması hedeflenmiştir. Süreç sonunda oy çokluğundan ziyade oybirliği ile biçimlendirilmiş veri analizlerinin ortaya çıktığı görülmüş ve tüm soru maddeleri üzerinde genel uzlaşa sağlanarak ortak bir analiz havuzu oluşturulduğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgular

4.1.1. Gazi Üniversitesi TYS (2020) dinleme becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 13'te GÜ TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 13.

GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	<i>GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı</i> ; A (4 adet çoktan seçmeli test maddesi), B (5 adet var-yok test maddesi), C (5 adet çoktan seçmeli test maddesi) ve D (6 adet doğru-yanlış test maddesi) olmak üzere toplam 5 kısımdan (20 adet soru maddesi) oluşmaktadır.
A	Dinleme Becerisi Alanı/A kısmı (<i>1. ve 4. sorular arası</i>); ‘Herkesi Memnun Etmek Mümkün mü?’ başlıklı, ‘çevremizdeki insanlarla sosyal ilişkilerimiz’ gibi günlük hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin birey-toplum ilişkisini mizahi yönde ele alan bir anlatım doğrultusunda karşılıklı konuşma üslubu odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir Nasreddin Hoca fıkrasının ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır bir şekilde sesletimine/sunumuna yönelik olarak hazırlanmış soru maddelerinden meydana gelmektedir.

Bu kısım, söz konusu bağlama ilişkin 4 adet çoktan seçmeli test maddesi kapsamında biçimlendirilmiştir.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
1.	İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘<i>Dinlediğiniz ses kaydına göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?</i>’ madde kökü altında verilen: a. <i>Hoca, kendine akıl verenlere kızmıştır.</i> b. <i>Hoca, ilk olarak eşeğe oğlunu bindirmiştir.</i> c. <i>Hoca’nın oğlu eşekten inmek istememiştir.</i> d. <i>Hoca, yaşlı olduğu için eşeğe binmek istememiştir.</i> e. <i>Hoca, yolda karşılaştığı kişilerin sözüne kulak asmamıştır.</i> cevap maddelerinden oluşmaktadır. Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; gündelik/sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek, açık şekilde yapılandırılmış bir Nasreddin Hoca fıkrasının ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, <i>anlatıya ilişkin olay çizgisini takip etme yoluyla (Eşeğe, ilk olarak Hoca’nın oğlunun binmesi) cevap maddeleri arasında bulunan doğru ifadeyi tespit edebilme</i> becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. Söylemin, Nasreddin Hoca fıkrası şeklinde resmi olmayan bir anlatı bağlamında şekillenmesi. ii. Ölçülmek istenen becerinin, bir anlatıdaki olay çizgisi sıralamasını takip edebilme yeterliğine gerektirmesi. bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, <i>Diğer İnsanlar Arasındaki Karşılıklı Konuşmayı Anlama</i> ölçeğinin B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘<i>Hikâye ya da fıkra gibi uzayan resmiyet dışı söylemdeki kronolojik sırayı takip edebilme</i>’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.	B2

-
2. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz ses kaydına göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?*’ madde kökü altında verilen: B1

- a. *Hoca ve oğlu pazardan dönmektedir.*
- b. *Hoca, nasıl davranacağını bilememiş, kafası karışmıştır.*
- c. *Hoca, komşularının sözlerini hiç düşünmeden yerine getirmiştir.*
- d. *Hoca, en sonunda her söyleneni dikkate almamak gerektiğini anlamıştır.*
- e. *Hoca’ya yol boyunca karşılaştığı kişiler, birbirinden farklı uyarılarda bulunmuşlardır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; söylem yönü belirgin şekilde işaretlenerek karşılıklı konuşma üslubuyla açık bir şekilde yapılandırılmış bir Nasreddin Hoca fıkrasının ölçünlü dille anlaşılır bir şekilde sunumu sırasında, *anlatının ana fikrini yapılandırmak için olay çizgisine ilişkin ardışık bağlam noktalarında tekrar ettirilerek dinleyiciye sezdirilmek istenen **önemli bir bulguyu** (Hoca’nın, her defasında komşularının söylediklerini dikkate alması ve yerine getirmesi) **tespit etme** yoluyla cevap maddeleri arasında bulunan yanlış ifadeyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı* görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, bir Nasreddin Hoca fıkrasından oluşması,
- ii. Söylemin, açık bir şekilde yapılandırılarak ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır şekilde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, anlatıda tekrar yoluyla vurgulanan önemli bir detayı tespit edebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Anlatımın anlaşılır*

olması şartıyla hikâye ve diğer anlatılardaki (ör. bir tatil anlatımı) ana noktaları ve önemli ayrıntıları anlayabilme' (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

3. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; '*Dinlediğiniz ses kaydına göre aşağıdakilerden hangisi Hoca'nın eleştirildiği davranışlardan biri değildir?*' madde kökü altında verilen:
- B1

- a. *Hoca ve oğlunun eşeğe birlikte binmesi*
- b. *Hoca yürürken oğlunun eşeğe binmesi*
- c. *Hoca eşeğe binerken oğlunun yürümesi*
- d. *Hoca ve oğlu yürürken eşeğin boş gitmesi*
- e. *Hoca ve oğlunun eşeği almadan eve dönmesi*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; söylem yönü belirgin şekilde işaretlenerek karşılıklı konuşma üslubuyla açık bir şekilde yapılandırılmış bir Nasreddin Hoca fıkrasının ölçünlü dille anlaşılır bir şekilde sunumu sırasında, *anlatı çizgisinin doğrusal yapılanmasına ilişkin köprü görevli birbirine eklenen ardışık/ana bağlantı noktalarını saptama* yoluyla cevap maddeleri arasında bulunan yanlış ifadeyi tespit edebilme becerinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, açık bir şekilde yapılandırılarak ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır şekilde sunulması.
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; anlatın yapılanması yönelik kurgulanan temel bağlantı noktalarını tespit edebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*Anlatımın anlaşılır olması şartıyla hikâye ve diğer anlatılardaki (örneğin bir tatilin anlatılması) ana noktaları ve önemli ayrıntıları anlayabilme'*

(CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile örnek tanımlayıcısı söyleyebiliriz.

4. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz ses kaydına göre Hoca’nın tanıdıklarına karşı tutumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?*’ madde kökü altında verilen: C1

- a. İnatçı
- b. Umursamaz
- c. Yardımsever
- d. Duyarlı
- e. Alıngan

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; açık bir şekilde yapılandırılmış bir Nasreddin Hoca fıkrasının ölçünlü dille anlaşılır bir şekilde sunumu sırasında, *anlatı kahramanının/Hoca’nın; olay çizgisi dâhilinde farklı bağlamlara ilişkin muhatap olduğu benzer durumlar karşısında gösterdiği belirgin davranış biçimlerini (Hoca, adam doğru söylüyor diye düşünmüş ve çocukla yer değiştirmiş; Hoca, bu adam da doğru söylüyor diye düşünmüş, çocuğu yanına almış ve eşeğe ikisi birlikte binmişler; Hoca, düşünmüş ve bu adama da hak vermiş, çocukla eşekten inmişler ve yürümeye devam etmişler.) anlatıdaki sözcüksel/bağlamsal ipuçları vasıtasıyla tespit etme yoluyla bu davranış biçimlerini genelleştirerek Hoca’nın tanıdığı kişilere karşı sergilediği yaklaşım ve tutumlarla ilgili çıkarım yapabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, sözcüksel/bağlamsal ipuçları aracılığıyla aktarılan, farklı bağlamlara ilişkin benzer durumlar karşısında sergilenen davranış biçimlerinden yola çıkarak anlatı kahramanının tanıdığı kişiler karşında

sergilediği tutum ve yaklaşıma yönelik çıkarım yapabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İpuçlarını Tanıma ve Çıkarım Yapma (sözlü, işaret dilinde ve yazılı)* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Tutum, ruh hâli ve amaçlar konusunda çıkarım yapmak ve daha sonra ne geleceğini tahmin etmek için bağlamsal, dil bilgisel ve sözcüksel ipuçlarını kullanma becerisine sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 60) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

B Dinleme Becerisi Alanı/B kısmı (5. ve 9. sorular arası); ‘*Patara Yılı*’ başlıklı, ‘turizm’ gibi gündelik/sosyal dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin bilgilendirici bir anlatım doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık bir şekilde yapılandırılmış bir haber söyleminin ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır bir biçimde sesletimine/sunumuna ilişkin olarak şekillendirilmiş soru maddelerinden oluşmaktadır.

Bu kısım, söz konusu bağlama ilişkin; ‘*Dinlediğiniz haberde aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevapları var, hangilerinin yok? İşaretleyiniz.*’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘var-yok’ soru ifadesi kapsamında şekillendirilmiştir.

5. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında ‘var-yok’ soru ifadesinde (*Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018 yılını neden Troya Yılı ilan etmiştir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘turizm’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık şekilde yapılandırılmış bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bir haber söylemi şeklinde sunumu sırasında, *kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir yapı vasıtasıyla aralarında açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (amaç-sonuç) ifade yapılarını* (*Kültür ve Turizm Bakanlığı, turizmde Türkiye’nin kültürel ve tarihi değerlerini ön*

B2

plana çıkarmak amacıyla 2018 yılını Troya Yılı ...); *tespit ederek* söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘turizm’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin aşına olunabilecek/bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {-mAk amacıyla} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

6. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında ‘var-yok’ soru ifadesinde (*Göbeklitepe’nin özelliği nedir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘turizm’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık şekilde yapılandırılmış bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bir haber söylemi şeklinde sunumu sırasında, *özne belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla gösterilen **olgusal bir bilgiyi** (Dünyanın en eski yerleşim merkezi olma özelliği taşıyan Göbeklitepe’ye ...) saptama* yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,

-
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, Genel Sözlü Kavrama ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

7. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında ‘var-yok’ soru ifadesinde (*Patara Antik Kenti ne zaman bulunmuştur?*) B1+ gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘turizm’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir tema doğrultusunda açık şekilde yapılandırılmış bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bir haber söylemi şekilde sunumu sırasında, *zamansal öğeler vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgileri saptama* yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - Bağlamın, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, Genel Sözlü Kavrama ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

8. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında ‘var-yok’ soru ifadesinde (*Patara Antik Kenti hangi şehirdedir?*) B1+ gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘turizm’ gibi gündelik/sosyal
-

hayata ilişkin bir bağlam doğrultusunda açık şekilde yapılandırılmış bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bir haber söylemi şekilde sunumu sırasında, *özel adlar vasıtasıyla aktarılan coğrafi konumsal bilgileri (Patara, Antalya'da bulunmaktadır.) saptama* yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, 'turizm' gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan 'Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme' (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

9. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında 'var-yok' soru ifadesinde (*Patara kumsalının şehir merkezine uzaklığı kaç km'dir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'turizm' gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam doğrultusunda açık şekilde yapılandırılmış bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bir haber söylemi şekilde sunumu sırasında, *uzaklık birimleri ile aktarılan olgusal/ölçüsel bilgileri (... Kaş ilçesine 42 km ...)* saptama yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- B1+
- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - ii. Bağlamın, 'turizm' gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
-

-
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- C Dinleme Becerisi Alanı/C kısmı (10. ve 14. sorular arası); ‘*Karınca*’ başlıklı, karınca gibi günlük hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik somut bir varlığa ilişkin bu varlık türünün, kendi vücut ağırlıklarının katlarca fazlası yükü nasıl taşıyabildikleri konusunu incelemek üzere yapılmış bilimsel çalışmalar doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık biçimde yapılandırılmış, önermesel olarak somut ve soyut yapılı betimlemelerden oluşan bilgilendirici bir söylemin ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır şekilde sesletimi/sunumu etrafında oluşturulmuş soru maddelerinden oluşmaktadır.

Bu kısım, söz konusu bağlama ilişkin 5 adet çoktan seçmeli test maddesi kapsamında şekillendirilmiştir.

10. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz ses kaydında geçen “hemen herkes” ne demektir?*’ madde kökü altında verilen:

C1

- a. *Bazen herkes*
- b. *Aceleyle herkes*
- c. *Birdenbire herkes*
- d. *Neredeyse herkes*
- e. *Her zaman herkes*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; açıklayıcı önerme yapılarıyla biçimlendirilmiş bir metnin, akademik üsluba dayalı

ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında; *akademik üslubun oluşturduğu ciddiyetle konuya giriş yapmadan önce samimi bir üslupla bağlama dikkat çekilirken yer verilen günlük konuşma diline ilişkin bir ifade yapısı ile ne anlatılmak istendiğini tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bilgilendirici bir söylem öncesi samimi üslup tarzına ilişkin kullanılan gündelik anlatım tarzı kapsamında yer alabilecek bir söz varlığı unsurunu tanıyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeğinin C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Üsluptaki geçişleri/kaymaları fark ederek çeşitli sayıda deyimsele ifade ve gündelik anlatımı tarzını seçebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

11. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz ses kaydına göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?*’ madde kökü altında verilen:

C1

- a. *Karıncaların cinsiyetleri, taşıyabilecekleri yük miktarını etkilemektedir.*
- b. *Karıncaların kas güçleri, diğer tüm büyük canlılardan daha gelişmiştir.*
- c. *Karıncalar, böcek türleri arasında en ağır yükleri taşıyabilen canlılardır.*
- d. *Karıncalar, nesneleri ayaklarıyla kavradığında daha fazla ağırlık kaldırabiliyor.*
- e. *Karıncalar üzerinde yapılan araştırmalarda teknolojik araçlardan yararlanılmıştır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; karıncalar üzerine yapılan bilimsel çalışmaların tanıtıldığı bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında,

*birbirinden farklı çalışma bağlamlarında yararlanılan benzer özellikli araştırma araçlarını/İpuçlarını (... bilim insanları karıncaları, **elektron misroskobu ve bilgisayarlı tomografi cihazları** altında incelemiş...; ... **mikro tomografi** altında incelenen karıncalar ...) fark edip söz konusu özelliklere ilişkin genelleme yapma yoluyla ilgili çalışmalarda araştırma aracı seçimi tercihlerine karşı sergilenen yaklaşım ve tutumlarla ilgili çıkarım yapabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, farklı araştırma bağlamlarına ilişkin tercih edilen benzer işlevli değişkenleri/İpuçlarını fark etme yoluyla tanıtılan bilimsel çalışmalarda yararlanılan araştırma araçlarına yönelik sergilenen tutum ve yaklaşımlarla ilgili çıkarım yapabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İpuçlarını Tanıma ve Çıkarım Yapma (sözlü, işaret dilinde ve yazılı)* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Tutum, ruh hâli ve amaçlar konusunda çıkarım yapmak ve daha sonra ne geleceğini tahmin etmek için bağlamsal, dil bilgisel ve sözcüksel İpuçlarını kullanma becerisine sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 60) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili çoktan seçmeli test maddesi: ‘*Dinlediğiniz ses kaydında asıl anlatılmak istenen nedir?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Karıncaların fiziksel özellikleri diğer canlılardan farklıdır.*
 - b. *Karıncalarda kas ve iskelet yapısı, insanlara göre az gelişmiştir.*
 - c. *Karıncalarla diğer böcek türlerinin arasında benzer özellikler vardır.*
 - d. *Karıncalar ağır yükleri kolayca taşıyabilmelerini sağlayan özelliklere sahiptir.*
-

e. *Karıncalar arasında koordineli çalışma sağlayan iletişim becerileri gelişmiştir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘karıncalar’ üzerine gerçekleştirilen bilimsel araştırmaların sonuçlarıyla ilgili olgusal bilgilere dayalı ifadelerin yanı sıra soyut durumları betimlemeye yönelik karmaşık yapıli ifadeler de barındıran bilgilendirici bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *aktarılan ifade yapılarını çözümleme yoluyla söylem aracılığıyla iletmek istenen ana düşünceyi* (Karıncalar ağır yükleri kolayca taşıyabilmelerini sağlayan özelliklere sahiptir.) *tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; basit/somut ve karmaşık/soyut yapıli ifadelerden oluşan bir söylem ile iletmek istenen ana fikri kavrayabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeğinin B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Uzmanlık alanındaki teknik tartışmalar dâhil, standart dil ya da aşına olunan bir ağızla sunulan hem somut hem soyut konularda önermesel ve dilsel olarak karmaşık söylemin ana fikirlerini anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

13. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz ses kaydına göre karıncaların yük taşıma sırrı nedir?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Güçlü bacak yapıları*
- b. *Ağır olmayan cüsseleri*
- c. *Dayanıklı vücutları*
- d. *Gövde uzunlukları*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘karıncalar’ gibi gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık bir şekilde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla karşıtlık (vurgulaması) belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla aralarında açık şekilde vurgulama ilişkisi kurulmuş ifade yapılarını (Yapılan araştırmalar, karıncaların kendi vücut ağırlıklarının 10 ile 50 kat fazlasını taşıyabildiğini gösteriyor. Aslında temelde bu başarının sırrı karıncaların oldukça hafif canlılar olmasıdır.); tespit ederek* cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi seçebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘karıncalar’ gibi gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlam kapsamında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla karşıtlık belirtici {aslında} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve ifadelerin açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

14. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz ses kaydına göre aşağıdakilerden hangisi Ohaio State Üniversitesinin karıncalarla ilgili tespitidir?*’ madde kökü altında verilen:

B2

-
- a. *Yaklaşık 5000 katı kuvvete dayanabilmesi*
 - b. *Yükleri ağzıyla kolayca kaldırabilmesi*
 - c. *Boyun yapısı sayesinde dayanıklı olması*
 - d. *Pek çok böceklerle benzerlik göstermesi*
 - e. *Boynunda yumuşak doku bulunması*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘karıncalar’ gibi gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık bir şekilde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici yapı vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını*** (... ***Sonuçta, karıncaların kendi ağırlıklarının 3500 ile 5000 katı kuvvete dayanabileceğini tespit etmişlerdir.***) *tespit ederek* cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi seçebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘karıncalar’ gibi gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlam kapsamında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {sonuçta} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve ifadelerin açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

D Dinleme Becerisi Kısım D (15. ve 20. sorular arası); ‘Hayvan Belgeseli’ başlıklı, çeşitli hayvanlara dair ilginç bilgilerin aktarıldığı bir karşılıklı etkileşim süreci şeklinde sosyal hayat dâhilinde karşılaşılacak, bilindik bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sesletimi/sunumu çerçevesine ilişkin hazırlanmış doğru-yanlış test maddeleri kapsamında oluşturulmuştur.

Bu kısım, söz konusu bağlama ilişkin 6 adet doğru-yanlış test maddesi kapsamında şekillendirilmiştir.

15. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Kerem, duydukları karşısında şaşırmıştır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; çeşitli hayvanlara yönelik ilginç bilgilerin yer aldığı bir karşılıklı konuşma metninin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, ***konusmacıların ses tonları ve anlık tepkileri aracılığıyla yansıttıkları duygu durumlarını çıkarsama/belirleyebilme*** yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş ‘kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem sırasında konuşmacıların anlık duygu durumlarını belirleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Standart dilin kullanıldığı birçok belgeselin ve çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme ve bu materyallerdeki ruh/duygu durumunu, tutum vb. tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

16.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Kargalar, vücut ağırlıklarının onlarca katı kadar ağırlığı kaldırabilirler.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir bağlam ilişkin açık şekilde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *canlı türlerine dair açık adlar vasıtasıyla gösterilen/aktarılan olgusal bilgileri (Karıncalar, vücut ağırlıklarının onlarca katı kadar ağırlığı kaldırabilirler) saptama* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

17.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Karıncalar belli bir süre suyun altında yaşayabilirler.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir bağlam ilişkin açık şekilde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *zamansal bir öge vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgileri (Suyun altında yaklaşık iki hafta yaşayabiliyorlarmış.) saptama* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

-
- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - ii. Bağlamın, ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
 - iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

18.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Her köpeğin burun izi birbirinden farklıdır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir bağlam ilişkin açık şekilde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *gündelik hayata ilişkin betimsel söz varlığı unsurları vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgileri* (*Hepimizin sadık dostu köpeklerin burun izleri, insanların parmak izleri gibi eşsizmiş.*) **saptama** yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan

‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

19. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (Köpeklerin görme duyuları gelişmiş olduğundan geceleri daha iyi görürler.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir bağlam ilişkin açık şekilde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *canlı türlerine dair açık adlar vasıtasıyla gösterilen/aktarılan olgusal bilgileri (Kediler, karanlık ortamlarda insanlardan daha iyi görebilirlermiş.) saptama* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - Bağlamın, ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

20. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (Kediler sıcaktan rahatsız hayvanlardır.’ doğru-yanlış önermesinden oluşmaktadır.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik hayat dâhilinde

karşılaşılabilecek bilindik bir bağlam ilişkin açık şekilde yapılandırılmış bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *canlı türlerine dair açık adlar vasıtasıyla gösterilen/aktarılan olgusal bilgileri (Kediler, sıcağı çok severlermiş.) saptama* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘hayvan belgeseli’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4.1.2. Gazi Üniversitesi TYS (2020) okuma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 14’te GÜ TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 14

GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı; A (5 adet çoktan seçmeli test maddesi), B (4 adet çoktan seçmeli test maddesi), C (2 adet çoktan seçmeli; 5 adet doğru-yanlış test maddesi), D (4 adet çoktan seçmeli test maddesi) ve E (5 adet doğru-yanlış test maddesi) olmak üzere beş kısımdan (25 adet soru maddesi) oluşmaktadır.		
A	Okuma Becerisi Alanı/A kısmı (1. ve 5. sorular arası); ‘Görünmez Düşman: Virüs’ başlıklı, ‘salgın hastalıklar’ gibi tüm insanlığı kapsayıcı/etkileyici niteliğiyle güncel yaşam dâhilinde aşına olunabilecek ya da sosyal hayat içerisinde ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlama ilişkin, insanlık tarihi boyunca salgın hastalıklara yol açan virüslerle ilgili çeşitli verilerin yer aldığı bilgilendirici bir anlatım doğrultusunda genel eğitilmiş okura yönelik, açık ve etkili şekilde organize edilmiş bir okuma metni kapsamında oluşturulan soru maddelerinden meydana gelmektedir. İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin 5 adet çoktan seçmeli test maddesine yer almaktadır.		
Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi	
1.	İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Aşağıdaki bilgilerden hangisi okuduğunuz metinden ulaşılabilecek bir yargı <u>değildir</u> ?’ madde kökü altında verilen:	B2	
	a. Birçok salgın hastalık farklı kıta ve ülkelere yayılmıştır. b. 21. yüzyılda yaşanan tüm salgınlar, aynı tip virüsle bulaşmıştır. c. Virüslerin birden fazla kaynaktan bulaşma olasılığı mevcuttur. d. Virüsler kendi başlarına gelişemez ve kendi başlarına çoğalamazlar.		

e. *Salgınlarla mücadelede kalıcı tedaviler üzerine hâlen çalışılmaktadır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘salgın hastalıklar’ gibi kitlesel etki gücü bulunması yönüyle gündelik hayat içerisinde maruz kalınabilecek ya da güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *söz konusu bağlama yönelik durum betimlemesi sunan **tablo verilerini yorumlama*** (Tablo 1’de; salgının adı, etki tarihi ve virüs tipi kategorileri altında sunulan verilerden yola çıkarak 21. yüz yılda yaşanan salgınların farklı virüs tipleriyle bulaştığı çıkarımını yapma) yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre ulaşılamayacak bilgiyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, ‘*salgın hastalıklar*’ gibi güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, tablo aracılığıyla sunulan verileri yorumlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Veri Açıklama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamındaki konulara ilişkin diyagram ve görsel olarak düzenlenmiş veri sunumlarındaki ayrıntılı bilgileri yorumlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 97) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

2. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Okuduğunuz metinde salgın hastalıklarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?*’ madde kökü altında verilen:

- a. *Salgının çıkış nedenlerine*
- b. *Salgınların nerelerde başladığına*
- c. *Salgınların yol açtığı can kaybına*

d. *Salgınların etkilediği yaş aralıklarına*

e. *Salgına karşı alınabilecek önlemlere*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘salgın hastalıklar’ gibi güncel bir konu içeriğine yönelik açıklayıcı bilgilerle yapılandırılmış bir gazete/dergi yazısı içeriği şeklinde karşılaşılabilecek bilindik bir bağlama ilişkin açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir metinde *ele alınan/yapılandırılan alt başlıkları/detaylandırmaları tespit etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metinde değinilmeyen alt konu başlığını (salgınların etkilediği yaş aralıkları) belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, bilgilendirici metin yapıları ile genel eğitilmiş okura yönelik şekilde oluşturulması.
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ele alınan alt başlık bilgilerini/ana noktaları tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Daha geniş bir kitle için hazırlanmış film, kitap, konser vb. gazete/dergi yazılarındaki ana noktaları anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 59) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

3. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Tablo 1’deki bilgilere göre virüs kaynaklı salgınlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Salgın hastalıklar nedeniyle en çok can kaybı Sarı Humma’da yaşanmıştır.*
 - b. *Salgın hastalıklar 1800’lü yılların sonunda görülmeye başlanmıştır.*
-

-
- c. *SARS salgını ile Ebola salgınına farklı tipteki virüsler kaynaklık etmiştir.*
 - d. *İspanyol Gribi salgınına, Rus Gribi salgınının neden olduğu öngörülmektedir.*
 - e. *Verilere göre MERS salgınındaki virüs tipine daha önce hiç rastlanmamıştır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘salgın hastalıklar’ gibi kitlesel etki gücü bulunması yönüyle gündelik hayat içerisinde maruz kalınabilecek ya da güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek, evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *söz konusu bağlama yönelik durum betimlemesi sunan **tablo verilerini yorumlama*** (Tablo 1’de salgın adı ve virüs tipi kategorileri altında belirtilen verilerden yola çıkarak Ebola ve SARS salgınlarına farklı tip virüslerin kaynaklık ettiği çıkarımını yapma) yoluyla cevap maddeleri arasındaki Tablo 1’e göre doğru olan ifadeyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, ‘*salgın hastalıklar*’ gibi güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, tablo aracılığıyla sunulan verileri yorumlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Veri Açıklama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamındaki konulara ilişkin diyagram ve görsel şekilde düzenlenmiş veri sunumlarındaki ayrıntılı bilgileri yorumlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 97) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Sadece Tablo 1’deki bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Yirmi birinci yüzyılda bazı salgın hastalıkların tedavisi bulunmuştur.*
- b. *Salgın hastalıkların yıkıcı etkisi en çok geri kalmış ülkelerde yaşanmıştır.*
- c. *Verilere göre 2000’li yıllarda kayda geçen ölümcül bir virüs salgını yoktur.*
- d. *Modern tıp sayesinde çağımızda salgın hastalıklara daha az rastlanmaktadır.*
- e. *Salgın hastalıklar dolayısıyla milyonlarca insan hayatını kaybetmiştir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘salgın hastalıklar’ gibi kitlesel etki gücü bulunması yönüyle gündelik hayat içerisinde maruz kalınabilecek ya da güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek, evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin, açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *söz konusu bağlama yönelik durum betimlemesi sunan **tablo verilerini yorumlama** (Tablo 1’de, ölüm sayısı kategorisi altında belirtilen verilerden yola çıkarak salgın hastalıklar sebebiyle milyonlarca insanın hayatını kaybettiği çıkarımını yapma)* yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiye ulaşabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, ‘*salgın hastalıklar*’ gibi güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin, tablo aracılığıyla sunulan verileri yorumlayabilme yeterliğini gerektirmesi.
-

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Veri Açıklama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanları kapsamındaki konulara ilişkin diyagram ve görsel şekilde düzenlenmiş veri sunumlarındaki ayrıntılı bilgileri yorumlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 97) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

5. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?’ madde kökü altında verilen: B1

- a. Virüsler, çeşitli yollarla bulaşabilmektedir.
- b. Soğuk hava, virüslerin bulaşma riskini azaltmaktadır.
- c. Solunum yolu enfeksiyonlarının tek sebebi virüslerdir.
- d. MERS enfeksiyonu ilk kez Misk kedisinde görülmüştür.
- e. Geliştirilen koronavirüs aşıları hastalığı yok etme de başarılıdır.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘salgın hastalıklar’ gibi kitlesel etki gücü bulunması yönüyle gündelik hayat içerisinde maruz kalınabilecek ya da güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek, evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin yapılandırılmış bir metinde, *açık şekilde biçimlendirilmiş aracılık belirtici öğeler vasıtasıyla yapılandırılan karmaşık olmayan/olgusal bilgileri* (Virüsler kanla, tükürükle, suyla hayvanlardan, tohumlardan, besinlerden insana bulaşabilir.) **tespit etme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre doğru olan bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, güncel yaşam içerisinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metnin ilgili kısmında ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında

sunulan ‘İlgi alanlarına ilişkin bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

B Okuma Becerisi Alanı/B kısmı (6. ve 9. sorular arası); ‘siyasi yönetim biçimleri’ gibi toplumsal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin ‘*halkın egemenliği temeline dayanmayan yönetim biçimlerinde demokrasi uygulamalarından söz edilip edilemeyeceği*’ şeklinde bir tartışma konusu üzerine, sorgulayıcı bir anlatıma dayalı sözde sorular vasıtasıyla tartışma açısı yönlendirilmiş, açık ve soyut ve mecaz/çağrışımsal anlamlarla yüklü önermelerden oluşan karmaşık bir metin çerçevesinde şekillendirilmiş soru maddelerinden meydana gelmektedir.

İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin 4 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır.

6. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Okuduğunuz metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olamaz?’ madde kökü altında verilen; C1

- a. *Demokrasiye Geçiş Süreci*
- b. *Demokrasi Nedir, Ne Değildir?*
- c. *Demokrasi Üzerine Bir Deneme*
- d. *Demokrasi Anlayışının Sorunları*
- e. *Demokrasi Var mıdır, Yok mudur?*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘siyasi yönetim biçimleri’ gibi sosyal hayata dair toplumsal bir olgu üzerine açık ve karmaşık/örtülü gönderim ilişkileriyle yapılandırılmış önermelerden oluşan tartışmacı bir okuma metnindeki, *sözde sorular* (ör. Yani farklı ülkelerde farklı demokrasilerin olduğu iddiasından aslında demokrasinin olmadığı veya hayalî olduğu hipotezi ileri sürülebilir mi?) aracılığıyla yön verilen tartışma düzlemlerini ve bu düzlemlere yönelik yapılandırılmış metaforik anlatımları (ör. Demokrasinin

aslında tek bedeni ve rengi olmayan bir elbise olması gerekliliğinden yola çıkarak ...) *çözümleyerek metnin tartışma çizgisini/içerik yönlerini detaylı bir şekilde kavrama* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne başlık olamayacak ifadeyi (Demokrasi Nedir, Ne Değildir?) tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, ‘ülke yönetim biçimleri’ gibi sosyal hayat dâhilinde varlık sahası bulan toplumsal bir bağlam/olgu etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, soyut ve metaforik yapıları önermeler içermesi dolayısıyla anlamsal/gönderimsel açıdan karmaşık bir yapı sergilemesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, mecaz anlamlı önermeler aracılığıyla yapılandırılmış örtülü anlam gönderimleri de dâhil olmak üzere karmaşık bir metni ayrıntılı şekilde çözümleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Sosyal, mesleki veya akademik hayatta karşılaşılması muhtemel çeşitli yelpazedeki uzun ve karmaşık metinleri, tutumlar ve hem açıkça hem örtük şekilde ifade edilen düşünceleri içeren daha ince ayrıntı noktalarını da belirleyerek detaylı olarak anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

7. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Okuduğunuz metinden hareketle demokrasi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?*’ madde kökü altında verilen:
- C1
- a. *Kendine özgü sabit bir tanıma sahiptir.*
 - b. *Koşulsuz her insanın en temel hakkıdır.*
 - c. *İçeriği günümüzde bile tartışılmaktadır.*
 - d. *Farklı kültürlerle göre farklı şekilleri vardır.*
 - e. *Ekonomilerde de kullanılan yönetim şeklidir.*
-

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘siyasi yönetim biçimleri’ gibi sosyal hayata dair toplumsal bir olgu üzerine açık ve karmaşık/örtülü gönderim ilişkileriyle yapılandırılmış önermelerden oluşan tartışmacı bir okuma metnindeki, *soyut bir kavrama ilişkin var/toplumsal geçerliği olma durumunu (demokrasinin varlığı) açıklamaya dönük karmaşık bir anlatım şekli ile ifade edilen düşünce yapılarını* (ör. *Bir şeyin tanımı ve içeriği değişince o şey tek ve biricik olabilir mi?; Bu durumda standartları sabit olan tek bir demokrasi tanımı yoksa aslında demokrasi yoktur, diyebilir miyiz?*) **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre ulaşılamayacak yargıyı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamının, ‘ülke yönetim biçimleri’ gibi sosyal hayat dâhilinde varlık sahası bulan toplumsal bir olgu etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, soyut ve kapalı önermeler içermesi dolayısıyla anlamsal/gönderimsel açıdan karmaşık bir yapı sergilemesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, soyut kavramları açıklamaya yönelik karmaşık bir anlatım şekli ile yapılandırılan örtülü anlam gönderimleri de dâhil olmak üzere karmaşık bir metni ayrıntılı şekilde çözümleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Sosyal, mesleki veya akademik hayatta karşılaşılması muhtemel çeşitli yelpazedeki uzun ve karmaşık metinleri, tutumlar ve hem açıkça hem örtük şekilde ifade edilen düşünceleri içeren daha ince ayrıntı noktalarını da belirleyerek detaylı olarak anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
8. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Okuduğunuz metinden aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşılabilir?’ madde kökü altında verilen: B1

- a. Hangi ülkelerde demokrasi uygulanmaktadır?
- b. Demokrasi sadece siyasal alanda mı kullanılabilir?
- c. Bugün dünyamızın sahip olduğu değerler nelerdir?
- d. Aristokrasi ve cumhuriyet nasıl yönetim şekilleridir?
- e. Demokrasi ile otokrasi arasında doğrusal bir ilişki var mıdır?

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘siyasi yönetim biçimleri’ gibi toplumsal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlama ilişkin açık ve karmaşık/örtülü gönderim ilişkileriyle yapılandırılmış önermelerden oluşan bir okuma metnindeki, *açık şekilde biçimlendirilmiş ekleme belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla aktarılan **olgusal bilgileri** (... yönetim şekli, **hem** sosyal alanı **hem de** siyasal alanı şekillendirmektedir.) **tespit etme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metin kapsamında cevabı bulunan soru ifadesini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamda hareketle;

- i. Metnin, toplumsal hayat içerisinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metnin ilgili kısmında ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanlarına ilişkin bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
9. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Okuduğunuz metne göre C1 aşağıdakilerden hangisi doğrudur?’ madde kökü altında verilen:

- a. Teknolojik gelişmeler, demokrasinin varlığına bağlıdır.
- b. Yönetim şekilleri, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine göre değişir.
- c. Tek ve biricik kavramların pek çok farklı tanımı olabilir.
- d. Farklı gelenekler, farklı yönetim şekillerinin doğmasına sebep olur.
- e. Dünya, sonraki kuşaklara aktarılan tecrübelerle evrimleşir.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘siyasi yönetim biçimleri’ gibi sosyal hayata dair toplumsal bir olgu üzerine açık ve karmaşık/örtülü gönderim ilişkileriyle yapılandırılmış önermelerden oluşan bir okuma metnindeki, *gönderge yönleri belirgin şekilde işaretlenmiş açık önermelerin yanı sıra sözde sorular (Bir şeyin tanımı ve içeriği değişince o şey tek ve biricik olabilir mi?; Yani farklı ülkelerde farklı demokrasilerin olduğu iddiasından aslında demokrasinin olmadığı veya hayalî olduğu hipotezi ileri sürülebilir mi?) aracılığıyla oluşturulan tartışma düzlemleri ile sezdirilmek istenen **ince anlam ayrıntılarını** da (Tek ve biricik kavramların pek çok farklı tanımı olabilir.) **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre doğru ifadeyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.*

- i. Bağlamının, ‘ülke yönetim biçimleri’ gibi sosyal hayat dâhilinde varlık sahası bulan toplumsal bir olgu etrafında şekillenmesi,
- ii. Metnin, soyut ve metaforik önermeler içermesi dolayısıyla anlamsal/gönderimsel yönden karmaşık bir yapı sergilemesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, sözde sorular aracılığıyla yapılan örtülü anlam gönderimlerini kavrayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Sosyal, mesleki veya akademik hayatta karşılaşılması muhtemel çeşitli yelpazedeki uzun ve karmaşık metinleri, tutumlar ve hem açıkça hem örtük şekilde ifade edilen düşünceleri içeren daha ince ayrıntı noktalarını da belirleyerek detaylı olarak anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

C Okuma Becerisi Alanı/C kısmı; I, (10. ve 11. soru); II: (12. ve 16. sorular arası); olmak üzere iki alt kısımdan meydana gelmektedir. Bu alt kısımlar; ‘*Bilimsel Yazı Nasıl Yazılır?*’ başlıklı, akademik metin oluşturma süreçleriyle ilgili temel açıklamaların yer aldığı tanıtıcı bir gazete/dergi yazısı olarak sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bilindik bir bağlama ilişkin bir takım alt başlıkları (tanımlanma biçimleri/oluşturulma amaçları/üslup özellikleri/teknik yapıları) konu alan bilgilendirici bir anlatım doğrultusunda açık şekilde yapılandırılmış nesnel yargılara/önermelere dayalı bir metin etrafında oluşturulmuş soru maddelerinden meydana gelmektedir.

C/I Dinleme Becerisi Alanı C/I kısmı, ‘*Bilimsel Yazı Nasıl Yazılır?*’ başlıklı okuma metnine yönelik biçimlendirilmiş 2 adet çoktan seçmeli test maddesinden meydana gelmektedir.

10. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Okuduğunuz metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?*’ madde kökü altında verilen: **B2**

- a. *Bilimsel yazılar, zaman zaman doğru bilinen yanlışları düzeltmek için yazılır.*
 - b. *Bir yazının bilimsel olabilmesi için kanıtlarla desteklenmesi gerekmektedir.*
 - c. *İçinde merak duygusu olan herkes bilimsel bir yazı yazabilir.*
 - d. *Bilimsel yazıların meydana gelme esasını merak duygusu teşkil eder.*
 - e. *Bilimsel yazıların yazılmasında genel ve özel nedenler vardır.*
-

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilimsel metin üretme kuralları’ gibi kişisel eğilimler dâhilinde ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlam ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *uyarı belirtici bir öge vasıtasıyla aralarında karşılaştırma ilişkisi kurulmuş önermeleri (Bilim, insanoğlunun merakı sayesinde ilerlemiştir. Ancak burada bahsedilen ‘merak’ ...) tespit etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre yanlış ifadeyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

11. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Okuduğunuz metinde aşağıdakilerden hangisinin cevabı yoktur?’ madde kökü altında verilen:

B1+

- a. Bilimsel yazının önemini arttıran unsurlar nelerdir?
- b. Bilimsel yazılarda dil ve anlatımın nasıl olması gerekir?
- c. Hangi yazı türleri, bilimsel yazı türü olarak kabul edilir?
- d. Bilimsel yazının başlığı, en çok kaç kelimeden oluşmalıdır?
- e. Bilinç, “yargı” aşamasına kadar nasıl bir süreçten geçer?

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilimsel metin yazma kuralları’ gibi kişisel eğilimler dâhilinde ilgi alanı olabilecek, bilindik bir konu kapsamında tanıtıcı bilgilerle yapılandırılmış bir gazete/dergi yazısı içeriği olarak karşılaşılabilecek bir bağlama ilişkin açık şekilde yapılandırılmış bir metinde *ele alınan/yapılandırılan alt başlıkları/detaylandırmaları tespit etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metinde cevabı bulunmayan soru ifadesini/alt konu başlığını (Bilimsel yazının başlığı en çok kaç kelimeden oluşmalıdır?) tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, genel eğitilmiş okura yönelik tanıtıcı bir gazete/dergi yazısı şeklinde yapılandırılması,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ele alınan alt başlık bilgilerini/ana noktaları tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Daha geniş bir kitle için hazırlanmış film, kitap, konser vb. gazete yazılarındaki ana noktaları anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 59) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

C/II Dinleme Becerisi Alanı C/II kısmı, ‘*Bilimsel Yazı Nasıl Yazılır?*’ başlıklı okuma metnine yönelik; ‘*Okuduğunuz metne göre aşağıdaki bilgiler doğru mu, yanlış mı?*’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘doğru-yanlış’ önermesi kapsamında şekillendirilmiştir.

- 12.** İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2
doğru-yanlış önermesinde (*I. paragrafta, bilimsel yazının tanımı yapılmıştır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilimsel metin yazma kuralları’ gibi kişisel yönelimlere ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem
-

dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir metnin belirli bir paragrafındaki, *amaç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (amaç-sonuç) ifade yapılarını* (Bilimsel yazılar araştırma sonucunda ulaşılan bilgiyi öğreten veya var olan yanlışı düzelten böylece bilimin ilerleyişine katkıda bulunan yazılardır.) **çözümleme** yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki amaç-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

13. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*II. paragrafta, bilimsel yazının yazılma amacına değinilmiştir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilimsel metin yazma kuralları’ gibi kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirtecilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir metnin belirli bir paragrafındaki, *sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (amaç-sonuç) ifade yapılarını* (... elde edilen veriyi paylaşmak amacıyla yazıldığı söylenebilir.) *ifade yapılarını* **çözümleme** yoluyla doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki amaç-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

14. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1

doğru-yanlış önermesinde (*III. paragrafta, sayısal verilerden yararlanılmıştır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilimsel metin yazma kuralları’ gibi kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek bilindik bir bağlama ilişkin anlaşılır ve net biçimde yapılandırılmış bir metnin belirli bir paragrafında, sayısal öğeler vasıtasıyla aktarılan **olgusal bilgileri tespit etme** yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda (*sayısal verilerden yararlanılmadığı*) bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metnin ilgili kısmında geçen olgusal bilgileri (sayısal verileri) tespit edebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

15. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2

doğru-yanlış önermesinde (*IV. paragrafta karşılaştırma yapılmıştır.*)

gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilimsel metin üretme’ gibi kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir metnin belirli bir paragrafındaki, *karşılaştırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını* (Bilimsel yazılarda üslup diğer yazılara göre daha ciddidir.) *çözümleme* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırılmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

16. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*V. paragrafta bilimsel yazıların dil ve üslup özellikleri anlatılmıştır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilimsel metin yazma kuralları’ gibi kişisel eğilimler dâhilinde ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlama ilişkin açık şekilde yapılandırılmış bir metnin belirli bir paragrafındaki, *madde sıralama listesi şeklinde sunulan (Kaynak bilgisi, konuyu ifade eden başlığın seçimi, ...)* *olgusal bilgileri tespit etme* yoluyla doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı dâhilinde olabilecek bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
-

-
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metnin ilgili kısmında geçen olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- D** Okuma Becerisi Alanı/D kısmı (17. ve 20. sorular arası); ‘başparmak’ uzvuna ilişkin insanlık için temsil ettiği değerler kapsamında metaforik bir şekilde yapılandırılmış bir kültür-edebiyat dergisi içeriği olarak karşılaşılabilecek/aşına olunabilecek bir bağlama ilişkin, estetik bir üslupla sohbet edermiş gibi soyut ve mecaz/çağrışımsal anlam yüklü önermelerle örtülü şekilde yapılandırılmış bir deneme metnine yönelik oluşturulan soru maddelerinden meydana getirilmiştir.

İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin 4 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır.

- 17.** İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Okuduğunuz metinde aşağıdaki bilgilerden hangisi yoktur?’ madde kökü altında verilen: C2

- a. Başparmağın medeniyetin gelişimine katkısı
- b. İnsanı diğer canlılardan ayıran özellikler
- c. Geri kalmış ülkelerin bugünkü durumu
- d. Başparmağın eylemsel olarak gelişimi
- e. Başparmak ile inanç arasındaki ilişki

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; çağrışımsal gönderimlere dayalı örtülü önermelerle soyut şekilde yapılandırılmış edebi bir okuma metnindeki, *gönderge yönleri belirgin şekilde işaretlenmiş açık önermelerin yanı sıra çağrışım ve benzetme*

unsurları vasıtasıyla estetik/ince bir şekilde yapılandırılmış kapalı/örtülü anlam derecesine sahip önermelerin de gönderim yönlerini çözümleme yoluyla metni detaylı bir şekilde anlama yeterliğini sergileyerek cevap maddeleri arasındaki metinde cevabı bulunmayan ifadeyi (geri kalmış ülkelerin durumu) tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, estetik/ince bir anlatım tarzı ile çağrışımsal gönderimlere dayalı karmaşık şekilde yapılandırılmış edebi bir metni detaylı şekilde anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav* ölçeği C2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Açık anlamın yanı sıra örtülü anlam ve ince tarz anlatım farklılıklarını da fark edip takdir ederek çok çeşitli uzun ve karmaşık metinleri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

18. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Orta Çağ’ı akıl, bugünkü Amerika’yı ise başparmak yapmıştır.*’ cümlesiyle asıl anlatılmak istenen nedir?’ madde kökü altında verilen:
- C1

- a. *Bugünkü Amerika, teknik bakımdan güçlüdür ancak felsefe ve edebiyattan yoksundur.*
- b. *Fiziksel becerilerde zayıf olan devletler de akıl yoluyla güçlü ekonomiler kurabilirler.*
- c. *Amerika Birleşik Devletleri, bugünkü hâliyle Orta Çağ medeniyetlerini hatırlatmaktadır.*
- d. *Akıl, insanı yararsız faaliyetlerle oyalar ve insanoğlunu her zaman felakete sürükler.*
- e. *Güçlü medeniyetler, düşünen akıllardan ziyade, çok iş üreten bedenlerle kurulur.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; çağrışımsal gönderimlere dayalı örtülü önermelerle soyut biçimde yapılandırılmış edebi bir okuma metnindeki, *metaforik anlatıma dayalı çağrışım yaptırma şeklinde yoğunlaştırılmış karmaşık bir ifadeyi çözümleme* (Güçlü medeniyetler, düşünen akıllardan ziyade, çok iş üreten bedenlerle kurulur.) yoluyla cevap maddeleri arasındaki söz konusu ifade ile kastedilen temel düşünce iletilisini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, kapalı/yoğun bir metni, daha anlaşılabilir şekilde açabilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Yoğun Bir Metni Detaylandırarak Açma* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Zor açıklanır boyutları daha belirgin bir şekilde açıklayarak ve yardımcı detaylar ekleyerek karmaşık, zorlu içeriği daha erişilebilir hâle getirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 122) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

19. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdaki atasözlerinden hangisi okuduğunuz metnin içeriğine uygundur?*’ madde kökü altında verilen:

C2

- a. *Bir elin nesi var, iki elin sesi var.*
- b. *İşleyen demir pas tutmaz.*
- c. *Akıl yaşta değil baştadır.*
- d. *Akıl, akıldan üstündür.*
- e. *El, elden üstündür.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; metaforik önermelerle soyut gönderim/ilişki ağları üzerine karmaşık şekilde yapılandırılmış edebi bir metnin, *derin yapısında kodlanmış ana düşünceyi çözümleme* (İşleyen demir pas tutmaz.) yoluyla cevap maddeleri arasındaki söz konusu ileti ile eşleşebilecek atasözünü tespit edebilme

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; karmaşık bir metne ilişkin kodlanmış temel iletiyi/ana içeriği, gönderimsel yönü eşdeğer bir atasözü ile ilişkilendirebilme/ uyarlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Dili Uyarlama* ölçeği C2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çeşitli metinlerdeki ana içeriği, uygun üslup ve karmaşıklık derecesinde detaylarla sunmak amacıyla dili uyarlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 119) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

20. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Okuduğunuz metinde altı çizili verilen ‘sekteye uğratmak’ ifadesinin anlamı nedir?’* madde kökü altında verilen:

- a. *Bir şeyin yavaşlamasına veya durmasına sebep olmak*
- b. *Bir şeyin kısa sürede gelişmesine destek olmak*
- c. *Bir şeyin faydalı sonuçlanmasına neden olmak*
- d. *Bir şeyin zarar görmesine engel olmak*
- e. *Bir şeyin harekete geçmesine yol açmak*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; çağrışımsal gönderimlere dayalı örtülü önermelerle karmaşık şekilde yapılandırılmış edebi bir okuma metnindeki, *metaforik bir önerme dahilinde eylem bildirme işlevli kullanılan (gündelik anlatım dağarcığı kapsamında ele alınabilecek) deyimsel bir ifade yapısının* (Dile gelen insan, başparmağın inşa ettiği işleri yalnız diliyle sekteye uğratmıştır.) *önermeye kattığı eylemsel yönü tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin; gündelik anlatıma ilişkin kelime dağarcığı unsurları arasında yer alan deyimsel bir ifadenin, söz konusu bağlam kapsamında gönderim yaptığı anlam bilgisini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Kelime Dağarcığı* ölçeği C2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Deyimsel ifadeler ve gündelik anlatım içeren çok geniş bir kelime dağarcığına iyi derecede hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- E Okuma Becerisi Alanı/E kısmı (21. ve 25. sorular arası); ‘Şans mı, Yetenek mi?’ başlıklı, ‘başarı’ olgusu ile alt bileşenleri (eş dizim geçerliğine sahip değişkenleri) ‘şans ve yetenek’ unsurları arasındaki ilişki ağını betimlemeye yönelik gerçekleştirilmiş bilimsel bir araştırmanın tanıtımı kapsamında bilgilendirici metin yapılarıyla açık şekilde biçimlendirilmiş bir metne yönelik şekillendirilen soru maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin; ‘*Metne göre aşağıdaki cümleler doğru mu, yanlış mı?*’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘doğru-yanlış’ önermesi yer almaktadır.

21. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Araştırma sonucu gerçek yaşamla benzerlik göstermektedir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘başarı’ olgusu ile ‘şans ve yetenek’ ögeleri gibi evrensel bir eş dizim geçerliğine sahip bilindik bir ilişki bağlamına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *karşılaştırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını (... zenginlik dağılımının gerçek dünyadakine benzer şekilde geliştiği...)* *çözümleme* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesine ilişkin bir

B2

yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

22. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 doğru-yanlış önermesinde (*Araştırmaya göre yetenekli ama şanssız insanlar da başarılı olabilir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘başarı’ olgusu ile ‘şans ve yetenek’ öğeleri gibi evrensel bir eş dizim geçerliğine sahip bilindik bir ilişki bağlamına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *karşılaştırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını (... zenginlik dağılımının gerçek dünyadakine benzer şekilde geliştiği, paranın ve gücün büyük kısmının şanslı azınlığın elinde toplandığı görülmüştür.)* **çözümleme** yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma

ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

23. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 doğru-yanlış önermesinde (*İnsanlar başarıda şansın ve yeteneğin etkisi konusunda farklı fikirlere sahiptir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘başarı’ olgusu ile ‘şans ve yetenek’ ögeleri gibi evrensel bir eş dizim geçerliğine sahip bilindik bir ilişki bağlamına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *karşılaştırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını (Kimimiz başarıda şansın büyük rol oynadığını savunurken kimimiz...)* **çözümleme** yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’* (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

24. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 doğru-yanlış önermesinde (*İnsanların yetiştiği aile ortamı ve yaşadığı sosyal çevre, şansla ilgilidir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘başarı’ olgusu ile ‘şans ve yetenek’ ögeleri gibi evrensel bir eş dizim geçerliğine sahip bilindik bir ilişki bağlamı doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir
-

söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *karşılaştırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını (... şansı ise doğup büyüdüğümüz aile, içinde yaşadığımız sosyal çevrede karşımıza çıkan insanlar gibi ...) çözümlene* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişki yapısı fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

25. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Yetenekli ve çalışkan insanların şansa ihtiyacı yoktur.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘başarı’ olgusu ile ‘şans ve yetenek’ ögeleri gibi evrensel bir eş dizim geçerliğine sahip bilindik bir ilişki bağlamı doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *karşılaştırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını (Araştırmalar ise başarılı insanların genellikle orta derecede yetenekli ama çok şanslı olduklarını ...) çözümlene* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.1.3. Gazi Üniversitesi TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Tablo 15’te GÜ TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 15

GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	<i>GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı; I (1 adet açık uçlu soru maddesi) ve II (birbirine alternatif 2 adet açık uçlu soru maddesi) olmak üzere iki alt başlık altında (3 adet açık uçlu soru maddesi) biçimlendirilmiştir.</i>
I	<i>Yazma Becerisi/I kısmı; ‘Ülkedeki Eğitim ve Yaşam Şartları’ konu başlıklı, üniversite eğitimi alınmak istenen yabancı bir ülkedeki öğrencilik ve hayat koşullarına ilişkin bilgi talep etme amacıyla belirli soru başlıkları altında açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir elektronik postaya yönelik ileti oluşturabilme becerisine yönelik olarak yapılandırılmıştır.</i>

**Soru
sırası**

Soru maddesi/Analiz

**Soru
düzeyi**

1. İlgili açık uçlu soru maddesi; ‘*Türkiye’den bir arkadaşınız size e-posta yazıyor. E-postayı okuyunuz ve ayrıntılı bir cevap metni oluşturunuz. (en az 150 kelime)*’ madde kökü altında oluşturulmuştur. B1+

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*eğitim*’ ve ‘*yaşam şartları*’ gibi toplumlara özgü çeşitli değişkenler çerçevesinde şekillenen soyut/kültürel nitelikli bir bağlam kapsamında, **belirli konu başlıklarına ilişkin kişisel görüşlere dayalı bilgilendirici bir ileti yapılandırabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, soyut/kültürel bir bağlama ilişkin kişisel görüşler içeren bilgilendirici bir ileti üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yazışma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Soyut ya da kültürel konular hakkında (müzik, film vb.) bilgi veren ve kişisel görüşleri ifaden iletiler oluşturabilme*’ (CEFR, 2020, s. 83) örnek tanımlayıcısı ile eşleştigini söyleyebiliriz.

- II Yazma Becerisi/II kısmı; ‘*Aşağıdaki konulardan birini seçip giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir kompozisyon yazınız. (en az 250 kelime)*’ madde kökü altında sunulan: (a) ‘*Günümüzde gıdaların genetiğiyle sıklıkla oynanmakta ve bu durum insan sağlığını tehdit etmektedir.*’ ile (b) ‘*Günümüzde zorlu yaşam şartları strese neden olmakta ve bu durum gerek psikolojik gerekse fiziksel sağlığımızı etkilemektedir.*’ soru maddeleri kapsamında şekillendirilmiştir.

- a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *besinlerin doğal yapılarına müdahale edilmesi sonucu ortaya çıkan bir problem durumuna yönelik bakış açısı/değerlendirme (gerekçeleştirme/çözüm önerileri vb.) ortaya koyabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; B2+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, belirli bir problem durumuna ilişkin görüşlerini/çözümlemelerini ifade edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Raporlar ve Denemeler* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir sorunu, farklı düşünce veya çözümler kapsamında değerlendirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 68) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- b. İlgili açık uçlu soru maddesi, dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *gündelik hayat koşullarına ilişkin olarak zorluk dereceleri dâhilinde insan sağlığına etkileyen **problem/gerilim durumlarına yönelik bakış açısı/değerlendirme (gerekçelendirme/çözüm önerileri vb.) ortaya koyabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; B2+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bir problem durumuna ilişkin görüşlerini/ çözümlerini ifade edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Raporlar ve Denemeler* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir sorunu, farklı düşünce veya çözümler kapsamında değerlendirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 68) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.1.4. Gazi Üniversitesi TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Tablo 16’da GÜ TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 16

GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	Konuşma Becerisi Alanı; I (birbirine alternatif 3 adet açık uçlu soru maddesi) ve II (birbirine alternatif 3 adet açık uçlu soru maddesi) olmak üzere iki kısımdan (6 adet açık uçlu soru maddesi) meydana gelmektedir.		
I	Konuşma Becerisi/I kısmı; ‘Aşağıdaki sorulardan <u>birini</u> seçip <u>tercihlerinizi</u> açıklayınız.’ madde kökü altında sunulan; (a) ‘ <u>Bazı çalışanlar işlerini evden yürütüyorlar, bazıları ise ev dışındaki fiziki mekânlarda çalışıyorlar. Bu iki durumun olumlu ve olumsuz yönlerini tartışın.</u> ’, (b) ‘ <u>Bazıları başarıya ancak çok çalışmayla ulaşabileceği görüşünderken bazıları başarıda şansın etkisinin çok önemli olduğunu savunmaktadır. Bu konu üzerine fikrinizi paylaşın.</u> ’ ve (c) ‘ <u>Bazıları kütüphanenin bazılarıysa internetin araştırma yapmak için daha kullanışlı olduğunu savunmakta. Siz hangi yaklaşımı benimsiyorsunuz? Fikrinizi paylaşınız.</u> ’ soru maddelerinden oluşmaktadır.		
Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi	
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘ <i>uzaktan ve iş yerinde çalışma yöntemleri</i> ’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek güncel bir tartışma düzleminde; <i>söz konusu çalışma yöntemlerinin birbirine üstünlük sağladığı açılara ilişkin çok boyutlu karşılaştırmalar biçimlendirme yoluyla kapsama yönelik bir bakış açısı yapılandırabilme/ifade edebilme</i> becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. Ölçülmek istenen becerinin, güncel bir tartışma bağlamını pragmatik çerçevede ele alarak bağlama dair bir bakış açısı yapılandırabilme/ sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.	B2	

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini ele alarak güncel bir konuya ilişkin bakış açısı açıklayabilme*’(CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*başarı olgusu*’ ile alt bileşenleri ‘*şans ve çalışma yeteneği*’ gibi evrensel bir eş dizim geçerliğine sahip üç farklı kavramın birbirleriyle olan ilişki ağı düzleminde, *başarı olgusunun ağırlıklı olarak hangi değişken yönüne dair bir eğilim sergilediğine ilişkin, açık belirticilerle işaretlenmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, **anlaşılır bir tez yapılandırabilme/sunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin, düşüncelerini net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilgiye ‘*fiziksel mekân*’ ya da ‘*sosyal ağ kütüphaneleri*’ vasıtasıyla ulaşma tercihi gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek güncel bir toplumsal olgu düzleminde, *tercih açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin,*

B2

anlaşılır bir tez yapılandırabilme/sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme’* (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

II Konuşma Becerisi/II kısmı; ‘Aşağıdaki sorulardan birini seçip düşüncelerinizi açıklayınız.’ madde kökü altında sunulan; **(a)** *‘Herhangi bir konuda araştırma yapılırken basılı kaynakların veya internetin kullanılması konusunda ne düşünüyorsunuz? Fikrinizi paylaşın.’*, **(b)** *‘Kısa ve uzun vadeli planlar yapmanın okul, iş ve sosyal hayatımıza getirileri nelerdir?’* ve **(c)** *‘Bir arkadaşınız yalnızca bir günlüğüne ülkenizde konaklayacak. Ona kısıtlı süresini nasıl değerlendirmesini önerirsiniz?’* soru başlıklarından oluşmaktadır.

a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilgiye ‘*basılı materyal*’ ya da ‘*internet/dijital araç*’ vasıtasıyla ulaşma yönelimi şeklinde gündelik hayat içerisinde aşına olunabilecek güncel bir bağlama ilişkin, *tercih açıları doğrultusunda çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (gerekçe yönlerinin), yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla **organize edildiği bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş açıklamalar/betimlemeler sunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2+

- i. Ölçülmek istenen yeterliğin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; belirli süreler dâhilinde gerçekleştirilmek üzere planlanan edilen hedefler temel alınarak yapılandırılmış bir yaşam sisteminin, hayatımızın çeşitli alanlarına hangi açılardan katkı sağlayabileceği üzerine, *çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (katkı yönlerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla organize edildiği bir düzen dâhilinde biçimlendirilmiş açıklamalar/betimlemeler sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen yeterliğin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) açıklamalar/betimlemeler üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*memleket*’ gibi ilgi alanı dâhilinde olabilecek bilindik bir bağlama ilişkin biçimlendirilecek bir seyahat planı doğrultusunda, *önem derecelerine göre dizim belirleyici öğelerle ön plana çıkarılarak çeşitli alt başlıklar altında açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış*

betimlemelere dayalı açıklamalar sunabilme becerisinin

ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘memleket’ şeklinde ilgi alanı kapsamında olabilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi.
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, net ve detaylı şekilde yapılandırılmış betimlemeler/açıklamalar üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4.2. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgular

4.2.1. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) dinleme becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 17’de İÜ TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 17

İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	<i>İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı</i> ; Dinleme I (10 adet çoktan seçmeli test maddesi) ve Dinleme II (5 adet çoktan seçmeli; 5 adet doğru-yanlış test maddesi) olmak üzere 2 kısım (20 adet soru maddesi) altında sunulmuştur.
-----------------------	--

I Dinleme Becerisi Alanı/Dinleme I (1. ve 10. sorular arası); ‘Tayland Gezisi’ başlıklı, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam kapsamında söz konusu seyahatle ilgili deneyim ve gözlemlere dayalı açıklamaların yer aldığı bilgilendirici bir anlatım doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir gezi metninin ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır şekilde sesletimi/sunumu çerçevesinde oluşturulmuş 10 adet çoktan seçmeli test maddesinden meydana gelmektedir.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
1.	İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Aşağıdakilerden hangisi Tayland’ın popüler bir turizm mekânı olmasının nedenlerinden biridir?’ madde kökü altında verilen: a. Ucuz ulaşım olanakları. b. Farklı tatlara sahip mutfağı. c. Sıcakkanlı insanları. d. Doğal güzellikleri.	B1+
	cevap maddelerinden oluşmaktadır. Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, <i>aracılık belirtici bir öge vasıtasıyla gösterilen olgusal bilgileri (Tayland, filmlere mekân olmuş tropikal adaları, her yıl milyonlarca turistin ziyaret ettiği Budist tapınakları, çarpıcı güzellikteki doğası, dünyaca ünlü Tay masajı ile Güney Asya’nın en popüler ...)</i> tespit ederek cevap maddeleri	

arasındaki doğru bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘seyahat etme’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

2. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Türkiye’den Tayland’a olan uçuşlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Uçak biletlerinin fiyatları her zaman uygundur.*
- b. *Uçak biletleri gezinin en pahalı kısmını oluşturmaktadır.*
- c. *Tayland’a aktarmalı uçuşlar daha ucuz olmaktadır.*
- d. *Tayland’a uçakla gitmek 12 saatten fazla sürmektedir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (Uçak biletlerini aldıktan sonra ise her şey daha kolay çünkü Tayland’da yaşam çok ucuz.)*** tespit ederek cevap maddeleri

arasındaki doğru bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {çünkü} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

3. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdakilerden hangisi Tayland’da mutlaka görülmesi gereken şehirlerden biri değildir?*’ B1+
madde kökü altında verilen:

- a. Wat Saket
- b. Pukhet
- c. Pattaya
- d. Bangkok

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık şekilde yapılandırılmış bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *özel ad vasıtasıyla aktarılan coğrafi konuma ilişkin olgusal bir bilgiyi saptama* yoluyla cevap maddeleri arasındaki yanlış bilgiyi tespit

edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz parçada yazarın tavsiye ettiği dört şehri gezmek için ne kadar süre gerekiyor?*’ madde kökü altında verilen:
- B1+
- a. 4 gün
 - b. 8 gün
 - c. 1-2 hafta
 - d. 3-4 hafta

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık şekilde yapılandırılmış bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *zamansal öğeler vasıtasıyla aktarılan olgusal bir bilgiyi saptama* yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,

-
- ii. Bağlamın, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir konu etrafında şekillenmesi,
 - iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

5. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz parçaya göre B1+ Tayland’a gidiş işlemleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?*’ madde kökü altında verilen:

- a. *Tayland’a gitmek için konsolosluktan izin almak gerekmektedir.*
- b. *Tayland’a gidince havaalanında kayıt olmak gerekmektedir.*
- c. *Tayland’a gitmek isteyen Türk vatandaşları vize almak zorunda değildir.*
- d. *Tayland’a gitmeden önce herkes resmî işlemleri tamamlamalıdır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *olumsuzluk belirtici+özne belirtici biçim bilimsel yapılar vasıtasıyla gösterilen olgusal bir bilgiyi saptama* (Tayland, Türkiye’den vize talep etmeyen ülkeler arasında ...) tespit ederek cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi

tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

6. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Yazar, Tayland’a gidince ilk olarak ne yapmanızı tavsiye etmektedir?*’ madde kökü altında verilen;

B2

- a. *1155’i arayıp polise bilgi vermenizi.*
- b. *Döviz bozdurmanızı.*
- c. *Bir harita almanızı.*
- d. *Ülkeyi gezmek için araç kiralamanızı.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirtecilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla zaman belirtici biçim bilimsel bir yapı vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (Ülkeye gider gitmez bir harita alın.) tespit ederek*** cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Söylemin, ‘turizm’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla zaman belirtici {-Er... -mEz} bir yapı ile açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

7. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Tayland’da “Mayıs-Haziran” ve “Kasım-Aralık” ayları için aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Bu aylarda muson yağmurları hâkimdir.*
- b. *Bu aylarda ülkeye gelen turist sayısı artmaktadır.*
- c. *Bu aylarda daha az turist ülkeyi ziyaret eder.*
- d. *Bu aylarda Tayland’a gitmek daha ekonomiktir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*seyahat etmek*’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir dil yapısı vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (Bu aylarda Tayland’da şiddetli yağmurlar olmadığı için, ülkeye daha fazla turist gelmektedir.)*** ifadeleri tespit ederek cevap maddeleri arasındaki

doğru bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {-DIĞI için} bir yapı ile açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

8. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Tayland’a muson yağmurları zamanında gitmenin en büyük avantajı nedir?*’ madde kökü altında verilen:
- B2

- a. Ülkenin en güzel dönemi olması.
- b. Fotoğraf çekmek için en uygun dönem olması.
- c. Ülkede çok fazla turist olması.
- d. Ulaşım ve konaklamanın daha ucuz olması.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, **kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir bağlantı ögesi** vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade

yapılarını (Tayland’a Muson yağmurları sırasında daha az turist gelmektedir. Dolayısıyla Muson yağmurları döneminde uçak ve otel fiyatları da daha ucuz olmaktadır.) tespit ederek cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {dolayısıyla} aralarında net bir şekilde gerekçelendirme ilişkisi bir yapı ile açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Komunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

9. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdakilerden hangisi tapınakları gezerken uymanız gereken kurallardan biridir?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Tapınakları gezerken şort, mini etek ve terlik giymek yasaktır.*
- b. *Tapınakları gezerken dinî kıyafetler giymeniz gerekir.*
- c. *Tapınaklarda fotoğraf çekmek yasaktır.*
- d. *Tapınaklarda bir şeyler yemek ve içmek yasaktır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş

bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla uyarı belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (Ancak dikkat etmeniz gereken bir şey var: Tapınaklarda şort, mini etek, terlik gibi kıyafetler ile gezmek yasak.) tespit ederek cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;***

- i. Söylemin, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla uyarı belirtici {ancak} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) yeterliği ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

10. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Günübirlik turlarda aşağıdaki yerlerden hangisi gezilebilir?*’ madde kökü altında verilen;

B1+

- a. *Büyük Saray Kompleksi*
- b. *Hayvanat Bahçesi*
- c. *Alışveriş Merkezi*
- d. *Chang Mai*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı

odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık şekilde yapılandırılmış bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *özel ad vasıtasıyla aktarılan coğrafi konuma ilişkin bir bilgiyi saptama yoluyla* cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dille anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘seyahat etmek’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

II Dinleme Becerisi Alanı/Dinleme II kısmı; A (11. ve 15. sorular arası) ve B (16. ve 20. sorular arası) şeklinde iki alt kısımdan oluşmaktadır. Bu alt kısımlar; ‘uyku’ gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir olguya dair sağlıklı bir düzene sahip olmanın insan sağlığı için önemiyle ilgili açıklamaların yer aldığı bilgilendirici bir anlatım doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır bir şekilde sesletimi/sunumu kapsamında oluşturulmuş test maddelerinden meydana gelmektedir.

A Dinleme II/A kısmı; ‘Uyku’ başlıklı dinleme metnine yönelik biçimlendirilmiş 5 adet çoktan seçmeli test maddesi kapsamında oluşturulmuştur.

11. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz metne göre uyku hakkında verilen bilgilerden hangisi doğrudur?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Uyku sadece çocukluk döneminde önem taşır.*
- b. *Düzenli uyumak hastalıkların iyileşmesini hızlandırır.*
- c. *Yetişkinler ve çocuklar günde en fazla 7 saat uykuya ihtiyaç duyarlar.*
- d. *Fazla uyumak sağlık için oldukça yararlıdır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘uyku’ gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (...uykunun bağışıklık sistemine olumlu etkisi olduğu için uyku, hastalıkların iyileşmesini hızlandırmaktadır.) tespit ederek cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı*** görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘uyku’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {-DİĞİ için} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler*

ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme' (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; '*Aşağıdakilerden hangisi uyku bozukluğunun sonuçlarından değildir?*' madde kökü altında verilen: B1+

- a. Sinirlilik
- b. Öğrenme bozuklukları
- c. Hatırlama sorunları
- d. Mide ve akciğer hastalıkları

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; '*uyku*' gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belircilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *örnekleme belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla gösterilen olgusal bilgileri* (Uyku bozukluğu olan kişilerde kalp yetmezliği, yüksek tansiyon, konsantrasyon güçlüğü, yorgunluk, hatırlama güçlüğü, sinirlilik, okul performansında düşüklük, öğrenme bozukluğu **gibi** ...) **saptama** yoluyla cevap maddeleri arasındaki yanlış bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dille anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, '*uyku*' gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları*

tanyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

13. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?*’ madde kökü altında verilen:

B1+

- a. *Uyku bozukluğunu gidermek için uzmanların önerilerine.*
- b. *Uyku bozukluğunun görülme olasılığına.*
- c. *Uyku bozukluğunun hangi yaşlarda ortaya çıktığına.*
- d. *Uyku bozukluğunun hangi meslek gruplarında yaygın olduğuna.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*uyku*’ gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir temaya ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, *kapsama ilişkin içerik bilgilerini anlama yoluyla* söylem genelinde uykuyla ilgili hangi alt konu başlığına (*Uyku bozukluğunun hangi meslek gruplarında yaygın olduğuna*) dair bilgi verilmediğini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘*uyku*’ gibi gündelik hayata ilişkin herkesi ilgilendiren bir konu etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, ölçünlü dille anlaşılır bir sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da*

yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...' (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

14. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; 'Aşağıdakilerden hangisi uyku bozukluğunun sebeplerinden biri değildir?' madde kökü altında verilen: B2

- a. Bedensel rahatsızlıklar
- b. Stres
- c. Yorgunluk
- d. Psikolojik rahatsızlıklar

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'uyku' gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belircilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, **kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla** açıklama/detaylandırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (Uyku sorunlarının temelinde fiziksel ve psikolojik olmak üzere pek çok neden yer alır. ...) tespit ederek cevap maddeleri arasındaki yanlış bilgiyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, 'uyku' gibi gündelik hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla detaylandırma belirtici {-mAk üzere} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; Genel Sözlü Kavrama ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan

‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve ifadelerin açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

15. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Aşağıdakilerden hangisi uyku bozukluğunun önlenmesinde yapılması gerekenlerden biridir?’ B2

madde kökü altında verilen:

- a. Her gün erken uyumalı ve erken kalkılmalıdır.
- b. Sağlıklı bir uyku için sağlıklı beslenilmelidir.
- c. Uyumadan önce ılık bir duş alınmalıdır.
- d. Akşam saatlerinde kahve ve sigara tüketimi azaltılmalıdır.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘uyku’ gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, **kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (amaç-sonuç) ifade yapılarını (Sağlıklı bir uyku düzenine sahip olmak için uzmanlar şunları öneriyor: ...) tespit ederek cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi belirleyebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘uyku’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla amaç belirtici {-mAk için} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

B Dinleme II/B kısmı; ‘*Uyku*’ başlıklı dinleme metnine yönelik ‘*Aşağıdaki bilgiler dinlediğiniz metne göre DOĞRU mu, YANLIŞ mı? İşaretleyiniz.*’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘doğru-yanlış’ önerme ifadesi içermektedir.

16. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Uyku çocukların gelişiminde önemli bir rol oynar.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*uyku*’ gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *yön belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla açıkça gösterilen olgusal bir bilgiyi (Sağlıklı ve düzenli bir uykunun çocukların biyolojik ve psikolojik gelişimleri açısından da önemi büyüktür.) tespit etme* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dille anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘*uyku*’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları*

tanılarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme' (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

17. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (Uzmanlar uykunuzun gelmesi için yatakta beklemeniz gerektiğini öneriyor.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'uyku' gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *zaman belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla açık şekilde gösterilmiş olgusal bir bilgiyi* (Sadece uykunuz geldiğinde yatağınıza gidin.) tespit etme yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, ölçünlü bir dille anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - Bağlamın, 'uyku' gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan 'Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanılarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme' (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

18. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (Uyku bozukluğu her yaş grubundan insanda görülebilir.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'uyku' gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *özne belirtici bir yapı vasıtasıyla*

*gösterilen **olgusal bir bilgiyi** (7 saatin altında ya da üstünde uyuyan kişilerde uyku bozuklukları görülmektedir.) tespit etme* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dille anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘uyku’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

19. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Uyku bozukluğu öğrenme güçlüğüne neden olabilir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘uyku’ gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *kesinlik belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla açık bir şekilde gösterilmiş bir bilgiyi (... öğrenme becerilerini olumsuz yönde etkileyen bir sorundur.) tespit etme* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan bilgilerin kesinlik derecelerini anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir fikir veya problemdeki ana noktaları kabul edilebilir bir kesinlikle açıklayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

20. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+ doğru-yanlış önermesinde (*Çocuklarda büyüme hormonu hem gündüz hem de gece uykusunda salgılanmaktadır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘uyku’ gibi gündelik hayatla ilişkili bilindik bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir metnin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *zaman belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla açık şekilde gösterilmiş olgusal bir bilgiyi (... gece uykusu sırasında çocukların gelişimi açısından gerekli olan büyüme hormonu salgılanmaktadır.) tespit etme yoluyla* söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, ‘uyku’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla zaman belirtici {-DA} bir yapı vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.2.2. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Tablo 18’de İÜ TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 18

İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı; Kısım I (8 adet eşleştirme sorusu), Kısım II (5 adet çoktan seçmeli; 4 adet doğru-yanlış test maddesi) ve Kısım III (5 adet çoktan seçmeli; 3 adet doğru-yanlış test maddesi) olmak üzere 3 alt başlık altında (25 adet soru maddesi) oluşturulmuştur.	
I	Okuma Becerisi Kısım I (1. ve 8. sorular arası); bir daire/ev kiralamak/satın almak isteyen kişilerin koşul ve taleplerine ilişkin oluşturulmuş 8 adet öncül maddesi ile bu öncüllerin eşleştirilmesi istenen 8 adet seçeneğin bulunduğu bir ev ilanı havuzu çerçevesinde biçimlendirilmiştir.	
Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
1.	İlgili eşleştirme sorusu (1. Öncül: <u>Mert, İstanbul Üniversitesi'nde memur olarak çalışmaktadır. Evlenme planları yaptığı için arkadaşları ile kaldığı evden ayrılmak istemektedir. Mert işe yeni başladığından ev satın alacak kadar para biriktirememiştir. İş yeri Avrupa yakasında olan Mert, işine yakın, ara katta ve ebeveyn banyolu bir daire kiralamak istemektedir.</u>) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; <i>tanıtılan kişinin; mesleği, medeni hali, ekonomik durumu, iş yeri konumu ve kiralamak istediği dairede olmasını beklediği bir takım özellikler gibi olgusal</i>	B1+

bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme yoluyla seçenek havuzundaki söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını **tespit edebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi, tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

2. İlgili eşleştirme sorusu (2. Öncül: *Cengiz, 15 yıldır üst düzey yönetici olarak çalışmaktadır. Yıllardır güzel bir ev satın alma hayali kuran Cengiz, eşi ve 3 çocuğu ile birlikte yaşayabileceği bir ev aramaktadır. Cengiz her çocuğuna ayrı bir oda verebileceği, iki banyolu bir apartman dairesi satın almak istemektedir.*) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *tanıtılan kişinin; mesleği, çalışma statüsü/yılı ve çocuk sayısı ile satın almak istediği dairede olmasını beklediği bir takım özellikler gibi olgusal bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme* yoluyla seçenek havuzundaki söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını **tespit edebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi, tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

3. İlgili eşleştirme sorusu (3. Öncül: *Feride ve Ayşe aynı evde kalmaya karar vermişlerdir. Onlar kirasını yarı yarıya ödeyebilecekleri ve ayrı odalarda kalabilecekleri bir ev aramaktadırlar. Avrupa yakasında çalışan Feride ve Ayşe iş yerlerine yakın, doğalgaz ile ısınan ve giriş katta olmayan bir ev aramaktadırlar.*) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; tanıtılan kişilerin; ekonomik durumları, iş yerleri konumları ve kiralamak istedikleri dairede olmasını bekledikleri bir takım özellikler gibi olgusal bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan **önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme** yoluyla **seçenek havuzundaki söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını tespit edebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi, tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) yeterliği ile örnek tanımlayıcısı söyleyebiliriz.

4. İlgili eşleştirme sorusu (4. Öncül: *Mehmet Bey, 65 yaşında ve yeni emekli olmuş bir öğretmendir. Çocukları evlendikten sonra evde sadece*
-

kendisi ve eşi Melahat Hanım kalmıştır. Çalışma hayatı boyunca biriktirdiği parayı bir ev satın alarak değerlendirmek isteyen Mehmet Bey için evin muhiti önemli değildir. Mehmet Bey yürümekte zorlandığı için giriş ya da 1. katta, en fazla iki odalı bir ev satın almak istemektedir.’ dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *tanıtılan kişinin; çalışma ve ekonomik durumları ile kiralamak/satın almak istedikleri dairede/evde olmasını bekledikleri bir takım özellikler gibi olgusal bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme* yoluyla *seçenek havuzundaki söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi, tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

5. İlgili eşleştirme sorusu (*5. Öncül: Elif, Anadolu yakasında eğitim gören bir üniversite öğrencisidir. Elif okuluna yakın, tek başına yaşayabileceği, sobalı veya doğalgazlı kiralık bir ev aramaktadır.*) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *tanıtılan kişinin; çalışma/ekonomik durumu ile kiralamak istediği dairede olmasını beklediği bir takım özellikler gibi olgusal bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme* yoluyla *seçenek havuzundaki söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını*

B1+

tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi, tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) yeterliği ile eşleştğini söyleyebiliriz.

6. İlgili eşleştirme sorusu (6. Öncül: Selim uzun yıllar çalışarak biriktirdiği parayla güzel bir daire satın almaya karar vermiştir. Eşi Belma ile birlikte yaşayacakları bu evin doğalgazlı bir daire olmasını istemektedir. Avrupa yakasında çalışan Selim, iş yerine yakın 3 veya 4 odalı bir daire satın almak istemektedir.) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *tanıtılan kişinin; ekonomik durumu, işyeri konumu ve satın almak istediği dairede olmasını beklediği bir takım özellikler gibi olgusal bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme* yoluyla *seçenek havuzundaki söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi,*

tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

7. İlgili eşleştirme sorusu (7. Öncül: *Ailesi çok zengin olan Ferit, İstanbul Üniversitesi’nde okumaktadır. Ferit, babasını kendisine bir ev satın almaya ikna ettikten sonra ev aramaya başlamıştır. Doğalgazlı, geniş ve Avrupa yakasında lüks bir ev arayan Ferit bir apartman dairesinde yaşamak istememektedir.*) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *tanıtılan kişinin; ekonomik durumu ve satın almak istediği evde olmasını beklediği bir takım özellikler gibi olgusal bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme* yoluyla *seçenek havuzundaki söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.
- bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi, tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.
8. İlgili eşleştirme sorusu; ‘ (8. Öncül: *İsmet ve Nagehan, küçük bir evde oturmaktadırlar. Bir ay sonra çocuk sahibi olacak çift, çocuklarına ayrı bir oda verebilecekleri kiralık bir eve taşınmak istemektedirler. Daha ucuz olacağı için sobalı bir evi tercih eden çift Avrupa yakasında bir ev aramaktadırlar.*) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde

kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *tanıtılan kişilerin; ekonomik durumları, çocuk sayıları ve kiralamak istedikleri evde olmasını bekledikleri bir takım özellikler gibi olgusal bilgiler/etkenler ölçüt alınarak oluşturulmuş bir öncülde vurgulanan **önemli noktaları/ilgili ayrıntıları belirleme** yoluyla seçenek havuzundaki **söz konusu detaylara ilişkin yapılandırılmış ev ilanını tespit edebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; tanıtıcı, bir kısa metindeki olgusal bilgileri tespit edebilme ve ilgili tespitler doğrultusunda kullanışlı bilgiler içeren ev ilanı ile eşleştirebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Dergi, tanıtıcı kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilme; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- II** Okuma Becerisi Alanı/Kısım II; A (9. ve 13. sorular arası) ve B (14. ve 17. sorular arası) olmak üzere iki alt kısımdan meydana gelmektedir. Bu alt kısımlar; ‘*Pazarlama Çeşitleri Hakkında*’ başlıklı, pazarlama iş kolu gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin ürün pazarlama süreçlerine dair çeşitli alt başlıkların (tanım bilgisi/sınıflandırılma biçimleri/çeşitleri) yer aldığı bilgilendirici söylem doğrultusunda genel eğitilmiş okura yönelik açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnine ilişkin biçimlendirilen soru maddelerinden oluşmaktadır.

- II/A** İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin biçimlendirilmiş 5 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır.
-

9. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Metne göre pazarlamayla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?’ madde kökü altında verilen;

B2

- a. Pazarlamada tüketiciye bir ürün veya hizmet tanıtılır.
- b. Pazarlamada satışları arttırmak için yeni fikirler geliştirilir.
- c. Pazarlamada ürünün hangi fiyata satacağı belirlenir.
- d. Pazarlama stratejilerinin belirlenmesinde müşteri şikâyetleri dikkate alınır.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘pazarlama çeşitleri’ gibi sosyal/güncel hayat dahilinde aşına olunabilecek/bilindik bir iş sahasına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (amaç-sonuç) ifade yapılarını* (Bir ürünün veya hizmetin satışını arttırmak ve o ürünü **tanıtmak amacıyla ...**; Pazarlama sürecinde bir ürünün satışını **arttırmak için yeni fikirler geliştirilir ve ürünün satış fiyatı ...**) **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre yanlış bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki amaç-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

-
10. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?’ madde kökü altında verilen; B2

- a. Geleneksel pazarlama en etkili pazarlama türüdür.
- b. İhracat ürünün yurt dışındaki tüketicilere satılmasıdır.
- c. Dijital pazarlamanın satışa etkisini ölçmek çok kolaydır.
- d. Günümüzde pek çok türde pazarlama çeşidi vardır.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘pazarlama çeşitleri’ gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir iş sahasına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *karşılaştırma belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını* (Geleneksel pazarlamanın tüketici üstündeki etkisini belirleme imkânı çok kısıtlıyken dijital pazarlamanın ...) *çözümleme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre ulaşamayacak yargıyı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmalarını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

11. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Doğrudan pazarlama yapan birinin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenir?’ madde kökü altında verilen; B1
-

-
- a. *Televizyon reklamları ile müşteriye bilgilendirmesi.*
 - b. *Özel gruplar oluşturmaları ve ürünleri denetlemesi.*
 - c. *Müşteriyi telefonla araması ve ürünü tanıtması.*
 - d. *Ürünü sadece bazı dönemlerde pazarlaması.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘pazarlama çeşitleri’ gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir iş sahasına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *örnekleme belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla gösterilen olgusal bilgileri (Doğrudan Pazarlama: Adından da anlaşılacağı gibi müşteriyle SMS, **telefon**, posta **gibi** yollarla ...)* saptama yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, sosyal/güncel yaşam içerisinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştigini söyleyebiliriz.

12. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Viral Pazarlama ile Kulaktan Kulağa Pazarlama arasındaki fark aşağıdakilerden hangisidir?*’ madde kökü altında verilen;

B2

- a. *Kulaktan Kulağa Pazarlamada ürün hakkındaki bilgiler daha hızlı yayılmaktadır.*
- b. *Viral Pazarlamada, Kulaktan Kulağa Pazarlamadan daha geniş kitlelere ulaşılır.*

-
- c. *Kulaktan Kulağa Pazarlamada, Viral Pazarlamadan daha çok insana ulaşılır.*
- d. *Viral Pazarlamanın etkisi, Kulaktan Kulağa Pazarlamaya göre daha sınırlıdır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘pazarlama çeşitleri’ gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir iş sahasına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *karşılaştırma belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (karşılaştırma) ifade yapılarını (Viral pazarlama ise tıpkı popüler müziğin kısa zamanda insanlar arasında yayılması gibidir.)* **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre ulaşılamayacak yargıyı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmalarını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

13. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Bir marketin her 100 TL’lik alışverişe otomobil kazanma şansı veren bir kampanya düzenlemesi hangi pazarlama çeşidine örnektir?*’ madde kökü altında verilen;

B1

- a. *Kulaktan Kulağa Pazarlama*
- b. *Dönemsel Pazarlama*
- c. *Mobil Pazarlama*
-

d. Promosyon Temelli Pazarlama

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘pazarlama çeşitleri’ gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir iş sahasına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *örnekleme belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla gösterilen olgusal bir bilgiyi (Promosyon Temelli Pazarlama: Bir ürün alana bir ürün bedava gibi kampanyalar ...)* saptama yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, sosyal/güncel yaşam içerisinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

II/B Okuma Becerisi Alanı/Kısım II B; ‘*Pazarlama Çeşitleri Hakkında*’ başlıklı okuma metnine yönelik ‘*Metne göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanları “D”, yanlış olanları “Y” ile işaretleyiniz.*’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘doğru-yanlış’ önerme ifadesinden meydana gelmektedir.

14. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Mobil Pazarlama, Dijital Pazarlama’nın alt çeşitlerinden biridir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘pazarlama çeşitleri’ gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir iş sahasına ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale

B1

getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *örnekleme belirtici bir öge vasıtasıyla gösterilen/aktarılan **olgusal bir bilgiyi** (Mobil Pazarlama: Dijital pazarlamanın bir başka alt çeşidi olan ...) **saptama** yoluyla söz konusu önermeyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı* görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

15. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Kulaktan Kulağa Pazarlamanın tüketici üzerindeki etkisini ölçmek zordur.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘pazarlama çeşitleri’ gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir iş alanı üzerine bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *yönelme durum eki aracılığıyla gösterilen/aktarılan **olgusal bir bilgiyi** (Kulaktan kulağa pazarlamanın satışa etkisini ...) **saptama** yoluyla söz konusu önermeyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı* görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi*

alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme'
(CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

16. İlgili test maddesi dilisel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde gönderim (*Müşteriyi SMS yoluyla bilgilendirmek Dönemsel Pazarlama stratejisidir.*) yapılan bağlam aracılığıyla; 'pazarlama çeşitleri' gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir iş alanı üzerine bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *örnekleme belirtici bir öge vasıtasıyla gösterilen/aktarılan olgusal bilgiyi* (*Doğrudan Pazarlama: Adından da anlaşılacağı gibi müşteriyle SMS, telefon, posta gibi yollarla ...*) *saptama* yoluyla söz konusu önermeyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Metnin, sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin, metinde ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.
- bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme'*' (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.
17. İlgili test maddesi dilisel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*E-posta yoluyla pazarlama ürünün sadece satışlarını arttırmaya dönüktür.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'pazarlama çeşitleri' gibi sosyal/güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir iş alanı üzerine bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *olumsuzluk belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla gösterilen/aktarılan olgusal bir bilgiyi* (Bu pazarlama türü sadece satış
-

hedefli **değil**; bilgilendirme amacıyla da ...) **saptama** yoluyla söz konusu önermeyle ilgili herhangi bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

III Okuma Becerisi Alanı/Kısım III; A (18. ve 22. sorular arası) ve B (23.ve 25. sorular arası) şeklinde iki alt başlık altında biçimlendirilmiştir. Bu alt kısımlar; ‘*Mai ve Siyah*’ romanına ilişkin özet sunum olarak bir kültür-edebiyat dergisi içeriği şeklinde karşılaşılabilecek bir metne ilişkin olarak yapılandırılmış soru maddelerinden oluşmaktadır.

III/A İlgili kısımda, söz konusu bağlama yönelik şekillendirilmiş 5 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır.

18. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Metne göre Ahmet Cemil babası öldükten sonra ne yapmak zorunda kalmıştır?*’ madde kökü altında verilen;

C1

- a. Ailesini geçindirmek
- b. Babasının işini devralmak
- c. Polisiye romanlar yazmak
- d. Yurt dışında çalışmak

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; edebi anlatım tarzıyla sade ve akıcı bir şekilde yapılandırılmış, kurguya dayalı bir özet metnindeki, gündelik hayata dair belirli bir olgusal durumu (anne ve kız

kardeşine bakmak için çalışmak) betimlemeye ilişkin kullanılan bir ifade yapısını belirleme yoluyla cevap maddeleri arasındaki söz konusu ifadeyi karşılayabilecek söz varlığı unsurunu tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, gündelik anlatım tarzına ilişkin bir söz varlığı unsurunu tanıyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimsel ifadeler ve gündelik anlatıma iyi derecede hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

19. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Bu parçadaki altı çizili cümle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?*’ madde kökü altında verilen;

C1

- a. *Ahmet Cemil, çok uğraşmadan yaptığı tercümeler karşılığında iyi para kazanır.*
- b. *Ahmet Cemil, çok uğraşarak yaptığı tercümeler karşılığında iyi para kazanır.*
- c. *Ahmet Cemil, çok uğraşmadan yaptığı tercümeler karşılığında iyi para kazanmaz.*
- d. *Ahmet Cemil, çok uğraşarak yaptığı tercümeler karşılığında iyi para kazanmaz.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; edebi anlatım tarzına dayalı sade ve akıcı bir üslupla yapılandırılmış, kurguya dayalı bir özet metnindeki, *deyimsel ifade* (... geceler boyu göz nuru dökerek yaptığı tercümelere...) ve *ince bir anlatım tarzıyla* (... yok denecek kadar az para verirlerdi.) **yoğunlaştırılmış karmaşık bir önermeyi çözümleyerek gönderim ağını belirginleştirme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki söz konusu ifade ile kastedilen ana düşüncüyü tespit edebilme

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; karmaşık bir metni, daha anlaşılabilir şekilde açabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesini, *Yoğun Bir Metni Detaylandırarak Açma* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *'Anlatımı uzatma ile açıklama, tarz ve üslupta değişiklikler yapma yoluyla karmaşık bir metinde yer alan ana noktaları hedef okur için daha anlaşılabilir hale getirebilme'* (CEFR, 2020, s. 122) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

20. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; *'İkbal ve Vehbi Efendi'nin evlilikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?'* madde kökü altında verilen;

B1

- a. *Vehbi Efendi ahlaksız bir insandır.*
- b. *İkbal ve Vehbi Efendi'nin evlilikleri kısa sürmüştür.*
- c. *Vehbi Efendi, İkbal'e sadık bir eştir.*
- d. *İkbal ve Vehbi Efendi sorunlu bir evlilik yaşamıştır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; belirli bir tarihsel döneme ilişkin gündelik/sosyal hayat dâhilinde yaşanan ilişki durumlarını betimlemeye yönelik, gündelik bir anlatım tarzıyla oluşturulmuş kültür edebiyat dergisi içeriği olarak karşılaşılabilecek, kurguya dayalı bir özet metnindeki; *belirli bir ilişki durumunu açıklamaya yönelik yapılandırılmış durum betimlemelerden yola çıkarak (... karısı hamile olduğu sıralarda onu aldatır.)* cevap maddeleri arasındaki *söz konusu evlilikle ilgili yanlış bilgiyi (Vehbi Efendi, İkbal'e sadık bir eştir.) tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Metnin, genel eğitimli okura yönelik olarak gündelik bir anlatım tarzıyla biçimlendirilmiş bir kültür-edebiyat dergisi içeriği şeklinde karşılaşılabilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin, belirli bir evlilik ilişki durumuna yönelik aktarılmış durum betimlemelerini çözümleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Yüksek kullanım sıklığına sahip gündelik dil kullanan anlatılardaki, kılavuzlardaki ve dergi makalelerindeki yer, olay/durum, açıkça ifade edilen duygu ve bakış açısı açıklamalarını/betimlemelerini anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 59) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

21. İlgili çoktan seçmeli test maddesinin; ‘*Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin cevabı vardır?*’ madde kökü altında verilen;

B1

- a. *İkbal’in çocuğuna ne olmuştur?*
- b. *Lamia kim ile evlenmiştir?*
- c. *Ahmet Cemil’in çalıştığı gazetenin adı nedir?*
- d. *Hüseyin Nazmi hangi şehre tayin edilmiştir?*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ilgi alanı dâhilinde bir kültür edebiyat dergisi içeriği şeklinde karşılaşılabilecek bir roman özetine ilişkin aktarılan olgusal bilgileri saptama yoluyla cevap maddeleri arasındaki metinde cevabı bulunan soru ifadesini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metni tekrar okuma imkânına sahip olunması.
 - ii. Bağlamın, ilgi alanları kapsamında bir kültür-edebiyat dergisinde içerik olarak karşılaşılabilecek bir okuma metni şeklinde sunulması,
-

-
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde aktarılan olgusal bilgileri saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Tekrar okumak için yeterli zamanı olması koşuluyla ilgi alanına giren aşına olduğu konulardaki olgusal çoğu bilgiyi anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

22. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Bu parçadan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?*’ madde kökü altında verilen;

C1

- a. *İnsan geleceğe dair planlarından ne olursa olsun vazgeçmez.*
- b. *Bazı olaylar insanı hayal ettiğinden çok farklı yerlere götürür.*
- c. *Hayatta karar vermiş bir insan için hiçbir sürprize yer yoktur.*
- d. *İnsan hayatındaki hiçbir olay kişinin hedefini değiştiremez.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ; sosyal hayat dâhilinde genel eğitilmiş okura yönelik bir kültür edebiyat dergisi içeriği şeklinde karşılaşılabilecek kurguya dayalı bir özet metnindeki, *sözcüksel ve bağlamsal ipuçlarından yararlanarak metinde sergilenen ruh hali, tutum ve davranış biçimlerini belirleme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre ulaşılacak genel yargıyı (Bazı olaylar insanı hayal ettiğinden çok farklı yerlere götürür.) tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, metin genelinde sergilenen ruh hali, tutum ve davranış biçimlerini tespit edebilme yoluyla metne yönelik genel bir çıkarım yapabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İpuçlarını Tanıma ve Çıkarım Yapma (sözlü, işaret dilinde ve yazılı)* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Tutum, ruh hâli ve amaçlar konusunda çıkarım yapmak ve daha sonra ne geleceğini tahmin etmek için bağlamsal, dil bilgisel ve sözcüksel ipuçlarını kullanma becerisine*

sahip olma’ (CEFR, 2020, s. 60) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

III/B İlgili kısımda, ‘*Mai ve Siyah*’ romanı özet sunumuna yönelik ‘*Metne göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanları ‘D’, yanlış olanları ‘Y’ ile işaretleyiniz.*’ madde kökü altında verilen 3 adet doğru-yanlış önerme ifadesi yer almaktadır.

23. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında ‘doğru-yanlış’ önermesinde (*Ahmet cemil şiir üzerine çalışmalar yapmak istemektedir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ilgi alanı dâhilinde bir kültür edebiyat dergisi içeriği şeklinde karşılaşılabilecek bir roman özeti metnindeki, *yön belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde aktarılmış/gösterilmiş olgusal bir bilgiyi tespit etme* (Onun hayali, şiir üzerine çalışmak ...) *saptama* yoluyla söz konusu önermeyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Metni tekrar okuma imkânına sahip olunması.
- ii. Bağlamın, ilgi alanları kapsamında bir kültür-edebiyat dergisinde içerik olarak karşılaşılabilecek bir okuma metni şeklinde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde aktarılan olgusal bilgileri saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Tekrar okumak için yeterli zamanı olması koşuluyla ilgi alanına giren aşina olduğu konulardaki olgusal çoğu bilgiyi anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

24. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında ‘doğru-yanlış’ önermesinde (*Ahmet Cemil para kazanmak için sadece gazetecilik yapmıştır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; edebi anlatım tarzıyla sade ve akıcı bir şekilde yapılandırılmış, kurguya dayalı bir söylemden oluşan özet metnindeki, *sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla*

B2

açık şekilde ilişkilendirilmiş (amaç-sonuç) ifade yapılarını (Fransızca dersi vermek için zengin öğrencilerin evlerine gider.) çözümleme yoluyla söz konusu önermeyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki amaç-sonuç ilişkisi yapılandırmasını tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

25. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında ‘doğru-yanlış’ önermesinde (Ahmet Cemil’in âşık olduğu kadın bir başkasıyla evlenmiştir.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; edebi anlatım tarzıyla sade ve akıcı bir şekilde yapılandırılmış, kurguya dayalı bir söylemden oluşan özet metindeki, *dizimleme belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde işaret edilmiş olgusal bilgiyi tespit etme* (Önce kardeşinin ölümü, sonra Lamia’nın başka biriyle evlenmesi...) yoluyla söz konusu önermeyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Metni tekrar okuma imkânına sahip olunması,
- ii. Bağlamın, ilgi alanları kapsamında bir kültür-edebiyat dergisinde içerik olarak karşılaşılabilecek bir okuma metni şeklinde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde aktarılan olgusal bilgileri saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Tekrar okumak için yeterli zamanı olması koşuluyla ilgi alanına giren aşına

olduğu konulardaki olgusal çoğu bilgiyi anlayabilme' (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4.2.3. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Tablo 19'da İÜ TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 19

İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	Yazma Becerisi Alanı, 'Aşağıdaki konulardan birini seçerek 300-350 kelimelik bir kompozisyon yazınız.' madde kökü altında birbirinin alternatif olarak sunulan; a. Sizce son yüz yılda yapılan en önemli icat nedir? Lütfen aşağıdaki noktalara değinerek düşüncelerinizi açıklayınız: • Bu icadın insanlığa nasıl bir katkısı olmuştur? • Bu icat yapılmasaydı şimdi hayatımız nasıl olurdu? • Bu icadın hayatımıza olumsuz etkileri var mıdır? • Bu icadı siz yapmış olsaydınız başka nasıl özellikler eklerdiniz? b. Topluma faydalı işler yapmak hem çevremizdeki insanların bize saygı duymasını hem de kendimize olan saygımızın artmasını sağlar. Lütfen aşağıdaki noktalara değinerek bu konudaki düşüncelerinizi açıklayınız: • Ne gibi işler topluma faydalıdır? • Topluma faydalı işler yapmak çevremizdekilerin bize olan saygısını nasıl artırır? • Topluma faydalı işler yapmak bizim kendimize olan saygımızı nasıl artırır?
-----------------------	--

-
- Siz topluma ne gibi faydalı işler yaptınız ya da çevrenizde böyle işler yapan birileri var mı?

soru maddeleri kapsamında yapılandırılmıştır.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; son yüz yılda yapılan en önemli icadın ne olabileceğine yönelik, <i>çerçeve belirleyici</i> öğelerle ön plana çıkarılan alt konu başlıklarının (icadın; insanlığa katkısı, hayata verdiği yön vd.), yön dereceleriyle uyumlu yardımcı öğelerle (tamamlayıcı düşünce yapıları/yardımcı unsurlar) organize edildiği bir düzen dâhilinde belirli bir tez yapılandırabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. Ölçülmek istenen becerinin; belirli alt konu başlıklarının (önemli noktaların) ilgili detaylarla/yardımcı öğelerle vurgulandığı bir düzen dâhilinde iyi organize edilmiş bir tez ortaya koyabilen metinler yapılandırabilme yeterliğini gerektirmesi. bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, <i>Raporlar ve Denemeler</i> ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘<i>Önemli nokta ve destekleyici ayrıntıların, uygun şekilde vurgulanmasıyla sistematik olarak bir sav geliştiren metinler üretebilme</i>’ (CEFR, 2020, s. 68) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.	B2+
b.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; topluma faydalı işler yapmanın, öz saygı ve sosyal saygınlık olgularına yönelik etkisi üzerine, <i>çerçeve belirleyici</i> öğelerle vurgulanarak belirgin hale getirilmiş alt konu başlıklarının (toplum yararına iş	B2+

yapmanın; öz saygıya, toplum tarafından gösterilen saygıya katkısı vb.), yön dereceleriyle uyumlu yardımcı ögelerle organize edildiği bir düzen dâhilinde belirli bir tez yapılandırabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; belirli alt konu başlıklarının (önemli noktaların) ilgili detaylarla/yardımcı ögelerle vurgulandığı bir düzen dâhilinde iyi organize edilmiş bir tez ortaya koyabilen metinler yapılandırabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Raporlar ve Denemeler* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Önemli nokta ve destekleyici ayrıntıların, uygun şekilde ön plana çıkartılmasıyla sistematik olarak bir sav geliştiren metinler üretebilme’ (CEFR, 2020, s. 68) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.2.4. İstanbul Üniversitesi TYS (2020) konuşma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 20’de İÜ TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 20

İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	Konuşma Becerisi Alanı; I (2 adet açık uçlu soru maddesi) ve II (1 adet açık uçlu soru maddesi) olmak üzere iki alt başlık altında biçimlendirilmiştir.
I	Konuşma Becerisi Bölüm I; ‘ <i>organ bağışlama</i> ’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek toplumsal/evrensel nitelikli bir bağlama ilişkin tanıtıcı

bilgilerin yer aldığı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış kısa bir metne yönelik ‘Aşağıdaki metni okuyup bu konudaki görüşlerinizi belirtiniz.’ madde kökü altında verilen: **(a)** ‘Organ bağıışı hakkında siz ne düşünüyorsunuz?’; **(b)** ‘Siz organ bağıışı yapmayı düşünür müsünüz?’ soru maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili kısım, söz konusu bağlama ilişkin birbirinin alternatifi 2 adet açık uçlu soru maddesi kapsamında biçimlendirilmiştir.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘Organ Bağıışı’ başlıklı metin vasıtasıyla hakkında kısaca bilgi verilen, <i>tüm insanlığı kapsayıcı sosyal sorumluluk alanları dâhilindeki evrensel bir olguya (toplumsal yaşam içerisinde ilgi alanı kapsamında kabul edilebilecek genel bir konuya) ilişkin kişisel görüşlerini, açık ve anlaşılır şekilde ifade edebilme</i> becerisinin ölçülmesinin amaçladığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; - Bağlamın, ‘organ bağıışı’ şeklinde sosyal hayata ilişkin ilgi alanı kapsamında olabilecek bir olgu dâhilinde şekillenmesi - Ölçülmek istenen becerinin, net ve detaylı şekilde yapılandırılmış betimlemeler/açıklamalar üretebilme yeterliğini gerektirmesi bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, <i>Genel Sözlü Üretim</i> ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘<i>İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklama ve sunumlar yapabilme</i>’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.	B2
b.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; söz konusu metin	B2

vasıtasıyla hakkında kısaca bilgi verilen, tüm insanlığı kapsayıcı sosyal sorumluluk alanları dâhilindeki evrensel bir olgunun (toplumsal yaşam içerisinde farkındalık gerektiren hassas bir konunun), *kişi için için ne anlam ifade ettiğini/önemini vurgulama yoluyla söz konusu olguya karşı kişisel tutum ve yaklaşımını ifade edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; toplumsal bir olgunun, kişi için ne önem taşıdığını ifade etme yoluyla söz konusu olguya karşı tutum ve yaklaşımını ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: Deneyim Betimleme* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Olay/olgu ve deneyimlerin kişisel önemini detaylı bir şekilde açıklayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- II** Konuşma Becerisi Bölüm II; ‘Farklı ülkelerden öğrencilerin Türkçe eğitim alacağı bir yaz okulu projeniz var. Aşağıdaki maddeleri göz önünde bulundurarak bu konu hakkında arkadaşlarınızla konuşunuz.’ madde kökü altı sunulan; *okulun şehri, okuldaki hizmetler, eğitim programı, konaklama ve yeme-içme, ders dışı etkinlikler ve eğitim ücreti* alt konu başlıklarından oluşmaktadır.

- a.** İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*dil eğitimine yönelik bir yaz okulu projesi tasarlama*’ şeklinde sosyal/güncel hayat dâhilinde *aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin* olarak 2-3 kişilik bir ekiple gerçekleştirilen bir toplantı (resmi olmayan) sırasında, belirli alt konu başlıkları çerçevesinde kişisel görüşlerini bildirip muhataplarının farklı öneri ve yorumlarını dikkate alarak toplantının sonuç yönünün şekillenmesinde *aktif bir görev üstlenebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, aşına olunabilecek/bilindik bir bağlam kapsamında şekillenen bir toplantıya (resmi olmayan) aktif bir şekilde katılabilmek yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Resmi Olmayan Tartışma (arkadaşlarla)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olunan bağlamlarla ilgili resmi olmayan bir tartışma kapsamında yorum yapma; bakış açısını açık bir şekilde ortaya koyma; alternatif önerileri değerlendirme ve bunlara karşı yeni hipotezler/varsayımlar oluşturma yoluyla tartışmada etkin bir rol oynama*’ (CEFR, 2020, s. 75) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirebiliriz.

4.3. Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgular

4.3.1 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) dinleme becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 21’de HÜ TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 21

HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	<i>HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı; Dinleme I (2 adet açık uçlu; 6 adet eşleştirme sorusu) ve Dinleme II (5 adet doğru-yanlış; 5adet var-yok; 5 adet eşleştirme sorusu) olmak üzere iki kısımdan (23 adet soru) meydana gelmektedir.</i>
I	<i>Dinleme Becerisi Alanı/I kısmı; A (1. ve 2. sorular) ve B (3. ve 9. sorular arası); şeklinde iki alt kısım altında biçimlendirilmiştir. Bu</i>

alt kısımlar; ‘Ülkeler Göre Değişen Sofra Kuralları’ başlıklı, farklı ülkelerin yeme-içme alışkanlıkları gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin beş farklı ülkenin mutfak kültürüyle ilgili tanıtıcı açıklamaların yapıldığı bilgilendirici bir söylemin ölçünlü dille anlaşılır olarak sesletimine/sunumuna ilişkin biçimlendirilmiş soru maddelerinden oluşmaktadır.

I/A Dinleme I/A kısmı; ‘Ülkeler Göre Değişen Sofra Kuralları’ başlıklı dinleme metnine ilişkin ‘Aşağıdaki soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız.’ madde kökü altında verilen 2 adet açık uçlu soru maddesi kapsamında şekillendirilmiştir.

1. İlgili açık uçlu soru maddesi (Sushi yenen bir ortamda sigara içilmesi neden yasaktır?), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, **kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (Sushi yenen bir mekânda balığın tadını değiştireceğinden sigara içilmesi yasaktır.);** tespit ederek söz konusu gerekçelendirme yapısını yazılı olarak ifade edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Söylemin, ‘yemek-içme tutumları’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {-In+DAn} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş bir gerekçelendirme unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

2. İlgili açık uçlu soru maddesi (*Fransızlar içki servisinin tekrarlanmasını istemiyorlarsa servisi yapan kişiye nasıl mesaj verirler?*), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla şart belirtici bir öge vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (koşul-şart) ifade yapılarını (İçki servisinin yinelenmesi istenmiyorsa içkinin bardakta çok az bırakılması gerekir.)***; tespit ederek söz konusu ilişki yapısını yazılı olarak ifade edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, ‘yemek-içme tutum ve alışkanlıkları’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla şart belirtici {-sA} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık*

belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

I/B Dinleme I/B kısmı; ‘*Ülkeler Göre Değişen Sofra Kuralları*’ başlıklı dinleme metnine ilişkin ‘*Aşağıdaki tabloda yer alan bilgiler hangi ülkelere aittir? İşaretleyiniz.*’ madde kökü altında verilen altı adet öncül maddesi ile bu maddelerin eşleştirilmesinin istendiği beş adet ülke adından oluşan bir seçenek havuzu kapsamında oluşturulmuştur.

3. İlgili eşleştirme sorusu (1. Öncül: ‘*Yemekten sonra tatlı değil meyve yenir.*’) dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *karşılaştırma belirtici bir yapı vasıtasıyla açıkça gösterilen olgusal bir bilgiyi (Yemek sonunda tatlı yerine meyve yenir.) saptama* yoluyla öncülde belirtilen önermenin, seçenek havuzundaki hangi ülke adıyla (Çin) ile eşleştiğini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘yemek-içme tutum ve alışkanlıkları’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli*

ayrıntuları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4. İlgili eşleştirme sorusu (2. Öncül: Tadına bakılan yiyecek tabağa geri bırakılmaz.), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *gereklik belirtici bir öge vasıtasıyla açık bir şekilde gösterilmiş (koşul-gereklik) ifade yapılarını (Isırılan yiyeceğin tabağa geri konmaması, yiyeceğin bir seferde yenmesi gerekir.) tespit ederek öncülde belirtilen önermenin, seçenek havuzundaki hangi ülke adıyla (Japonya) ile eşleştiğini belirleyebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - Bağlamın, ‘yemek-içme tutum ve alışkanlıkları’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

5. İlgili eşleştirme sorusu (3. Öncül: Kimse beğenmediği bir yemeği yemek zorunda değildir.), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele
-

alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (Yemek zevk olarak yenmelidir, bu yüzden kimse istemediği bir yemeği yemeye zorlanmaz.) tespit ederek öncülde belirtilen önermenin, seçenek havuzundaki hangi ülke adıyla (İtalya) ile eşleştirdiğini belirleyebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘yemek-içme tutum ve alışkanlıkları’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {bu yüzden} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirdiğini söyleyebiliriz.

6. İlgili eşleştirme sorusu (4. Öncül: Masaya oturulduğu gibi dize peçete konur.), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü

B2

belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla*** zaman belirtici bir öge vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (Sofraya oturulur oturulmaz bacağıın üzerine bez peçete konulur.) tespit ederek öncülde belirtilen önermenin, seçenek havuzundaki hangi ülke adıyla (Fransa) ile eşleştiğini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘yemek-içme tutum ve alışkanlıkları’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla zaman belirtici {-Ir ... mAz} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

7. İlgili eşleştirme sorusu (5. Öncül: Yemek sırasında telefonla konuşulmaz.), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *olumsuzluk belirtici biçim bilimsel bir yapı vasıtasıyla gösterilmiş olgusal bir bilgiyi* (Yemek esnasında çalan
- B1+

telefona cevap verilmez.) **saptama** yoluyla öncülde belirtilen önermenin, seçenek havuzundaki hangi ülke adıyla (Çin) ile eşleştğini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamin, ‘yemek-içme tutum ve alışkanlıkları’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

8.

İlgili eşleştirme sorusu (6. Öncül: *Çatal ve bıçak tabağa konularak yemeğin bittiği ifade edilir.*), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayata dair bilindik bir bağlama ilişkin farklı kültürler temelinde bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirginleştirilerek açık biçimde yapılandırılmış bir metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (amaç-sonuç) ifade yapılarını (Yemeğin bittiğini belirtmek için çatal ve bıçak tabağa konur.) tespit ederek öncülde belirtilen önermenin, seçenek havuzundaki hangi ülke adıyla (Fransa) ile eşleştğini belirleyebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

-
- i. Söylemin, ‘yemek-içme tutum ve alışkanlıkları’ gibi gündelik hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici{-mAk için} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

II

Dinleme Becerisi Alanı/II kısmı; A (9. ve 13. sorular arası), B (14. ve 18. sorular arası) ve C (19. ve 23. sorular arası) şeklinde dört alt kısımdan oluşmaktadır. Bu alt kısımlar; ‘*Hasanboğuldu Efsanesi*’ başlıklı, sözlü halk edebiyatı ürünü/anlatısı gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin, söz konusu efsane ve efsaneyi konu alan yapıtlarla ilgili temel bilgi aktarımı doğrultusunda açık biçimde yapılandırılmış bilgilendirici kısa bir söylemin ardından söz konusu efsaneye dair özet şeklinde edebi bir üslupla oluşturulmuş biçimlendirmesinin, yazınsal söylem şeklinde ölçünlü bir dille sesletimine/sunumuna yönelik meydana getirilmiş soru maddelerinden oluşmaktadır.

II/A

Dinleme II/A kısmı; ‘*Hasanboğuldu Efsanesi*’ başlıklı dinleme metnine ilişkin ‘*Aşağıdaki bilgiler dinlediğiniz metne göre DOĞRU mu, YANLIŞ mı? İşaretleyiniz.*’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘doğru-yanlış’ önermesi içermektedir.

9.

İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Efsane, Kaz Dağları yöresinde ortaya*

B1+

çıkıştır.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde açık biçimde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *art gönderim belirtici bir öge vasıtasıyla gösterilen olgusal bilgiyi* (*Kaz Dağları, pek çok ilginç efsaneye sahiptir. Bunlardan biri olan “Hasanboğuldu” efsanesi ...*) *saptama* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

10. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Hülya Avşar ve Yalçın Dümer ‘Hasanboğuldu’ efsanesini konu alan filmin senaristleridir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde açık biçimde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *açık adlar vasıtasıyla gösterilen olgusal bir bilgiyi* (*Filmin başrollerinde Hülya Avşar ve Yalçın Dümer yer alır.*) *saptama* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da

B1+

yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

11. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Sabahattin Ali, efsaneyi anlattığı hikâyesini “Yeni Dünya” adlı dergide yayımlamıştır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde açık biçimde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *açık ad vasıtasıyla gösterilen olgusal bir bilgiyi (Yeni Dünya” adlı kitabında yer alan hikâyeyi ...) saptama* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - ii. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
 - iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.
-

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Hasan’ın Emine’yle evlenebilmesi için kırk beş kiloluk tuz çuvalını obaya çıkarması gerekmektedir.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak yazınsal bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***anlatı kapsamına ilişkin aktarılan olgusal bir bilgiyi/detayı*** (*Hasan kırk kiloluk tuz çuvalını hiç dinlenmeden Emine’nin obasına çıkarabilirse kızlarıyla evlenebilecektir.*) *tespit etme* yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Anlatı söyleminin, ölçünlü dille anlaşılır şekilde sesletilmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin, efsaneye ilişkin olgusal/önemli detayları anlayabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Anlatımın anlaşılır olması şartıyla hikâye ve diğer anlatılardaki (örneğin bir tatilin anlatılması) ana noktaları ve önemli ayrıntıları anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

13.	İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (<i>Hasanboğuldu” efsanesi dinleyen herkeste derin izler bırakmaktadır.</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde açık biçimde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, <i>açık eylem vasıtasıyla gösterilen olgusal bir bilgiyi (... dinleyen herkesi derinden etkiler.) saptama</i> yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması, ii. Bağlamın, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi, iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi. bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, <i>Genel Sözlü Kavrama</i> ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘<i>Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme</i>’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.	B1+
II/B	Dinleme II/B kısmı; ‘<i>Hasanboğuldu Efsanesi</i>’ başlıklı dinleme metnine ilişkin ‘<i>Aşağıdaki bilgiler dinlediğiniz metinde VAR mı, YOK mu? İşaretleyiniz.</i>’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘var-yok’ bilgi ifadesinden oluşmaktadır.	
14.	İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (<i>Hasanboğuldu’nun Türk halk edebiyatının en ilginç efsanesi olduğu</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde açık biçimde	B1+

yapılandırılmış bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, **söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama** yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

15. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Emine’nin Hasan’la evlenip obada yaşama fikrini ailesine danıştığı*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir yazınsal metnin ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, **söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama** (... *Emine bu durumu ailesine bildirir.*) yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- B1+

-
- i. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
 - iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirebiliriz.

16. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Efsaneyi konu alan filmin Kaz Dağları’nda çekildiği*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde açık biçimde yapılandırılmış bilgilendirici bir metnin ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, ***söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama*** yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
 - iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.
-

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirebiliriz.

17. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Emine ile Hasan’ın nerede tanıştıkları*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir yazınsal metnin ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, **söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama** (*Hasan ile Emine ilk kez **pazarda** karşılaşırlar.*) yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Bağlamın, ‘halk efsanesi’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
 - Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirebiliriz.

18. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında C1 var-yok bilgi ifadesinde (*Efsanenin nasıl bir sonla bittiği*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir yazınsal metnin ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, *yaygın deyimsel ifadelere hâkim olma* (... Anlar ki Hasan canına kıymış. O da ...) yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, gündelik söz varlığına ilişkin deyimsel ifadelere hakim olma yeterliliğini gerektirmesi.
- bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeğinin C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimsel ifadelere ve gündelik anlatıma hâkim olma ...*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.
- C Dinleme II/C kısmı; ‘*Hasanboğuldu Efsanesi*’ başlıklı dinleme metni çerçevesinde: ‘*Aşağıdaki bilgileri dinlediğiniz metne göre eşleştiriniz.*’ madde kökü altında verilen, ‘*yer, zaman ve şahıs*’ ifadelerine ilişkin beş adet öncül maddesi ile bu maddelere dair bilgilerin eksik bırakıldığı beş adet tamamlanmamış önerme ifadesinden oluşan bir seçenek havuzu kapsamında oluşturulmuştur.
19. İlgili eşleştirme sorusu (*1. Öncül: 1990 yılında*), dilsel yeterlikler B1+ çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak yazınsal bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *zamana ilişkin aktarılan olgusal bilgileri saptama yoluyla* öncülde belirtilen *tarih bilgisinin*, seçenek havuzundaki hangi tamamlanmamış önerme ifadesi ile eşleşeceğini tespit

edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan zaman bildiren olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

20. İlgili eşleştirme sorusu (2. Öncül: *Emine’nin ailesi*), dilsel B1+ yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak yazınsal bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *şahıs bilgilerine ilişkin aktarılan olgusal bilgileri saptama yoluyla* öncülde belirtilen *kişi bilgisinin*, seçenek havuzundaki hangi tamamlanmamış önerme ifadesi ile eşleşeceğini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan şahıs bilgisi içeren olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

21. İlgili eşleştirme sorusu (3. Öncül: Hasan), dilsel yeterlikler B1+ çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak yazınsal bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *şahıs bilgilerine ilişkin aktarılan olgusal bilgileri saptama yoluyla* öncülde belirtilen *kişi bilgisinin*, seçenek havuzundaki hangi tamamlanmamış önerme ifadesi ile eşleşeceğini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
 - Bağlamın, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan şahıs bilgisi içeren olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

22. İlgili eşleştirme sorusu (4. Öncül: *Emine*), dilsel yeterlikler B1+ çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak yazınsal bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *şahıs bilgilerine ilişkin aktarılan olgusal bilgileri saptama yoluyla* öncülde belirtilen *kişi bilgisinin*, seçenek havuzundaki hangi tamamlanmamış önerme ifadesi ile eşleşeceğini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamin, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan şahıs bilgisi içeren olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

23. İlgili eşleştirme sorusu (5. Öncül: *Kaz Dağları’nda*), dilsel B1+ yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘efsane/halk hikâyesi’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili aşına olunabilecek bir bağlam temelinde edebi bir üslupla özet metin şeklinde yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak yazınsal bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *yer-mekân ilişkin aktarılan olgusal bilgileri saptama yoluyla* öncülde belirtilen *konum bilgisinin*,

seçenek havuzundaki hangi tamamlanmamış önerme ifadesi ile eşleşeceğini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılr bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘halk efsanesi’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan şahıs bilgisi içeren olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama leği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’* (CEFR, 2020, s. 48) rnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.3.2 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) okuma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 22’de H TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 22

H TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	H TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı; Okuma I (10 adet boşluk doldurma test maddesi) ve Okuma II (2 adet açık uçlu; 2 adet çoktan seçmeli test maddesi ve 8 adet öncül içeren
-----------------------	---

eşleştirme sorusu) olmak üzere 2 kısım (22 adet soru) altında şekillendirilmiştir.

I Okuma Becerisi Alanı/Okuma I kısmı (1. ve 10. sorular arası); ‘*Dedemin Hikâyeleri*’ başlıklı, dede-torun ilişkisi gibi evrensel bir bağlam üzerine Türk kültür ve aile yapısı temelinde biçimlendirilmiş bir kültür edebiyat dergisi içeriği olarak karşılaşılabilecek bir okuma metnine ilişkin boş bırakılan kısımları sözlüksel ya da işlevsel düzeydeki uygun biçimlendirmeleri ile tamamlama soru maddeleri kapsamında yapılandırılmıştır.

İlgili kısımda, söz konusu metnin yüzey yapısı dâhilinde şekillendirilmiş boşluk doldurma düzlemlerine yönelik olarak; ‘*Metinde boş bırakılan yere gelebilecek uygun kelimeyi seçerek doğru seçeneği işaretleyiniz.*’ madde kökü altında verilen 10 adet boşluk doldurma sorusu yer almaktadır.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
1.	İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, <i>ev hayatı gibi olağan ve alışlagelmiş gündelik durumlar/ilişkiler ağının örüntüsüyle bağlantılı söz varlığı unsurları kapsamında yapılandırılmış bir önermeye (Tüm günü evin içerisinde _____ yalnızca çocuklar için değil, herkes için güçtür.) ilişkin boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (geçirmek) ile tamamlayabilme</i>	B1

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, gündelik hayat dâhilinde aile içi ilişkiler gibi aşına olunabilecek/bilindik bağlama bir ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bilindik konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir kelime dağarcığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

2.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkileri gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *önergelerin gerçekleşme/mevcut olma durumlarını araç/vasıta yönünden belirtme/vurgulama işlevine (Peki, evden çıkmadan evden uzaklaşmak nasıl mümkündür, elbette edebiyat _____.) yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun belirtici öge (sayesinde) ile tamamlayabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, önermede ön plana çıkarılmak istenen işleve dönük yönü/açıyı belirtebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir düşünce ya da sorundaki belirtmek istediği ana noktayı, anlaşılır bir netlikte ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 142) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

3. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkileri gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *‘anla-’ eyleminin kavramsal nitelikleri çerçevesinde ‘ayırt ederek/sezerek anla-’ gibi gündelik durumlarla/konularla ilgili bir söz varlığı unsuruna (Çocuk, onların hikâyelerinin en iyi macera kitaplarında bulunmadığını kolaylıkla _____.) ilişkin boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki **anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (fark edecektir) ile tamamlayabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;*

- i. Ölçülmek istenen becerinin, gündelik hayat dâhilinde aile içi ilişkiler gibi aşına olunabilecek/bilindik bağlama ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘Bilindik konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir kelime dağarcığına sahip olma’* (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *temel bir bağdaşıklık ögesi ile bağlantı kurma şeklinde iki önerme arasında karmaşık olmayan bir ilişki (neden-sonuç) yapılandırma işlevine (____ kitapta yazarlar kurmaca, dedenin anlattıkları daima gerçektir!) yönelik boşluk bırakılan*

B1

B1

sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki **işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun bağlantı ögesi (çünkü) ile tamamlayabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, temel bir bağdaşıklık ögesi vasıtasıyla iki önerme arasında bağlantı yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Tutarlılık ve Bağdaşıklık* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Sınırlı sayıda bağdaşıklık ögesinden yararlanarak uzun cümleler oluşturabilme ve cümleleri birbirine bağlayabilme (ör. bir hikâyede)*’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

5.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *birbirinden bağımsız ifadeleri/önergeleri temel bir bağlantı ögesi ile ilişkili hale getirip birbirine bağlayabilme işlevine* (_____ yaşlılar, daima hayatımızdaki en iyi yardımcı oyuncudur.) yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki **işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun bağlantı ögesi (ayrıca) ile tamamlayabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, temel bir bağdaşıklık ögesi vasıtasıyla iki önerme arasında bağlantı yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Tutarlılık ve Bağdaşıklık* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Sınırlı sayıda bağdaşıklık ögesinden yararlanarak*

uzun cümleler oluşturabilme ve cümleleri birbirine bağlayabilme (ör. bir hikâyede)’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

6. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *kendisinden önce gelen öge ile bütünlük oluşturarak yüklemi ‘birlikte olma durumu’ yönünden belirtme işlevine (Çocuğun hikâyeleri dedesiyle _____ keşfetmesi...) yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun belirtici öge ile tamamlayabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, önermede ön plana çıkarılmak istenen işleve dönük yönü/açıyı belirtebilme yeterliğiyle ilgili olması.
- bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*Bir düşünce ya da sorundaki belirtmek istediği ana noktayı, anlaşılır bir netlikte ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 142) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.
7. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *‘içsel duyguların belirmesi’ gibi soyut durumlarla/konularla ilgili bir söz varlığı unsuruna (Onun hayatının merkezinde güvenin ve arkadaşlığın _____ sağlayacaktır.) yönelik*

boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (oluşmasını) ile tamamlayabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, soyut durumlarla/konularla ilgili iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Alanıyla bağlantılı ve çoğu genel konuyla (somut-soyut) ilgili iyi bir kelime varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

8. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *kendinden sonraki ifadeyi derece yönünden belirtme yoluyla önermelere karşılaştırma işlevi yükleme kapsamına (Anne babasının doğum hikâyesini, çocukluğunu, dedesinden _____ iyi anlatabilecek kimse yoktur çevresinde.) ilişkin boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun derecelendirme ögesi (daha) ile tamamlayabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, önermede ön plana çıkarılmak istenen işleve dönük yön/derece belirtebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında

sunulan ‘Bir düşünce ya da sorundaki belirtmek istediği ana noktayı, anlaşılır bir netlikte ifade edebilme’ (CEFR, 2020, s. 142) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

9. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, birbirinden bağımsız dilsel öğeleri, bağlantı araçları vasıtasıyla ilişkilendirme yoluyla birbiri ile ilintili bir sıralama listesi şeklinde sunabilme işlevine (Eğer çocuğun sağlıklı arkadaşlık ilişkileri _____ güven duygusu geliştirmesi isteniyorsa ...) yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki **işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun bağlantı ögesi (ve) ile tamamlayabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerisinin, birbirinden bağımsız unsurlar arasında bağlantı kurma yoluyla bu unsurları madde listesi şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Tutarlılık ve Bağdaşıklık* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Bir dizi kısa, ayrık bileşeni, bağlantılı doğrusal bir nokta dizisi olarak sunabilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

10. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; dede-torun ilişkisi gibi kültüre dayalı otantik bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, ardışık önermeler arasında öndeki önermeye ilişkin yargıyı

diğerine *ekleme işlevine* (... Anlattıkları birbirinden heyecanlı hikâyeler _____ hediyesi.) yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki ***işlevsel tutarlılığı sağlamaya uygun bağlantı ögesi ile tamamlayabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bir bağdaşıklık ögesi vasıtasıyla önermeler arasında tutarlılık ilişkisi yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Tutarlılık ve Bağdaşıklık* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Çeşitli bağlantı ifadeleri ve bağdaşıklık ögelerini kullanarak genellikle iyi düzenlenmiş ve kendi içinde tutarlı metinler üretebilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- II** Okuma Becerisi Alanı/Okuma II kısmı, A; (11. ve 12. sorular), B; (13. ve 14. sorular) ve C (15.-22. sorular arası) şeklinde üç alt kısımdan meydana gelmektedir. Bu alt kısımlar; ‘Bir Yıldır Hiçbir Şey Satın Almayan Selma Hekim’in Hikâyesi’ başlıklı, tüketim çılgınlığı konusu üzerine yapılmış bir röportajın özet sunumu şeklinde bir gazete/dergi yazısı içeriği olarak sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bir bağlama ilişkin alışveriş bağımlılığına karşı farkındalık oluşturma amaçlı, açık şekilde yapılandırılmış bir metne ilişkin biçimlendirilen soru maddelerinden oluşmaktadır.

- A** İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin; ‘Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız.’ madde köküne kapsamında oluşturulmuş 2 adet açık uçlu soru ifadesi yer almaktadır.

- 11.** İlgili soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında soru ifadesinde (*Yazara göre tüketim çılgınlığı*

B2

niçin bir hastalıktır?) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; alışveriş çılgınlığı gibi toplumsal bir olguya ilişkin bilgilendirici bir söylem doğrultusunda açık şekilde yapılandırılmış bir metinde, *neden belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını* (... hastalık olan “tüketim çılgınlığı” hepimizin ortak noktası diyebiliriz. Hastalık diyoruz **çünkü** kontrol edilemez ...) **çözümleme** yoluyla söz konusu gerekçelendirme yapısını yazılı şekilde ifade edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki neden-sonuç ilişkisi yapılandırmasını çözümleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında soru ifadesinde (Yazar, Selma Hekim’in fikirleriyle nasıl tanışmıştır?) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; alışveriş çılgınlığı gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek toplumsal bir olguya ilişkin bilgilendirici bir söylem doğrultusunda açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metninde, *aracılık belirtici bir öge vasıtasıyla gösterilen/aktarılan olgusal bir bilgiyi saptama* (... yeşilist.com sayesinde haberdar olduğum Selma’nın anlamlı hikâyesinin ...) yoluyla söz konusu durum betimlemesini yazılı şekilde ifade edebilme ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

-
- i. Metnin, sosyal yaşam içerisinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin, metnin ilgili kısmında ifade edilen olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 57) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

B İlgili kısımda, ‘*Bir Yıldır Hiçbir Şey Satın Almayan Selma Hekim’in Hikâyesi*’ başlıklı okuma metnine yönelik; ‘*Aşağıdaki metinden alınmış cümlelerde koyu harfle yazılmış yere ne getirilirse cümlelerin anlamı aynı olur?*’ madde kökü altında sunulan 2 adet çoktan seçmeli test maddesi bulunmaktadır.

13. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında altı çizili ifade (*Tüketmemenin takdir gördüğü bir çevre oluşturmak adına insanların bundan haberdar olmasının önemli olduğunu söylüyor.*) ile gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *sonuç belirtici bir öge yerine eşdeğer anlamını karşılayabilecek **dikey düzeydeki eş dizimini** (için) **tespit edebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Ölçülmek istenen becerinin; sonuç belirtici bir söz varlığı unsuru yerine dikey düzeydeki eş dizimi üretebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çoğu bağlamda oldukça sistematik biçimde birçok*

kelimenin/işaretin uygun eş dizimlerini üretebilme’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

14. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele B2

alındığında altı çizili ifade (... bu **anlık** çözüm gerçekten de iyi hissettiriyor ...) ile gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; alışveriş çılgınlığı gibi toplumsal bir olguya ilişkin bilgilendirici bir söylem doğrultusunda açık şekilde yapılandırılmış bir okuma metninde, *sıfat görevli bir kelime yerine eşdeğer anlamını karşılayabilecek **dikey düzeydeki eş dizimini** (geçici) **tespit edebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; sıfat görevli bir kelimenin yerine dikey düzeydeki eş dizimi üretebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çoğu bağlamda oldukça sistematik biçimde birçok kelimenin/işaretin uygun eş dizimlerini üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

C İlgili kısımda, ‘*Bir Yıldır Hiçbir Şey Satın Almayan Selma Hekim’in Hikâyesi*’ başlıklı okuma metnine yönelik; ‘*Aşağıda yer alan bilgiler metinde harflerle gösterilmiş hangi paragrafta yer almaktadır? Yazınız.*’ madde kökü altında verilen; (15) ‘*Selma Hekim’in bir yurt dışı gezisine çıkmış olduğu belirtilmektedir.*’; (16) ‘*İnsanların sahip oldukları malları değiş tokuş etmelerinin öneminden bahsedilmektedir.*’; (17) ‘*Yalnızca alışveriş yapmanın yeterli olmadığı, tabiatla, bütün canlılarla ve insanlarla eşitlik temelli yeni bir ilişkiyi hedefleyen yeni bir yaklaşımın oluşturulmaya çalışılması gerektiği belirtilmektedir.*’; (18) ‘*Selma Hekim’in sosyal medyayı niçin kullandığından*

bahsedilmektedir.’; (19) ‘Selma Hekim’in bir sene içinde neler aldığı bahsedilmektedir.’; (20) ‘Selma Hekim’in hiçbir şey satın almama kararı vermesinde onu neyin etkilediğinden bahsedilmektedir.’; (21) ‘Dünya kaynaklarının tüketilmesinin gelecek nesilleri etkileyip etkilememesinden bahsedilmektedir.’; (22) ‘Satın alınan Selma Hekim üzerindeki ruhsal etkilerden bahsedilmektedir.’) 8 adet öncül maddesi ile bu maddelerin eşleştirilmesinin istendiği beş adet harfin bulunduğu bir seçenek havuzu kapsamında oluşturulmuştur.

15. -22. İlgili test maddeleri dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *bilgilendirici bir söylem doğrultusunda ilişkili oldukları bağlamlara göre çeşitli paragraflara ilişkin sunulmuş bilgilerin, metnin hangi paragrafında yer aldığını tespit edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, öncüllere ilişkin aktarılan bilgileri ilgili kısımlarla eşleştirebilme amacıyla metni tarayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*İstenen bilgiyi bulmak için uzun metinleri tarayabilme ...*’ (CEFR, 2020, s. 60) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4.3.3 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) yazma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 23’te HÜ TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 23

HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	Yazma Becerisi Alanı; A (birbirine alternatif 2 adet açık uçlu soru maddesi) ve B (birbirine alternatif 3 adet açık uçlu soru maddesi) olmak üzere iki alt başlık altında (5 adet açık uçlu soru maddesi) biçimlendirilmiştir.
A	Yazma Becerisi Alanı/A kısmı; <i>‘Aşağıda yer alan iki konudan yalnızca birini seçip yaklaşık 120-130 kelimelik bir e-posta yazınız.’</i> madde kökü altında sunulan: a. Kitap satan bir internet kitapçısından kitap satın aldınız. Ancak bu siparişten çok memnun kalmadınız. Bunu da şirkete bir e-posta yazarak duyurmak istediniz. Memnun kalmama sebebiniz şunlardan biri veya birkaçı olabilir: • İnternet kitapçısı şirketin kitapları temin etmesinin çok uzun sürmesi, • Kargonun bir günde geleceği söylenmesine rağmen üç günde gelmesi vd. • Kitabı getiren kargo görevlisinin yanlış adrese kitapları götürmesi, • Gelen kitaplarda hem eksikler olması hem de kimisinin yırtık olması, • İnternet kitapçısı şirket hediye kitap göndereceğini söylemesine rağmen bu kitabın gelen kargoda olmaması... b. Çok önemli bir projede çalışıyorsunuz ve yetiştirmeniz gereken çok önemli raporlar var. Bu çalışmanızda kullanabilmek için çok iyi bir bilgisayar almaya karar verdiniz. Uzun araştırmalar sonucunda işinize yarayabileceğini düşündüğünüz bir bilgisayar aldınız ve onu kullanmaya başladınız. Bir gün çalışırken birdenbire bilgisayarın ekranı karardı ve bilgisayar

kapandı. Denemelerinize rağmen bilgisayarı açamadınız. Bilgisayarda çok önemli dosyalar var ve siz çok endişelisiniz. Çünkü yarın önemli bir toplantıya katılmanız gerekiyor. Bu durumu Proje yöneticisine bildiren bir e-posta yazınız.

soru maddeleri etrafında yapılandırılmıştır.

- a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *internet üzerinden yapılan bir alışverişe ilişkin memnun kalınmayan durumları bildirmek üzere şikâyet unsuru meydana getiren başlık ve alt başlıklar kapsamında, destekleyici betimlemeler/örneklendirmeler vasıtasıyla bir e-posta yapılandırabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, memnun kalmama nedenlerini iletmek amacıyla söz konusu problem durumlarına ilişkin belgeleyici unsurlara dayalı bir şikâyet iletisi yapılandırabilme yeterliğiyle ilişkili olması.
- bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yazışmalar* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Destekleyici ayrıntılar ve istenen sonucun bir beyanını da içeren, güçlü ancak nazik bir şikâyet mektubu üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 82) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.
- b. İlgili açık uçlu soru maddesi, dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; beklenmedik bir problem durumuyla karşılaşmaya ilişkin olarak, *sorumlu yöneticiyi bilgilendirme amaçlı olgusal bilgiler içeren, uygun dil yapısı vasıtasıyla biçimlendirilmiş ivedi (rutin olmayan) bir iş iletisi üretebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. İçeriğin, olgusal bilgilerden oluşması

-
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; olağan iş iletileri dışında, üst sorumluyu bilgilendirmeye yönelik uygun dil yapısıyla şekillendirilmiş mesleki bir ileti oluşturabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yazışmalar* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Olgularla sınırlı olmaları koşuluyla uygun dil yapısı ve kuralları kullanarak rutin olmayan mesleki iletiler yazabilme*’ (CEFR, 2020, s. 83) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

B Yazma Becerisi Alanı/B kısmı; ‘*Aşağıdaki konulardan yalnızca birini seçip yaklaşık 200 kelimelik bir kompozisyon yazınız.*’ madde kökü altında sunulan:

- (a.) *Çok yakın bir arkadaşınızın doğum günü yaklaşıyor. Onun için özel bir doğum günü kutlaması yapmak istiyorsunuz. Arkadaşınıza nasıl bir doğum günü partisi düzenlersiniz? Kültürünüzde doğum günleri nasıl kutlanır? Hediye olarak neler alırsınız? Kültürünüzde sembolik anlamlar taşıyan hediyeler var mı?*
- (b.) *Sizin ülkenize özgü geleneksel çocuk oyunları nelerdir? Oyunun kuralları, kaç kişiyle oynandığı, oyunda söylenen şarkılar ve kullanılan eşyalar vb. ile ilgili bir yazı yazınız.*
- (c.) *“Dostu severim ama düşman da işe yarar. Dost gücümü gösterir, düşman da görevimi.” Ünlü Alman yazar Schiller’e ait yukarıdaki sözden yola çıkarak dostluk hakkındaki görüşlerinizi anlatınız.*

soru maddeleri kapsamında oluşturulmuştur.

- a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*doğum günü kutlama*’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgili olunabilecek özel bir bağlama yönelik olarak, belirli alt konu başlıklarının, (*doğum günü; düzenleme, kutlama biçimleri vb.*),

B2

ilgili detaylarla/örneklendirmelerle yapılandırıldığı açık ve anlaşılır şekilde oluşturulmuş bir metin yazabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘doğum günü’ şeklinde ilgili olunabilecek bir alan kapsamında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, açık ve ayrıntılı betimlemeler/açıklamalar yapılandırabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yaratıcı Yazma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanlarına ilişkin çeşitli konularda açık ve detaylı betimlemeler/açıklamalar üretebilme’ (CEFR, 2020, s. 67) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- b.** İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *‘geleneksek çocuk oyunları’* gibi kültürel nitelikli **toplumsal bir olguya ilişkin** çeşitli alt başlıklar dâhilinde **bilgilendirici bir metin üretebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bir oyun hakkında detaylı bilgiler yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yaratıcı Yazma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Bir film, kitap veya oyun hakkında inceleme yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 67) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- c.** İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *‘geleneksek çocuk oyunları’* gibi kültürel nitelikli **toplumsal bir olguya ilişkin** çeşitli alt başlıklar dâhilinde **bilgilendirici bir metin**

B2

üretebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bir oyun hakkında detaylı bilgiler yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yaratıcı Yazma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir film, kitap veya oyun hakkında inceleme yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 67) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.3.4 Hacettepe Üniversitesi TYS (2020) konuşma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 24’te HÜ TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 24

HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	Konuşma Becerisi Alanı, çeşitli başlıklar halinde sunulan 16 farklı temaya ilişkin 54 adet açık uçlu soru maddesinin bulunduğu bir soru havuzu kapsamında oluşturulmuştur.		
Tema sırası	Soru maddesi/Analizler	Soru düzeyi	
I	Bu kısım, ‘ <i>Çalışma ve İş</i> ’ teması altında yapılandırılmış 3 adet açık uçlu soru maddesi kapsamında şekillendirilmiştir.		
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (<i>Gelecekte nasıl bir işte çalışmak istersin?</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘ <i>meslek seçimi</i> ’ gibi gündelik hayata ilişkin sosyal bir olgu	B1	

temelinde, **geleceğe dönük isteklerini/hayallerini betimleyebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, istek ve hayalleri betimleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Hayallerini, beklentilerini ve amaçlarını/hırslarını betimleyebilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- b.** İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ülkenizdeki ve Türkiye’deki iş şartları hakkında neler düşünüyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*çalışma koşulları*’ gibi mesleki hayata ilişkin sosyal bir olgu temelinde, *çerçeve belirleyici* öğelerle, *belirginleştirilmiş ana kısımların (benzerlikler/farklılıklar) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (iş koşullarıyla) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;

B2+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve*

sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Hayatını bildiğiniz çok başarılı bir iş adamı var mı? Hakkında bilgi verir misiniz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘başarılı iş insanlarının biyografileri’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam temelinde, *yaşam öyküsü bilinen bir iş insanı hakkında temel bilgiler sunabilme* yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamin, ‘başarılı iş insanlarının biyografileri’ şeklinde kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

II

İlgili kısım, ‘Spor’ teması kapsamında oluşturulmuş 3 adet açık uçlu soru maddesinden meydana gelmektedir.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*İlgilendiğiniz bir spor dalı var mı?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi *gündelik/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bilindik bir kapsama dair alt türler temelinde, kişisel eğilimlere ilişkin temel açıklamalar yapabilme* becerisinin

B1

ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlaman, ‘spor’ şeklinde kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Spor yapmanın sağlığa faydaları nelerdir? Açıklayınız*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde **ilgi alanı olabilecek, bilindik bir kapsama ilişkin** insan vücuduna yararları temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (fayda yönlerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (etki alanlarıyla) somutlaştırıldığı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Bağlaman, ‘spor’ şeklinde kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, ‘spor ve sağlık’ kavramlarının ilişki ağı örüntüsü betimlemek üzere net şekilde yapılandırılmış

yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde *tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ülkenizde en popüler spor dalları hangileridir? Neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek, bilindik bir bağlama ilişkin tercih edilme sıklığı yüksek bir alt türleri temelinde, **sonuç yönü açık şekilde belirtilmiş gerekçelendirme yapıları sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Bağlamin, ‘spor’ gibi aşına olunabilecek/bilindik bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama ilişkin temel gerekçelendirme (neden-sonuç) yapıları sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu bir konuda bakış açısını desteklemek için basit nedenler sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

III

İlgili kısım, *Hayaller* temasıyla ilgili 4 adet açık uçlu soru maddesinin yer aldığı bir kapsam dâhilinde biçimlendirilmiştir.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Hayatınızda keşkeleriniz var mı?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘keşkeler’ gibi *geçmiş yaşantılar dâhilinde pişmanlık duygusu/tepkisi hissedilen/gösterilen tecrübelerle ilgili açıklama/betimleme yapabilme becerisinin* ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, deneyimlenen duygular (pişmanlık) doğrultusunda tecrübelerine ilişkin açıklama yapabilme yeterliğini gerektirmesi

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerinin ayrıntılı açıklamalarını yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Hayallerin insanlar üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri üzerinde ne düşünüyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hayal’ kavramı gibi soyut nitelikli bir kapsam temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (ör. olumlu/olumsuz etkiler) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (etki örnekleriyle) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;

B2+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında

sunulan ‘Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bir masal kahramanı olsaydınız kim olmak isterdiniz? Niçin?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*masal kahramanı*’ gibi halk anlatılarına ilişkin kurgusal bir kavram temelinde, *hayallerine yönelik düşüncelerini gerekçeleri ile betimleyebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

i. Ölçülmek istenen becerinin, hayallerine ilişkin düşüncelerini nedenleri ile sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Düşünce, plan ve eylemler için kısaca/gerekli neden ve açıklamalar sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

d. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bugün bir şeyleri değiştirmek elinizde olsaydı neleri değiştirirdiniz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*hayal*’ kavramı gibi soyut nitelikli bir kapsam temelinde, *geçmişe dönük isteklerini betimleyebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

i. Ölçülmek istenen becerinin, istek ve hayallerini betimleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Hayallerini, beklentilerini ve amaçlarını/hırslarını betimleyebilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

IV İlgili kısım, *Moda* temasına ilişkin 4 adet açık uçlu soru maddesinden oluşmaktadır.

a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Modayı takip eder misiniz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*moda*’ gibi ***gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik kapsama ilişkin kişisel eğilimler doğrultusunda temel açıklamalar/görüş belirtebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamanın, ‘*moda*’ şeklinde gündelik/sosyal hayata dair bilindik/aşına olunabilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Temel ifadeler aracılığıyla gündelik hayatla ilgili konularda görüşlerini ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Modaya uygun giyinmeye çalışır mısınız?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*moda*’ gibi ***gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına***

B1

olunabilecek/bilindik bir kapsama ilişkin kişisel eğilimler doğrultusunda temel açıklamalar/görüş belirtebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamin, ‘moda’ şeklinde gündelik/sosyal hayata dair bilindik/aşına olunabilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Temel ifadeler aracılığıyla gündelik hayatla ilgili konularda görüşlerini ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Türkiye’deki modayı nasıl değerlendiriyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘moda’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde **ilgi alanı olabilecek bilindik bir olguya ilişkin kişisel görüşler** temelinde, çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (beğenme/beğenmeme durumlarının), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (örnekler üzerinden) somutlaştırıldığı **açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Bağlamin, ‘moda’ şeklinde kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı kabul edilebilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlam temelinde aşına olunabilecek/bilindik kapsama

yönelik net şekilde yapılandırılmış
detaylandırmalar/betimlemeler üretebilme
yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

d. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ülkenizle Türkiye’deki modayı karşılaştırır mısınız?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘moda’ gibi sosyal hayata ilişkin gündelik bir olgu temelinde, çerçeve belirleyici öğelerle, belirginleştirilmiş ana kısımların (benzerlikler/farklılıklar) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (moda biçimleri) yapılandırıldığı **bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.** Bu bağlamdan hareketle;

B2+

i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

V	İlgili kısımda, ‘ <i>Eğitim Hayatı</i> ’ temasıyla ilgili 4 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.	
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (<i>Eğitim hayatınızda disiplinli biri misiniz?</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘<i>öğrencilik yaşamı</i>’ gibi güncel hayat dâhilinde ilişkili/ilgili olunabilecek bilindik bir kapsama ilişkin, <i>kendisine dönük temel açıklamalar/görüş sunabilme</i> becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; - Bağlamın, ‘<i>eğitim hayatı</i>’ şeklinde güncel yaşama ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi, - Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi. bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, <i>Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme</i> ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘<i>İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme</i>’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.	B1
b.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (<i>Lise yaşamınızda en çok sevdiğiniz dersler hangileriydi? Neden?</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘<i>öğrencilik yaşamı</i>’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir kapsama ilişkin ortaöğretim süreci tecrübeleri temelinde, çerçeve belirleyici öğelerle sınırları çizilmiş disiplin alanları ile ilgili olarak, <i>sonuç yönü açık şekilde belirtilmiş gerekçelendirme yapıları sunabilme</i> becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;	B1+

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, deneyimlenmiş bir bağlama ilişkin gerekçelendirme (neden-sonuç) yapıları sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*Deneyimlenen bir şey hakkındaki duygularını açıkça dile getirebilme ve bu duyguları açıklamaya yönelik nedenler sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Neleri öğrenmekten keyif alıyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; **kişisel eğilimler/ilgi alanları dâhilinde** bilgi edinmekten keyif alınan alanlara ilişkin **temel bilgiler sunabilme** yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamın, ‘*öğrenmeye istekli olunan kapsamlar*’ şeklinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

d.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bir şeyi nasıl daha iyi öğrenirsiniz? Açıklayınız.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*öğrenme yöntemi tercih eğilimleri*’ gibi bireysel ve soyut bir olguya ilişkin yönelim gösterilen türler

B2

temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (öğrenme yöntemlerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (örnekler üzerinden) somutlaştırıldığı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamanın, ‘öğrenme biçimleri’ şeklinde kişisel eğilimler doğrultusunda ilgili olunabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin net şekilde yapılandırılmış detaylandırmalar/betimlemeler üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

VI

İlgili kısımda, ‘Sanat’ temasıyla ilgili 4 adet açık uçlu soru maddesi bulunmaktadır.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*İlgilendiğiniz bir sanat dalı var mıdır?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sanat’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde *ilgi alanı olabilecek bilindik bir kapsama dair alt türler temelinde, kişisel eğilimlere ilişkin temel açıklamalar yapabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Bağlaman, ‘sanat’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçölmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Sizce sanat nedir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sanat’ gibi kişisel eğilimler dâhilinde ***ilgi alanı olabilecek bir kapsama ilişkin kişisel görüşler doğrultusunda tanımlama/betimleme yapabilme*** becerisinin ölçölmesinin amaçlandığı görölmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlaman, ‘sanat’ şeklinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçölmek istenen becerinin, söz konusu bağlama yönelik tanımlama/betimleme yapabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları dâhilindeki çeşitli konulardan birinin karmaşık olmayan bir tanımını, çizgisel maddeler dizisi halinde sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ülkenizde ne tür sanat dalları gelişmiştir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla;

B1

‘sanat’ gibi kişisel eğilimler dâhilinde **ilgi alanı olabilecek bir kapsamın, memleket şeklinde bilindik bir saha temelinde gelişim gösterdiği alt dallara ilişkin temel açıklamalar yapabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamanın, ‘sanat’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

d. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ülkenizde ne tür sanat dalları gelişmiştir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sanat’ gibi kişisel eğilimler dâhilinde **ilgi alanı olabilecek bir kapsamın, memleket şeklinde bilindik bir saha temelinde gelişim gösterdiği alt dallara ilişkin temel açıklamalar yapabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamanın, ‘sanat’ şeklinde gündelik/sosyal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1

B1

düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

VII

İlgili kısımda, ‘Teknoloji’ temasıyla ilgili 3 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Teknolojinin insan yaşamına etkilerini anlatır mısınız?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘teknolojide meydana gelen yenilikler’ gibi *güncel hayatı şekillendiren hızlı/radikal değişimlerin insan hayatına olumlu/olumsuz yansımaları temelinde, kişisel görüş/bakış açısı ortaya koyabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Bağlamin, ‘teknolojik gelişmeler’ şeklinde güncel bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; teknolojinin, hayata dair etki alanlarına ilişkin pragmatik bir bakış açısı ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini ele alarak güncel bir konuya ilişkin bakış açısı açıklayabilme’(CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Sence bilgiye ulaşmada internetin rolü nedir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘bilgiye ulaşma aracı tercihleri’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek güncel bir tartışma kapsamına ilişkin, *düzlemine; internetin olumlu ve olumsuz yönleri olmak üzere çift taraflı şekilde biçimlendirme*

B2

yoluyla bir bakış açısı yapılandırabilme/ortaya koyabilme

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamin, ‘internet’ şeklinde güncel bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; ‘internet’ kullanımının, bilgiye ulaşma olgusuna ilişkin etkileri temelinde pragmatik bir bakış açısı ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini ele alarak güncel bir konuya ilişkin bakış açısı açıklayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ödev ve araştırmalarında internetten yararlanıyor musun?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘ödev ve araştırmalar’ gibi öğrencilik hayatına ilişkin ***uğraş/ilgi alanı dâhilindeki aşına olunabilecek görev kapsamlarına ilişkin belirli amaçları gerçekleştirme temelinde faydalanılan bilgiye ulaşma araçlarına (internete) yönelik olgusal açıklamalar yapılandırabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamin, ‘ödev ve araştırmalar’ şeklinde öğrencilik yaşamıyla ilişkili aşına olunabilecek/ilgi alanı kabul edilebilecek araştırma kapsamaları üzerine şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.
-

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

VIII

İlgili kısımda, ‘Çevre’ temasıyla ilgili 4 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.

- a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Sizce çevre ile ilgili en büyük sorun nedir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘doğal yaşam alanları’ gibi hayatımızın her alanını sarmalayan ***gündelik hayata ilişkin evrensel bir olguyla ilgili en ciddi problem durumu temelinde, kişisel görüş ifade edebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamın, ‘çevre kirliliği etmenleri’ şeklinde gündelik hayata dair aşına olunabilecek/bilindik problem durumları etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Temel ifadeler kullanarak gündelik yaşamla ilişkili konularda düşüncelerini ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Size göre bu sorunun nedenleri nelerdir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; çerçeve belirleyici öğelerle sınırları çizilmiş, ***bilindik bir***

B1+

problem durumu (çevre problemi) ile ilgili olarak, sonuç yönü açık şekilde belirtilmiş gerekçelendirme yapıları sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama ilişkin temel gerekçelendirme (neden-sonuç) yapıları sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu bir konuda bakış açısını desteklemek için basit nedenler sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bu sorunun, insanların ve diğer canlıların yaşamına etkileri nelerdir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*çevre kirliliği*’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin *ilişkili olunabilecek/ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek, bilindik problem durumlarının canlılar üzerindeki etkisi temelinde*, çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (etki yönlerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (örnekler üzerinden) somutlaştırıldığı *açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamin, ‘çevre kirliliğinin canlılar üzerindeki etkileri’ şeklinde gündelik hayat dâhilinde ilgili olunabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin net şekilde yapılandırılmış

B2

yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

d.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bu sorunları çözmek için neler yapmak gerekir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘çevre kirliliği’ gibi gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik problem durumlarına ilişkin çözüm yönleri doğrultusunda, çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (problem durumu-çözüm yolu eşleştirmelerinin), yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla yapılandırıldığı (örnekler üzerinden) **bir düzen dâhilinde biçimlendirilmiş açıklamalar/betimlemeler sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

IX

İlgili kısımda, ‘Sinema’ temasıyla ilgili 3 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.

a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Sinemaya gitmekten hoşlanırmısınız?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlama ilişkin, *kişisel eğilimler doğrultusunda temel açıklamalar yapabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘sinema’ şeklinde kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı olabilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ne tür filmlerden hoşlanıyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlama dair çeşitli türlere ilişkin, *kişisel eğilimler doğrultusunda temel açıklamalar yapabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘sinema’ şeklinde kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı olabilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

B1

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Sizi en çok etkileyen filmin konusunu anlatır mısınız?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; geçmiş yaşantılar dâhilinde deneyimlenen film tecrübelerine ilişkin, **etki derecesi en yüksek kapsama ilişkin konu hakkında açıklamalar/detaylandırmalar sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

i. Ölçülmek istenen becerinin, bir filmin konusuna ilişkin açıklama/detaylandırma yapabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir kitap ya da filmin konusunu ve konuyla ilgili düşüncelerini ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

X İlgili kısımda, ‘*İnanç*’ temasıyla ilgili 3 adet soru maddesine yer verilmiştir.

a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Mitoloji ne demektir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *kültürel inançlar*’ gibi sosyal hayat dâhilinde **ilgi alanı olabilecek bir kapsama ilişkin kişisel görüşler doğrultusunda tanımlama/betimleme yapabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

-
- i. Bağlaman, ‘mitoloji’ gibi toplumsal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçölmek istenen becerinin, söz konusu bağlama yönelik tanımlama/betimleme yapabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeğı B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘İlgi alanları dâhilindeki çeşitli konulardan birinin karmaşık olmayan bir tanımını, çizgisel maddeler dizisi halinde sunabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Batıl inançlara inanıyor musunuz? Batıl inançların nasıl ortaya çıktığını düşünüyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘söylentilere dayalı halk inanışları’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek, bilindik bir bağlama ilişkin köken ve gerçeklik bilgisi temelinde, *inanç açılarına göre açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/sunabilme* becerisinin ölçölmesinin amaçlandığı görölmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçölmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeğı B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav

geliştirebilme' (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ülkenizden batıl inançlara örnek verir misiniz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'batıl inançlar' gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlama ilişkin olgusal açıklamalar/örneklendirmeler yapabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamin, 'batıl inançlar' şeklinde kişisel eğilimlere ilişkin ilgi alanı olabilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin olgusal betimlemeler/örneklendirmeler sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan 'İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme' (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

XI İlgili kısım, 'Bayramlar' temasıyla ilgili 4 adet açık uçlu soru maddesi kapsamında yapılandırılmıştır

a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Büyüklerinizin bayramlar konusunda yakındığı bir durum var mı? "Eskiden biz böyle bayram kutlardık, şunu yapardık" şeklinde serzenişte bulundukları durumlar hakkında örnekler veriniz.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'bayram' gibi sosyal hayata ilişkin toplumsal bir olgu temelinde, çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (benzerlikler/farklılıklar) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı

B2+

detaylarla (kutlama biçimleriyle) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliği gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Ülkenizde kutladığınız önemli günler nelerdir? Bu özel günlerden birini seçip ondan bahsediniz.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*bayramlar*’ gibi sosyal hayat dâhilinde **ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlama ilişkin** deneyimler temelinde, çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (bayram çeşitlerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (kutlanma biçimleriyle) somutlaştırıldığı **açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ilgi alanı dâhilinde olabilecek bilindik bir konu üzerine net ve ayrıntılandırılmış betimlemeler/açıklamalar sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme* ölçeği B2 düzeyi asgarî

yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanları dahilinde çeşitli konulara yönelik açık ve ayrıntılı betimlemeler sunabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (Hediye vermekten mi, almaktan mı hoşlanırsınız?) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hediyeleşme’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin kişisel eğilimler temelinde, **söz konusu olguya yüklenen kişisel önem doğrultusunda, açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar vasıtasıyla açık ve anlaşılır şekilde açıklamalar sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin, sosyal nitelikli bir olguya ilişkin tercih edilen belirli bir yön durumunun (hediye alma ya da verme) kişisel önemine dair açıklama yapabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soruyu Çerçeve Metin kapsamında ele aldığımızda sorunun, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘Olay/olgu ve deneyimlerin kişisel önemini detaylı bir şekilde açıklayabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

d. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (Doğum gününüzde siz verilmesini istediğiniz hediyeler nelerdir?) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘doğum günü kutlaması’ gibi sosyal hayata ilişkin aşına olunabilecek/bilindik bir bağlam temelinde, **isteklerini/hayallerini betimleyebilme**

B1

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, istek ve hayallerini betimleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Hayallerini, beklentilerini ve amaçlarını/hırslarını betimleyebilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

XII

İlgili kısım, ‘*İnsanlar*’ temasıyla ilgili 3 adet açık uçlu soru maddesi kapsamında biçimlendirilmiştir.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Sevdiğiniz, beğendiğiniz, eleştirdiğiniz, değiştirmek istediğiniz bir özelliğiniz var mı?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *kendine ilişkin tecrübeler doğrultusunda (çeşitli açılardan) kendine dönük tepkilerini/düşüncelerini ifade edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, kendine yönelik deneyim ve ayrıntılardan yola çıkarak kendine dönük duygu ve tepkileri betimleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*Duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerinin ayrıntılı açıklamalarını yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Kendinizi en rahat ve*

B1

huzurlu hissettiğiniz yer neresidir ve hangi zamandır?

Açıklayınız.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; deneyimlerinden yola çıkarak konfor alanları (rahatlık ve huzur) dâhilinde ölçülendirme derecesi en yüksek olan mekân-zaman ulamlarına ilişkin detaylandırma/betimleme ortaya koyabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerine ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerinin ayrıntılı açıklamalarını yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bütün insanlar sizin gibi mi düşünmeli? Ya da bütün insanlar aynı olmalı mıdır?*)

gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*insan*’ gibi karmaşık sistemler bileşeni dâhilinde vücut bulan çok boyutlu bir varlığın, soyut yapıli düşünce sistemine ilişkin olarak, ***tartışma ifadesinde vurgulanan düşünce yaklaşımı/düzeni temelinde; tercih açlarına yönelik, açık belirticilerle gösterilmiş yardımcı düşünce yapıları ve detaylandırmalar vasıtasıyla sonuç yönü belirgin, iyi organize edilmiş bir tez yapılandırabilme/ sunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, madde kökünde vurgulanan düşünce dizgesi doğrultusunda kişisel görüşlerini, iyi yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

C1

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Sistematik olarak muhatabın bakış açısını dikkate alarak, destekleyici örneklerle önemli noktaları vurgulayıp uygun şekilde sonuçlandırma yoluyla iyi yapılandırılmış bir tez geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

XIII

İlgili kısımda, ‘*Kitaplar*’ temasıyla ilgili 3 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Kitap okumayı seviyor musunuz? Hangi tür kitaplara ilginiz var?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*kitaplar*’ gibi gündelik hayat dâhilinde ***ilgi alanı olabilecek bilindik bir kapsama ve çeşitli yapılandırma biçimlerine yönelik, kişisel eğilimler doğrultusunda temel açıklamalar yapabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamin, ‘*kitaplar*’ şeklinde gündelik hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*İnsanların kitap okumama*

B1+

sebepleri neler olabilir?) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘kitap okuma’ gibi kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı dâhilinde olabilecek bilindik bir eyleme dair bazı insanlar tarafından tercih edilmeme nedenleri temelinde, **sonuç yönü açık şekilde belirtilmiş gerekçelendirme yapıları sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamin, ‘kitap okuma’ gibi aşına olunabilecek/bilindik bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama ilişkin temel gerekçelendirme (neden-sonuç) yapıları sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soruyu Çerçeve Metin kapsamında ele aldığımızda sorunun, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*Aşına olduğu bir konuda bakış açısını desteklemek için basit nedenler sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*E-kitap size göre basılı kitabın önüne geçecek midir?)* gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘e-kitap ya da basılı kitaptan okuma’ yönelimleri gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek güncel bir tartışma kapsamına temelinde, *tercih açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

XIV

İlgili kısım, ‘Yemekler’ temasıyla ilgili 4 adet açık uçlu soru maddesi dâhilinde şekillendirilmiştir.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Yemek yemek bir zorunluluk mudur sadece, yoksa keyifli bir tarafı var mıdır?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yemek yeme’ gibi gündelik hayat dâhilinde tekrarlanması gereken bir fizyolojik ihtiyaca ilişkin atfedilen duygu durumu temelinde, *tercih açılarına yönelik, açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav*

geliştirebilme' (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde B2+ ele alındığında madde kökünde (*Yemek size göre bir toplumsallaştırma aracı mıdır? Öyleyse bunu sağlar?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'yemek yeme' gibi gündelik hayat dâhilinde ihtiyaç duyulan fizyolojik bir gereksinime ilişkin sosyal işlevler temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle, belirginleştirilmiş ana kısımların (ör. toplumsallaştırma yönlerinin) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (örneklendirmeler üzerinden) organize bir düzen dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kilit noktaların, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) betimlemelerini sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*' (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde B2 ele alındığında madde kökünde (*Fastfood yemek yeme biçimine nasıl yaklaşıyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'yemek yeme biçimleri' gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde *ilgi alanı olabilecek bilindik bir bağlama dair belirli bir alt biçimin (Fastfood'un) insan vücuduna etkileri temelinde, çerçeve belirleyici öğelerle*
-

belirginleştirilmiş ana kısımların (etki yönlerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (etki alanlarıyla) somutlaştırıldığı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamin, ‘yemek yeme biçimleri’ şeklinde kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı kabul edilebilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlam temelinde net şekilde yapılandırılmış detaylandırmalar/betimlemeler üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

XV İlgili kısımda, ‘*Para*’ temasıyla ilgili 4 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.

- a.** İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Size göre zengin olmak için neler yapılmalıdır?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*zenginlik*’ gibi ekonomik güce dayalı toplumsal bir olguya ilişkin erişebilir olma temelinde, oluşturulması gereken koşullara yönelik fikirlerini açıklayabilme/ortaya koyabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, belirli düşünceler (zengin olma) kapsamında açıklama sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*Düşünce, plan ve eylemler için kısaca/gerekli neden ve açıklamalar sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Size göre para saadet getirir mi?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘para’ gibi toplumsal hayat dâhilinde şekillenen bir satın alma aracının/somut bir kavramın, mutluluk gibi manevi durumlara ilişkin soyut bir kavramla olan ilişki ağı üzerine, *tercih açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, **anlaşılır bir tez yapılandırabilme/sunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında verilen ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

c.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*En çok neye para*

B1

harcıyorsunuz? Bu durum, size ne hissettiriyor?

Açıklayınız.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; deneyimlere ilişkin ayrıntılar temelinde, ‘*para kazanma-harcama*’ gibi gündelik hayat dâhilinde ilişkili olunabilecek bilindik bir bağlama ilişkin, *gider derecesi en yüksek satın alma eylemi ve bu doğrultuda hissedilen duygulara yönelik betimleme sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, kendine yönelik deneyim ve ayrıntılardan yola çıkarak kendine dönük duygu ve tepkileri betimleyebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerinin ayrıntılı açıklamalarını yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

d.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Tasarruf yapabiliyor musunuz? Tasarruflarınızı nasıl değerlendirmek istiyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*tasarruf*’ olgusu gibi maddi birikime dayalı *bilindik bir kapsam ve bunu* değerlendirme temelinde, *düşünce ve planlarını ifade edebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, düşünce ve planlar (birikim yapabilme-değerlendirme) kapsamında açıklama sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Düşünce, plan ve eylemler için kısaca/ gerekli neden ve*

B1

açıklamalar sunabilme' (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

XVI

İlgili kısımda, 'Mizah' temasıyla ilgili 2 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.

a.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*En çok neye gülersiniz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'mizah' olgusu gibi gülmece unsurları içeren bir anlatım tarzına ilişkin mutlu olma derecesi en yüksek deneyimler doğrultusunda ***açıklama/betimleme yapabilme becerisinin*** ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, deneyimlenen duygular (mutluluk) doğrultusunda tecrübelerine ilişkin açıklama yapabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan 'Duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerinin ayrıntılı açıklamalarını yapabilme' (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

b.

İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Güldürmek dünyanın en ciddi işlerinden biridir.'' Bu düşünceye katılıp katılmadığınızı nedenleri ile birlikte belirtiniz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; 'mizah' olgusu gibi güldürme eylemine yönelik önem/ciddiyet gerektiren bir anlatım tarzına ilişkin, ***soru ifadesinde vurgulanan düşünce yaklaşımı temelinde; tercih açılarına yönelik, açık belirticilerle gösterilmiş yardımcı düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, iyi organize edilmiş bir tez yapılandırabilme/sunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

C1

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, madde kökünde vurgulanan düşünce dizgesi doğrultusunda kişisel görüşlerini, iyi yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Sistematik olarak muhatabın bakış açısını dikkate alarak, destekleyici örneklerle önemli noktaları vurgulayıp uygun şekilde sonuçlandırma yoluyla iyi yapılandırılmış bir tez geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.4 Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin bulgular

4.4.1. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) dinleme becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 25’te DEÜ TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı kapsamındaki analizlere yer verilmiştir.

Tablo 245

DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı; Dinleme I (10 adet var-yok; 5 adet doğru-yanlış test maddesi) ve Dinleme II (5 adet doğru-yanlış test maddesi; 5 adet eşleştirme sorusu) olmak üzere 2 alt başlık (25 adet soru) altında sunulmuştur.
I	Dinleme Becerisi Alanı/Dinleme I kısmı; A, (1. ve 10. sorular arası) ve B (11. ve 15. sorular arası) şeklinde iki alt kısımdan oluşmaktadır. Bu alt kısımlar; ‘ <i>Dünden Bugüne Sinema</i> ’ başlıklı,

‘sinema’ gibi gündelik/osyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir sanat dalına ilişkin geçmişten günümüze yaşanan değişimleri ifade etmeye yönelik betimlemeler doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık biçimde yapılandırılmış bilgilendirici metnin, belgesel söylemi şeklinde ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır olarak sesletimi/sunumu kapsamında şekillendirilmiş soru maddelerinden meydana gelmektedir.

I/A Dinleme I/A kısmı; ‘*Dünden Bugüne Sinema*’ başlıklı dinleme metni yönelik; ‘*Dinlediğiniz metne göre aşağıdaki bilgileri var ya da yok şekline işaretleyin.*’ madde kökü altında verilen 10 adet ‘var-yok’ bilgi ifadesi kapsamında oluşturulmuştur.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
1.	İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (<i>Sinemanın başlangıcı sayılan çalışma</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; - Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi, - Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması, - Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi. bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, <i>İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama</i>	B1+

ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

2. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+

var-yok bilgi ifadesinde (*Sinemanın ilk oyuncularını*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, **söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama** yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

3. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+

var-yok bilgi ifadesinde (*Çekilen ilk sesli film*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş

kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, ***söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama*** (... ilk sesli film Caz Şarkıcısı adlı film oldu.)_ yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Çekilen ilk renkli film*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, ***söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama*** (*Renkli film yöntemi ilk olarak Walt Disney’in Üç Küçük Domuz adlı ...*)_ yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,

-
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

5. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Geçmişte çekilen filmlerin konusu*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, ***söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama*** (... *Hollywood’da kalıplaşmış olan milliyetçilik ve şiddet gibi konuların dışına çıkan ...*) yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’

(CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

6. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Sinema tarihinin en kötü filmleri*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, **söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama** yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
 - Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.
- bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.
7. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Türkiye’de sinemanın doğuşu*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, **söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama** (*Türk sinemasının doğum günü* Fuat Özkınay’ın 150 metre uzunluğundaki kısa belgesel filmi ...)
-

yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

8. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Türkiye’de sinema gününün kutlanmasının sebebi*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, *söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama* (14 Kasım 1914’te gerçekleşen bu olay sebebiyle halen 14 Kasım sinema günü olarak kutlamaktayız.) *yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
-

-
- iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

9. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (*Türkiye’de yapılmış ilk tarihi film*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, ***söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama*** yoluyla söz konusu ***var-yok*** ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması,
 - Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.

B1+

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...*’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

10.	İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında var-yok bilgi ifadesinde (<i>Gelecekte filmlerin nasıl çekileceği</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metninin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunumu sırasında, söyleme ilişkin içerik bilgilerini saptama yoluyla söz konusu var-yok ifadesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. Bağlamın, ‘sinema’ gibi sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi, ii. Söylemin, ölçünlü dille sesletilmiş kayıtlı bir materyal şeklinde sunulması, iii. Ölçülmek istenen becerinin, söylem dâhilinde aktarılan bilgi içeriğini saptayabilme yeterliğini gerektirmesi.	B1+
	bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, <i>İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama</i> ölçeğinin B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘<i>Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilme...</i>’ (CEFR, 2020, s. 52) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirebiliriz.	
I/B	Dinleme I/B kısmı; <i>Dünden Bugüne Sinema</i>’ başlıklı dinleme metnine yönelik; ‘<i>Dinlediğiniz metne göre aşağıdakilerden hangisi DOĞRU hangisi YANLIŞ? İşaretleyin.</i>’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘doğru-yanlış’ önermesi kapsamında meydana getirilmiştir.	
11.	İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (<i>Filmler 1920’ye kadar sessiz olarak gösterilmekteydi.</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sinema’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşina olunabilecek/bilindik bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metninin, ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu	B1+

sırasında, *zamansal bir yapı vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgiyi* (Filmler 1927’ye kadar sessizken...) *saptama* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘sinema’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*1960’lara kadar filmlerin konusu nerdeyse aynıydı.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sinema’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metnin, ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, *yön belirtici bir öge vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgiyi* (Yıllarca birbirine benzeyen temalarda filmler yapıldıktan sonra 60’ların sonlarına doğru) *saptama* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘sinema’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, Genel Sözlü Kavrama ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

13. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Yurttaş Kane sinema tarihinin hala en önemli filmlerinden biri olarak kabul görmektedir.*) gönderi yapılan bağlam aracılığıyla; *art gönderim belirtici bir öge vasıtasıyla gösterilen olgusal bilgiyi* (*İkinci Dünya savaşı yıllarında sinema tarihi adına oldukça önemli ve hafızalarda kalan filmler çekilmiştir. Bunlardan bazıları Yurttaş Kane, ...)* **saptama** yoluyla söz konusu önermeye ilişkin doğru ya da yanlış şeklinde bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘sinema’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, Genel Sözlü Kavrama ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

14. İlgili test maddesi dilisel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+ doğru-yanlış önermesinde (*Sinemada teknolojisinin öne çıkması 1970’ler ve sonrasında olmuştur.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sinema’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metninin, ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, *zamansal öğeler vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgileri (70’lerde ve 80’lerde artık sinemada teknoloji ön plana çıkmaya başlamıştır.) saptama* yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘sinema’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

15. İlgili test maddesi, dilisel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+ doğru-yanlış önermesinde (*14 Kasım tüm dünyada sinema günü olarak kutlanmaktadır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sinema’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir sanat dalının geçirdiği tarihsel evrime yönelik bilgilerin aktarıldığı bir belgesel metninin, ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, *şahıs bilgisi bildirme işlevli biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgiyi (14 Kasım*

1914'te gerçekleşen bu olay sebebiyle halen 14 Kasım sinema günü olarak kutlamaktayız.) **saptama** yoluyla söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, 'sinema' gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*' (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

II Dinleme Becerisi Alanı/Dinleme II kısmı; C (16. ve 20. sorular arası) ve D (21. ve 25. sorular arası) olmak üzere iki alt kısımdan oluşmaktadır. Bu alt kısımlar; '*Daha Akıllı Olmak İçin Spor*' başlıklı, 'spor' gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin çeşitli dallar ile bu dalların gelişimini tetikledikleri zihinsel beceriler arasındaki ilişki ağını açıklamaya yönelik betimleyici bir anlatım doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek açık biçimde yapılandırılmış bilgilendirici bir söylemin, ölçünlü dil aracılığıyla anlaşılır şekilde sesletimine/sunumuna yönelik olarak biçimlendirilmiş soru maddelerinden meydana gelmektedir.

II/C Dinleme II/C kısmı; '*Daha Akıllı Olmak İçin Spor*' başlıklı dinleme metnine yönelik; '*Dinlediğiniz metne göre sporun yararlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi DOĞRU hangisi YANLIŞ?*

İşaretleyin.’ madde kökü altında verilen 5 adet ‘doğru-yanlış’ önermesi kapsamında biçimlendirilmiştir.

16. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 doğru-yanlış önermesinde (*Beyin kapasitesini arttırır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla açık bir şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (... bazı spor türleri uzun vadede beynin kapasitesini arttırmak için ideal.)*** tespit ederek söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Söylemin, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {-mAk için} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.
- bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.
17. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 doğru-yanlış önermesinde (*Mükemmel görünmeyi sağlar.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal
-

hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, **kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla** kendinden önce gelen önermeyi açıklama işlevli bir bağlantı ögesi (yeniden düzenleme belirtici) vasıtasıyla ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (... bazı spor türleri uzun vadede beyin kapasitesini artırmak için ideal. Yani spor yaparak yalnızca mükemmel görünmekle kalmayıp ...) tespit ederek söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla yeniden düzenleme belirtici {yani} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

18. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Sorunlara farklı yönlerden bakabilmeyi sağlar.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, **kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla** ekleme belirtici biçim

B2

bilimsel bir öge vasıtasıyla ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (... spor yaparak yalnızca mükemmel görünmekle kalmayıp mükemmel düşünmeyi, sorunlara farklı yönlerden yaklaşmayı ...) tespit ederek söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla ekleme belirtici {-Ip} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

19. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde *İletişim becerilerini geliştirir.*’ gönderim yapılan aracılığıyla; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla ekleme belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (...spor yaparak yalnızca mükemmel görünmekle kalmayıp mükemmel düşünmeyi, sorunlara farklı yönlerden yaklaşmayı, hızlı ve doğru çözümler üretmeyi, doğru iletişim kurmayı ...) tespit ederek*** söz konusu doğru-yanlış

B2

önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla ekleme belirtici {-Ip} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

20. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Ağrıları azaltır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla söylem genelinde ilgili ifadeye yönelik herhangi bir bilginin bulunmadığını tespit ederek söz konusu doğru-yanlış önermesiyle ilgili bir yargıda bulunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Söylemin, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan

‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

D

Dinleme II/D kısmı; *‘Daha Akıllı Olmak İçin Spor’* başlıklı dinleme metnine yönelik *‘Spor türleri ve faydalarını eşleştir.’* madde kökü altında verilen beş adet öncül maddesi ile bu öncüllerin eşleştirilmesinin istendiği beş adet önerme ifadesine yer verilen bir seçenek havuzu kapsamında oluşturulmuştur.

21.

İlgili eşleştirme öncülü (*1. Öncül: Tempolu Koşu*), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, *yerde/yönde bulunma belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla aktarılan olgusal bilgileri (Koşmanın beynimiz üzerinde birçok olumlu etkisi var: Maksimum oksijen alımı, mutluluk ve yaratıcılık dopingi, mükemmel bir stres atıcı.) tespit ederek yoluyla öncülde belirtilen spor türünün, seçenek havuzundaki hangi önerme ifadesi (Stres arttırıcı özelliği vardır.) ile eşleştığinin belirleyebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri*

anlayabilme' (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

22. İlgili eşleştirme öncülü (2. *Öncül: Yürüyüş*), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; 'spor' gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla*** örnekleme belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (*Bedeni olduğu gibi beyni de gevşetip rahatlatıyor.*) tespit ederek öncülde belirtilen spor türünün, seçenek havuzundaki hangi önerme ifadesi (*Hem bedeni hem de beyni rahatlatır.*) ile eşleştiğinin belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- Söylemin, 'spor' gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla örnekleme belirtici {-DIĞI gibi} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

B2

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*' (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

23. İlgili eşleştirme öncülü (3. *Öncül: Frizbi*), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; 'spor' gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak

B2

sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla*** *örnekleme belirtici bir öge vasıtasıyla ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (Görsel algıyı artırıp mekânları bir bütün olarak görmemizi sağlamanın yanında kişiler arası iletişim yeteneğini de geliştiriyor.) tespit ederek öncülde belirtilen spor türünün, seçenek havuzundaki hangi önerme ifadesi (İletişim yeteneğini geliştirir.) ile eşleştiğinin belirleyebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla örnekleme belirtici {-In yanında} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

24. İlgili eşleştirme öncülü (*4. Öncül: Masa tenisi*), dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayatla ilişkili bir bağlama dair belirli türlerin bilişsel yeti alanları ile olan örüntü yapısını betimlemeye yönelik oluşturulmuş bir metnin, bilgilendirici bir söylem şeklinde ölçünlü dille anlaşılır olarak sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla yeniden düzenleme belirtici bir öge vasıtasıyla ilişkilendirilmiş bir ifade yapılarını (... hatta bunun için Çin’de masa tenisine beyin jimnastiği de deniyor.) tespit ederek öncülde belirtilen spor türünün, seçenek havuzundaki hangi önerme ifadesi (Hızlı hareket etmeyi geliştirir.) ile eşleştiğinin belirleyebilme***

B2

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘spor’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bilindik bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yeterliğini sergileme yoluyla düzenleme belirtici {hatta} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.4.2. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) dilbilgisi becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 26’da DEÜ TYS (2020) Dilbilgisi Becerisi Alanı kapsamındaki analizlere yer verilmiştir.

Tablo 26

DEÜ DEDAM TYS (2020) Dilbilgisi Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	DEÜ DEDAM TYS (2020) Dilbilgisi Beceri Alanı; Kısım I (5 adet boşluk doldurma), Kısım II (10 adet boşluk doldurma) ve Kısım III (10 adet çoktan seçmeli) olmak üzere toplam 3 kısım (25 adet soru maddesi) altında biçimlendirilmiştir.
-----------------------	---

- I** Dilbilgisi Beceri Alanı Kısım I (1. ve 5. sorular arası); pamuğun tarihi kökeni üzerine yapılan güncel araştırmalara ilişkin sosyal hayat dâhilinde forum, blog vb. alanlarda içerik olarak karşılaşılabilecek kısa metinde boşluk bırakılan düzlemleri, dilbilgisel düzeydeki uygun biçimlendirmeleri ile tamamlama test maddeleri kapsamında yapılandırılmıştır.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
1.	İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘<i>Metindeki boşluklar için uygun şıkkı seç.</i>’ madde kökü altında verilen; a. <i>olacağı</i> b. <i>olması</i> c. <i>olduğu</i> d. <i>olduğunda</i> cevap maddelerinden oluşmaktadır. Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi (<i>Bilim insanların Meksika’daki kimi mağaralarda yaptıkları araştırmalarda buldukları pamuk kozası kalıntılarının ve pamuklu kumaş parçalarının yaklaşık 7 bin yaşında _____ ortaya çıktı.</i>) aracılığıyla; ‘ol-’ eyleminin, ‘-DIk+ iyelik eki’ sıfat fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘-DIk+ iyelik eki’ yapısının, B1 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması. bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B1 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.	B1

2. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Metindeki boşluklar için uygun şıkkı seç.*’ madde kökü altında verilen; B1

- a. *olacağı*
- b. *olması*
- c. *olduğu*
- d. *olduğunda*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi (***Bilim insanlarının Meksika’daki kimi mağaralarda yaptıkları araştırmalarda buldukları pamuk kozası kalıntılarının ve pamuklu kumaş parçalarının yaklaşık 7 bin yaşında _____ ortaya çıktı.***) aracılığıyla; ‘ol-’ eyleminin, ‘-DIk+ iyelik eki’ sıfat fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘-DIk+ iyelik eki’ yapısının, B1 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B1 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

3. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Metindeki boşluklar için uygun şıkkı seç.*’ madde kökü altında verilen; B1

- a. *uzanıldığını*
- b. *uzanmayı*
- c. *uzanacağını*
- d. *uzandığını*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi (***Bugünlerde araştırmacılar pamuğun Türkiye’deki tarihinin “İÖ 330 yılına***

dek” _____ yazıyor.) aracılığıyla; ‘*uzan-*’ eyleminin, ‘*-DIk+ iyelik eki*’ sıfat fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-DIk+ iyelik eki*’ yapısının, B1 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B1 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Metindeki boşluklar için uygun şıkkı seç.*’ madde kökü altında verilen; A2

- a. *yaygınlaştığı*
- b. *yaygınlaşması*
- c. *yaygınlaştırıldığı*
- d. *yaygınlaşacağı*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi (*Anadolu’daki _____ ise 11. yüzyılda Selçuklular, 14. yüzyılda Osmanlılar devrinde gerçekleşmiş.*) aracılığıyla; ‘*yaygınlaş-*’ eyleminin, ‘*-mA+ iyelik eki*’ isim fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-mA+ iyelik eki*’ yapısının, A2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, A2 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

5. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Metindeki boşluklar için uygun şıkkı seç.*’ madde kökü altında verilen; A1

-
- a. *sürdürüyor*
 - b. *sürdürmüş*
 - c. *sürdürürdü*
 - d. *sürdürmüştü*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi (**Adana, Çukurova bölgesinin pamuk tarımı yapılan ilk yerleşimlerinden biri olarak bugün de pamuk üretimini _____.**) aracılığıyla; ‘sürdür-’ eyleminin, ‘-(I)yor+ iyelik eki’ şimdiki zaman yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘-(I)yor+ iyelik eki’ yapısının, A1 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, A1 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

II Dilbilgisi Beceri Alanı Kısım II (6. ve 15. sorular arası); her test maddesi için birbirinden bağımsız öncüller kapsamında yapılandırılmış boşluk bırakma düzlemlerini, dilbilgisel düzeydeki uygun biçimlendirmeleri ile tamamlama soruları kapsamında oluşturulmuştur.

- 6.** İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘Doğru şıkkı seç.’ madde kökü altında verilen, ‘Bir arkadaşım mesaj atmış. Yazdıklarını _____ farklı sözcüklerle yeniden mesaj atmasını istedim.’ öncülüne ilişkin;

A2

- a. *anlamadığım için*
 - b. *anlamadıkça*
 - c. *anlar anlamaz*
 - d. *anlarken*
-

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘*anla-*’ eyleminin, ‘*-Dlk+ iyelik eki+ için*’ zarf fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-Dlk+ iyelik eki+ için*’ yapısının, A2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, A2 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

7. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde köküne altında verilen, ‘*Ayşe aldığı hediyelerle çocukları çok _____.*’ öncülüne ilişkin;

B2

- a. *seviyor*
- b. *sevindirdi*
- c. *sevdi*
- d. *sevmiş*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘*sevin-*’ eyleminin, ‘*-Dir*’ oldurgan çatı eki+ ‘*-DI+ iyelik eki*’ bilinen geçmiş zaman yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-DI+ iyelik eki*’ bilinen geçmiş zaman yapısının, A1; ‘*-Dir*’ oldurgan çatı eki yapısının ise B2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B2 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

8. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde köküne altında verilen, ‘*Caddenin ortasında _____ insanları görünce kaza olduğunu düşünüp oraya gittik.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *toplanmış*
- b. *toplandığı*
- c. *toplanacak*
- d. *toplanır*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘*toplan-*’ eyleminin, ‘*-mİş*’ sıfat fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-mİş*’ sıfat fiil yapısının, B2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B2 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

9. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde köküne altında verilen, ‘*Sabah evden _____ ceketimi alsaydım bu kadar üşümeyecektim.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *çıktıkça*
- b. *çıkıp*
- c. *çıkarken*
- d. *çıkarak*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘çık-’ eyleminin, ‘-(y)ken’ zarf fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘-(y)ken’ zarf fiil yapısının, A2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, A2 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- 10.** İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde köküne altında verilen, ‘*Dolmuşla _____ İzban’la gitmek daha iyi. İzban biraz kalabalık ama hızlı gittiği için daha çok zaman kazanıyorum.*’ öncülüne ilişkin;

C1

- a. *gidip*
- b. *gitmektense*
- c. *gider gitmez*
- d. *giderken*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘çık-’ eyleminin, ‘-mAktAnsA’ zarf fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘-mAktAnsA’ zarf fiil yapısının, C1seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, C1 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
11. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde B2 köküne altında verilen, ‘*Her gün arkadaşlarımla spora giderdim. Ama bugün hiç spor _____. Bugün bir kişi eksik olacaklar.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *yapasım yok*
- b. *yapmışlığım yok*
- c. *yapmıyorum*
- d. *yapmış gibiyim*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘*yap-*’ eyleminin, ‘*-AsI+ iyelik eki+ yok*’ dil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-AsI+ iyelik eki*’ sıfat fiil yapısının, B2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B2 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde B1 köküne altında verilen, ‘*Rehber, Selçuk’a gidildiğinde mutlaka Efes’in görülmesi _____ belirtti.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *gerektiğini*
- b. *gerektiği*
- c. *gerekmesi*
- d. *gerekmesin*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘*gerek-*’ eyleminin, ‘*-DIk+ iyelik eki*’ sıfat fiil yapısı ile biçimlendirilmiş

şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘-Dİk+ iyelik eki’ yapısının, B1 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B1 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

13. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde köküne altında verilen, ‘*Sekreter 3 gün daha derse _____ bursumun yarısının kesileceğini söyledi.*’ öncülüne ilişkin; B2

- a. *gelmek şartıyla*
- b. *gelmem koşuluyla*
- c. *gelmemem durumunda*
- d. *gelmem durumunda*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; *gel-* eyleminin olumsuz çekiminin, ‘-mak durumunda’ dilbilgisi yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘-mak durumunda’ yapısının, B2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B2 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

14. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde köküne altında verilen, ‘*Yanlışıyla telefon rehberimi _____ fark edince kendime çok kızdım.*’ öncülüne ilişkin; B1

- a. *silmeden önce*
- b. *sildiğimi*

c. *silmeden*

d. *silerek*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘*sil-*’ eyleminin, ‘*-DIk+ iyelik eki*’ sıfat fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-DIk+ iyelik eki*’ yapısının, B1 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B1 düzeyi ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

15. İlgili boşluk doldurma soru maddesi: ‘*Doğru şıkkı seç.*’ madde köküne altında verilen, ‘*Tuzlu suda yaşayan balıkların pulları su _____ tatlı su balıklarının pulları az miktarda da olsa su geçirmektedir.*’ öncülüne ilişkin;

B2

- a. *geçirmediğinden*
- b. *geçirmeyeli*
- c. *geçirmeyerek*
- d. *geçirmezken*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında öncülde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; ‘*geçir-*’ eyleminin, ‘*-DIğIndAn*’ zarf fiil yapısı ile biçimlendirilmiş şeklini tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. DEÜ DEAM dilbilgisi müfredatı kapsamında ‘*-DIğIndAn*’ yapısının, B2 seviyesinden itibaren verilmeye başlanması.
-

bilgisinden yola çıkarak ilgili test maddesinin, B2 düzeyi ile eşleştğini söyleyebiliriz.

III Dilbilgisi Beceri Alanı Kısım II (16. ve 25. sorular arası); yakın ve eş anlamlı önermeler temelinde ana düşünceye bağlı kalarak ifade edilmiş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterlikleri kapsamında oluşturulmuştur.

16. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda?*’ B2
madde köküne altında verilen, ‘*Yemekler çok güzel görünüyor ama karnım hiç aç değil. Çok teşekkür ederim, yemiş kadar oldum.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *Karnım tok olmasına rağmen yemekleri yedim.*
- b. *Karnım aç olduğu için yemekleri yedim.*
- c. *Karnımın tok olması nedeniyle yemekleri yemedim.*
- d. *Karnım aç olmasına rağmen yemekleri yemedim.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade edilmiş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ifade edilmiş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğini ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İletilmek istenen mesajın, ifade edilmiş biçimini değiştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

II Dinleme Becerisi Alanı/Dinleme II kısmı; C (16. ve 20. sorular arası) ve D (21. ve 25. sorular arası) olmak üzere iki alt kısımdan

17. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda değil?*’ B2

madde köküne altında verilen, ‘*Onu hiçbir zaman kırmak istemediğimi söylesem de onu ikna edemedim.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *Onu kırmak istemediğimi söylesem de ikna olmadı.*
- b. *Onu kırmak istemediğimi söylememe rağmen ikna edemedim.*
- c. *Onu kırmak istemediğim için ikna edemedim.*
- d. *Onu kırmak istemediğimi söyledim ama yine de ikna olmadı.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

18. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda değil?*’ B2

madde köküne altında verilen, ‘*Onu hiçbir zaman kırmak istemediğimi söylesem de onu ikna edemedim.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *Onu kırmak istemediğimi söylesem de ikna olmadı.*
- b. *Onu kırmak istemediğimi söylememe rağmen ikna edemedim.*
- c. *Onu kırmak istemediğim için ikna edemedim.*
- d. *Onu kırmak istemediğimi söyledim ama yine de ikna olmadı.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- ii. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

19. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda değil?*’ madde köküne altında verilen, ‘*Onu hiçbir zaman kırmak istemediğimi söylesem de onu ikna edemedim.*’ öncülüne ilişkin;

B2

- a. *Onu kırmak istemediğimi söylesem de ikna olmadı.*
b. *Onu kırmak istemediğimi söylememe rağmen ikna edemedim.*
c. *Onu kırmak istemediğim için ikna edemedim.*
d. *Onu kırmak istemediğimi söyledim ama yine de ikna olmadı.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- iii. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan

‘İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

20. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: *‘Öğrenci ne dedi?’* madde B2 köküne altında verilen, *‘Öğrenci derse karşı ilgisiz olmadığını ve hasta olduğundan dolayı devamsızlık yaptığını söyledi.’* öncülüne ilişkin;

- a. *“Derse karşı ilgisiz değilim, hasta olduğum için devamsızlık yaptım.”*
- b. *“Derse karşı ilgiliyim ama hasta olduğum için devamsızlık yapacağım.”*
- c. *“Derse karşı ilgili değilim ve hasta olduğumdan dolayı da devamsızlık yapabilirim.”*
- d. *“Derse karşı ilgili olduğumdan hasta olmama rağmen devamsızlık yaptım.”*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediliş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediliş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme’* (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
21. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda değil?*’ madde köküne altında verilen, ‘*Hayatımda hiç yurtdışına çıkmışlığım yok.*’ öncülüne ilişkin;

B2

- a. *Daha önce yurtdışına çıkmadım.*
- b. *Hayatımda hiç kendi ülkemden başka bir ülkeye gitmedim.*
- c. *Daha önce bir kere başka bir ülkeye gittim.*
- d. *Hayatımda hiç farklı bir ülke görmedim.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade edilmiş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ifade edilmiş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirebiliriz.

22. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda?*’ madde köküne altında verilen, ‘*Annesine hiçbir şey söylememem koşuluyla bana partide eşlik edebileceğini söyledi.*’ öncülüne ilişkin;

B2

- a. *Annesine hiçbir şey söylemezsem benimle partiye gelemeyeceğini söyledi.*
 - b. *Annesine bir şey söylersem partide bana eşlik edebileceğini söyledi.*
 - c. *Annesine hiçbir şey söylememem şartıyla bana partide eşlik edemeyeceğini söyledi.*
-

d. *Annesine hiçbir şey söylemezsem benimle partiye gelebileceğini söyledi.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

23. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda?*’ B2
madde köküne altında verilen, ‘*Yarın bu saatlerde uçağım Roma’ya varmış olacak.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *Yarın bu saatlerde uçağım Roma’ya varıyor olacak.*
b. *Yarın bu vakitler Roma’ya varmış olacağım.*
c. *Yarın bu saatlerde uçağım Roma’ya varmış oldu.*
d. *Yarın bu vakitler uçağım Roma’ya varacak olur.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

24. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda?*’ B2
madde köküne altında verilen, ‘*Yarın bu saatlerde uçağım Roma’ya varmış olacak.*’ öncülüne ilişkin;

- a. *Yarın bu saatlerde uçağım Roma’ya varıyor olacak.*
- b. *Yarın bu vakitler Roma’ya varmış olacağım.*
- c. *Yarın bu saatlerde uçağım Roma’ya varmış oldu.*
- d. *Yarın bu vakitler uçağım Roma’ya varacak olur.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediliş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- ii. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediliş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

25. İlgili çoktan seçmeli soru maddesi: ‘*Hangisi yakın anlamda değil?*’ B2
madde köküne altında verilen, ‘*Filmin hikâyesini öyle heyecanlı anlattı ki izlemiş kadar olduk.*’ öncülüne ilişkin;
-

-
- a. *Filmi izlememize rağmen çok heyecanlı bir şekilde anlattığından dolayı izlemişiz gibi hissettim.*
 - b. *Filmi izlememize rağmen öyle heyecanlı anlattı ki tekrar izlemiş gibi hissettik.*
 - c. *Filmi izlememiştik ama çok heyecanlı bir biçimde anlattığı için film hakkındaki her şeyi öğrendik.*
 - d. *Filmi izlememiş olsak da çok heyecanlı bir biçimde anlattığından dolayı artık film hakkındaki her şeyi biliyoruz.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında; madde kökünde belirtilen amaç doğrultusunda öncülde vurgulanan temel düşünceden yola çıkarak kelime, yapı vb. araçları esnek biçimde kullanma yoluyla ifade ediliş biçimini değiştirebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ifade ediliş biçimlerinde esneklik gösterebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilme’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştirebiliriz.

4.4.3. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) okuma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 27’de DEÜ TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı kapsamındaki analizlere yer verilmiştir.

Tablo 27

DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	DEÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı; Kısım I (3 adet boşluk doldurma; 7 adet çoktan seçmeli test maddesi) ve Kısım II (2 adet boşluk doldurma test maddesi) şeklinde iki alt başlığa (12 adet soru maddesi) ilişkin olarak şekillendirilmiştir.		
I	Okuma Becerisi Alanı/Kısım I; A (1. ve 3. sorular arası), B (4. ve 7. sorular arası) ve C (8. ve 10. sorular arası) olmak üzere üç alt kısım altında sunulmuştur. Bu alt kısımlar; sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek, ‘Kahve İçmek İçin 7 Neden’ başlıklı, kahve içmenin faydaları üzerine birtakım alt başlıklara ilişkin kategorize edilerek çeşitli bilimsel çalışmalarla desteklenmiş bilgilerin yer aldığı bilimsel bir dergi içeriği şeklinde yapılandırılmış bir metne yönelik oluşturulan soru maddelerinden meydana gelmektedir.		
A	İlgili kısımda, söz konusu metnin yüzey yapısına ilişkin biçimlendirilmiş 3 adet boşluk doldurma sorusu yer almaktadır.		
Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi	
1.	İlgili boşluk doldurma test maddesi; ‘Metinde boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun sözcükleri seçin.’ madde kökü altında verilen: a. sayesinde b. rağmen c. göre d. karşı cevap maddelerinden oluşmaktadır. Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; bilimsel dil araçları ve sözcük varlığı temelinde karmaşık ve birleşik yapıyı önermelerle yapılandırılmış bir metne ilişkin sunulan bir sav	C1	

kapsamında, *önermelere ilişkin düşünce çerçevesini hedef yönünden belirtme işlevli biçim bilimsel bir öge kullanımına yönelik (...üzerinde yaptığı bir deneye _____ az uyku nedeniyle strese giren farelere...)* boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun belirtici öge ile tamamlama becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bilimsel bir savın dayandığı mantıksal hedef gücünü dilsel unsurlar vasıtasıyla uygun şekilde belirtebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Doğruluk* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir iddianın, savın veya bir konunun gücünü belirtmek için dilsel iletişim kanalını etkili bir şekilde kullanabilme*’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

2. İlgili boşluk doldurma test maddesi; ‘*Metinde boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun sözcükleri seçin.*’ madde kökü altında verilen:

B1

- a. *ve... ve de*
- b. *ya... ya da*
- c. *ne... ne de*
- d. *hem... hem de*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; bilimsel dil araçları ve sözcük varlığı temelinde karmaşık ve birleşik yapıları önermelerle yapılandırılmış bir metne ilişkin, *birbirinden bağımsız dilsel öğeleri, bağlantı araçları vasıtasıyla birbiri ile ilişkili sıralama listesi şeklinde sunma işlevine* (... günde iki ila dört bardak kahve tüketimi, _____ erkekler _____ kadınlar için...) *yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi*, cevap maddeleri arasındaki işlevsel bütünlüğü sağlamaya *uygun bağlayıcı öge ile tamamlama*

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, birbirinden bağımsız unsurlar arasında bağlantı ilişkisi yapılandırma yoluyla ilgili unsurları madde listesi şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Tutarlılık ve Bağdaşıklık* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir dizi kısa, ayrık bileşeni, bağlantılı doğrusal bir nokta dizisi olarak sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 141) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

3. İlgili boşluk doldurma test maddesi; ‘*Metinde boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun sözcükleri seçin.*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. akıllı
- b. etkin
- c. yavaş
- d. pasif

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; bilimsel dil araçları ve sözcük varlığı temelinde karmaşık ve birleşik yapıli önermelerle yapılandırılmış bir metin kapsamında, ‘*beynin işlevsel olarak aktif durumda bulunması*’ gibi genel ve soyut bir olguyu betimleme bağlamına (*CNN’de yayınlanan bir habere göre, kahve zihnimizin daha _____ çalışmasına destek oluyor.*) ilişkin boş bırakılan sözcüksel düzeyi, cevap maddeleri arasındaki anlamsal bütünlüğü sağlamaya **uygun söz varlığı unsuru ile tamamlama** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, soyut durumlarla/konularla ilgili iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Alanıyla bağlantılı ve çoğu genel konuyla (somut- soyut) ilgili iyi bir kelime varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

B İlgili kısımda, ‘*Kahve İçmek İçin 7 Neden*’ başlıklı okuma metnine yönelik oluşturulmuş 4 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır.

4. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Hangisi kahvenin yararlarından biri değildir?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Yüksek antioksidan içeriği*
- b. *Stresten uzaklaştırması*
- c. *Yağ yakımını kolaylaştırması*
- d. *Mutluluğu azaltması*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek akademik dil araçları ve sözcük varlığı temelinde bilimsel bir söyleme ilişkin karmaşık ve birleşik yapılı önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, ***karşılaştırma*** belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ***ifade yapılarını*** (... kahve içenler, hiç içmeyenlere oranla yüzde 10 oranında daha az depresyona giriyor.) ***çözümleme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre ulaşılamayacak bilgiyi (mutluluğu azaltması) belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

5. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Hangi seçenekte kahve tüketiminin sporla ilişkisi doğru olarak verilmiştir?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Egzersizden sonra içilen kahve koşu ve bisiklet gibi sporları olumlu etkiler.*
- b. *Vücudun gereksinimi olan karbonhidrat kahve içince depolanmayabilir.*
- c. *Kahve tüketimi, vücuttaki yağların azalmasını ve spor performansının artmasını sağlar.*
- d. *Kahve, kaslar için bir yakıt niteliğindedir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek akademik dil araçları ve sözcük varlığı temelinde bilimsel bir söyleme ilişkin karmaşık ve birleşik yapılı önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, ***sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (sebep-sonuç) ifade yapılarını (... yağ asitlerinin miktarını artırır. Bu da atletlerin kaslarının yağlarını, vücut için yakıt olarak ...) çözümleme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki söz konusu örüntü ağı betimlemesini (Kahve kaslar için yakıt niteliğindedir.) tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki sebep-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

6. İlgili çoktan seçmeli test maddesinin; ‘*Metne göre kahve içen insanların daha mutlu olmasının nedeni nedir?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Kahvenin kafein ve yararlı antioksidanlar içermesi.*
b. *Kahve içmeyenlerin psikolojik rahatsızlıklarının bulunması.*
c. *Dört bardaktan az kahvenin %10 oranında yararlı olması.*
d. *Kahvenin birçok rahatsızlığı engellemesi.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek akademik dil araçları ve sözcük varlığı temelinde bilimsel bir söyleme ilişkin karmaşık ve birleşik yapıli önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, ***sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (... kahvenin mutluluk vermesinin nedenini, içindeki güvenilir antioksidanlara bağlıyor.) çözümleme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki söz konusu gerekçe yapısını (***Kahvenin kafein ve yararlı antioksidanlar içermesi***) tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görölmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki neden-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

7. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?*’ madde kökü altında verilen:

C1

- a. *Kahve tüketimi, fiziksel etkinliklerde performans artışına neden olabilmektedir.*
- b. *Kahve içmek, bazı hastalıklara yakalanma olasılığını düşürmektedir.*
- c. *Kahvenin yararları hem fiziksel hem de ruhsal olabilir.*
- d. *Kahve içmek, zekâ geriliği olan insanlar için olumlu bir etki yaratır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sosyal hayat dâhilinde bilimsel bir dergi içeriği şeklinde karşılaşılabilecek bir okuma metninde, *açık şekilde biçimlendirilmiş mantıksal bağlayıcı bir ekleme belirtici öge vasıtasıyla aktarılan **ince anlam detaylarını** (Kahve sadece daha uyanık olmanıza değil **aynı zamanda zekânızın daha keskin...**) **tespit ederek metni detaylı bir şekilde anlama** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre yanlış ifadeyi (Kahve içmek, zekâ geriliği olan insanlar için olumlu bir etki yaratır.) belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. . Bu bağlamdan hareketle;*

-
- i. Metnin, sosyal hayat dâhilinde bilimsel bir dergi içeriği şeklinde karşılaşılabilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Metinde, bilimsel dil araçları ve söz varlığı temelinde karmaşık yapıli savlara yer verilmesi,
 - iii. Ölçölmek istenen becerinin, ince anlam ayrıntılarını da kapsayacak şekilde metni detaylı olarak anlama yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Sosyal, mesleki veya akademik hayatta karşılaşıması muhtemel çeşitli yelpazedeki uzun ve karmaşık metinleri, tutumlar ve hem açıkça hem örtük şekilde ifade edilen düşünceleri içeren daha ince ayrıntı noktalarını da belirleyerek detaylı olarak anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- C İlgili kısımda, ‘Kahve İçmek İçin 7 Neden’ başlıklı okuma metnine yönelik ‘Metinde koyu ve altı çizili sözcüklerin yerine (metindeki anlamıyla uyumlu) hangi sözcükler kullanılabilir?’ madde kökü altında biçimlendirilmiş 3 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır.

8. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilimsel dil araçları ve sözcük varlığı temelinde karmaşık ve birleşik yapıli önermelerle yapılandırılmış bir okuma metninde, ‘sıvı maddeleri ağız yoluyla vücuda alma’ anlamında kullanılan gündelik durumlarla ilgili bir eylemin, sıfat fiil şeklindeki biçimlendirmesinin yerine (Ayrıca kahve içenlerin...) önermeye kattığı anlamı karşılayabilecek **dikey düzeydeki eş dizimini (tüketenlerin) yapılandırabilme/tespit edebilme** becerisinin ölçölmesinin amaçlandığı görölmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin; gündelik hayata ilişkin bir söz varlığı unsurunun yerine dikey düzeydeki eş dizimi tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çoğu bağlamda oldukça sistematik biçimde birçok kelimenin/işaretin uygun eş dizimlerini üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

9. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilimsel dil araçları ve sözcük varlığı temelinde karmaşık ve birleşik yapıli önermelerle yapılandırılmış bir metinde, ‘*alıştırma/idman*’ anlamında kullanılan gündelik durumlarla ilgili bir kelimenin yerine (*Bu vücudun egzersiz süresince kullanılmak üzere ...*) cümleye kattığı anlamı karşılayabilecek **dikey düzeydeki eş dizimini (spor) yapılandırabilme/tespit edebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; gündelik hayata ilişkin bir söz varlığı unsurunun yerine dikey düzeydeki eş dizimini tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soruyu Çerçeve Metin kapsamında ele aldığımızda sorunun, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan “*Çoğu bağlamda oldukça sistematik biçimde birçok kelimenin/işaretin uygun eş dizimlerini üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

10. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bilimsel dil araçları ve sözcük varlığı temelinde karmaşık ve birleşik yapıli önermelerle yapılandırılmış bir metinde, *yardımcı bir eylem vasıtasıyla oluşturulan birleşik bir fiildeki esas hareketi bildiren kelime yerine (... çalışmasına destek oluyor.) önermeye kattığı*
-

anlamı karşılayabilecek dikey düzeydeki eş dizimini yapılandırabilme/tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; bir söz varlığı unsurunun yerine dikey düzeydeki eş dizimi tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soruyu Çerçeve Metin kapsamında ele aldığımızda sorunun, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çoğu bağlamda oldukça sistematik biçimde birçok kelimenin/işaretin uygun eş dizimlerini üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

II Okuma Becerisi Alanı/Kısım II (11. ve 12. sorular) sırasıyla; gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bir karşılıklı konuşma metni ve forum, blog vb. alanlarda içerik olarak yer alabilecek bir serbest okuma metni kapsamında biçimlendirilmiş boşluk doldurma sorularından meydana gelmektedir.

- 11.** İlgili boşluk doldurma test maddesi, ‘*Aşağıdaki karşılıklı konuşmada boş bırakılan yeri tamamlayacak uygun ifadeyi bulun.*’ madde kökü altında verilen:

B2+

‘*Erdem: Karşıdaki Deniz’in arabası değil mi?*

Melis: Benziyor ama olmayabilir.

Erdem: Bence onun arabası, demek ki okula gelmek yerine geziyormuş. Bir de gelemeyeceğim çok hastayım demişti.

Melis: _____

Erdem: Bu renkte arabayı ondan başkası kullanmaz. Kesin Deniz’in arabası bu.’ karşılıklı konuşma metni kapsamında boş bırakılan kısmın tamamlanmasına ilişkin oluşturulan;

- a. *Beni de aradı hastayım dedi.*
- b. *Sana katılıyorum. Bence de gezmemeli bu kadar.*
- c. *Hemen öyle düşünme. Belki onun arabası değildir.*
- d. *Yarın okula gelecek mi? Konuştunuz mu?*
- e. *Ne güzel araba. Ben de istiyorum.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; *karşılıklı bir etkileşim sürecinde, konuşma ortamında bulunmayan üçüncü kişiyle ilgili bağlama uygun yorum yapma şeklinde etkileşimi sürdürebilme farkındalığını sergileme yoluyla cevap maddeleri arasındaki söylemle örtüşen ifadeyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;*

- i. Ölçülmek istenen becerinin, üçüncü şahıslar hakkında yorum yapabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Karşılıklı Konuşma* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Muhataplar ile karşılıklı anlayış içeren sorgulama-katılma ifadeleri kullanmanın yanı sıra ayrıca üçüncü şahıslar ve ortak geçmişler hakkında yorum yaparak ilişki kurulabilme*’ (CEFR, 2020, s. 73) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

12. İlgili boşluk doldurma soru maddesi, ‘beynimizi negatif düşüncelerden uzaklaştırma yöntemleri gibi soyut bir konuyla ilgili forum, blog vb. alanlarda içerik olarak yer alabilecek şekilde sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bir bağlama ilişkin aşağıda verilen bilgilendirici metne yönelik olarak;

B2

‘Kendinizi bildiğiniz bir markette düşünün ve gözünüzün önüne bir raf sırasını getirin. Konsantre olup oradaki bütün ürünleri sırasıyla hatırlamaya çalışın. _____ alışveriş sevmiyorsanız, herhangi bir listeyi hatırlamaya çalışabilirsiniz. Belki kütüphanenizdeki kitapların sırası, _____ MP3 çalarınızdaki şarkı listelerinin sırası. Sadece 30-60sn yeterli olacaktır. Her defasında negatif düşünce geri geldiğinde bunu tekrarlayın. Önemli olan disiplinli davranmak ve negatif düşünceye takılmadan hemen bir listedekileri saymak. Bunu bir saatte 20 defa bile tekrarlayabilirsiniz. Guy Winch diyor ki: “Bu size geçici bir çözüm olarak gelse de, bu şablonları yeterince

güçlendirirseniz hem ruh halinizi düzeltebilir, _____ karar verme yeteneğinizi sağlamlaştırırsınız. Beyninizi bu tarz düşünceler geldiğinde bir başka yöne gitmesi için eğitebilirsiniz. '

- a. *hem de – eğer – ya da*
- b. *eğer – ya da – hem de*
- c. *eğer – hem de – ya da*
- d. *ya da – eğer- hem de*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla genel eğitilmiş okura hitap edecek şekilde açık ve anlaşılır biçimde yapılandırılmış bilgilendirici bir okuma metninde, *belirli bağlantı unsurlarına ilişkin sırasıyla; önermeler arasındaki koşul-şart anlamını güçlendirme; basit bağlantı öğeleri ile kelimeleri ilişkilendirme ve birbirinden bağımsız dilsel öğeleri, birbiri ile ilişkili sıralama listesi şeklinde sunma işlevlerine yönelik boş bırakılan sözcüksel düzlemleri cevap maddeleri arasındaki işlevsel bütünlüğü sağlayacak uygun bağlantı öğeleri ile tamamlama* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, çeşitli bağlantı ifadeleri aracılığıyla iyi yapılandırılmış bir metin üretebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soruyu Çerçeve Metin kapsamında ele aldığımızda sorunun, *Bağdaşıklık ve Tutarlılık* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*Anlatımlarını, iyi yapılandırılmış ve tutarlı bir metne dönüştürebilmek için çeşitli bağlantı ifadeleri ve bağdaşıklık unsurlarını kullanarak iyi düzenlenmiş metinler oluşturabilme*' (CEFR, 2020, s. 142) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.4.4. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) yazma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 28’de DEÜ TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı kapsamındaki analizlere yer verilmiştir.

Tablo 28

DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	Yazma Becerisi Alanı; ‘Aşağıdaki konulardan birini seçerek yaklaşık 200 sözcükten oluşan bir metin yazınız.’ madde kökü altında birbirinin alternatifi olarak sunulan: a. ‘Hobi nedir? Hayatın güzel geçmesi için insanın bir hobisi olması önemli midir? İş ve hobi arasında nasıl bir ilişki vardır?’ sorularına cevap verecek şekilde hobi ile ilgili bir metin yazınız. b. ‘Türkiye deyince aklına neler geliyor? Kendi ülkenin adı söylenince aklına neler geliyor?’ şeklinde sorulara cevap verecek şekilde Türkiye ve kendi ülkeni karşılaştıran bir metin oluşturunuz. c. ‘Eğitim, mutluluk ve başarı arasında nasıl bir ilişki vardır? Başarı, mutluluk getirir mi? Eğitim, başarı getirir mi? Eğitim, mutluluk getirir mi?’ gibi sorulara cevap verecek şekilde, eğitim-mutluluk-başarı arasındaki ilişkileri açıklayan bir metin oluşturunuz. konu bağlamları etrafında biçimlendirilmiştir.	
Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘hobi’	B2+

kavramının, nitelik özellikleri ve insan yaşamına ilişkin öneminden yola çıkarak ‘meslek’ ile ‘ilgi alanı’ arasındaki örüntü ağını betimlemeye yönelik, *çerçeve belirleyici öğelerle ön plana çıkarılan alt konu başlıklarının* (kavramın; içerik, önem vd. yönleri ile diğer kavramlarla olan ilişkisi vb.), *yön dereceleriyle uyumlu yardımcı öğelerle* (tamamlayıcı düşünce yapıları/yardımcı unsurlar) **organize edildiği düzen dâhilinde belirli bir tez ortaya koyabilen bir metin oluşturabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; belirli alt konu başlıklarının (önemli noktaların) ilgili detaylarla/yardımcı öğelerle vurgulandığı bir düzen dâhilinde iyi organize edilmiş bir tez ortaya koyabilen metinler yapılandırabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Raporlar ve Denemeler* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli nokta ve destekleyici ayrıntıların, uygun şekilde vurgulanmasıyla sistematik olarak bir sav geliştiren metinler üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 68) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; farklı ülkelere ilişkin deneyimler düzleminde, *alt konu başlıkları kapsamında sunulan bağlamlar (benzerlikler/farklılıklar) arasındaki ilişkiyi/geçişleri karşılaştırma bağlantılarına uygun öğelerle vurgulama* yoluyla *kişisel görüşlere dayalı deneme vb. nesir/kompozisyon türü şeklinde betimlemeler yapılandırabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
 - i. Ölçülmek istenen becerinin, ifadeler arasındaki ilişkiyi/geçişleri karşılaştırma bağlantılarına uygun öğelerle vurgulama yoluyla deneme vb. nesir türü şeklinde betimlemeler yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.
-

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yaratıcı Yazma* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bağlantılı metinlerde düşünceler arasındaki ilişkiyi belirterek ilgili türün yerleşik kurallarını takip etme yoluyla gerçek ya da hayali olaylar ve deneyimlerin detaylı betimlemelerini üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 67) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- c. İlgili açık uçlu soru maddesi, dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında B2+ madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*eğitim, mutluluk ve başarı*’ kavramları arasındaki ilişki ağı örüntüsünü (*birbirleri için ön koşul olup olmama durumları vb.*) betimlemek üzere, *çerçeve belirleyici öğelerle ön plana çıkarılan alt konu başlıklarının* (ör. *başarı-mutluluk ilişkisi vb.*), *yön dereceleriyle uyumlu yardımcı öğelerle* (tamamlayıcı düşünce yapıları/yardımcı unsurlar) **organize edildiği bir düzen dâhilinde belirli bir tez ortaya koyabilen bir metin oluşturabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin; belirli ilişki ağlarının (önemli noktaların) ilgili detaylarla/yardımcı öğelerle vurgulandığı bir düzen dâhilinde iyi organize edilmiş bir tez ortaya koyabilen metinler yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Raporlar ve Denemeler* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli nokta ve destekleyici ayrıntıların, uygun şekilde vurgulanmasıyla sistematik olarak bir sav geliştiren metinler üretebilme*’ (CEFR, 2020, s. 68) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.4.5. Dokuz Eylül Üniversitesi TYS (2020) konuşma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 29’da DEÜ TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı kapsamındaki analizlere yer verilmiştir.

Tablo 259

DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	Konuşma Becerisi Alanı, Kısım I (1 adet açık uçlu soru maddesi) ve Kısım II (20 adet açık uçlu soru maddesi) olmak üzere iki başlık (21 adet açık uçlu soru maddesi) altında biçimlendirilmiştir.	
I	Kısım I'de; <u>kendini tanıtm</u> (geçmiş, şimdiki durumu), <u>aktivite/ilgi alanlarından bahsetme</u> ve <u>geleceğe ilişkin düşüncelerini ifade etme</u> alt başlıkları çerçevesinde sınırları çizilmiş, 1 adet açık uçlu soru maddesi yer almaktadır.	
Soru sırası	Soru maddesi/Analizler	Soru düzeyi
1.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ilgi alanları, kişisel hayat ve geleceğe ilişkin planlarla ilgili kendine dönük tanıtıcı, temel açıklamalar yapabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. İlgili bağlamlardan hareketle; i. Ölçülmek istenen becerinin; (a) kendini tanıtm (geçmiş ve günceli kapsayacak şekilde), (b) ilgi alanları ve (c) geleceğe ilişkin düşünceler/hayaller/amaçlar doğrultusunda temel açıklamalar yapabilme yeterliklerini gerektirmesi. bulgularından yola çıkarak ilgili soruyu Çerçeve Metin kapsamında ele aldığımızda sorunun, (a) Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme ölçeği A2 düzeyi 'Ailesini, yaşam koşullarını, eğitim geçmişini, şimdiki veya en son işini betimleyebilme' (CEFR, 2020, s. 62), (b) Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme ölçeği B1 düzeyi 'İlgili alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme' (CEFR, 2020, s. 62) ve (c) Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme ölçeği B1 düzeyi 'Hayallerini,	B1

beklentilerini ve amaçlarını/hırslarını betimleyebilme’ (CEFR, 2020, s. 62) yeterlikleri ile eşleştğini söyleyebiliriz.

II Kısım II; ‘Öğrenci seçtiği konu hakkında (öğretmenin yönlendirmeleri yardımıyla) fikrini belirtecek kısa bir konuşma yapar.’ yönergesine ilişkin yapılandırılmış 20 adet açık uçlu soru maddesinin yer aldığını bir soru havuzu kapsamında oluşturulmuştur.

a. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Türkiye’de sana ilginç gelen, seni şaşırtan şeyler neler?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; farklı bir ülkeye gidildiğinde aşına olmayan/ilk defa karşılaşılan bağlamlara ilişkin deneyimler düzleminde, **şaşkınlık duygusu/tepkisi hissedilen/gösterilen tecrübelerle yönelik betimlemeler oluşturabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, deneyimlenen duygular (şaşkınlık) doğrultusunda tecrübelerle ilişkin betimleme/açıklamalar üretebilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerinin ayrıntılı açıklamalarını yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

b. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Hangi ülkede yaşamak isterdin, neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; kişisel tercihlere ilişkin istekler temelinde, **hayallerine (yaşamak istenilen ülke) yönelik düşüncelerini gerekçeleri ile betimleyebilme/açıklayabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, hayallerine ilişkin düşüncelerini gerekçelendirmeleri ile ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Düşünce, plan ve eylemler için kısaca/gerekli neden ve açıklamalar sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Hayatta başarılı olmak nedir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*başarı olgusuna atfedilen değer*’ gibi kişisel hayat dâhilinde **amaç edinilebilecek/ilgi alanı içerisinde kabul edilebilecek toplumsal nitelikli bir olguya yönelik** bireysel olarak yüklenen anlam temelinde, kendini gerçekleştirme **hedeflerine dair yeterli olma ölçütü sağlayan sınırlandırmalarını/sınıflandırmalarını betimleyebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘kendini gerçekleştirme’ şeklinde içsel bir tatmin olma duygusu yaşatabilecek eylemlere ilişkin sınırları belirgin şekilde çizilmiş açıklamalar üretebilme yeterliğini gerektirmesi

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları dâhilindeki çeşitli konulardan birinin karmaşık olmayan bir tanımını, çizgisel maddeler dizisi halinde sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- d. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Hayatta başarılı olmak nedir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*başarı olgusuna atfedilen değer*’ gibi kişisel hayat dâhilinde **amaç edinilebilecek/ilgi alanı içerisinde kabul edilebilecek toplumsal nitelikli bir olguya yönelik** bireysel olarak yüklenen anlam temelinde, kendini gerçekleştirme **hedeflerine dair yeterli olma ölçütü sağlayan sınırlandırmalarını/sınıflandırmalarını**
-

betimleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘kendini gerçekleştirme’ şeklinde içsel bir tatmin olma duygusu yaşatabilecek eylemlere ilişkin sınırları belirgin şekilde çizilmiş açıklamalar üretebilme yeterliğini gerektirmesi

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları dâhilindeki çeşitli konulardan birinin karmaşık olmayan bir tanımını, çizgisel maddeler dizisi halinde sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- e. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Yaklaşık 9 aydır Türkiye’desin. Türkiye hakkında neler öğrendin?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *farklı bir ülkede karşılaşılan çeşitli örneklem durumların, kapsamın geneline ilişkin kazandırdığı tecrübeler/bilgiler temelinde betimlemeler/detaylandırmalar sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, deneyimlenen bağlamlar doğrultusunda edinilen tecrübelerle ilişkin betimleme/detaylandırma üretebilme yeterliğini gerektirmesi,

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Duygu ve tepkilerini betimleyerek deneyimlerinin ayrıntılı açıklamalarını yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- f. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bayramlar önemli midir? Nasıl kutlanmalı?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*medeniyetlere/toplumlara özgü özel günler*’ gibi sosyal bütünlüğe ilişkin değer atfedilen dini ya da milli nitelikli olgular temelinde,

B2

‘bayram’ kavramına yüklenen kişisel öneme dair, *yaklaşım yönü doğrultusunda, açık belirticilerle gösterilmiş betimleyici metin yapıları ve detaylandırmalar (kutlama biçimleri) ile net şekilde yapılandırılmış bilgilendirici bir söylem sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, toplumsal nitelikli bir olgunun kişisel önemine dair betimlemeler/detaylandırmalar oluşturabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Olay/olgu ve deneyimlerin kişisel önemini detaylı bir şekilde açıklayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- g. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*En sevdiğin kitap hangisidir? Konusu anlatır mısın?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; geçmiş yaşantılar dâhilinde deneyimlenen ‘okuma’ eylemi tecrübelerine ilişkin, *etki derecesi en yüksek kapsam ve konusu hakkında açıklamalar/detaylandırmalar üretebilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bir kitabın konusuna ilişkin açıklama/detaylandırma yapabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir kitap ya da filmin konusunu ve konuyla ilgili düşüncelerini ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- h. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Gelecek planlarından bahseder misin?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; geleceğe ilişkin hedefler temelinde, *takip edilmesi amaçlanan izleneye yönelik*

B1

detaylandırmalar yapılandırabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, geleceğe dair amaçlar kapsamında atılması tasarlanan adımlara ilişkin, açıklamalar sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Düşünce, plan ve eylemler için kısaca/gerekli neden ve açıklamalar sunabilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- i. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Kendi ülken ile Türkiye arasındaki kültürel farklılıklar nelerdir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*kültürel özellikler*’ gibi toplumsal hayata ilişkin varlık gösteren sosyal bir olgu temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle, belirgin hale getirilmiş ana kısımların (benzerliklerin/farklılıkların) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (kültürel özelliklerle) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;

B2+

- ii. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- j. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Kendi ülken ile Türkiye arasındaki kültürel farklılıklar nelerdir?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla;

B2

‘*kültürel özellikler*’ gibi toplumsal hayata ilişkin varlık gösteren sosyal bir olgu temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle, belirgin hale getirilmiş ana kısımların (benzerliklerin/farklılıkların) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (kültürel özelliklerle) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme’* (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- k. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Çok zengin olsan ne yapardın, hayatında ne değiştirdi?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ekonomik açıdan zengin olma varsayımına ilişkin kurgulanmış bir kapsam temellinde, *hayal ve isteklerine yönelik düşüncelerini belirli bir birleşik kip formu (geniş zamanın hikâyesi) vasıtasıyla açıklayabilme/sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Ölçülmek istenen becerinin, hayal ve isteklere ilişkin betimlemeler/açıklamalar sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Hayallerini, beklentilerini ve amaçlarını/hırslarını betimleyebilme’* (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

l.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (<i>Ülkedeki en büyük problem nedir?</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘memleket’ gibi aitlik ilişkisiyle ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek, bilindik bir kapsama ilişkin güncel/sosyal hayat içerisinde aşına olunabilecek/karşılaşılabilecek problem durumları temelinde, toplumun/ülkenin etki derecesi en yüksek soruna yönelik temel açıklamalar sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; iii. Bağlamın, ‘memleket’ şeklinde ilişkili olunabilecek/ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi, iv. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) üretebilme yeterliğini gerektirmesi. bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, <i>Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme</i> ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘<i>İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme</i>’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.	B1
m.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (<i>Ülke tarihindeki en önemli kişi kimdir?</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘memleket’ gibi aitlik ilişkisiyle ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek, bilindik bir kapsamın tarihsel geçmişine ilişkin iz bırakan kişiler temelinde, önem derecesi en yüksek figüre yönelik temel açıklamalar oluşturabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. Bağlamın, ‘memleket’ şeklinde ilişkili olunabilecek/ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi, ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) üretebilme yeterliğini gerektirmesi. bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, <i>Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme</i> ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘<i>İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik</i>	B1

konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

n. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Parasız/az parayla mutlu olmak mümkün mü?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘para’ gibi toplumsal hayat dâhilinde biçimlenen bir satın alma aracının, mutluluk şeklinde manevi durumlara ilişkin soyut bir kavramla olan ilişki yapılanması üzerine, *tercih açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/ortaya koyabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. *bir tartışmada*) ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

o. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Türkiye ile kendi ülkedeki insanlar nasıl yaşıyor? Karşılaştırınız.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘yaşam koşulları’ gibi toplumsal hayata ilişkin vücut bulan sosyal bir olgu temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle, belirgin hale getirilmiş ana kısımların (benzerliklerin/farklılıkların) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (yaşam koşulları örneklendirmeleriyle) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler ortaya koyabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;

B2+

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- p. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Sence e- kitap, normal kitabın yerini alabilir mi? Neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘e-kitap’ ya da ‘basılı kitap’ vasıtasıyla bilgiye ulaşma tercihleri gibi gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek güncel bir tartışma kapsamına ilişkin, *düzlemine; söz konusu tercih yönlerinin birbirine üstünlük sağladığı açılar temelinde çift taraflı olarak biçimlendirme yoluyla bir bakış açısı yapılandırabilme/ortaya koyabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- iii. Bağlamın; ‘e-kitap mı, basılı kitap mı’ şeklinde güncel bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- iv. Ölçülmek istenen becerinin; ‘internet’ kullanımının, bilgiye ulaşma olgusuna ilişkin etkileri temelinde pragmatik bir bakış açısı ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

B2

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini ele alarak güncel bir konuya ilişkin bakış açısı açıklayabilme*’(CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- q. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Mutluluğunuz için para mı, aile mi önemlidir? Neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; mutluluk

B2

kavramı ile ilişkili olduğu (maddi-manevi) unsurlar şeklinde gündelik/sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek, bilindik bir kapsama ilişkin seçim yapma temelinde, *tercih açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/ortaya koyabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- r. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Aileler, çocuklarının hakkındaki her kararı vermelidir? Neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*çocuklarla ilgili alınan kararlar*’ gibi gündelik aile hayatı dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir bağlama ilişkin karar verici merkez olma temelinde, *tercih açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/ortaya koyabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı*

nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- s. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (Kendi ülkeniz ve Türkiye’deki eğitim sistemini karşılaştırınız.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*eğitim sistemleri*’ gibi toplumsal hayata ilişkin sosyal nitelikli bir olgu temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle, belirgin hale getirilmiş ana kısımların (benzerliklerin/farklılıkların) yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (eğitim uygulamalarıyla) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler ortaya koyabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;
- B2+

- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- t. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Medyada duyduğun her habere inanır mısın? Neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*medya okuryazarlığı*’ gibi güncel hayat dâhilinde aşına olunabilecek sosyal nitelikli bir olguya ilişkin farkındalık gösterme/göstermeme temelinde, tercih *açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/ortaya koyabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- B2

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4.5. Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin bulgular

4.5.1. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) okuma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 30’da SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 260

SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı; I (10 adet çoktan boşluk doldurma test maddesi), II (6 adet çoktan seçmeli test maddesi), III (6 adet çoktan seçmeli test maddesi), IV (6 adet çoktan seçmeli test maddesi) ve V (6 adet çoktan seçmeli test maddesi) olmak üzere beş kısımdan (40 adet soru maddesi) oluşmaktadır.
I	Okuma Becerisi Alanı/I kısmı (<i>1. ve 10. sorular arası</i>); ‘ <i>Yapay Zekâ</i> ’ başlıklı, taslak resim çalışmalarını; fotoğraf benzeri resimlere dönüştüren belirli bir yazılım programına (<i>Guagan</i>) dair

tanıtıcı bilgilerin yer aldığı bilimsel bir dergi içeriği olarak karşılaşılabilecek/aşına olunabilecek bir bağlama ilişkin açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir okuma metni dâhilinde boş bırakılan kısımları, sözlüksel ve işlevsel düzeydeki uygun biçimlendirmeleri ile tamamlama soru maddeleri kapsamında yapılandırılmıştır.

İlgili kısımda, söz konusu metnin yüzey yapısı dâhilinde şekillendirilmiş boşluk doldurma düzlemlerine yönelik olarak; ‘Metinde boş bırakılan yerlere gelebilecek uygun sözcük ya da ifadeyi işaretleyiniz.’ madde kökü altında verilen 10 adet boşluk doldurma sorusu yer almaktadır.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
1.	İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, ‘fotoğraf ve resim sanatlarına dair farklılıklar’ gibi genel bir konu/kültür alanıyla ilgili aşına olunabilecek belirli bir kavramı betimlemeye ilişkin boş bırakılan sözcüksel düzeyi (<u>Güzel resim yapmak, hele ki fotoğraf</u> _____ <u>resimler yapabilmek ...</u>), cevap maddeleri arasındaki anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (gerçekliğinde) ile tamamlayabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘fotoğraf ve resim’ sanatları gibi genel kültür alanlarıyla ilgili estetik bağlamları betimlemeye ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi. bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, <i>Kelime Dağarcığı</i> ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Alanıyla	B2

bağlantılı ve çoğu genel konuyla (somut- soyut) ilgili iyi bir kelime varlığına sahip olma’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

2. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, ***gündelik hayata ilişkin belirli bir ‘ihtiyaç belirtme’ eylemini betimlemeye*** yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi (... resimler yapabilmek özel yetenek _____...), cevap maddeleri arasındaki, ***anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (gerektiriyor) ile tamamlayabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik hayata dair karşılaşılabilecek ‘ihtiyaç belirtme’ bağlamlarına ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.
- bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir söz varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.
3. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, ***önermelerin gerçekleştirilme durumlarını özne yönünden vurgulama/ön plana çıkarma işlevine*** yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi (Nvidia _____ geliştirilen GueGAN adlı yazılım ...), cevap maddeleri arasındaki ***işlevsel bütünlüğü sağlamaya uygun belirtici öge (tarafından) ile tamamlayabilme***
-

becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, önermede ön plana çıkarılmak istenen işleve dönük yönü/açıyı (özne belirtici) yapılandırabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Önermesel Netlik* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir düşünce ya da sorundaki belirtmek istediği ana noktayı, anlaşılır bir netlikte ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 142) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, ‘soyut kavramların olgunlaşması/beslenmesi’ gibi **genel bir konuya/alana dair aşına olunabilecek** bir kavramı betimlemeye yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi (Öğrenme tekniği kullanılarak _____ sistem ...), cevap maddeleri arasındaki **anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (geliştirilen) ile tamamlayabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, soyut bir bağlamı betimlemeyle ilgili genel nitelikli göstergelere ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Alanıyla bağlantılı ve çoğu genel konuyla (somut- soyut) ilgili iyi bir kelime varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

5. İlgili test maddesi dilisel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1 madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, *gündelik hayata ilişkin karşılaşılabilecek ‘rekabet içinde olma’* şeklindeki eylemleri betimlemeye yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi (... birbirine rakip iki yapay zekâ yazılımının birbirleriyle _____ kendilerini iyileştirmesi sonucu ortaya çıkmış.) cevap maddeleri arasındaki *anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (yarışarak) ile tamamlayabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik hayata dair karşılaşılabilecek ‘üstünlük kazanmak için çabalama’ eylemlerini betimlemeye ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir söz varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

6. İlgili test maddesi dilisel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında C1 madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, *insana özgü belirli bir eylem durumunun, cansız bir nesneye uyarlanması şeklinde gündelik bir anlatım tarzına yönelik* boşluk bırakılan sözcüksel düzeyi (*Yapay zekânın _____ için sisteme 1 milyon fotoğraf yüklenmiş.*), *anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun bir gündelik anlatım tarzıyla (öğrenebilmesi) ile*

tamamlayabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; gündelik anlatım tarzlarına (somutlama) hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimsel ifadeler ve gündelik anlatıma hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

7. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1

madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, ***gündelik hayatta karşılaşılabilecek doğa durumlarını betimlemeye yönelik*** boşluk bırakılan sözcüksel düzeyi (... ağaçların _____ yansımaları gibi bize “doğal” gelen bilgiler yapay zekâ tarafından öğrenilmiş.); ***anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (suda) ile tamamlayabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik hayata dair karşılaşılabilecek *‘doğal güzellik’* bağamlarını betimlemeye ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir söz varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

8. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1

madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi

bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, *gündelik hayata ilişkin karşılaşılabilecek ‘gibi görünmek’* şeklindeki eylemleri betimlemeye yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi (GuaGAN görünüşte Microsoft’un Paint’ine bir uygulama.) cevap maddeleri arasındaki ‘*anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (benzeyen) ile tamamlayabilme*’ becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik ‘*gibi görünmek*’ eylemlerini betimlemeye ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir söz varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

9. İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici bir üslupla inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, gündelik hayata dair belirli bir kapsamı betimlemeye yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi (Bilgisayarın faresini kullanarak ekrana kabaca yapmak istediğiniz resmi çiziyorsunuz. Bunu ekranın alt kısmında bulunan seçeneklere göre tablonuzu oluşturuyorsunuz.), cevap maddeleri arasındaki ‘*anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (yaparken) ile tamamlayabilme*’ becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik ‘gibi görünmek’ eylemlerini betimlemeye ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir söz varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- 10.** İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1 madde kökünde gönderim yapılan boşluk doldurma düzlemi aracılığıyla; yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelere dayalı yenilikçi bir bağlam üzerine gündelik söz varlığı temelinde bilgilendirici metin yapıları ile inşa edilmiş açık önermelerden oluşan bir okuma metnine ilişkin, gündelik hayata dair belirli bir kapsamı betimlemeye yönelik boş bırakılan sözcüksel düzeyi (... çizim yeteneği olmayanlar için _____ rahatlık.), cevap maddeleri arasındaki ‘*anlamsal bütünlüğü sağlamaya uygun söz varlığı unsuru (büyük)* ile *tamamlayabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik ifadelerle ilişkin iyi bir kelime dağarcığına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Kelime Dağarcığı* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Aşına olduğu konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir söz varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- II** Okuma Becerisi Alanı/II kısmı (11. ve 16. sorular arası); çeşitli çalışma yöntemleri kapsamında açıklayıcı bir anlatımla net ve
-

anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir okuma metni kapsamında biçimlendirilmiştir.

İlgili kısımda, söz konusu metne ilişkin; ‘Okuduğunuz metne göre 11-16 numaralı sorulardaki ifadelerin doğru olup olmadığını işaretleyiniz.’ madde kökü altında verilen 10 adet doğru-yanlış önerme ifadesi yer almaktadır.

11. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+ doğru-yanlış önermesinde (Verimli ders çalışmak için çalışma masası cam kenarında olmalıdır.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; etkili ders çalışma bileşenlerine dair yöntemlerin aktarıldığı bilgilendirici bir metin kapsamında, **ilgi alanı dâhilinde ilişkili olunabilecek, bilindik bir kapsama yönelik aktarılan olgusal (sayısal) bilgileri** (... verimli çalışma için özellikle masanın cam kenarında olmaması lâzım) **tespit edebilme** yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme’* (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+ doğru-yanlış önermesinde (45 dakika çalıştıktan sonra ara vermeliyiz.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; etkili ders çalışma bileşenlerine dair yöntemlerin aktarıldığı bilgilendirici bir metin kapsamında, **ilgi alanı dâhilinde ilişkili olunabilecek, bilindik bir kapsama yönelik aktarılan olgusal (sayısal) bilgileri** (Kırk beş dakikalık çalışmadan sonra **mutlaka** on dakika teneffüs
-

vermeli.) **tespit edebilme** yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı
görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme’* (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

13. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+ doğru-yanlış önermesinde (*Ders araları 15 dakika olmalıdır.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; etkili ders çalışma bileşenlerine dair yöntemlerin aktarıldığı bilgilendirici bir metin kapsamındaki, *ilgi alanı dâhilinde ilişkili olunabilecek, bilindik bir kapsama yönelik aktarılan olgusal (sayısal) bilgileri* (*Kırk beş dakikalık çalışmadan sonra mutlaka on dakika teneffüs vermeli.)* **tespit edebilme** yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme’* (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

14. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B2 doğru-yanlış önermesinde (*Radyo dinleyerek ders çalışmak*

kesinlikle zararlıdır.) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; etkili ders çalışma bileşenlerine dair yöntemlerin aktarıldığı bilgilendirici bir metin kapsamındaki, *uyarı belirtici bir öge vasıtasıyla aralarında karşılaştırma ilişkisi kurulmuş önermeleri (Ancak bazı ders ve ödevleri radyo dinleyerek, televizyon seyrederek yapmakta zarar yoktur.) tespit etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre yanlış ifadeyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki karşılaştırma ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

15. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında doğru-yanlış önermesinde (*Spor yapmak başarılı olmamıza destek olur.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; etkili ders çalışma bileşenlerine dair yöntemlerin aktarıldığı bilgilendirici bir metin kapsamındaki, *sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla aralarında amaç-sonuç ilişkisi kurulmuş önermeleri (Öğrencinin; uyku, yemek, oyun, dinlenme ve spor saatlerini iyi düzenlemesi için disiplinli olması gerekir.) tespit etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre yanlış ifadeyi belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki amaç-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.
-

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

16. İlgili test maddesi, dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında B1+ doğru-yanlış önermesinde (*En iyi öğrenme sınıfta olur.*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ilgi alanlarıyla ilintili ilişkili olunabilecek etkili ders çalışma bileşenlerine dair yöntemlerin aktarıldığı bilgilendirici bir metin kapsamındaki, olgusal bilgileri (*Öğrenme, en iyi sınıfta olur.*) tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle; Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- III Okuma Becerisi Alanı/III kısmı (17. ve 23. sorular arası); ‘*Uluslararası Öğrenci Hareketliliği*’ başlıklı, çeşitli yıllara dair yabancı öğrencilere ilişkin istatistiksel verilerin yer aldığı betimleyici bir okuma metni kapsamında biçimlendirilmiştir.

İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin 6 adet çoktan seçmeli test maddesi yer almaktadır.

17. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?*’ madde kökü altında verilen: B1+

-
- a. *Yabancı uyruklu öğrenci sayısı son yıllarda hızla artmaya başlamıştır.*
 - b. *Avrupa'dan Türkiye'ye eğitim için gelen öğrencilerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır.*
 - c. *Ülkemizdeki burslu öğrencilerin sayısı burslu olmayanlardan daha azdır.*
 - d. *Türkiye geleceğe dönük olarak uluslararası öğrencilerin sayısını arttırmayı hedeflemektedir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *kişisel yönelimler doğrultusunda ilintili olunabilecek, bilindik bir çerçeveye ilişkin yapılandırılmış olgusal verilerden oluşan bir okuma metnindeki, açık belirticilerle net bir şekilde ortaya konan bilgileri tespit edebilme yoluyla cevap maddeleri arasındaki yanlış cevabı* (yanıt bulunmayan madde başlığı/Avrupa'dan Türkiye'ye gelen öğrenci sayısı) *belirleyebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı* görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, 'gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan karmaşık olmayan bilgileri tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *'İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme'* (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

18. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; '*Şekil 1'e göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?*' madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Yabancı öğrenci sayısındaki artışta sürekli dalgalanmalar olmuştur.*
-

-
- b. *Yabancı öğrenci sayısındaki en büyük artışın günümüz ile 2030 yılı arasında olacağı düşünülmektedir.*
 - c. *Yabancı öğrenci sayısındaki en az artış 2010 ile günümüz arasında olmuştur.*
 - d. *Yirmi milyon uluslararası öğrenci sayısı öngörülen temsili bir sayıdır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *uluslararası öğrenci sayılarına yönelik durum betimlemesi sunan görsel verilerini yorumlama* yoluyla cevap maddeleri arasındaki Şekil 1'e göre doğru olan ifadeyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, 'uluslararası öğrencilik' gibi güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, belirli bir şekil/görsel aracılığıyla sunulan verileri yorumlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Veri Açıklama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*İlgi alanları kapsamındaki konulara ilişkin diyagram ve görsel şekilde düzenlenmiş veri sunumlarındaki ayrıntılı bilgileri yorumlayabilme*' (CEFR, 2020, s. 97) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

19. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; '*Metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?*' madde kökü altında verilen: C1
-

-
- a. *Dünyada lisans ve lisansüstü eğitime yönelim azalmaya başlamıştır.*
 - b. *Eğitim, insan kaynağı gereksinimleri için önemli bir amaç değildir.*
 - c. *Türkiye, ülkelerarası ilişkilerde uluslararası öğrencileri önemli bir değer olarak görmektedir.*
 - d. *Ülkeler yabancı öğrenci hareketliliğine önem vermemektedir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek, evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *kişisel yönelimler doğrultusunda ilintili olunabilecek, bilindik bir çerçeveye ilişkin yapılandırılmış, karmaşık olmayan verilerden oluşan bir okuma metnindeki, açık belirticilerle net bir şekilde gösterilmiş bilgileri tespit edebilme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki yanlış cevabı (Avrupa'dan Türkiye'ye gelen öğrenci sayısı) belirleyebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, 'gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan karmaşık olmayan bilgileri tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme*' (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

20. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; '*Grafik 1'e göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?*' madde kökü altında verilen:

B2

-
- a. *Grafîge göre uluslararası öğrenci sayısında her yıl artış olmuştur.*
 - b. *Grafîge göre en az öğrenci sayısı 2004 yılında görölmüştür.*
 - c. *Grafîge göre 2002 yılından sonra öğrenci sayısı her yıl artmıştır.*
 - d. *2013 yılındaki öğrenci sayısı 2002 ve 2003'teki toplam öğrenci sayısından fazladır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında aracılığıyla; güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek, evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, madde kökünde gönderim yapılan *bağlama yönelik durum betimlemesi sunan **tablo verilerini yorumlama*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru yanıtı tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görölmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, '*uluslararası öğrenciler*' gibi güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçölmek istenen becerinin, tablo aracılığıyla sunulan verileri yorumlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Veri Açıklama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan '*İlgi alanları kapsamındaki konulara ilişkin diyagram ve görsel olarak düzenlenmiş veri sunumlarındaki ayrıntılı bilgileri yorumlayabilme*' (CEFR, 2020, s. 97) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

21. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; '*Grafik 1'e göre aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?*' madde kökü altında verilen:

- a. *Öğrenci sayısının en fazla ve en az olduğu yıl*
-

-
- b. *Günümüzdeki uluslararası öğrenci sayısına*
 - c. *Yıllara göre uluslararası öğrencisi sayısına*
 - d. *Yıllara göre uluslararası öğrenci sayısındaki artışa*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında aracılığıyla; güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek, evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin açık ve iyi/etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, madde kökünde gönderim yapılan *bağlama yönelik durum betimlemesi sunan **tablo verilerini yorumlama*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru yanıtı tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, ‘uluslararası öğrenciler’ gibi güncel/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, tablo aracılığıyla sunulan verileri yorumlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Veri Açıklama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları kapsamındaki konulara ilişkin diyagram ve görsel olarak düzenlenmiş veri sunumlarındaki ayrıntılı bilgileri yorumlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 97) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

22. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Türkiye Bursları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?*’ madde kökü altında verilen:
- B1+

- a. *Burs başvurusu beş yılda yaklaşık on katına çıkmıştır.*
- b. *Türkiye Burslarının tarihi on yıldan azdır.*
- c. *Başvuru alınan ülke sayısında hızlı bir artış olmuştur.*
- d. *Türkiye Bursları öğrencilere sadece burs desteği verir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *kişisel yönelimler doğrultusunda ilintili olunabilecek, bilindik bir çerçeveye ilişkin yapılandırılmış, karmaşık olmayan verilerden oluşan bir okuma metnindeki, açık belirticilerle gösterilmiş olgusal (zamansal) bilgileri tespit edebilme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metinde bahsi geçmeyen ifadeyi (Avrupa’dan Türkiye’ye gelen öğrenci sayısı) belirleyebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan karmaşık olmayan bilgileri tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- IV** Okuma Becerisi Alanı/IV kısmı (23. ve 28. sorular arası); ‘Disleksi’ başlıklı, söz konusu öğrenme güçlüğü çeşidinin; ortaya çıkma durumları belirtileri ve bu problem durumuna yönelik alınabilecek önlemlere dair bilgilerin yer aldığı, açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir okuma metni kapsamında biçimlendirilmiştir.

İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin 6 adet çoktan seçmeli test maddesine yer almaktadır.

- 23.** İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Disleksi hastalığı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?*’ madde kökü altında verilen: B1+
- a. *Disleksi günümüzde keşfedilen bir hastalıktır.*
 - b. *Disleksi olan kişilerin hafızalarını çok iyi kullandığı bilinmektedir.*
-

-
- c. *Disleksi olan kişiler hayatının hiçbir döneminde başarıyı yakalayamamıştır.*
- d. *Disleksi hastalığı bir öğrenme bozukluğudur.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sosyal hayat dâhilinde genel eğitilmiş okura yönelik, toplumsal farkındalık oluşturma amaçlı bir kültür-edebiyat dergisi içeriği olarak karşılaşılabilecek bir okuma metnindeki, sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı kabul edilebilecek evrensel nitelikli bir kapsama ilişkin açık etkili şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, ***olgusal bilgileri anlama yoluyla cevap maddeleri arasındaki parçada bahsedilmeyen bilgi içeriğini tespit edebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan karmaşık olmayan bilgileri tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

24. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Yukarıdaki metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?*’ madde kökü altında verilen:

- a. *Disleksi hastalığının tanımına*
- b. *Disleksi hastalığının ne zaman keşfedildiğine*
- c. *Cinsiyetlere göre hastalık oranlarına*
- d. *Ünlü kişilerde de bu hastalığın olduğuna*
-

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sosyal hayat dâhilinde genel eğitilmiş okura yönelik, toplumsal farkındalık oluşturma amaçlı bir kültür-edebiyat dergisi içeriği olarak karşılaşılabilecek bir okuma metnindeki, *ele alınan/yapılandırılan alt başlıkları/detaylandırmaları tespit etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metinde değinilmeyen alt konu başlığını (salgınların etkilediği yaş aralıkları) belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Metnin, bilgilendirici metin yapıları ile genel eğitilmiş okura yönelik şekilde oluşturulması.
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ele alınan alt başlık bilgilerini/ana noktaları tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Daha geniş bir kitle için hazırlanmış film, kitap, konser vb. gazete/dergi yazılarındaki ana noktaları anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 59) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

25. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Disleksi hastalığı ne zaman anlaşılmaktadır?*’ madde kökü altında verilen:

- a. *Doğum esnasında anlaşılmaktadır.*
- b. *Doğum sonrasında anlaşılmaktadır.*
- c. *Yaşlılıkta anlaşılmaktadır.*
- d. *Okul döneminde anlaşılmaktadır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

İlgili test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sosyal hayat

dâhilinde *ilgi alanı dâhilinde ilişkili olunabilecek, bilindik bir kapsama yönelik aktarılan olgusal (zamansal) bilgileri* (hastalığın belirtilerinin anlaşılması ilkökul dönemlerine denk gelir.) **tespit edebilme** yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

26. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Yukarıdaki metinde hangi sorunun cevabı yoktur?*’ madde kökü altında verilen: B1+
- a. *Disleksi hastalığı aileden gelen bir hastalık mıdır?*
 - b. *Disleksi olan kişilerde hangi belirtiler yaşanır?*
 - c. *Disleksi hastalığına hangi durumlar sebep olabilir?*
 - d. *Disleksi hastalığı ne zaman keşfedilmiştir?*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sosyal hayat dâhilinde genel eğitilmiş okura yönelik, toplumsal farkındalık oluşturma amaçlı bir kültür-edebiyat dergisi içeriği olarak karşılaşılabilecek bir okuma metnindeki, *ele alınan/yapılandırılan alt başlıkları/detaylandırmaları tespit etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki metinde cevabı bulunmayan soru ifadesini/alt konu başlığını (Disleksi hastalığı aileden gelen bir hastalık mıdır?) tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Metnin, genel eğitimli okura yönelik tanıtıcı bir gazete/dergi yazısı şeklinde yapılandırılması,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin, metinde ele alınan alt başlık bilgilerini/ana noktaları tespit edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Daha geniş bir kitle için hazırlanmış film, kitap, konser vb. gazete yazılarındaki ana noktaları anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 59) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

27. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdakilerden hangisi disleksi olan çocuklarda görülen bir durum değildir?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Disleksi hastası çok kolay ezberler ve bunları hafızasında tutar.*
- b. *Disleksi hastası çocukta yavaş okuma ve yazma görülür.*
- c. *Disleksi hastası çocuk kelimeleri tam okuyamaz.*
- d. *Bazı harflerin yazımlarında zorlanır ve genelde yanlış yazar.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘disleksi’ hastalığı gibi toplumsal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir metindeki, *sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (Hafızasının yaşlıtlarına göre daha zayıf olması nedeniyle önceki derslerde işlenen konuları daha az hatırlar.)* **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki neden-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

28. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Yukarıdaki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Disleksi hastası çocuklar okuma yaparken özgüven eksiliği hissederler.*
- b. *Her insan disleksi hastasını olduğunu bilerek hayatını sürdürür.*
- c. *Sınav dönemlerinde disleksi hastalığına göre çocuklara puanlar verilir.*
- d. *Disleksi hastalığı olan çocuklar uzun süren bir tedavi sonucunda iyileşir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘disleksi’ hastalığı gibi toplumsal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (... nedeniyle akranlarına göre fiziksel aktivitelerinin daha zayıf olması, yaşlılarına göre dikkat eksikliği ve buna bağlı olarak bir eylemi gerçekleştirirken zorlanma, bireyin kendini ifade ederken kurduğu cümleler arasında bağlantı bozuklukları ve mantık hatalarının olması, okuma esnasında çekingen davranma ve düşük*

sesle okumadır.) **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru yanıtı tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki neden-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

V

Okuma Becerisi Alanı/IV kısmı (29. ve 34. sorular arası); ‘*Fulani Halkı*’ başlıklı, söz konusu göçebe topluluğun sosyo-kültürel yapısına ilişkin bilgilerin yer aldığı, açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir okuma metni kapsamında biçimlendirilmiştir.

İlgili kısımda, söz konusu bağlama ilişkin 6 adet çoktan seçmeli test maddesine yer almaktadır.

29.

İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Fulani halkı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Aslında kuzeyden gelen beyaz insan oldukları*
- b. *Kökenlerinin açıkça belirtildiği*
- c. *Dinlerini değiştirdikleri*
- d. *Göçebe bir halktan geldikleri*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek/aşına olunabilecek bir bağlama yönelik açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *belirli bir kapsama (Fulani halkının kökenleri) ilişkin rivayet bildiren ifadeleri kavrayabilme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki

metne göre ulaşılamayacak bilgiyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; önermeleri, kesinlik derecelerine göre kavrayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Görüşleri ve açıklamaları emin olma/olmama, inanç/şüphe, olabilirlik vb. derecelerle tam olarak nitelendirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

30. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?*’ madde kökü altında verilen: B1+

- a. *Fulaniler için büyük baş hayvanların çokluğu erkekliğin simgesidir.*
- b. *Fulaniler yöneticilik özelliğine sahip bir halktır.*
- c. *Fulaniler bazen hayvanlar yüzünden başka gruplarla sorun yaşamaktadır.*
- d. *Fulanilerin ağzına kına yakması onları diğer kabilelerden ayırır.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; bir kültür edebiyat dergisi içeriği olarak sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek/ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek bir kapsama yönelik açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir okuma metninde, ***aktarılan olgusal (sayısal) bilgileri*** ((Bir kişinin sahip olduğu inek sayısı, onun ***servetinin*** bir işaretidir.) ***anlayabilme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki yanlış ifadeyi tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan *‘İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme’* (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

31. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Fulani halkı neden çok dövme kullanıyor?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *çünkü iyi görünmek istiyorlar.*
b. *çünkü dövmelerini göstererek zenginliklerini gösteriyorlar*
c. *çünkü dini inanışları bunu yapmalarını emrediyor.*
d. *çünkü diğer kabilelerden farklı görünmek istiyorlar.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘dünya üzerindeki göçebe topluluklar’ gibi toplumsal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *eklemleme belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (Güzellik çok önemli olarak görülür ve tüm bedene uygulanan dövmeler de bunu gösterir.)* **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru sonuç ifadesini tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki neden-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.
-

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

32. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Üçüncü paragraftan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?*’ madde kökü altında verilen:
- B2
- a. Ulaşımdaki yenilikler ve ilerlemelerle birlikte kimliklerini kaybedebilirler.
 - b. Onlar yerleşik hayata geçtiklerinde hayvanlarını otlatamayacakları için yerleşmek istemiyor.
 - c. Teknolojideki gelişmeler sonucunda çok sayıda insan Fulani halkını tanıyabilir.
 - d. Tarih boyunca göçebe yaşamının sonucu olarak kimliklerini kaybetme riski vardır.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘dünya üzerindeki göçebe topluluklar’ gibi toplumsal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, ***sonuç belirtici bir ögesi vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını*** (Bu çatışmanın ***sebebi***, ineklerin birçok defa yerel çiftçilerin tarlalarına girip ürünlerini yemesidir.) ***çözümleme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru sonuç ifadesini tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki neden-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

33. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Son paragraftan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?*’ madde kökü altında verilen:

B1+

- a. *Fulani halkı hayatta kalabilmek için çok fazla hayvan yetiştirmeleri gerekir.*
- b. *Fulani halkı sağlıklı kabilelerin soyundan gelir.*
- c. *Fulani halkı sosyal sınıflara ayrılmıştır.*
- d. *Fulaniler inek yetiştirdikleri için köylerde yaşamak zorunda.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘dünya üzerindeki göçebe topluluklar’ gibi toplumsal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, ***hedef belirleyici bir öge vasıtasıyla gösterilmiş olgusal bir bilgiyi*** (Fulaniler sosyal durumlarına göre gruplara ayrılmıştır.)saptama yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre çıkarılabilecek ifadeyi tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, ‘gündelik/sosyal hayatla ilintili, bilindik olabilecek bir metinde aktarılan olgusal bilgileri tespit edebilme yeterliğiyle ilişkili olması.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Bilgi ve Sav/Tartışma İçin Okuma* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri

arasında sunulan ‘İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilme’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

34. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘Metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?’ madde kökü altında verilen: B2

- a. Fulanilerin çok sayıda silah kullanması eski bir gelenektir.
- b. Fulani erkek çocuklarının birbirine vurduklarında tepkisiz kalması gerekiyor
- c. Afrikalıların aksine Fulani halkı dövmelemin kutsal olduğunu düşünür.
- d. Fulaniler yasalara saygılı bir halktır.

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘dünya üzerindeki göçebe topluluklar’ gibi toplumsal hayata ilişkin ilgi alanı kabul edilebilecek bilindik bir bağlam doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek bilgilendirici bir söylem dâhilinde açık önermelerle yapılandırılmış bir okuma metnindeki, *eklemleme belirtici bir bağlantı ögesi vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş ifade yapılarını (Cesur ve korkusuz olmak da Fulanilerin diğer bir önemli özelliğidir. Sayısız silahları da ...)* **çözümleme** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiyi tespit edebilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, söylemsel metnin ilgili kısmındaki neden-sonuç ilişkisi yapılandırmasını fark edebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep/amaç-sonuç

ilişkisi) tanıyabilme' (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

V İlgili çoktan seçmeli test maddesi; Okuma Becerisi Alanı/V kısmı (35. ve 40. sorular arası); birbirinden bağımsız 5 adet çoktan seçmeli test maddesi kapsamında biçimlendirilmiştir.

35. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Yukarıdaki sözcüklerden anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturmak istenirse sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?*’ madde kökü altında verilen: B1
- a. II, VI, V, IV, III, I
 - b. V, III, II, IV, VI, I
 - c. V, VI, III, I, II, IV
 - d. II, V, III, VI, I, IV

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; karışık bir sıralamada verilen ifade yapılarını birbirlerine uygun şekilde ekleme yoluyla anlamlı bir bütün oluşturabilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, bir dizi dilsel ifadeyi anlamlı bir şekilde sıralayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Tutarlılık ve Bağdaşıklık* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bir dizi daha kısa, ayrık basit unsurları bağlantılı, doğrusal bir maddeler dizisine bağlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 56) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

36. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Soğutmak*’ sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı anlamda kullanılmıştır?’ madde kökü altında verilen: C1
- a. *Bu geleneksel içeceği mutlaka soğutarak için.*
 - b. *Son söyledikleriyle beni kendisinden iyice soğuttu.*
 - c. *Buzdolabımız bozuldu. Eskisi kadar iyi soğutmuyor.*

d. *Karpuzu buz gibi derede soğutarak afiyetle yediler.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilecek belirli bir kelimenin, farklı bağlamlara ilişkin gönderim ağlarını analiz etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiye ulaşabilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, gündelik anlatıma tarzına ilişkin bir söz varlığına sahip olabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Kelime Dağarcığı* ölçeği C1 düzeyi asgari yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimse ifadelere ve gündelik anlatıma hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 140) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

37. “İnsan başkasının başına gelen kötü bir olayla alay etmemelidir. Gün olur benzer yıkıcı bir olayı kendisi de yaşayabilir.” C1

İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Yukarıdaki cümle aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklamasıdır?*’ madde kökü altında verilen:

- a. *Söz gümüşse, sükut altındır.*
- b. *Her kapının bir anahtarı vardır.*
- c. *İki cambaz bir ipte oynamaz.*
- d. *Gülme komşuna gelir başına.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilecek belirli bir atasözünün, gönderim ağını analiz etme* yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiye ulaşabilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, gündelik anlatıma tarzına ilişkin bir söz varlığına sahip olabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Kelime Dağarcığı* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimsele ifadelerle ve gündelik anlatıma hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 140) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

38. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdaki deyimlerden hangisi “Kendisine verilen öğütleri dinlemeyip kendi bildiği gibi davranmak, istediğini yapmak” anlamındadır?*’ madde kökü altında verilen:
- C1

- a. *Burnundan kıl aldırmmamak*
b. *Burnunun dikine gitmek*
c. *Burnu havada olmak*
d. *Burnundan solumak*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ***gündelik hayat dâhilinde karşılaşılabilirlecek belirli bir deyimsele ifadeye ilişkin gönderim ağını analiz etme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru bilgiye ulaşabilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, gündelik anlatıma tarzına ilişkin bir söz varlığına sahip olabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Kelime Dağarcığı* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimsele ifadelerle ve gündelik anlatıma hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 140) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

39. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz bir sözcük kullanılmasından dolayı cümlede*
- C1
-

anlatım bozukluğu olmuştur?’’ anlamındadır?’’ madde kökü altında verilen:

- a. Bu şehre taşındığımdan beri her gün farklı bir sorun yaşıyorum.*
- b. Bana gösterdiğiniz ilgiden dolayı çok teşekkür ederim.*
- c. İlk tanıştığımız günden beri Mehmet’te çok şey değişti.*
- d. Çocuklar, anne babalarının en değerli hazineleridir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; genel dil yapısı oluşturma araçlarını uygun şekilde kullanabilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin, genel dil bilgisi yapılarına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.*

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Genel Dilsel Araçlar Alanı* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Engin çeşitlilikteki karmaşık dil bilgisi yapılarını uygun şekilde ve önemli ölçüde bir esneklikle kullanabilme*’ (CEFR, 2020, s. 130) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

40. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna üç nokta (...) işareti getirilmelidir?’* madde kökü altında verilen;

B1

- a. Bacaklarım titriyor, öylesine heyecanlıyım ki ()*
- b. Bu hastalıkla savaşmak benim için kolay mı zannediyor ()*
- c. Terminalde oğlu ile vedalaşan kadın şunları söyledi ()*
- d. Yıllardır görüşmediği abisi artık bir yabancından farksız ()*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; temel noktalama işareti kurallarını doğru kullanabilme yeterliğinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

-
- i. Ölçülmek istenen becerinin, genel dil bilgisi yapılarına hâkim olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Yazım Kontrolü* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘‘*Yazım, noktalama ve düzeni doğru kurgulayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 136) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.5.2. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) dinleme becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 31’de SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 31

SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı; I (6 adet çoktan seçmeli test maddesi) ve II (6 adet çoktan seçmeli test maddesi) şeklinde iki alt kısımdan (12 adet çoktan seçmeli test maddesi) oluşmaktadır.		
I	Dinleme Becerisi Alanı/I kısmı (1. ve 6. sorular arası); ‘Marco Polo’ başlıklı, ünlü gezginin hayatına ilişkin detaylı bilgilerin aktarıldığı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir dinleme metni kapsamında sunulan 6 adet çoktan seçmeli test maddeleri kapsamında yapılandırılmıştır.		
Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi	
1.	İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘ <i>Dinlediğiniz metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir</i> ’ madde kökü altında verilen:	B1	

-
- a. *Marco Polo'nun nerede doğduğuna*
 - b. *Ailesinin ne işle uğraştığına*
 - c. *Çin'e seyahat etmesinin sebebine*
 - d. *Çin seyahati boyunca neler yaşadığına*
 - e. *Çocukluğunda nasıl büyüdüğüne*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*tarihi bir gezginin biyografisi*’ gibi sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, **kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla** cevap maddeleri arasındaki metinde bahsi geçmeyen bilgi ifadesini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘*tarihi bir kişinin hayatı*’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip edebilme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {çünkü} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

2. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Marco Polo ’nun seyahat etmeye karşı ilgi duymasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?*’ madde kökü altında verilen:

B2

-
- a. Seyahat etmenin, ilginç ve farklı yönlerinin olması
 - b. Çocukluğunda dinlediği seyahat ve öyküler
 - c. Babasının sürekli seyahatler yapması
 - d. Zamanların en etkileyici mesleği olması
 - e. Çevresinde daima seyahat eden kişilerin olması

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*tarihi bir gezginin biyografisi*’ gibi sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını (Bu öykü ve seyahatlerin onu çok etkilemesi dolayısıyla seyahat etmeye yönelmişti.)***

cevap maddeleri arasındaki metinde bahsi geçmeyen bilgi ifadesini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘*tarihi bir kişiliğin hayatı*’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip edebilme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {çünkü} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
3. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz metinde geçen ‘gözdesi olmak’ kelime grubunun yerine aşağıdakilerden hangisini yazarsak anlamda bir bozulma olmaz?’* seyahat etmeye karşı ilgi duymasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?’ madde kökü altında verilen:

C1

- a. Her zaman hakkında konuşulan
- b. Sevilen, beğenilen kişi olmak
- c. Her yerde dikkat edilen olmak
- d. İnsanların ilgisini çeken
- e. Göz önünde bulunan

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*tarihi bir gezginin biyografisi*’ gibi sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***gündelik anlatım tarzına ilişkin yaygın şekilde bir söz varlığı unsurunun bağlama kattığı anlamı tespit edebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; gündelik kullanıma yönelik kelime dağarcığı unsurlarına sahip olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Kelime Dağarcığı* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimse ifadelere ve gündelik anlatım tarzına hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Marco Polo’dan önce de Çin’e giden olmasına rağmen onu diğerlerinden farklı yapan özellik nedir?’* madde kökü altında verilen:

B2

- a. Kitap çıkarması
 - b. Her yeri gezmiş olması
-

-
- c. *Geleneklerini birinci kaynaktan öğrenmiş olması*
 - d. *Kendisinden önce babasının da gitmiş olması*
 - e. *Çok uzun bir süre oralarda kalması*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*tarihi bir gezginin biyografisi*’ gibi sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***kapsama ilişkin sav/tartışma çizgisini takip etme yoluyla sonuç belirtici bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş (neden-sonuç) ifade yapılarını*** (Marco Polo’yu bu kadar hatırlanmaya değer kılan şey, Çin’de adetlerini öğrenecek kadar uzun süre yaşamış ve günlük yaşamı birinci elde deneyimlemiş olmasıydı.) cevap maddeleri arasındaki metinde bahsi geçmeyen bilgi ifadesini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ‘*tarihi bir kişiliğin hayatı*’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin bir bağlam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söyleme ilişkin sav/tartışma çizgisini takip edebilme yeterliğini sergileme yoluyla sonuç belirtici {-mAsI} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade unsurlarını tespit edebilme becerisini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *Genel Sözlü Kavrama* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
5. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Aşağıdakilerden hangisi Marco Polo’nun özelliklerinden biri olamaz?*’ madde kökü altında verilen: B1+

- a. *Gezmeyi ve seyahat etmeyi seven bir kişi*
- b. *Araştırmayı seven bir kişi*
- c. *Çevreye kolay uyum sağlayan bir kişi*
- d. *İnsanlara yardım etmeyen bir kişi*
- e. *Hikâye ve masal dinlemeyi seven bir kişi*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*tarihi bir gezginin biyografisi*’ gibi sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *eylem belirtici bir yüklem vasıtasıyla gösterilen **olgusal bir bilgiyi** (... diğer tacirlere Doğu’da kendi ticaret işletmelerini kurmada **yardım etti.**)* *saptama* yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru yanıt maddesini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamin, ‘*tarihi bir kişinin biyografisi*’ gibi sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, Genel Sözlü Kavrama ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
6. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Metinde geçen “Üne kavuşmak” sözcük grubunun yerine aşağıdakilerden hangisi gelirse anlamda bir değişme olur?*’ madde kökü altında verilen:

C1

- a. Yıldızı parladı
- b. Meşhur oldu
- c. Ünlü oldu
- d. Yıldız oldu
- e. Yıldızı söndü

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*tarihi bir gezginin biyografisi*’ gibi sosyal hayatla ilişkili bir tema doğrultusunda bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir gezi metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***gündelik anlatım tarzına ilişkin sıklıkla kullanılan bir söz varlığı unsurunun (yıldızı söndü) bağlama kattığı anlamı tespit edebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; gündelik kullanıma yönelik kelime dağarcığı unsurlarına sahip olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Kelime Dağarcığı* ölçeği C1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Yaygın deyimsele ifadelerle ve gündelik anlatım tarzına hâkim olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- II** Dinleme Becerisi Alanı/II kısmı (7. ve 12. sorular arası); ‘*Reklamcılık*’ başlıklı, genel eğitimli okura yönelik ilgili sektöre dair çeşitli bilgi aktarımlarının yapıldığı, açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış bir metne yönelik biçimlendirilen 6 adet çoktan seçmeli test maddesinden oluşmaktadır.
-

-
7. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz metne göre B1+ aşağıdakilerden hangisi söylenemez?*’ madde kökü altında verilen:

- a. *Televizyon, reklamcıların en çok kullandığı araçlardan biridir.*
- b. *Reklamcının ilk amacı, sizi o ürüne ihtiyacınız olduğunuza inandırmaktır.*
- c. *Reklamcı aynı andan farklı etkilme şekillerini kullanabilir.*
- d. *Reklamcılık, ikna etme işidir.*
- e. *Bir ürün ya da hizmetin reklamı yapılabilir.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘reklamcılık’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir kapsama ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, *zaman belirtici bir öge vasıtasıyla gösterilen **olgusal bir bilgiyi (Şu ana kadar bilinen en yaygın reklamcılık aracı televizyondur.) saptama** yoluyla cevap maddeleri arasındaki doğru yanıt maddesini belirleyebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı* görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Söylemin, ölçünlü bir dil ile anlaşılır bir şekilde sunulması,
- ii. Bağlamın, ‘tarihi bir kişinin biyografisi’ gibi sosyal hayata ilişkin bilindik bir konu etrafında şekillenmesi,
- iii. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan olgusal bilgileri anlayabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, Genel Sözlü Kavrama ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
8. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Dinlediğiniz metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Reklamlarda doktorların oynatılması, reklamların bilimsel yönüne katkı sağlamaz.*
- b. *Reklamlarda ünlülerin oynatılması, insanları etkilemesi*
- c. *Reklamcının işi, insanları kandırmaktır.*
- d. *Reklamlarda güldürü öğelerine yer verilir.*
- e. *Reklamlar sizi bir şeye inandırmaya çalışmaz.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘reklamcılık’ şeklinde sosyal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bir dair yapılandırılmış bir dinleme metninin ölçünlü dille açık olarak sunumu sırasında, ***durum belirtici biçim bilimsel bir öge vasıtasıyla gösterilen bağlamsal bilgileri/ıpuçlarını*** (Reklamcı insanları veya çizgi film karakterlerini ***komik durumlarda göstererek*** sizi güldürmeye çalışır.) ***tespit edebilme*** yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre söylenebilecek yargıyı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan ipuçları kavrama vasıtasıyla çıkarım yapabilme yeterliğini gerektirmesi

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İpuçlarını Belirleme ve Çıkarım Yapabilme* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Ana noktalara dikkat etme ve bağlamsal ipuçlarını kullanarak kavramayı kontrol etmek de dâhil olmak üzere kavramayı gerçekleştirmek için çeşitli stratejiler kullanabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

-
9. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Üçüncü etki aşağıdakilerden hangisi ile eşleşebilir?*’ madde kökü altında verilen: B2
-

-
- a. *Canlılık etkisi*
 - b. *Bilimsel etki*
 - c. *Çekicilik etkisi*
 - d. *Kahkaha etkisi*
 - e. *Beğeni etkisi*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ***açık adlar vasıtasıyla gösterilen bağlamsal ipuçlarını/bilgileri (Aktör ve aktrisler, futbolcular gibi meşhur kişiler bu ürünü kullanırken görünürler.)*** kavrama yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre çıkarılabilecek yargıyı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan ipuçları kavrama vasıtasıyla çıkarım yapabilme yeterliğini gerektirmesi

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İpuçlarını Belirleme ve Çıkarım Yapabilme* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Ana noktalara dikkat etme ve bağlamsal ipuçlarını kullanarak kavramayı kontrol etmek de dâhil olmak üzere kavramayı gerçekleştirmek için çeşitli stratejiler kullanabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

10. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Yedinci etkiyi kullanan bir reklamcı aşağıdakilerden hangisini yapabilir?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Bu reklamı seçkin kişilerin izlenmesini ister.*
 - b. *Bu ürünü kullanan kişilerin kendini çok özel hissedeceğini anlatmak ister.*
 - c. *Bu ürünü ancak özel biriyseniz kullanabileceğini anlatmak ister.*
 - d. *Bu reklamı ancak seçkin kişilerin anlayabileceği anlatmak ister.*
 - e. *Ürünün pahalı olmadığını anlatmak ister.*
-

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; kaçınma belirtici (-mAyA) çalış-} bir öge vasıtasıyla açık şekilde ilişkilendirilmiş/gösterilmiş ifade yapılarını (Bu ürünü sadece seçilmiş kişilerin kullandığını göstermeye çalışır.) kavrama yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre çıkarılabilecek yargıyı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan ipuçları kavrama vasıtasıyla çıkarım yapabilme yeterliğini gerektirmesi

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İpuçlarını Belirleme ve Çıkarım Yapabilme* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Ana noktalara dikkat etme ve bağlamsal ipuçlarını kullanarak kavramayı kontrol etmek de dâhil olmak üzere kavramayı gerçekleştirmek için çeşitli stratejiler kullanabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

11. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Altıncı etkiyi kullanan bir reklamcı aşağıdakilerden hangisini yapabilir?*’ madde kökü altında verilen: B2

- a. *Ürünün ilk defa ortaya çıktığını anlatmak ister.*
- b. *Ürünün, daha öncekilerle benzerliğini anlatmak ister.*
- c. *Herkesin bunu kullandığını anlatmak ister.*
- d. *Bu ürünün en pahalı olmasını ister.*
- e. *Ürünün çok kaliteli olmasını ister.*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘reklamcılık’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir kapsama ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize

edilmiş bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ***nitelik belirtici unsurlar vasıtasıyla gösterilen ifade yapılarını*** (Reklamcı sizi bu ürünün harika ve çok yeni bir buluş olduğuna ikna etmeye çalışır.) kavrama yoluyla cevap maddeleri arasındaki metne göre çıkarılabilecek yargıyı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söylem kapsamında aktarılan ipuçları kavrama vasıtasıyla çıkarım yapabilme yeterliğini gerektirmesi

bulgularından yola çıkarak ilgili test maddesinin, *İpuçlarını Belirleme ve Çıkarım Yapabilme* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Ana noktalara dikkat etme ve bağlamsal ipuçlarını kullanarak kavramayı kontrol etmek de dâhil olmak üzere kavramayı gerçekleştirmek için çeşitli stratejiler kullanabilme*’ (CEFR, 2020, s. 48) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

12. İlgili çoktan seçmeli test maddesi; ‘*Metinde geçen “hitap etmek” sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir?*’ madde kökü altında verilen:

B2

- a. *Konuşmak*
- b. *Bahsetmek*
- c. *Söylemek*
- d. *Anlatmak*
- e. *Seslenmek*

cevap maddelerinden oluşmaktadır.

Test maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘reklamcılık’ gibi sosyal hayat dâhilinde aşına olunabilecek genel bir kapsama ilişkin bilgi ve alıcı odaklı belirticilerle yönü belirgin hale getirilerek iyi organize edilmiş bir dinleme metninin ölçünlü dille anlaşılır olarak bilgilendirici bir söylem şeklinde sunumu sırasında, ‘retorik sanatı’ gibi genel bir bağlamla ilintili bir söz varlığı unsuruna hâkim olma yoluyla cevap maddeleri arasındaki

doğru yanıtı tespit edebilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; toplumsal hayata ilişkin genel bir konuya yönelik yeteri kadar kelime dağarcığı unsuruna sahip olma yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili test maddesinin; *Kelime Dağarcığı* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Alanıyla bağlantılı meseleler ve çoğu genel konu için iyi bir söz varlığına sahip olma*’ (CEFR, 2020, s. 131) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

4.5.3. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) konuşma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 32’de SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 32

SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler Konuşma Becerisi Alanı; 10 adet açık uçlu soru maddesi kapsamında oluşturulmuştur.

Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (<i>Pazartesi sendromu hakkında ne düşünüyorsunuz?</i>) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘ <i>pazartesi sendromu</i> ’ gibi <i>gündelik hayata ilişkin</i> evrensel bir problem durumu temelinde, <i>kişisel görüş ifade edebilme</i> becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;	B1

-
- i. Bağlaman, ‘pazartesi sendromu’ şeklinde iş hayatına dair gündelik/aşına olunabilecek bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçölmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ölçeğı B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Temel ifadeler kullanarak gündelik yaşamla ilişkili konularda düşöncelerini ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- b.** İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Geleneksel ile moda arasında seçiminiz nedir? Neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘eski’ ve ‘yeni’ arasında tercih yapma gibi alışlagelmiş bir tartışma kapsamına ilişkin ‘moda’ şeklinde kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek bir temelde, *çerçeve belirleyici ögelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (geleneksel/moda tercihi), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (gerekçelerle) desteklendiğı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme* becerisinin ölçölmesinin amaçlandığı görölmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

- i. Bağlaman, ‘moda’ şeklinde kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı kabul edilebilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçölmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin net şekilde yapılandırılmış detaylandırmalar/betimlemeler üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeğı B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşöncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- c. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Türkiye’de neleri öğrenmek istiyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*eğitim sahaları*’ gibi gündelik hayata ilişkin disiplin alanları temelinde, ***geleceğe dönük isteklerini/amaçlarını betimleyebilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, istek ve amaçlarını betimleyebilme yeterliğini gerektirmesi.
- bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim açıklama/betimleme* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Hayallerini, beklentilerini ve amaçlarını/hırslarını betimleyebilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.
- d. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Hangi sanat dalıyla uğraşmak istersiniz? Neden?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*sanat*’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde kişisel eğilim gösterilebilecek bir ilgi alanına dair alt türler temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (sanat türü), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (gerekçelerle) desteklendiği açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;
- i. Bağlamin, ‘öğrenme biçimleri’ şeklinde kişisel eğilimler doğrultusunda ilgili olunabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin net şekilde yapılandırılmış detaylandırmalar/betimlemeler üretebilme yeterliğini gerektirmesi.
- bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde*

açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62)

örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- e. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Bilgisayar ve internet kullanıyor musunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; teknolojik gelişmeler neticesinde gündelik hayatımızın bir parçası olan ‘bilgisayar ve internet’ gibi aşına olunabilecek/bilindik bilişim araçlarının kullanımına ilişkin, **kişisel eğilimler/çeşitli gereklilikler doğrultusunda temel açıklamalar/görüş ifade edebilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1

- i. Bağlamin, ‘bilgisayar ve internet’ şeklinde gündelik hayata dair aşına olunabilecek/bilindik bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin kişisel görüş (temel açıklamalar) ortaya koyabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Temel ifadeler aracılığıyla gündelik hayatla ilgili konularda görüşlerini ifade edebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- f. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Kültürünüzde adının nereden geldiği bildiğiniz bir yemek var mı?*)_gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘sofra kültürü’ gibi gündelik/sosyal hayat dâhilinde **ilgi alanı olabilecek bir kapsama dair herhangi bir alt bileşenin (yemek adlarının) etimolojik kökeni temelinde, çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (köken bilgilerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (etimolojik gönderimlerle) somutlaştırıldığı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2

-
- i. Bağlamin, ‘sofra kültürü’ şeklinde kişisel eğilimler doğrultusunda ilgi alanı kabul edilebilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlam temelinde net şekilde yapılandırılmış detaylandırmalar/betimlemeler üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- g. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*İnsanların giyim tarzları ile karakterleri arasında bir ilişki var mıdır? Bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘moda’ gibi gündelik hayata dair sosyal bir olgunun karakterle ilişkisi temelinde, *çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (ör. ilişkili olan alt başlıklar), yön dereceleriyle uyumlu yardımcı detaylarla (örnekler üzerinden) yapılandırıldığı bir karşılaştırma düzeni dâhilinde biçimlendirilmiş betimlemeler sunabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir.* Bu bağlamdan hareketle;
- i. Ölçülmek istenen becerinin, net ve iyi organize edilmiş (sistemli) karşılaştırma betimlemeleri sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.
- bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş betimleme/açıklama ve sunumlar yapabilme*’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.
- h. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*İnternet yoluyla edinilen bilgiler güvenilir*
-

mi?) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*internet aracılığıyla bilgiye ulaşma yönelimi*’ gibi gündelik hayat dâhilinde aşına olunabilecek/bilindik bir tercih kapsamına ilişkin güvenilirlik temelinde, ***tercih açılarına yönelik açık belirticilerle gösterilmiş destekleyici düşünce yapıları ve detaylandırmalar ile dayanak oluşturma yoluyla sonuç yönü belirgin, anlaşılır bir tez yapılandırabilme/sunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama yönelik düşüncelerini, net ve anlaşılır olarak yapılandırılmış bir tez şeklinde sunabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘*Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilme*’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- i. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Çevreyi korumak için ne tür önlemler alıyorsunuz?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘*çevre kirliliği*’ gibi gündelik/sosyal hayata ilişkin ilişkili olunabilecek/ilgi alanı dâhilinde kabul edilebilecek, problem durumlarına karşı önlem alma temelinde, ***çerçeve belirleyici öğelerle belirginleştirilmiş ana kısımların (önlem yönlerinin), yön dereceleriyle uyumlu, yardımcı detaylarla (örnekler üzerinden) somutlaştırıldığı açık ve anlaşılır şekilde yapılandırılmış açıklamalar/betimlemeler sunabilme*** becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

- i. Bağlamın, ‘çevre kirliliğine karşı alınabilecek önlemler’ şeklinde gündelik hayat dâhilinde ilgili olunabilecek bir kapsam etrafında şekillenmesi,

B2

-
- ii. Ölçülmek istenen becerinin, söz konusu bağlama ilişkin net şekilde yapılandırılmış detaylandırmalar/betimlemeler üretebilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Genel Sözlü Üretim* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme’ (CEFR, 2020, s. 62) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

- j. İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler çerçevesinde ele alındığında madde kökünde (*Çocuğunuzun hangi sporu yapmasını istersiniz? Niçin?*) gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘spor’ gibi *gündelik/sosyal hayat dâhilinde ilgi alanı olabilecek, bilindik bir kapsama dair alt türlere ilişkin, çerçeve belirleyici öğelerle sınırları çizilmiş bir uygulama biçimi (spor türü) ile ilgili olarak, sonuç yönü açık şekilde belirtilmiş gerekçelendirme yapıları sunabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B1+

- i. Bağlamin, ‘spor’ gibi aşına olunabilecek/bilindik bir çerçeve etrafında şekillenmesi,
- ii. Ölçülmek istenen becerinin; söz konusu bağlama ilişkin temel gerekçelendirme (neden-sonuç) yapıları sunabilme yeterliğiyle ilgili olması.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ölçeği B1+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Aşına olduğu bir konuda bakış açısını desteklemek için basit nedenler sunabilme’ (CEFR, 2020, s. 64) örnek tanımlayıcısı ile eşleştğini söyleyebiliriz.

4.5.4. Sakarya Üniversitesi TYS (2020) yazma becerisi alanına ilişkin yeterlik ve düzey analizleri

Tablo 33'te SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı kapsamındaki yeterlik ve düzey analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 33

SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Soru Maddelerine İlişkin Yeterlik ve Düzey Analizleri

Genel Bilgiler	SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı; birbirinin alternatifi 2 adet açık uçlu soru maddesi kapsamında biçimlendirilmiştir. Bu kısımda; ‘Aşağıdaki konulardan birini seçip giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir kompozisyon yazınız. (en az 250 kelime)’ madde kökü altında sunulan: (a) ‘Başarılarında gururlu olma; bil ki gurur, gelecekteki başarıların en büyük düşmanıdır.’; (b) ‘Küçük insanlar kişileri, normal insanlar olayları, büyük insanlar fikirleri tartışırlar.’ soru maddeleri kapsamında şekillendirilmiştir.		
Soru sırası	Soru maddesi/Analiz	Soru düzeyi	
a.	İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; ‘kendini beğenme’ gibi kişisel hayata ilişkin ilintili olunabilecek bir alan üzerine yapılandırılmış, toplumsal hayat dâhilinde karşılaşılabilecek bir özlü söze yönelik, çerçeve belirleyici öğelerle biçimlendirilmiş alt konu başlıklarının, (söz konusu olgulara yaklaşım yönlerinin) ilgili detaylarla/örneklendirmelerle yapılandırıldığı açık ve anlaşılır şekilde oluşturulmuş bir metin yazabilme becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;	B2	

-
- i. Bağlamın, ‘kendini beğenme’ olgusu gibi kişisel eğilimler dahilinde ilişkili olunabilecek bir alan kapsamında şekillenmesi,
 - ii. Ölçülmek istenen becerinin, açık ve ayrıntılı betimlemeler/açıklamalar yapılandırabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgularından yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Yaratıcı Yazma* ölçeği B2 düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘İlgi alanlarına ilişkin çeşitli konularda açık ve detaylı betimlemeler/açıklamalar üretebilme’ (CEFR, 2020, s. 67) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

- b.** İlgili açık uçlu soru maddesi dilsel yeterlikler bağlamında ele alındığında madde kökünde gönderim yapılan bağlam aracılığıyla; *çerçeve belirleyici öğelerle ön plana çıkarılan alt konu başlıklarının (küçük, normal ve büyük insan düşünceleri), yön dereceleriyle uyumlu yardımcı öğelerle (tamamlayıcı düşünce yapıları/yardımcı unsurlar) organize edildiği bir düzen dâhilinde belirli bir tez yapılandırabilme* becerisinin ölçülmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamdan hareketle;

B2+

- i. Ölçülmek istenen becerinin; belirli alt konu başlıklarının (önemli noktaların) ilgili detaylarla/yardımcı öğelerle vurgulandığı bir düzen dâhilinde iyi organize edilmiş bir tez ortaya koyabilen metinler yapılandırabilme yeterliğini gerektirmesi.

bulgusundan yola çıkarak ilgili soru maddesinin, *Raporlar ve Denemeler* ölçeği B2+ düzeyi asgarî yeterlikleri arasında sunulan ‘Önemli nokta ve destekleyici ayrıntıların, uygun şekilde vurgulanmasıyla sistematik olarak bir sav geliştiren metinler üretebilme’ (CEFR, 2020, s. 68) örnek tanımlayıcısı ile eşleştiğini söyleyebiliriz.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1 Sonuç

5.1.1 GÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

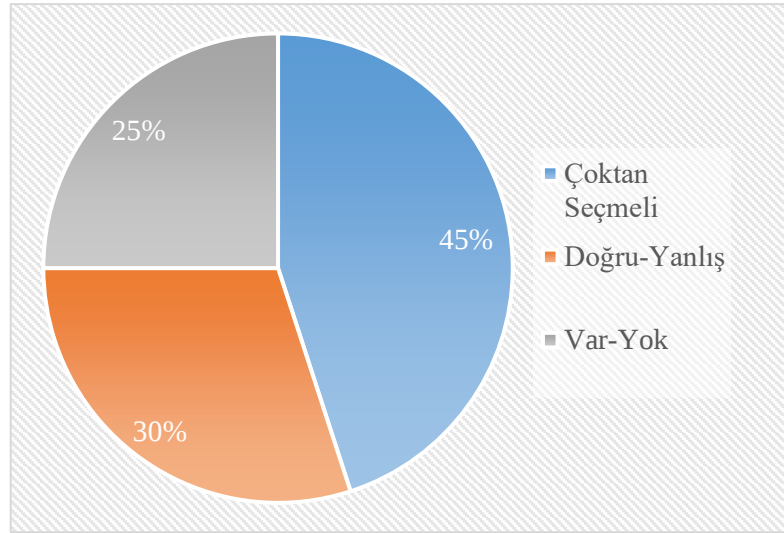
GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 34’te sunulmuştur.

Tablo 34

GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Beceri Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

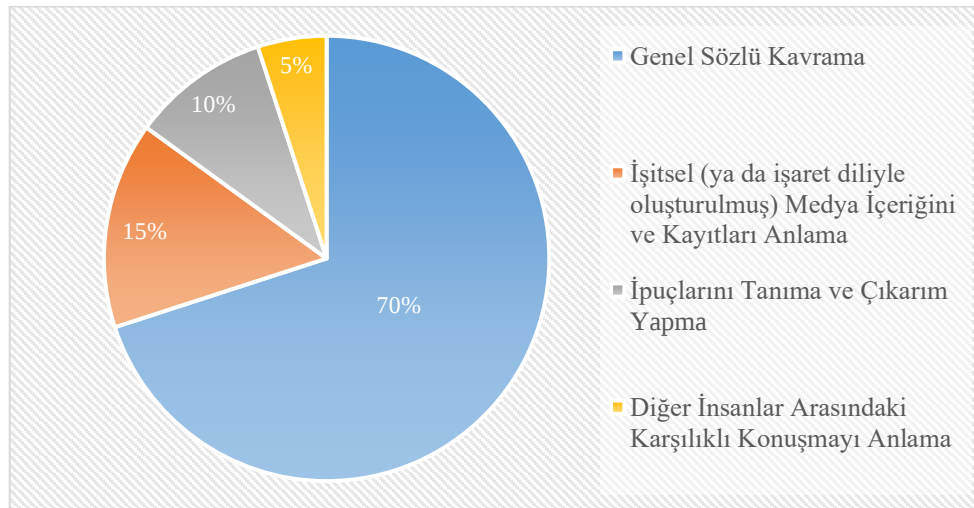
Madde Türü	Dinleme (F)	%
Çoktan seçmeli	9	45
Doğru-yanlış	6	45
Var-yok	5	10
Toplam	20	100

İlgili soru türleri beceri temelli ele alındığında *dinleme alanında* 9 adet çoktan seçmeli, 6 adet doğru-yanlış ile 5 adet var-yok test maddesinin tercih edildiği bulgularına ulaşılırken test maddelerinin çoğunluğunun, ‘*çoktan seçmeli*’ madde türü ekseninde biçimlendirildiği görülmektedir. ‘*Doğru-yanlış*’ ile ‘*var-yok*’ madde türlerinin ise yaklaşık frekans sıklığında olmak üzere nispeten dengeli bir dağılım sergilediğini söylemek mümkündür. Şekil 3’de söz konusu bağlamlara yönelik grafik bilgilerine yer verilmiştir.

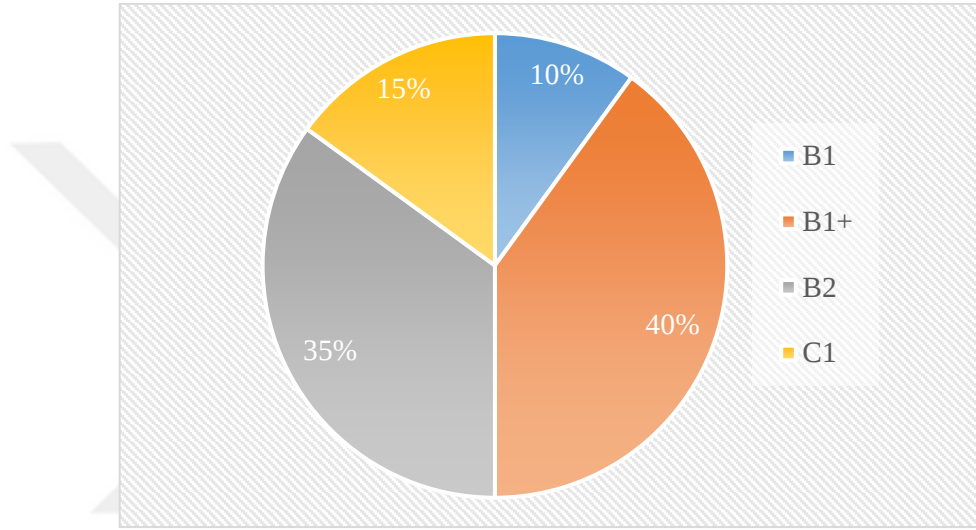
Şekil 3. GÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri eşleşme sağlanan ölçek türleri kapsamında ele alındığında Şekil 3'te belirtildiği üzere *Genel Sözlü Kavrama* (6 adet doğru-yanlış; 5 adet var-yok; 3 adet çoktan seçmeli), *İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama* (3 adet çoktan seçmeli), *İpuçlarını Tanıma ve Çıkarım Yapma* (2 adet çoktan seçmeli) ve *Diğer İnsanlar Arasındaki Karşılıklı Konuşmayı Anlama* (1 adet çoktan seçmeli) olmak üzere birbirinden farklı dört ölçeksel bağlam ile karşılaşılmaktadır. İlgili bağlamlara dair niceliksel bilgiler, Şekil 4'te yer almaktadır.

Şekil 4. GÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 4 incelendiğinde GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanı soru maddelerinin ağırlıklı olarak (%70) *Genel Sözlü Kavrama* ölçeğinde sunulan örnek tanımlayıcı yeterliklerle eşleşme sağladığı sonucuna ulaşılmaktadır. Şekil 5'te bu örnek tanımlayıcı yeterliklerin bulundukları dil düzeylerine yönelik grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 5. GÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 5'ten anlaşılacağı üzere ilgili test maddeleri, ortak dil düzeyleri temelinde ele alındığında soruların çoğunluğunun (%75) B1+ ve B2 seviyeleriyle eşleşme sağladığı sonucu ulaşılmaktadır.

Tablo 35'te GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

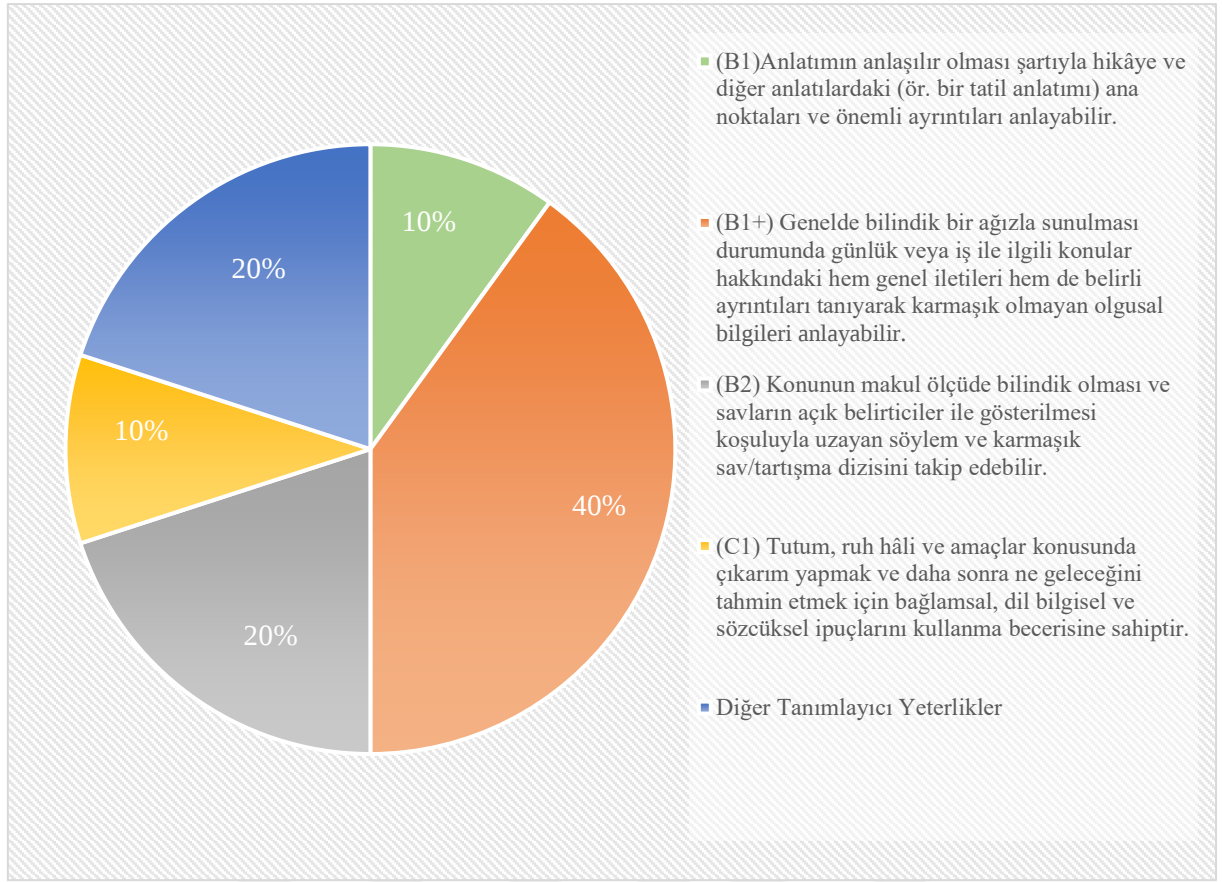
Tablo 35

GÜ TÖMER TYS (2020) *Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı*

Düzy	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama	Anlatımın anlaşılır olması şartıyla hikâye ve diğer anlatılardaki (ör. bir tatil anlatımı) ana noktaları ve önemli ayrıntıları anlayabilir.	2	10	100
B1+	Genel Sözlü Kavrama	Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilir.	8	40	100
B2	Genel Sözlü Kavrama	Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık	4	20	57

		sav/tartışma dizisini takip edebilir.			
C1	İpuçlarını Tanıma ve Çıkarım Yapma (sözlü, işaret dilinde ve yazılı)	Tutum, ruh hâli ve amaçlar konusunda çıkarım yapmak ve daha sonra ne geleceğini tahmin etmek için bağlamsal, dil bilgisel ve sözcüksel ipuçlarını kullanma becerisine sahiptir.	2	10	67
Toplam				80	

Tablo 35 incelendiğinde GÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanının % 40'ını, B1+ ve %20'sini B2 düzeyi olmak üzere %60'ını Genel Sözlü Kavrama ölçeği dâhilindeki iki örnek tanımlayıcı yeterliğinin oluşturduğu sonucuna ulaşılmaktadır. İlgili sonuçlar, Şekil 6'da grafiksel veri haline dönüştürülerek sunulmuştur.

Şekil 6. GÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

Şekil 6’da vurgulandığı üzere ilgili kurumun ilgili beceri alanı kapsamındaki söz konusu test maddeleri biçimden öze giden bir anlayışla ele alındığında B1+ seviyesinde sunulan ‘Genelde bilindik bir ağızla sunulması durumunda günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilme’ örnek tanımlayıcı yeterliğinde % 40’lık oranda bir birikme meydana geldiği sonucuna ulaşılmaktadır.

5.1.2 İÜ DİLMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

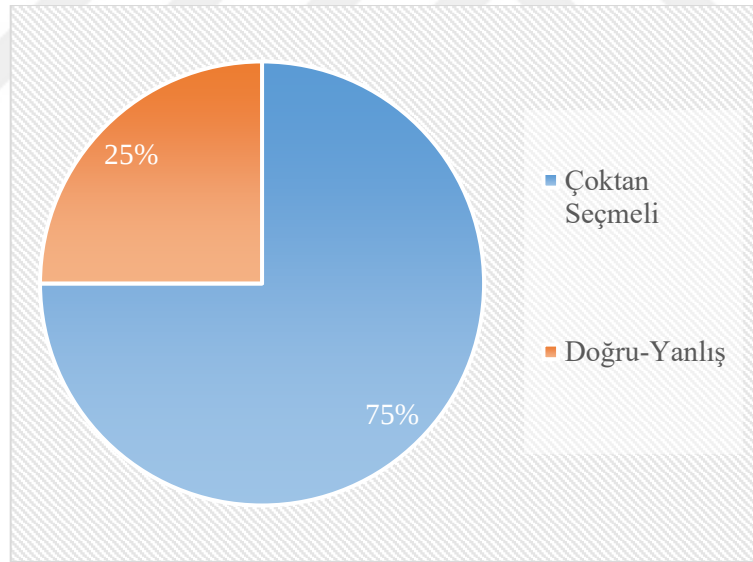
İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 36’da sunulmuştur.

Tablo 36

İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Beceri Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

Madde Türü	Dinleme (F)	%
Çoktan seçmeli	15	75
Doğru-yanlış	5	25
Toplam	20	100

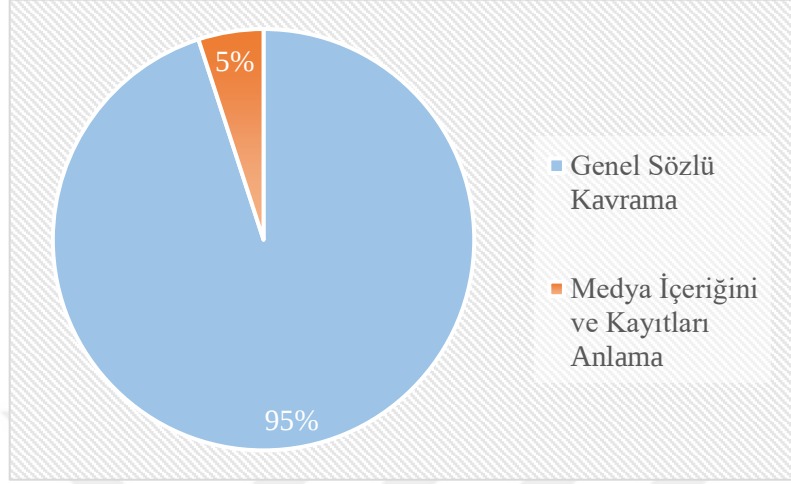
İlgili soru türleri beceri temelli ele alındığında *dinleme alanında* 15 adet çoktan seçmeli, 5 adet doğru-yanlış test maddesinin tercih edildiği bulgularına ulaşılırken test maddelerinin ağırlıklı olarak (%75) ‘*çoktan seçmeli*’ madde türleri kapsamında biçimlendirildiği dikkat çekmektedir. Şekil 7’de söz konusu bağlama yönelik grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 7. İÜ DİLMER TYS (2020) dinleme becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

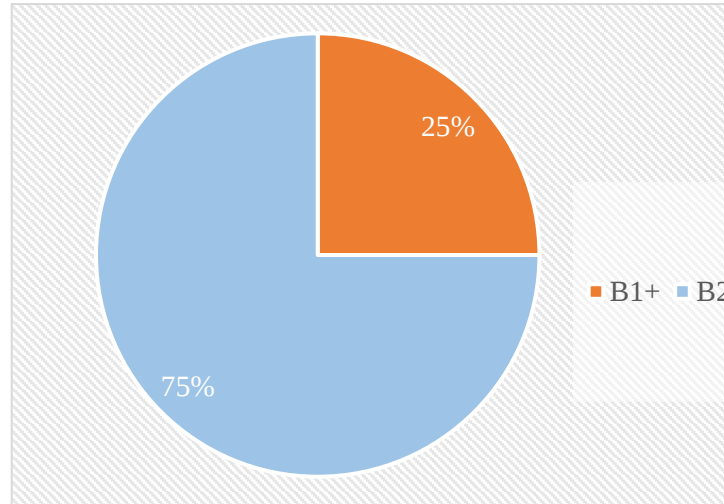
İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, eşleşme sağlanan ölçek türleri kapsamında ele alındığında Şekil 7’de görsel hale getirildiği üzere *Genel Sözlü Kavrama* (14 adet çoktan seçmeli; 5 adet doğru-yanlış) ve *İşitsel (ya da işaret diliyle*

oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama (1 adet çoktan seçmeli) olmak üzere iki farklı ölçeksel bağlam ile karşılaşılmaktadır.

Şekil 8. İÜ DİLMER TYS (2020) dinleme becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 8'den anlaşılabacağı üzere İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanı soru maddelerinin büyük bir kısmının (%95) *Genel Sözlü Kavrama* ölçeğinde sunulan tanımlayıcı yeterliklerle eşleşme gösterdiği tespit edilmektedir. Nitekim söz konusu soru maddeleri, dil düzeyleri kapsamında ele alındığında da Şekil 9'dan görüleceği üzere soru maddelerinin yine ağırlıklı olarak belirli bir bağlam/seviye olmak üzere iki farklı dil düzeyi kapsamında yapılandırıldığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Şekil 9. İÜ DİLMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Tablo 37’de İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

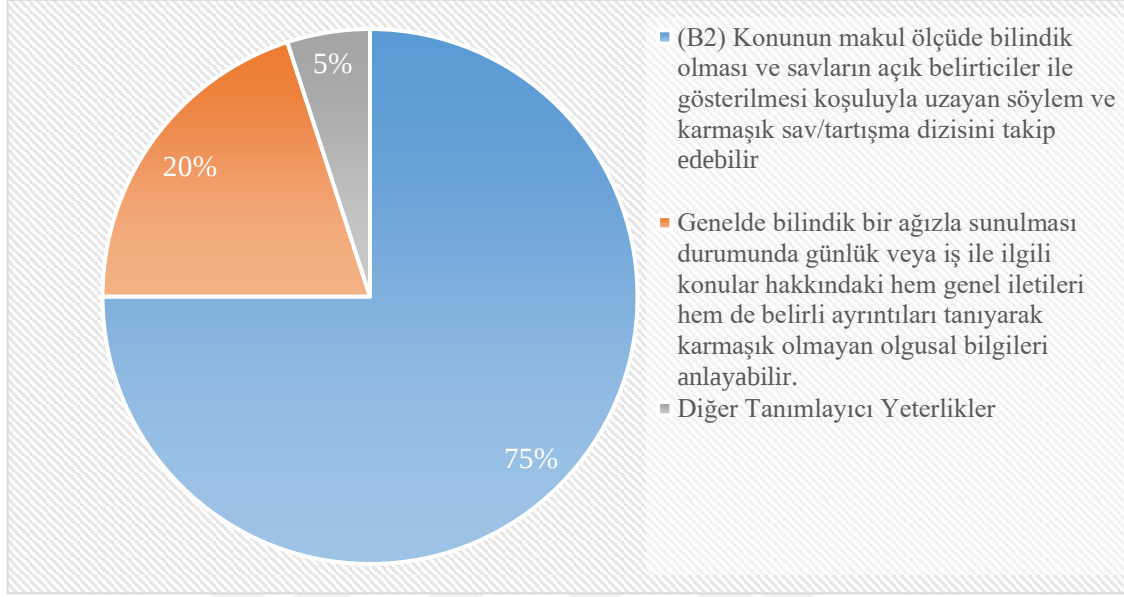
Tablo 37

İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzy	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1+	Genel Sözlü Kavrama	Genelde bilindik bir ağızla sunulması günlük veya iş ile ilgili konular hakkındaki hem genel iletileri hem de belirli ayrıntıları tanıyarak karmaşık olmayan olgusal bilgileri anlayabilir.	4	20	80
B2	Genel Sözlü Kavrama	Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilir.	15	75	100
			Toplam	95	

Tablo 37 mercek altına alındığında İÜ DİLMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanı soru maddelerinin %75 ile %20 frekanslarında olacak şekilde aynı ölçeğe dair iki farklı yeterlik

kapsamında meydana getirildiği sonucuna ulaşılmaktadır. İlgili bağlama ilişkin görsel betimleme, Şekil 10’da grafiksel veri şeklinde sunulmuştur.

Şekil 10. İÜ DİLMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

Şekil 10’da altı çizildiği üzere ilgili kurumun ilgili beceri alanı kapsamındaki söz konusu test maddeleri biçimden öze giden bir anlayışla ele alındığında B2 seviyesinde sunulan ‘Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilme’ örnek tanımlayıcı yeterliğinde % 75’lik oranda bir yoğunluk meydana geldiği sonucuna ulaşılmaktadır.

5.1.3 HÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

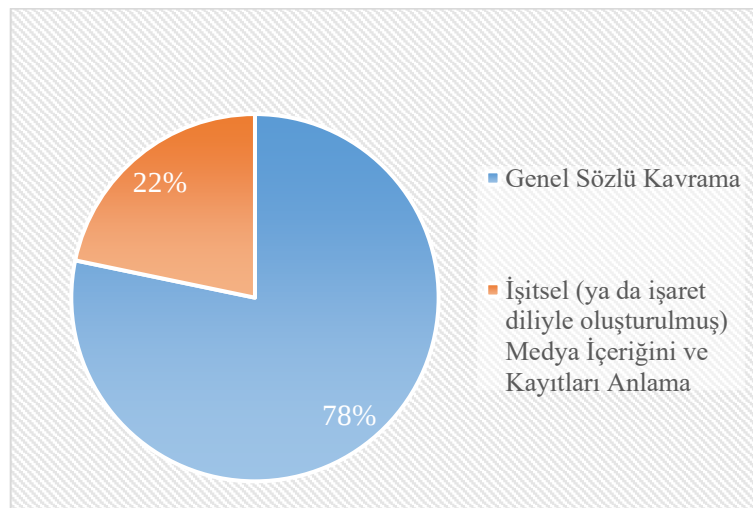
HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 38’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 38

HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Beceri Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

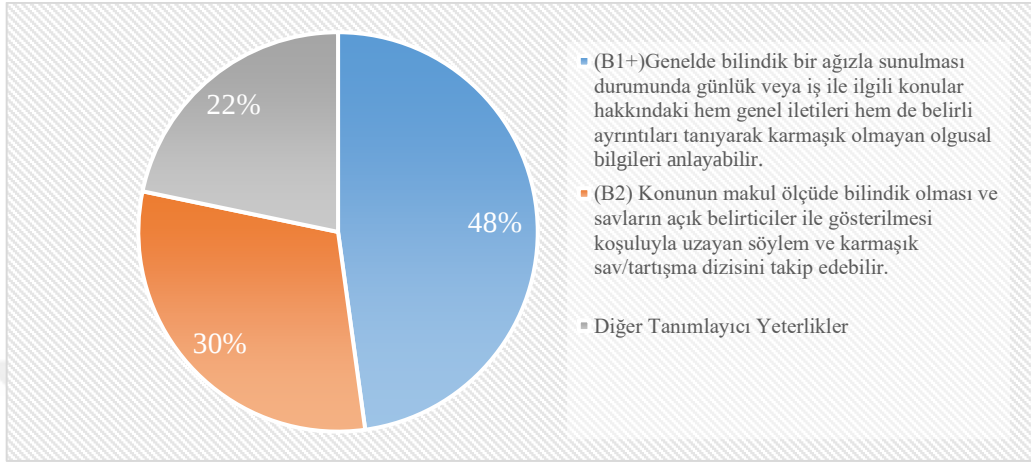
Soru Türü	Dinleme (F)	%
Eşleştirme	11	42,2
Doğru-yanlış	5	11,1
Var-yok	5	11,1
Açık uçlu	2	9
Toplam	23	100

İlgili madde türleri beceri temelli ele alındığında dinleme alanında çoğunluğu eşleştirme tarzı test maddeleri oluşturacak şekilde 4 farklı madde türü düzleminde bir çeşitlilik sergilendiği gözlemlenmektedir. Bu çeşitlilik durumu, söz konusu soru maddelerinin eşleşme gösterdiği dil düzeyleri kapsamında Şekil 11’de betimlendiği gibi iki farklı ölçek düzleminde bir daralma eğilimi şeklinde vücut bulmuştur.

Şekil 11. HÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 11 ile aktarılan sınır çizgileri betimlemesi, Şekil 12’de yansıtıldığı üzere söz konusu test maddelerinin örtüşme gösterdiği üç farklı örnek tanımlayıcı yeterlik boyutunda kendini göstermektedir.

Şekil 12. HÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

Şekil 12’de görselleştirildiği şekilde HÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddelerinin büyük çoğunluğu (%78) iki farklı ölçeğe ilişkin belirli iki örnek tanımlayıcı yeterlik çerçevesinde yapılandırılmıştır.

5.1.4 DEÜ DEDAM TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

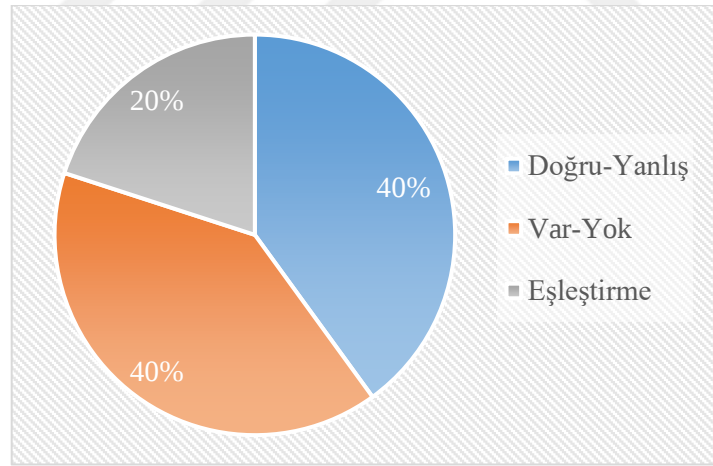
DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 39’da sınıflandırılmıştır.

Tablo 39

DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

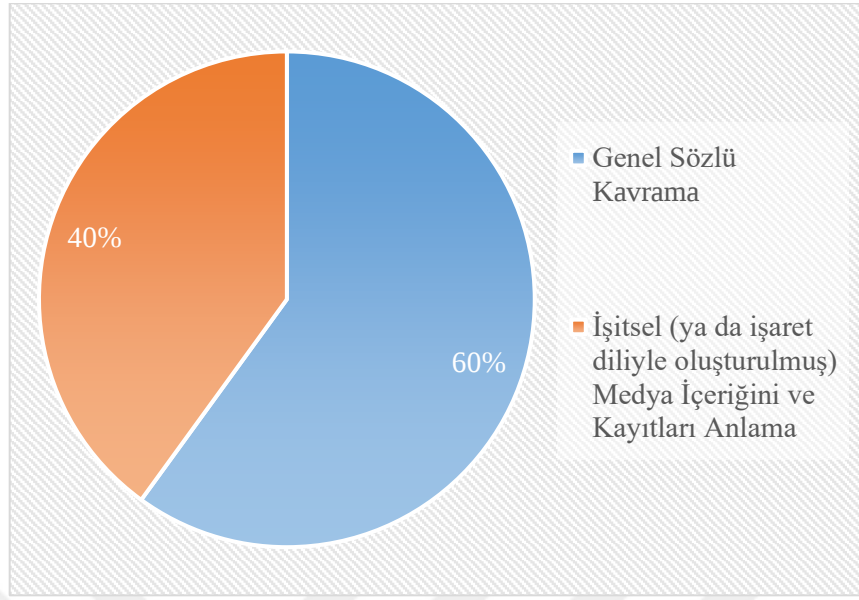
Soru Türü	Dinleme (F)	%
Doğru-yanlış	10	40
Var-yok	10	40
Eşleştirme	5	20
Toplam	25	100

İlgili soru grubu beceri temelli ele alındığında *dinleme alanında* doğru-yanlış ile var-yok test maddelerinin eşit bir dağılımla bütünün büyük bir çoğunluğunu (%80) oluşturacak şekilde bir dağılım grafiği sergilendiği göze çarpmaktadır. Söz konusu dağılım, Şekil 13'te görsel şekilde betimlenmiştir.

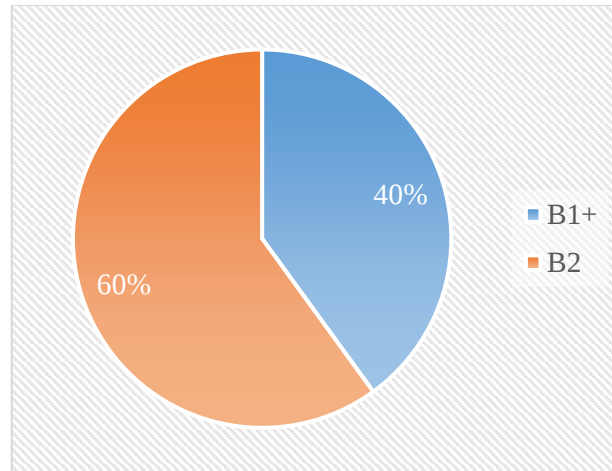
Şekil 13. DEÜ DEDAM TYS (2020) dinleme becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 13'te vurguladığı üzere doğru-yanlış ile var-yok madde türleri şeklinde iki farklı öge üzerine yapılan biçimsel özellikler, ilgili beceri alanının derin yapısında da kendini göstermektedir. Şekil 14, bu derin yapı ilişkisinin bir yansıması olan ölçek türü eşleşmelerinin sayısal veri şeklinde sunumundan oluşturmaktadır.

Şekil 14. DEÜ DEDAM TYS (2020) dinleme becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Mevcut parça-bütün ilişkisi dil düzeyleri kapsamında da vücut bulmuş ve Şekil 15'te dikkat çekildiği üzere iki düzlem şeklinde kendini göstermiştir.

Şekil 15. DEÜ DEDAM TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Eşleşen madde ve ölçek türü ile dil düzeyi değişkenleri vasıtasıyla çizilen çerçeve, tanımlayıcı yeterlik temelinde de somutlaşarak Tablo 40'ta gösterildiği şekilde hedef becerilere dair sınır çizgilerinde kendini göstermiştir.

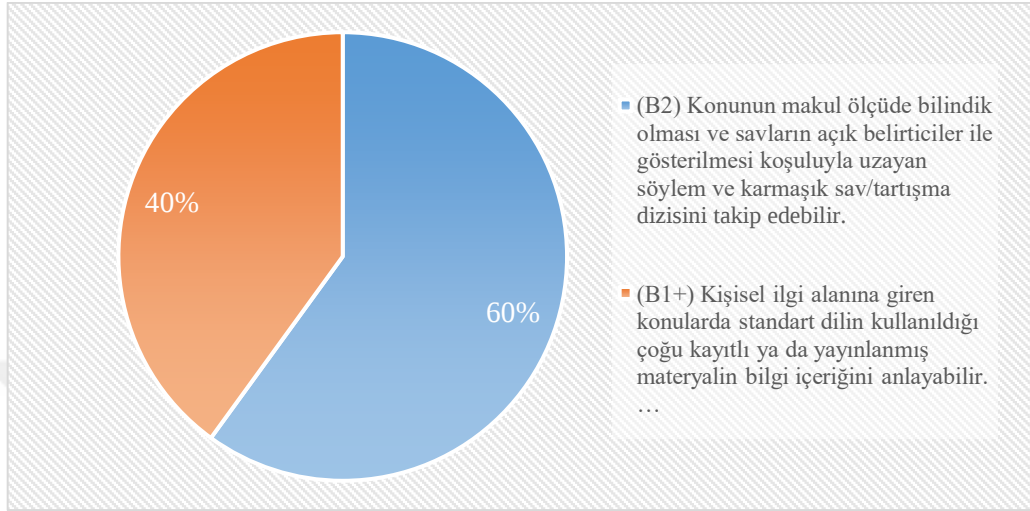
Tablo 40

DEÜ DEDAM TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1+	İşitsel (ya da işaret diliyle oluşturulmuş) Medya İçeriğini ve Kayıtları Anlama	Kişisel ilgi alanına giren konularda standart dilin kullanıldığı çoğu kayıtlı ya da yayınlanmış materyalin bilgi içeriğini anlayabilir. ...	10	40	100
B2	Genel Sözlü Kavrama	Konunun makul ölçüde bilindik olması ve savların açık belirticiler ile gösterilmesi koşuluyla uzayan söylem ve karmaşık sav/tartışma dizisini takip edebilir.	15	60	100
			Toplam	100	

Tablo 40'ta ifade edildiği üzere ilgili beceri alanına ilişkin test maddelerinin ağırlıklı kısmı (% 60) B2 düzeyinde sunulan belirli bir örnek tanımlayıcı eşleşme göstermektedir. Bu

duruma ek olarak diğer test maddelerinin ise B1+ düzeyinde örnek gösterilen belirli bir tanımlayıcı yeterlik ile örtüşecek şekilde bir eşleşme sağlaması dikkat çekicidir. Söz konusu örtüşme örüntüsü, Şekil 16 ile görsel olarak grafiksel veri halinde sunulmuştur.

Şekil 16. DEÜ DEDAM TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.5 SAÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 41’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 41

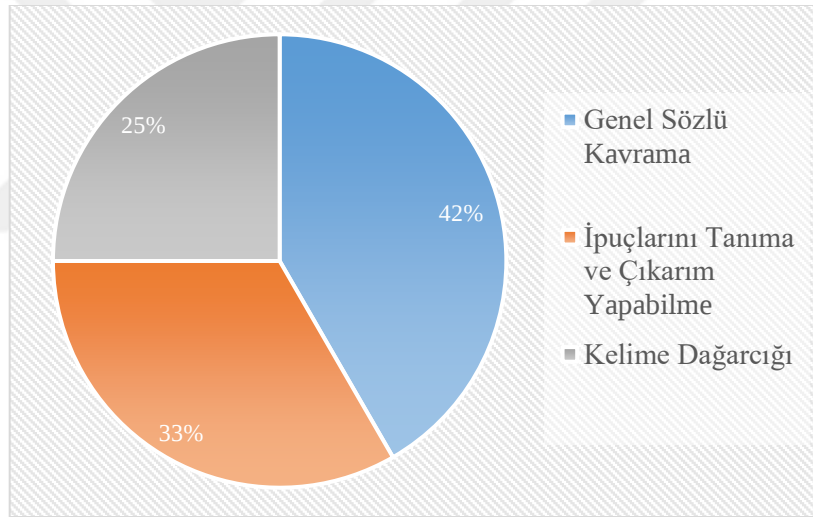
SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi Alanının Biçimlendirildiği Madde Türlerine İlişkin Analiz Sonuçları

Soru Türü	Dinleme (F)	%
Çoktan seçmeli	12	100
Boşluk doldurma	-	

Doğru-yanlış	-	
Toplam	12	100

Tablo 41 incelendiğinde söz konusu soru maddelerinin hepsinin, çoktan seçmeli test maddesi türüne göre şekillendirildiği görülmektedir.

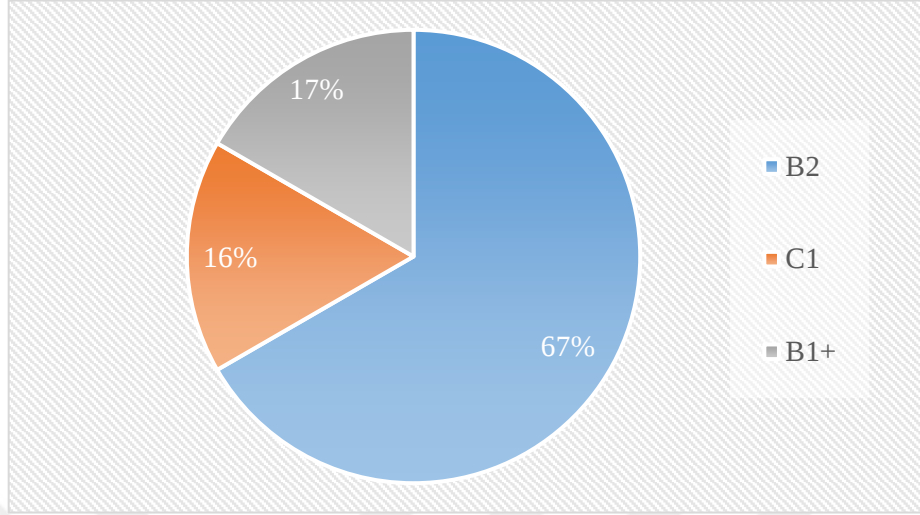
SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, eşleşme sağlanan ölçek türleri kapsamında bileşenlerine ayrılmak istendiğinde ilgili alanın Şekil 17’de gösterildiği üzere *Genel Sözlü Kavrama* (5 adet), *İpuçlarını Tanıma ve Çıkarım Yapma* (4 adet) ve *Kelime Dağarcığı* (3 adet) ölçekleri olmak üzere üç farklı düzlem dâhilindeki hedef becerilerle ilintili olarak somut hale getirildiği görülmektedir.

Şekil 17. SAÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

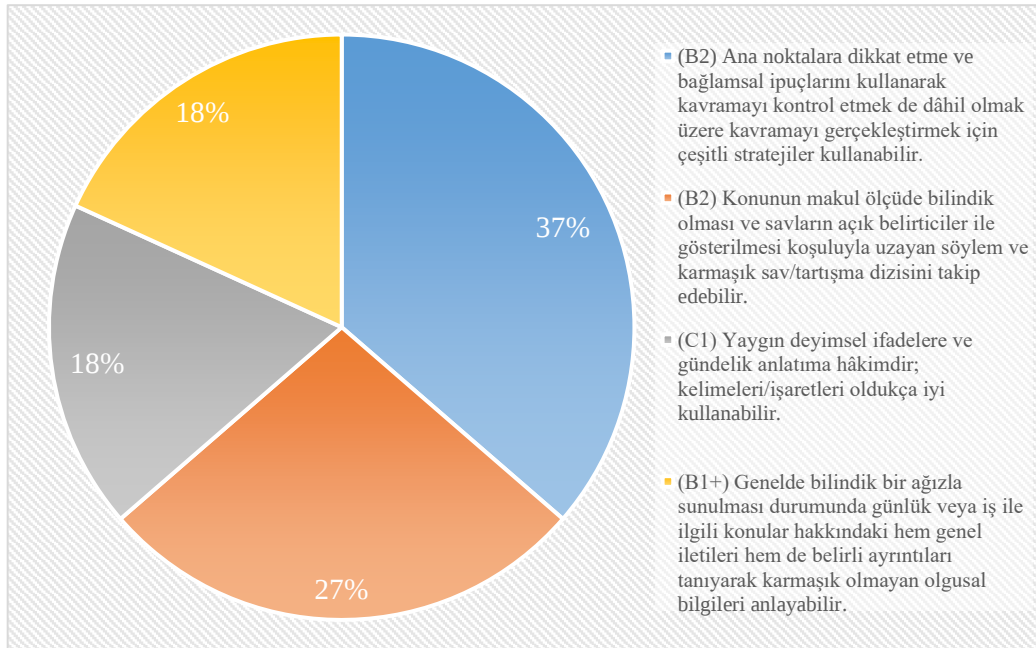
Şekil 17’den anlaşılabacağı üzere SAÜ TÖMER TYS (2020) Dinleme Becerisi alanı soru maddelerinin eşleşme sıklığı sırasıyla *Genel Sözlü Kavrama*, *İpuçlarını Tanıma ve Çıkarım Yapma* ile *Kelime Dağarcığı* ölçeklerinde sunulan örnek tanımlayıcı yeterlikleri eşleştirdiği görülmektedir. Ölçekler arası soru dağılımı frekansı incelendiğinde çoğunluk *Genel Sözlü Kavrama* ölçeğinde (% 42) olacak şekilde ölçekler arası nispeten dengeli bir dağılım oranı

bulunduğunu söyleyebiliriz. Şekil 18’de söz konusu test maddelerinin eşleştiği dil seviyelerine yönelik grafik bilgisine yer verilmiştir.

Şekil 18. SAÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 18’den anlaşılabacağı üzere bu alana dair test maddelerinin büyük çoğunluğu (% 67) B2 düzeyi örnek tanımlayıcı yeterlikleri eşleşmektedir. İlgili örnek tanımlayıcı yeterliklere yönelik analizler, Şekil 19’da detaylı şekilde aktarılmıştır.

Şekil 19. SAÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

İlgili test maddeleri, tanımlayıcı yeterlik ekseninde mercek altına alındığında ise Şekil 19’da ifade edildiği gibi çoğunluğun (%64) B2 seviyesine dair iki örnek tanımlayıcıdan meydana geldiği görülmektedir.

5.1.6 GÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 42’de sınıflandırılmıştır.

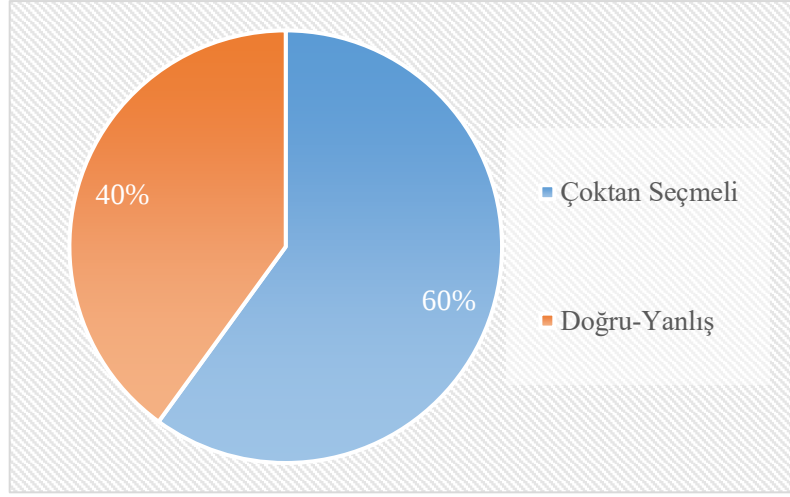
Tablo 42

GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

Soru Türü	Okuma (F)	%
Çoktan seçmeli	15	60
Doğru-yanlış	10	40
Toplam	25	100

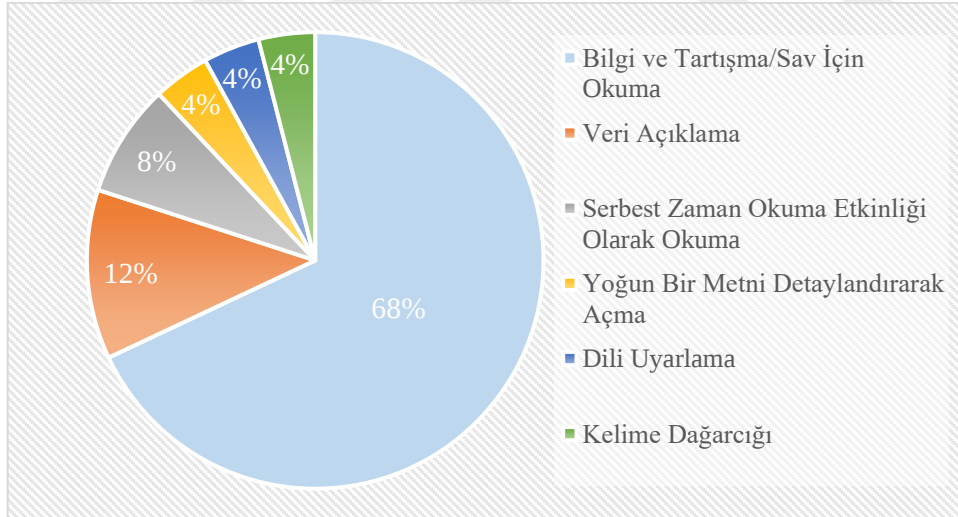
Tablo 42’den anlaşılabacağı üzere ilgili test maddeleri, çoğunluğu çoktan seçmeli ve % 40’ı doğru-yanlış madde türü olmak üzere iki farklı biçimlendirme düzleminde bir çeşitlilik göstermektedir.

Bu durum, Şekil 20 aracılığıyla görsel olarak somut halde sunulmuştur.

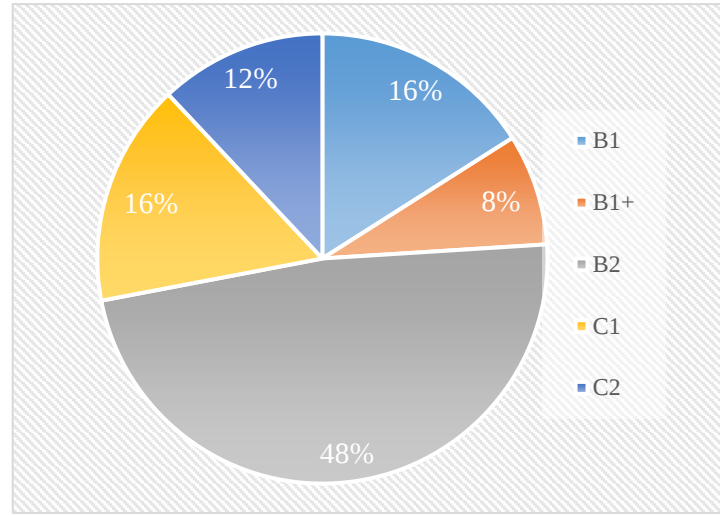
Şekil 20. GÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

Bu çeşitlilik durumu, söz konusu soru maddelerinin eşleşme gösterdiği ölçek türleri kapsamında Şekil 21’de betimlendiği gibi zenginlik göstererek bir çoğalma eğilimi şeklinde vücut bulmuştur.

Şekil 21. GÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Söz konusu çoğalma ağırlıklı olarak (%68) belirli bir ölçekte yoğunlaşma şeklinde dengeli bir dağılım sergilememekle beraber benzer eşitsiz sıklık durumu Şekil 22’de tasvir edildiği üzere dil seviyeleri ekseninde de eş seyir halinde bir dağılım göstermektedir

Şekil 22. GÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Yukarıda betimlenen orantısız dağılım durumu, örnek tanımlayıcı yeterlik çerçevesinde de Tablo 43'te sunulduğu üzere kendini göstermektedir.

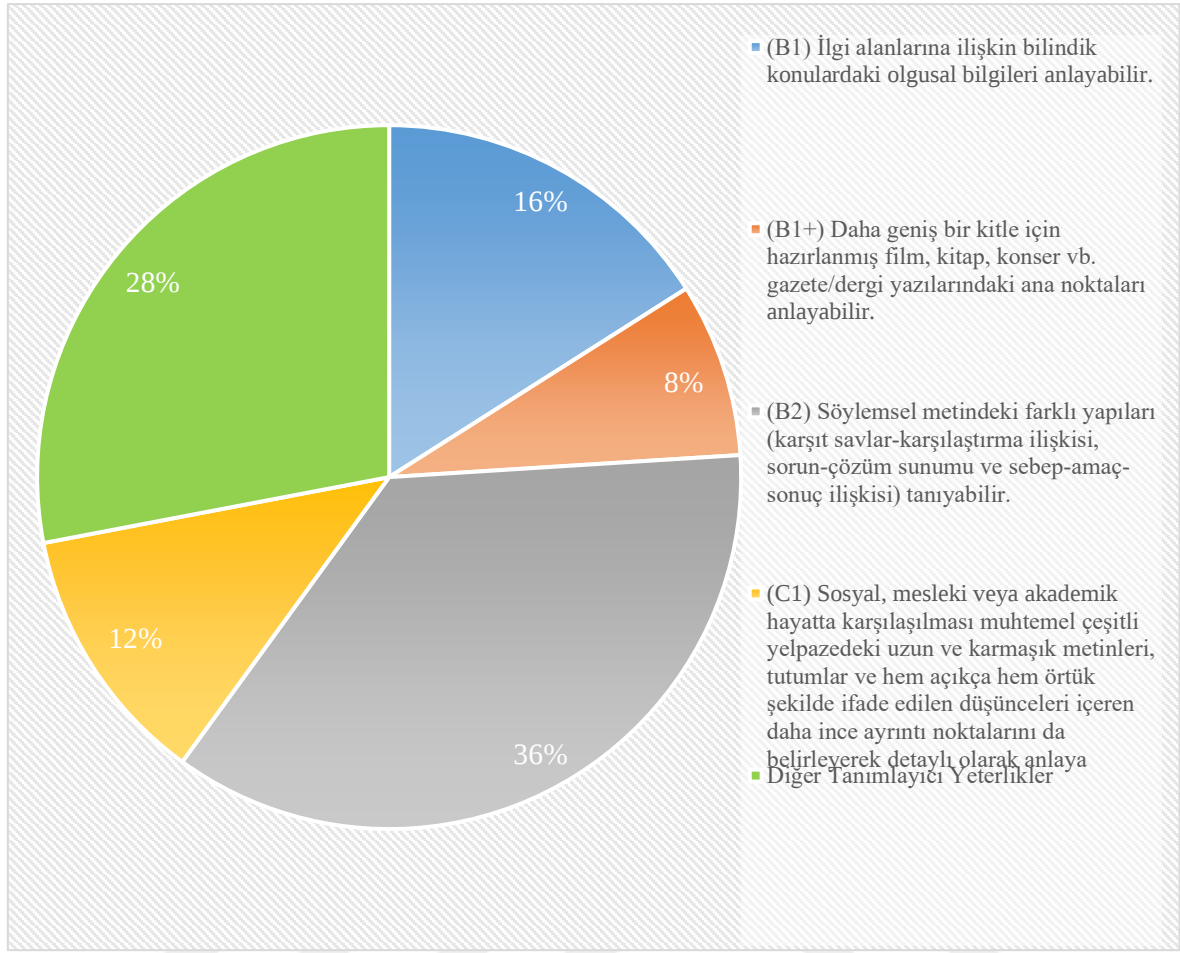
Tablo 43

GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	Bilgi ve İlgi alanlarına ilişkin Tartışma/Sav İçin Okuma	İlgi alanlarına ilişkin bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilir.	4	16	100
B1+	Serbest Zaman Etkinliği	Daha geniş bir kitle için hazırlanmış film, kitap, konser vb. gazete/dergi	2	8	100

		yazılarındaki ana noktaları anlayabilir.			
B2	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep-amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilir.	9	36	75
C1	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	Sosyal, mesleki veya akademik hayatta karşılaşılması muhtemel çeşitli yelpazedeki uzun ve karmaşık metinleri, tutumlar ve hem açıkça hem örtük şekilde ifade edilen düşünceleri içeren daha ince ayrıntı noktalarını da belirleyerek detaylı olarak anlayabilir.	3	12	75
Toplam			72		

Tablo 43'ten anlaşılacağı üzere GÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi alanı test maddelerinin büyük çoğunluğu (%60) B1, B1+ ve B2 seviyeleri arasında gösterilen 3 belirli örnek tanımlayıcı yeterlik üzerine inşa edilmiştir. Bu tablo, Şekil 23'te grafik halde sunulmuştur.

Şekil 23. GÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.7 İÜ DİLMER TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 44'te sınıflandırılmıştır.

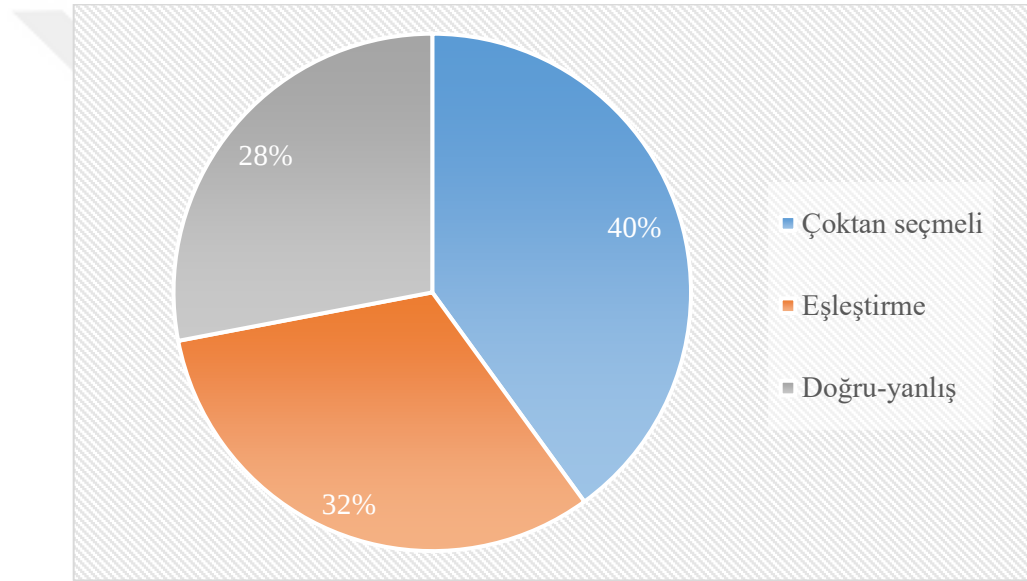
Tablo 44

İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

Soru Türü	Okuma (F)	%
Çoktan seçmeli	10	40

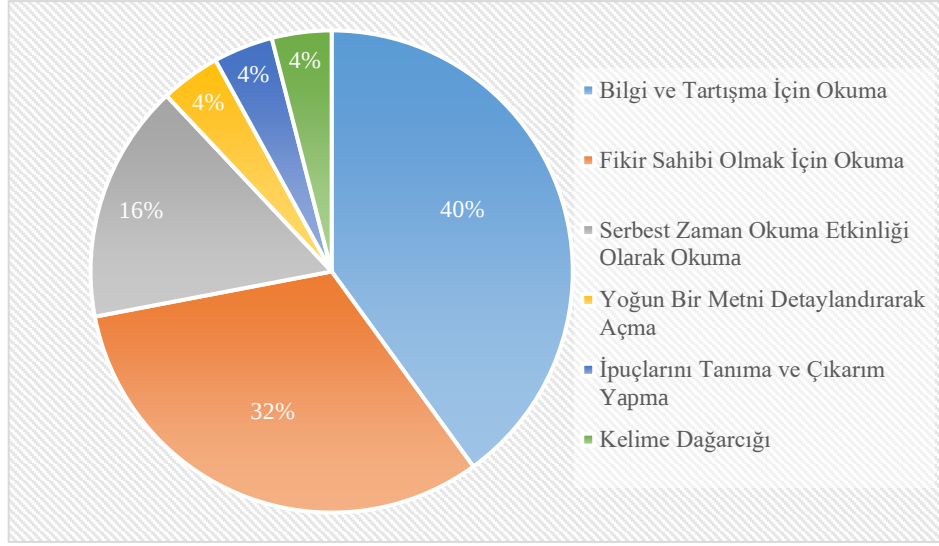
Doğru-yanlış	7	28
Eşleştirme	8	32
Toplam	25	100

Tablo 44’te vurgulandığı üzere ilgili test maddeleri çoğunluğu çoktan seçmeli oluşturacak şekilde sırasıyla eşleştirme ve doğru yanlış madde türleri arasında nispeten dengeli bir dağılım sergilemektedir. Bu dağılım çizgisi, Şekil 24’te görsel şekilde sunulmuştur.

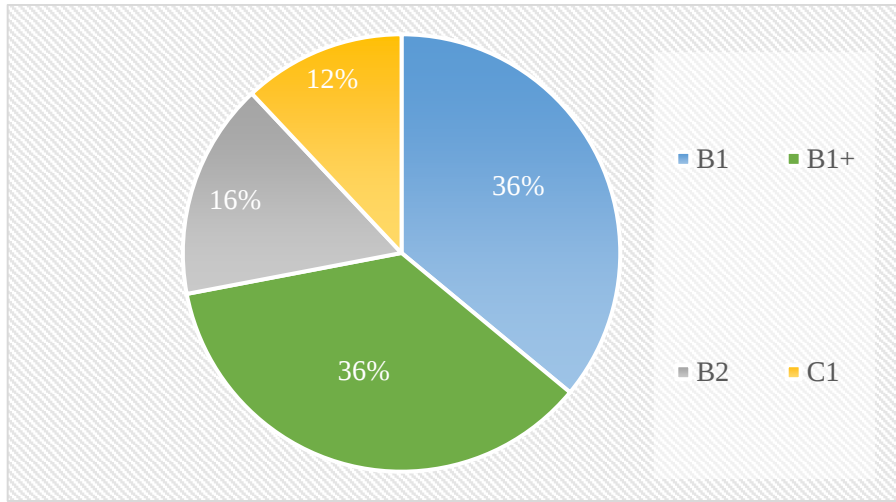
Şekil 24. İÜ DİLMER TYS (2020) okuma becerisi alanına ilişkin madde türü dağılımları

Madde türü dağılımlarındaki üç boyutlu düzlem, eşleşme sağlanan örnek ölçekler kapsamında Şekil 25’te vurgulandığı üzere çok bileşenli mozaik bir görünüm biçimine evrilmiştir.

Şekil 25. İÜ DİLMER TYS (2020) okuma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 25'te resmedildiği üzere ilgili test maddeleri ağırlığı *Bilgi ve Tartışma için Okuma* ölçeği olacak şekilde 6 farklı bağlamla ilintili ölçek temelinde inşa edilmiştir. Bu durum betimlemesi, eşleşme sağlanan dil düzeyleri bakımından yerini Şekil 26'ya bırakmıştır.

Şekil 26. İÜ DİLMER TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 26 inceleme altına alındığında söz konusu test maddelerinin büyük bir çoğunluğunun (%72) B1 ve B1+ düzeyleri kapsamında sunulan tanımlayıcı yeterlikler ile eşleştiği

görülmektedir. İlgili durum örnek tanımlayıcı ekseninde değerlendirme altına ise Tablo 45 ile gerekli sınır çizgilerinin belirlenmiş olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 45

İÜ DİLMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzy	Ölçek Adı	Tanımlayıcı	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	İlgi alanlarına ilişkin bilindik konulardaki olgusal bilgileri anlayabilir.	6	24	67
B1+	Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	Dergi, tanıtıcı veya kitapçık veya internetteki olgusal metinleri tarayabilir; ne hakkında olduklarını belirleyebilme ve kullanışlı olabilecek bilgiler içerip içermediğine karar verebilir.	8	32	89
B2	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep-	4	16	100

		amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilir.				
C1	Kelime Dağarcığı	Yaygın deyimsel ifadelere ve gündelik anlatıma iyi derecede hâkimdir.	3	12	100	
				Toplam	84	

Tablo 45 incelendiğinde dört farklı dil düzeyine ilişkin dört farklı tanımlayıcı yeterliğin, okuma becerisi alanı test maddelerinin %84'ünü oluşturduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

5.1.8 HÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı soru maddelerine ilişkin yeterlik analizleri

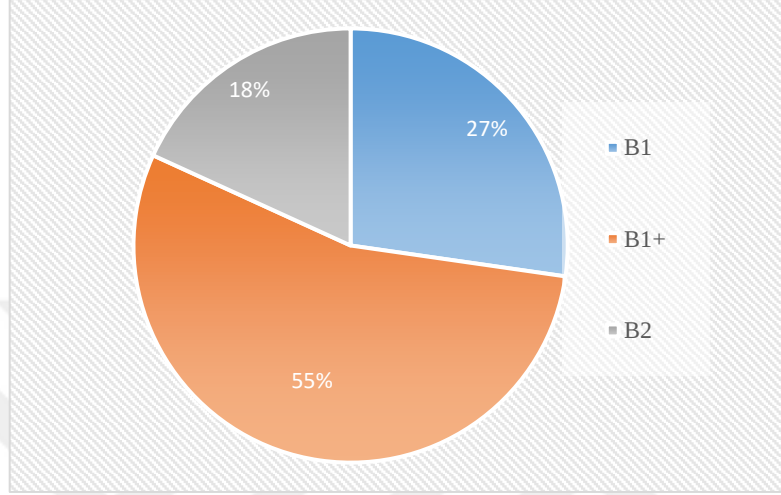
HÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 46'da sınıflandırılmıştır.

Tablo 46

HÜ TÖMER TYS Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

Soru Türü	Okuma (F)	%
Eşleştirme	8	37
Boşluk doldurma	10	45
Açık uçlu	2	9
Çoktan seçmeli	2	9
Toplam	22	100

Tablo 46'dan anlaşılabacağı üzere söz konusu soru maddeleri ağırlıklı olarak çoktan seçmeli madde türü olmak üzere 4 farklı biçimlendirme şekli temelinde yapılandırılmıştır. Söz konusu test maddelerinin dil düzeyleri eksinindeki yansıması Şekil 27'de açık bir şekilde göz önüne serilmiştir.

Şekil 23. HÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

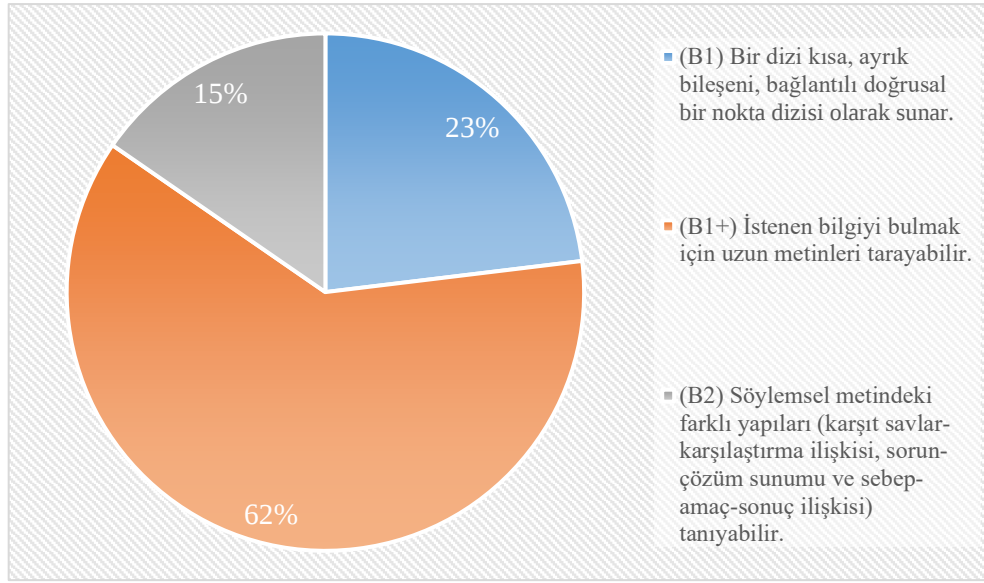
Yoğunluğu B1+ seviyesi oluşturacak şekilde bir örtüşme sergileyen test maddeleri, eşleşme sağlanan tanımlayıcı yeterlikler kapsamında Tablo 47'de aktarıldığı şekilde bir görünüm yansıtmaktadır.

Tablo 47

HÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	Tutarlılık ve Bağdaşıklık	Bir dizi kısa, ayırık bileşeni, bağlantılı doğrusal bir nokta dizisi olarak sunar.	3	14	50
B1+	Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	İstenen bilgiyi bulmak için uzun metinleri tarayabilir. ...	8	36,4	100
B2	Kelime Dağarcığı	Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep-amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilir.	2	9,1	50
Toplam:			13	58	

Tablo 47 mercek altına alındığında B1+ düzeyine ilişkin belirli bir tanımlayıcı yeterlik çoğunluğu (%36,4) oluşturmak üzere üç farklı örnek tanımlayıcı ile beceri kapsamının %58'lik kısmının karşılandığı görülmektedir. Bağlama ilişkin görsel Şekil 28'de aktarılmıştır.

Şekil 24. HÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.9 DEÜ DEDAM TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 48’de sınıflandırılmıştır.

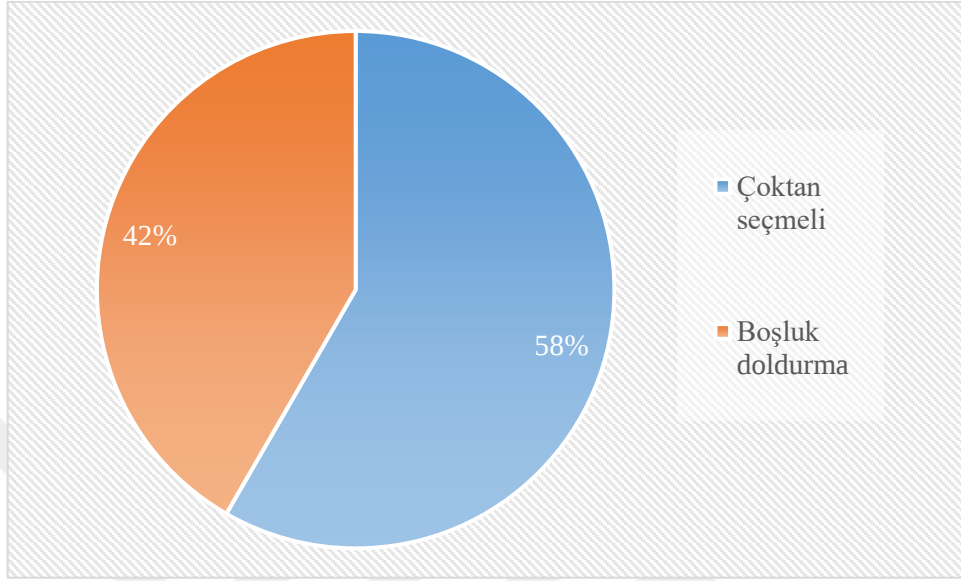
Tablo 48

DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

Soru Türü	Okuma (F)	%
Çoktan seçmeli	7	56,1
Boşluk doldurma	5	17,5
Toplam	12	100

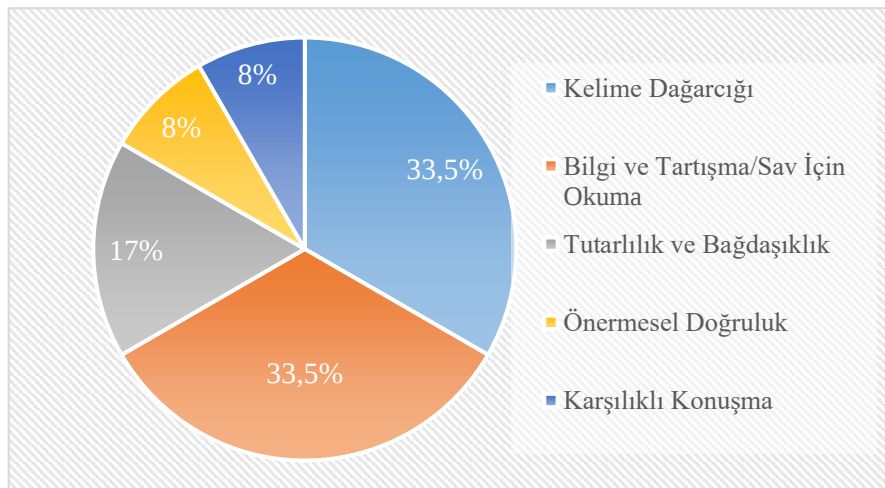
Tablo 48 mercek altına alındığında madde türleri biçimlendirmelerinin, nispeten yaklaşık aralık değerleri ile denk gelecek şekilde iki farklı ölçek kapsamı ekseninde birbirine yaklaşık

olarak bir dağılım sergilediği sonucuna ulaşılmaktadır. Söz konusu durum, Şekil 29’da grafik haline evrilmiştir.

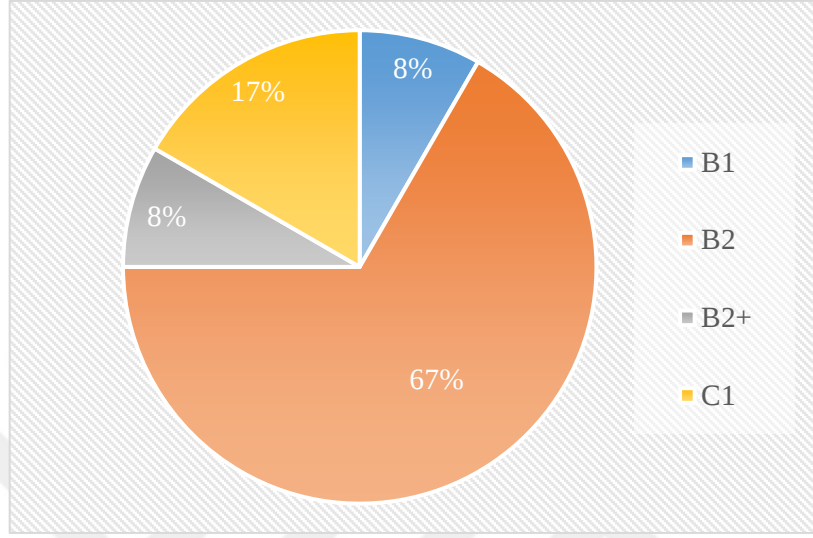
Şekil 29. DEÜ DEDAM TYS (2020) okuma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

Söz konusu kapsam, eşleşme sağlanan ölçek türleri kapsamında genişleme gösterdiği biçimde Şekil 30’da aktarılmıştır.

Şekil 30. DEÜ DEDAM TYS (2020) okuma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 30'dan anlaşıldığı üzere eşleşme sağlanan ölçek türleri çoğunluğu (%77) iki ölçek yüklenecek şekilde bir örtüşme dâhilinde şekillenmiştir. Söz konusu örtüşme, karşılık gelen dil düzeyleri kapsamında Şekil 31'de gösterilmiştir.

Şekil 31. DEÜ DEDAM TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 31'de betimlendiği gibi B2 dil düzeyi ekseninde sıklık frekansı sergileyen soru maddeleri, örnek tanımlayıcı yeterlik çeşitliliğinde ele alındığında ise Tablo 49'da gösterilen tablo ile karşılaşılmaktadır.

Tablo 49

DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

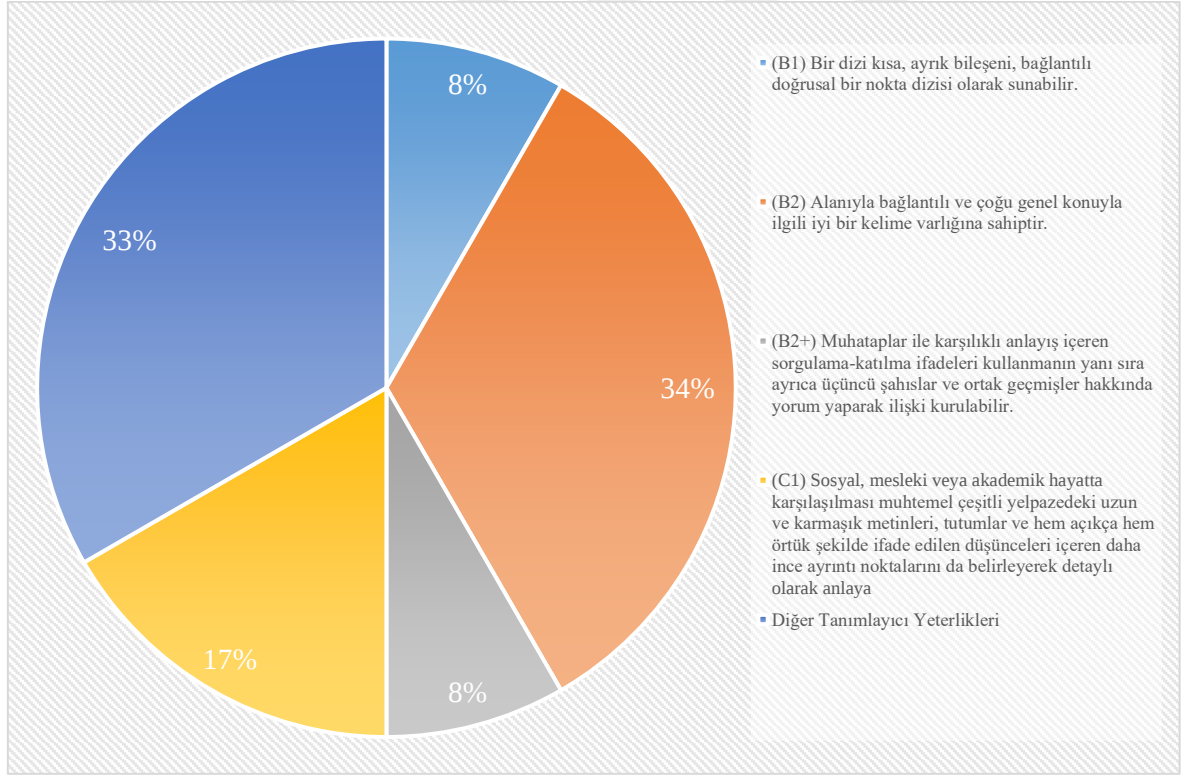
Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	Tutarlılık ve Bağdaşıklık	Bir dizi kısa, ayrık bileşeni, bağlantılı	1	8	100

		doğrusal bir nokta dizisi olarak sunabilir.			
B2	Kelime Dağarcığı	Alanıyla bağlantılı ve çoğu genel konuyla ilgili iyi bir kelime varlığına sahiptir.	4	33,3	50
B2+	Karşılıklı Konuşma	Muhataplar ile karşılıklı anlayış içeren sorgulama-katılma ifadeleri kullanmanın yanı sıra ayrıca üçüncü şahıslar ve ortak geçmişler hakkında yorum yaparak ilişki kurulabilir.	1	8	100
C1	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	Sosyal, mesleki veya akademik hayatta karşılaşılması muhtemel çeşitli yelpazedeki uzun ve karmaşık metinleri, tutumlar ve hem açıkça hem örtük şekilde ifade edilen düşünceleri içeren daha ince ayrıntı noktalarını da belirleyerek detaylı olarak anlayabilir.	1	8	100
	Önermsel Doğruluk	Bir iddianın, savın veya bir konunun gücünü belirtmek için dilsel	1	8	100

iletişim kanalını etkili bir
şekilde kullanabilir.

Toplam 65,3

Tablo 49'dan anlaşılacağı üzere DEÜ DEDAM TYS (2020) Okuma Becerisi alanı kapsamında eşleşme gösterilen tanımlayıcı yeterliklere ilişkin B2 düzeyine yönelik (%33) bir yoğunlaşma göstermekle beraber diğer tanımlayıcı yeterliklerin düzey çeşitliliğinde nispeten dengeli bir örtüşme sağladığı tespit edilmektedir. Söz konusu bağlam, şekil 32'de görselleştirilmiştir.

şekil 32. DEÜ DEDAM TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.10 SAÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı soru maddelerine ilişkin yeterlik analizleri

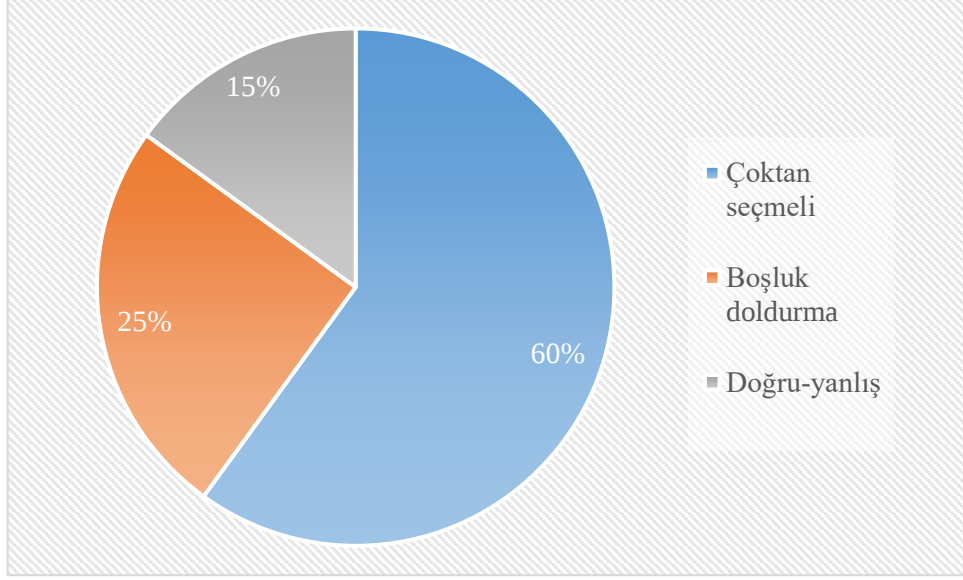
SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 50’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 50

SAÜ TÖMER TYS Okuma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

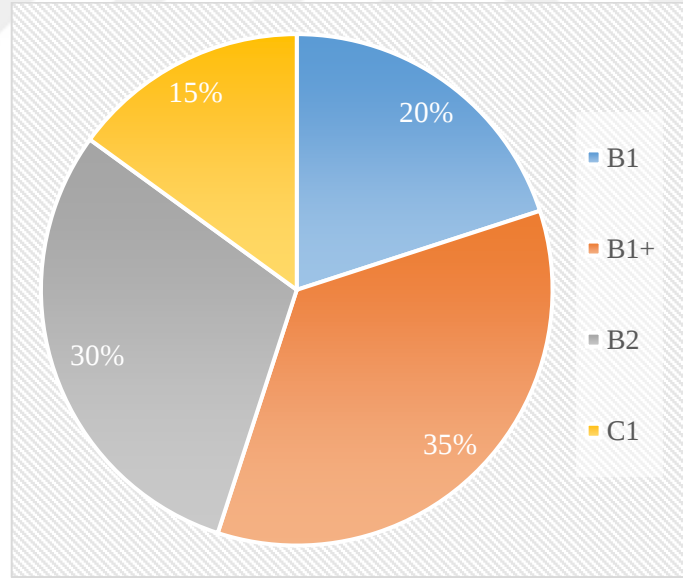
Soru Türü	Okuma (F)	%
Çoktan seçmeli	24	70
Boşluk doldurma	10	19
Doğru-yanlış	6	11
Toplam	40	100

Tablo 50’den anlaşılabacağı üzere söz konusu madde türleri çoğunlukla (%70) çoktan seçmeli olmak üzere belirli bir madde türü biçimine ağırlık verecek şekilde bir dağılım sergilemektedir. Bu dağılım çizgisi, Şekil 33’te grafiksel veri biçimine dönüştürülmüştür.

Şekil 33. SAÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

Söz konusu test maddeleri eşleşme sağlanan dil düzeyleri kapsamında ele alındığında ise Şekil 34’te betimlenen tablo ile karşılaşılmaktadır.

Şekil 34. SAÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 34’ten anlaşılabacağı üzere örtüşme sağlanan dil düzeyleri arasındaki dağılım B1+ dil düzeyi ağırlıklı olmak üzere nispeten dengeli bir dağılım sergilemektedir. Bu dağılım çizgisi, örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde Tablo 51 aracılığıyla ifade edilmiştir.

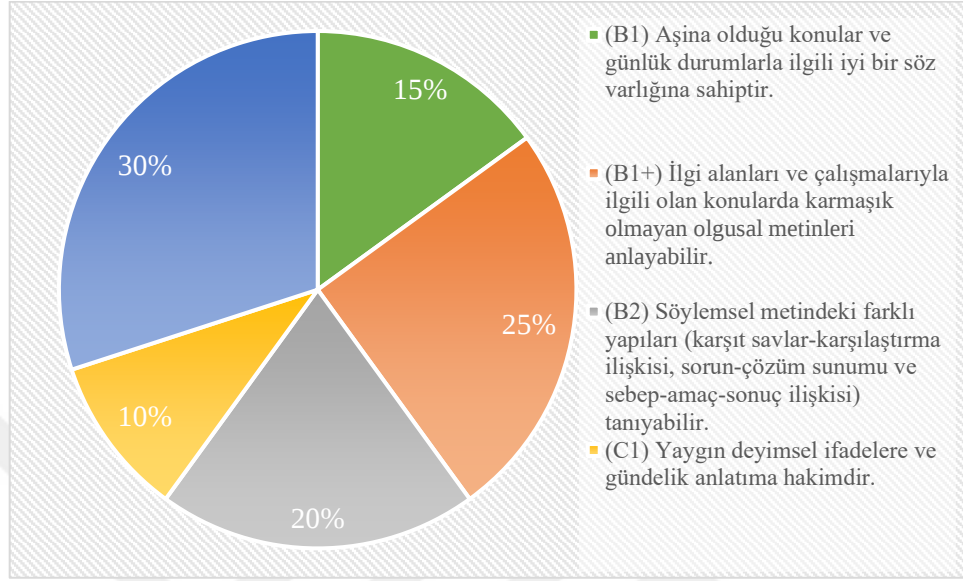
Tablo 51

SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	Aşına olduğu konular ve günlük durumlarla ilgili iyi bir söz varlığına sahiptir.	6	15	75
B1+	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	İlgi alanları ve çalışmalarıyla ilgili olan konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri anlayabilir.	10	25	72
B2	Bilgi ve Tartışma/Sav İçin Okuma	Söylemsel metindeki farklı yapıları (karşıt savlar-karşılaştırma ilişkisi, sorun-çözüm sunumu ve sebep-amaç-sonuç ilişkisi) tanıyabilir.	8	36	75
C1	Kelime Dağarcığı	Yaygın deyimsel ifadeler ve gündelik anlatıma hâkimdir.	4	20	67
Toplam			96		

Tablo 51 inceleme altına alındığında SAÜ TÖMER TYS (2020) Okuma Becerisi alanı kapsamındaki yeterlik dağılımının, B1, B1+, B2 ve C1 dil düzeylerini kapsayacak şekilde 4

farklı örnek tanımlayıcı yeterliğin, kapsamın %96'sını oluşturduğu bir düzlemde şekil almaktadır. İlgili durum tasviri, Şekil 35'te görsel olarak sunulmuştur.

Şekil 35. SAÜ DİLMER TYS (2020) okuma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.11 GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları

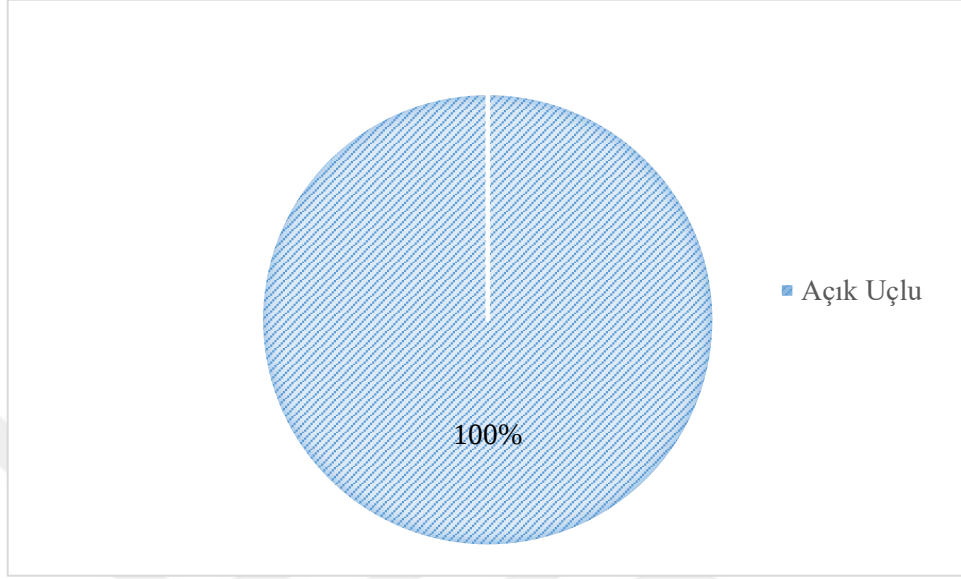
GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 52'de sınıflandırılmıştır.

Tablo 52

GÜ TÖMER TYS Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

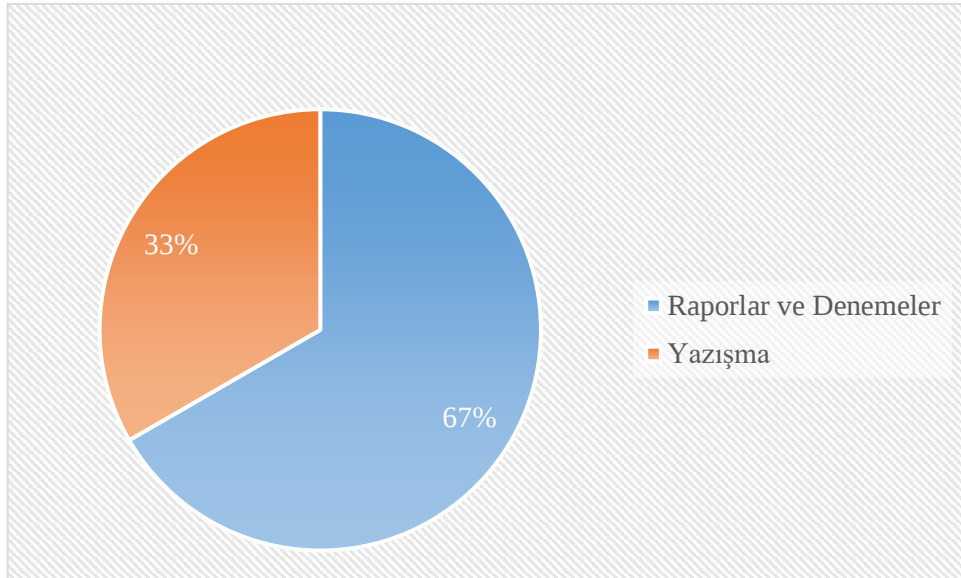
Soru Türü	Yazma (F)	%
Açık uçlu	3	100
Toplam	3	100

Tablo 52 incelendiğinde ilgili kapsamın açık uçlu test maddesi kapsamında biçimlendirildiği görülmektedir. Bu durum, Şekil 36’da görsel biçimde aktarılmıştır.

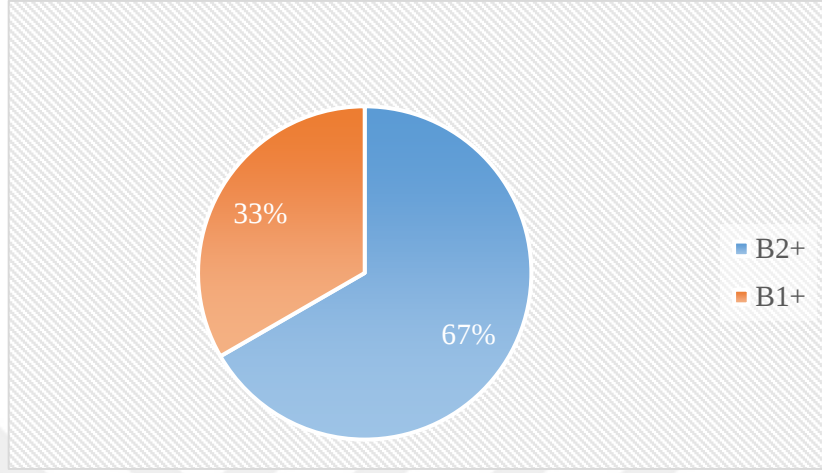
Şekil 25. GÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

Söz konusu kapsamın eşleşme gösterdiği örnek ölçekler, Şekil 37’de aktarılmıştır.

Şekil 37. GÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 37 incelendiğinde ilgili soru maddelerinin eşleşme sağladığı ölçek türlerinin iki farklı bağlama ilişkin çeşitlilik gösterdiği tespit edilmektedir. Söz konusu ölçeklerin ilintili oldukları dil düzeyleri Şekil 38’de yer almaktadır.

Şekil 26. GÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 38’den anlaşılacağı üzere söz konusu kapsam, ağırlığı B2+ seviyesi taşıyacak şekilde B2+ ve B1+ dil düzeyleriyle eşleşme göstermektedir.

Tablo 53’te GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

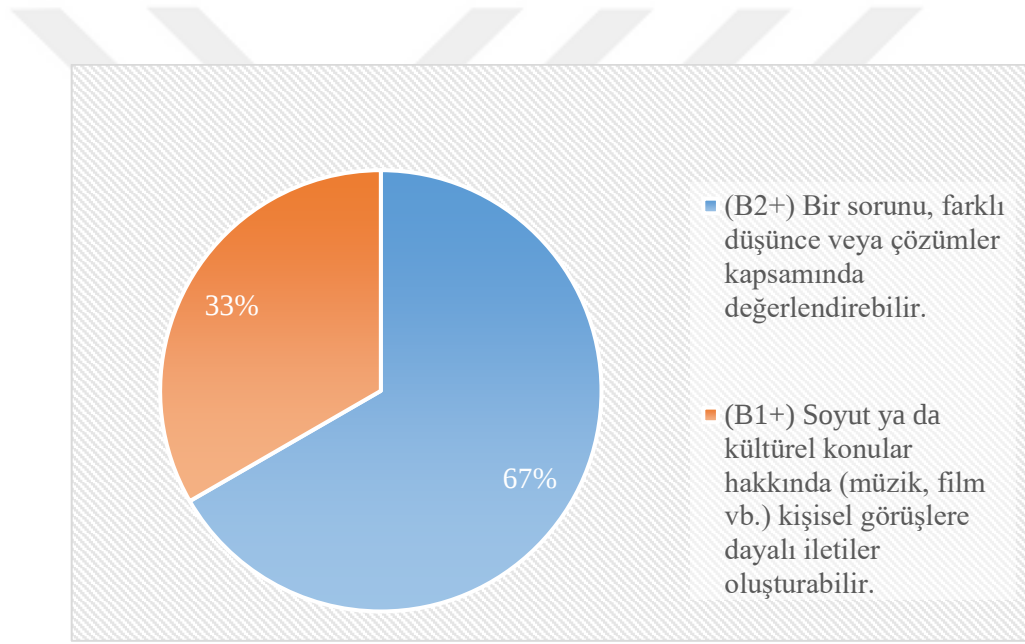
Tablo 53

GÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1+	Yazışma	Soyut ya da kültürel konular hakkında (müzik, film vb.)	1	33	100

		kişisel görüşlere dayalı iletiler oluşturabilir.			
B2+	Raporlar ve Denemeler	Bir sorunu, farklı düşünce veya çözümler kapsamında değerlendirebilir.	2	67	100

Tablo 53'te betimlendiği üzere yazma becerisi alanı kapsamı B2+ seviyesinde sunulan belirli bir tanımlayıcı yeterlik çoğunluğu oluşturacak şekilde meydana getirilmiştir. İlgili kapsam dâhilindeki örnek tanımlayıcılar Şekil 39'da grafiksel veri halinde sunulmuştur.

Şekil 27. GÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.12 İÜ DİLMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

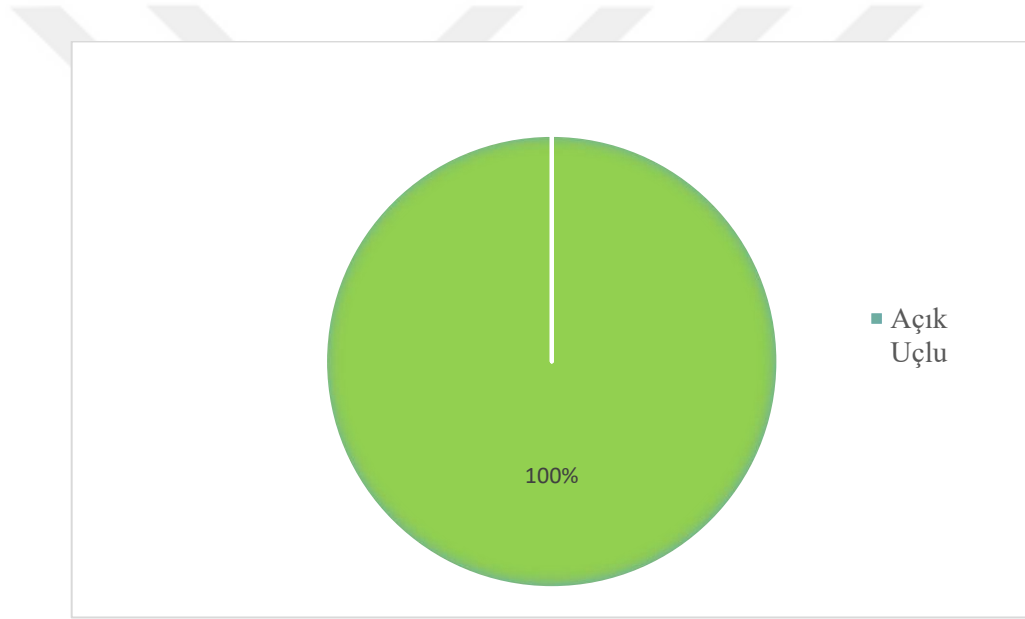
İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 54'te sınıflandırılmıştır.

Tablo 54

İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

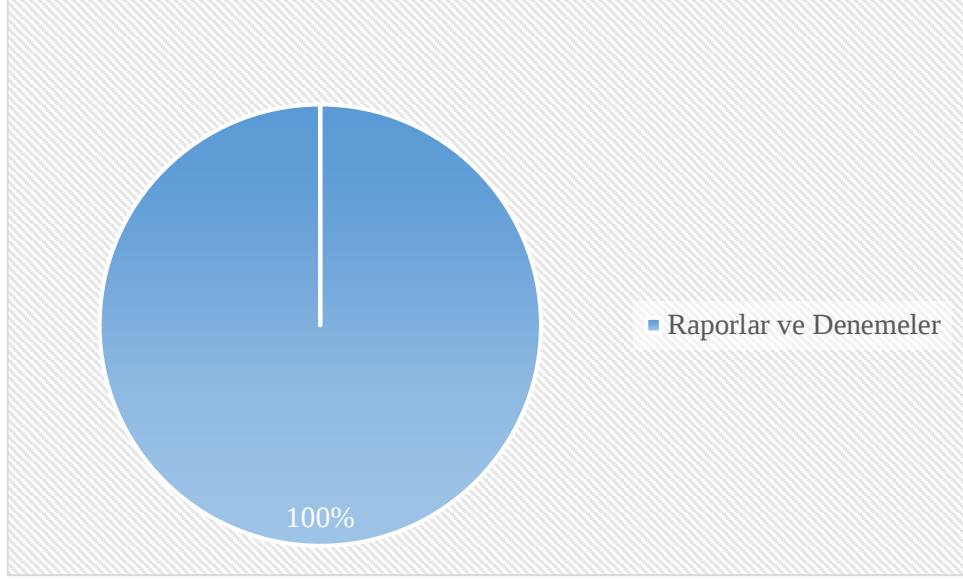
Soru Türü	Yazma (F)	%
Açık uçlu	2	100
Toplam	2	100

Tablo 54 incelendiğinde ilgili bağlamın, açık uçlu test maddesi kapsamında biçimlendirildiği görülmektedir. Bu durum, Şekil 40'da görsel biçimde sunulmuştur.

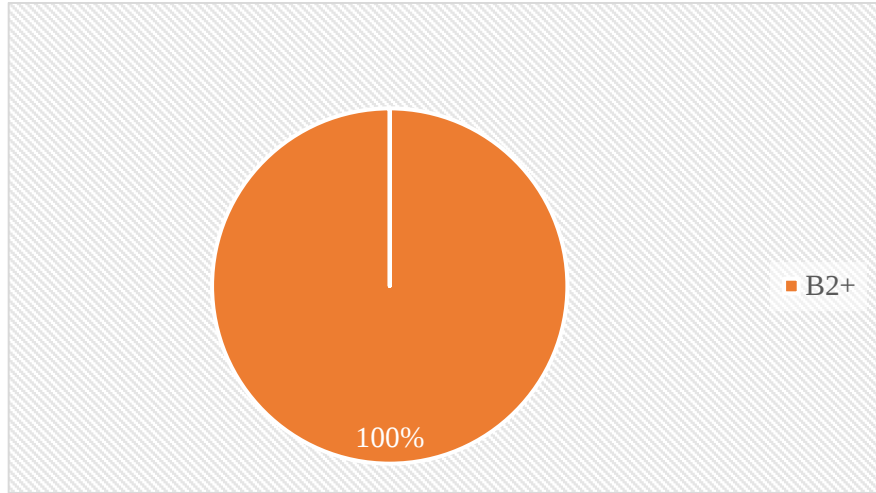
Şekil 40. İÜ DİLMER TYS (2020) yazma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili soru maddelerinin eşleşme gösterdiği ölçek bağlamları, Şekil 41'de aktarılmıştır.

Şekil 41. İÜ DİLMER TYS (2020) yazma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 41 incelendiğinde ilgili soru maddelerinin eşleşme sağladığı ölçek türünün tek bağlamla ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. İlgili ölçeğin ilintili olduğu dil düzeyi Şekil 42’de sunulmuştur.

Şekil 42. İÜ DİLMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 42’den anlaşılabacağı üzere ilgili bağlam, B2+ seviyesi dil düzeyiyle eşleşme sağlamaktadır.

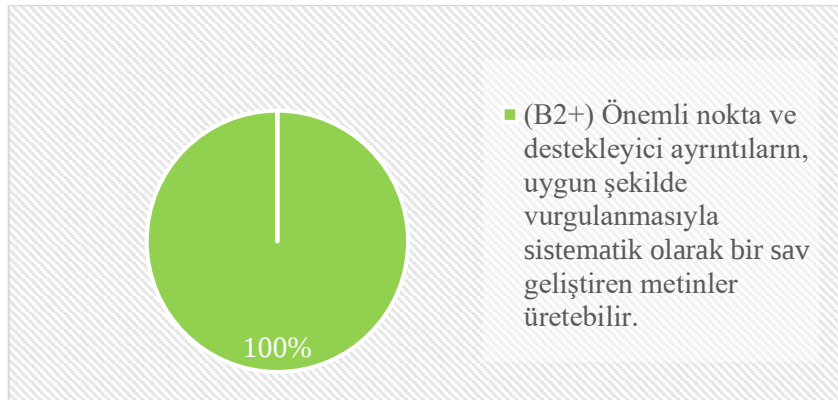
Tablo 55’te İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

Tablo 55

İÜ DİLMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzy	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B2+	Raporlar ve Denemeler	Önemli nokta ve destekleyici ayrıntıların, uygun şekilde vurgulanmasıyla sistematik olarak bir sav geliştiren metinler üretebilir.	1	100	100

Tablo 55’te betimlendiği üzere yazma becerisi alanı kapsamı B2+ seviyesinde sunulan belirli bir tanımlayıcı yeterlik çerçevesinde biçimlendirilmiştir. İlgili kapsam dâhilindeki örnek tanımlayıcı Şekil 43’te grafiksel veri halinde sunulmuştur.

Şekil 43. İÜ DİLMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.13 HÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

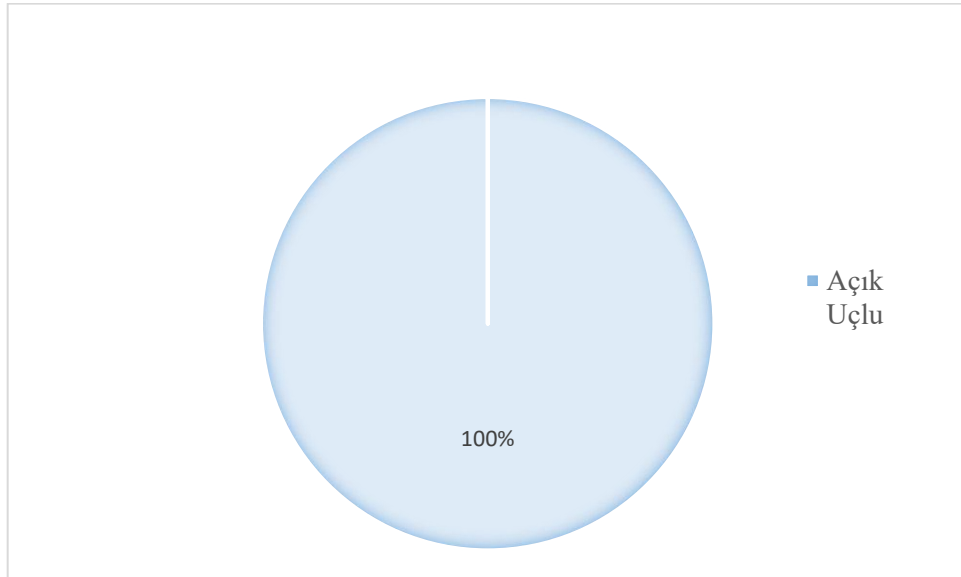
HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 56’da sınıflandırılmıştır.

Tablo 56

HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

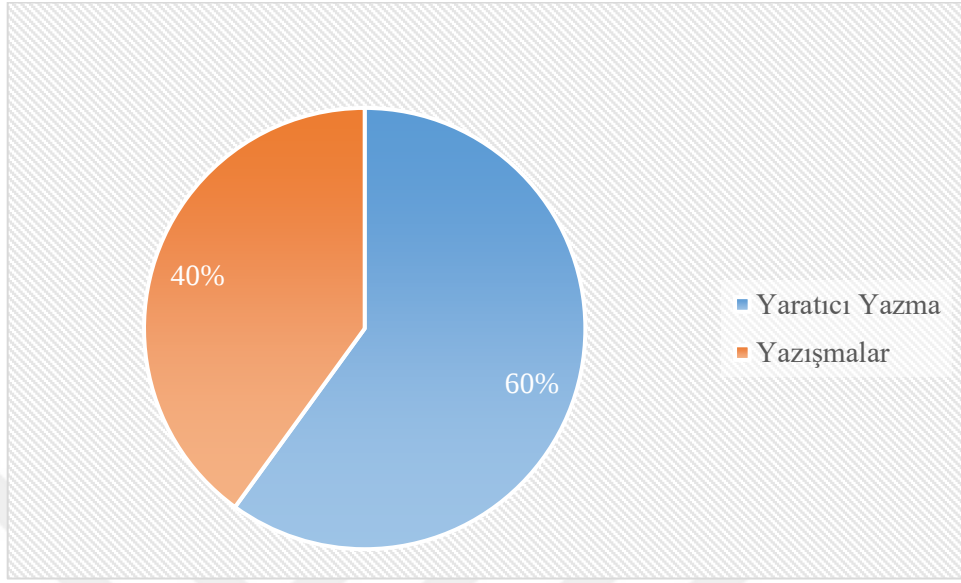
Soru Türü	Yazma (F)	%
Açık uçlu	5	100
Toplam	5	100

Tablo 56 incelendiğinde ilgili bağlamın, açık uçlu test maddesi kapsamında biçimlendirildiği görülmektedir. Bu durum, Şekil 44’te görsel biçimde sunulmuştur.

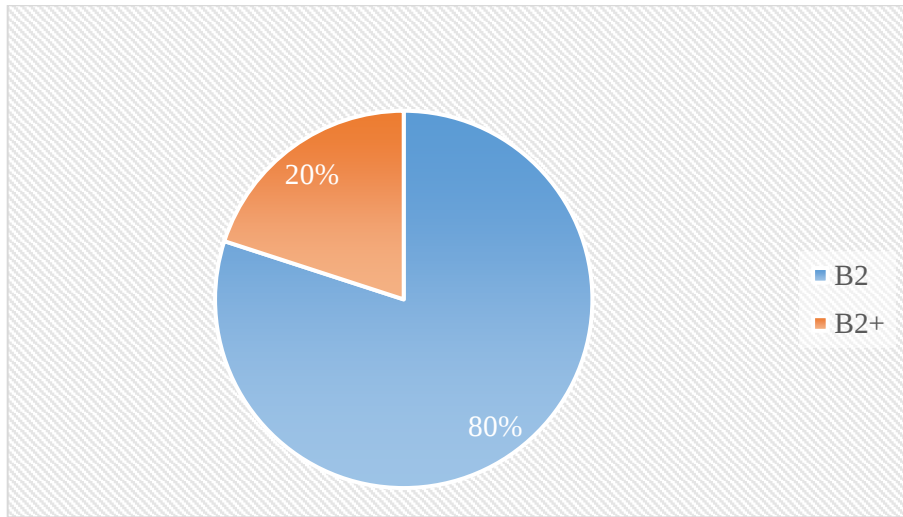
Şekil 44. HÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili soru maddelerinin eşleşme gösterdiği ölçek bağlamları, Şekil 45'te aktarılmıştır.

Şekil 45. HÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 45 incelendiğinde ilgili soru maddelerinin eşleşme sağladığı ölçek türlerinin, birbirinden farklı iki bağlamla ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. İlgili ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 46'da sunulmuştur.

Şekil 46. HÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 46'dan anlaşılacağı üzere ilgili bağlam, çoğunluğu B2 seviyesi ile % 20'si B2+ dil düzeyi kapsamında yapılandırılmıştır.

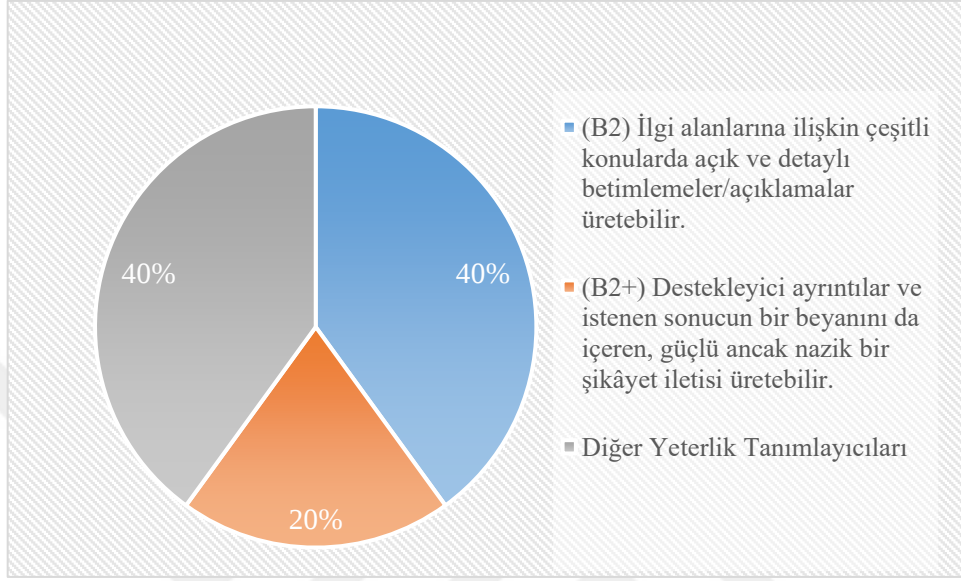
Tablo 57'de HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

Tablo 57

HÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B2	Yaratıcı Yazma	İlgi alanlarına ilişkin çeşitli konularda açık ve detaylı betimlemeler/açıklamalar üretebilir.	2	40	50
B2	Yaratıcı Yazma	Bir film, kitap veya oyun hakkında inceleme yapabilir.	1	20	25
B2	Yazışmalar	Olgularla sınırlı olmaları koşuluyla uygun dil yapısı ve kuralları kullanarak rutin olmayan mesleki iletiler yazabilir.	1	20	25
B2+	Yazışmalar	Destekleyici ayrıntılar ve istenen sonucun bir beyanını da içeren, güçlü ancak nazik bir şikâyet iletisi üretebilir.	1	20	25

Tablo 57’de betimlendiği üzere yazma becerisi alanı kapsamı, çoğunluğunu B2 seviyesinde sunulan belirli bir tanımlayıcı yeterlik oluşturmak üzere B2 ve B2+ biçimlendirilmiştir. İlgili kapsam dâhilindeki örnek tanımlayıcılar Şekil 47’de grafiksel veri halinde sunulmuştur.

Şekil 47. HÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.14 DEÜ DEDAM TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

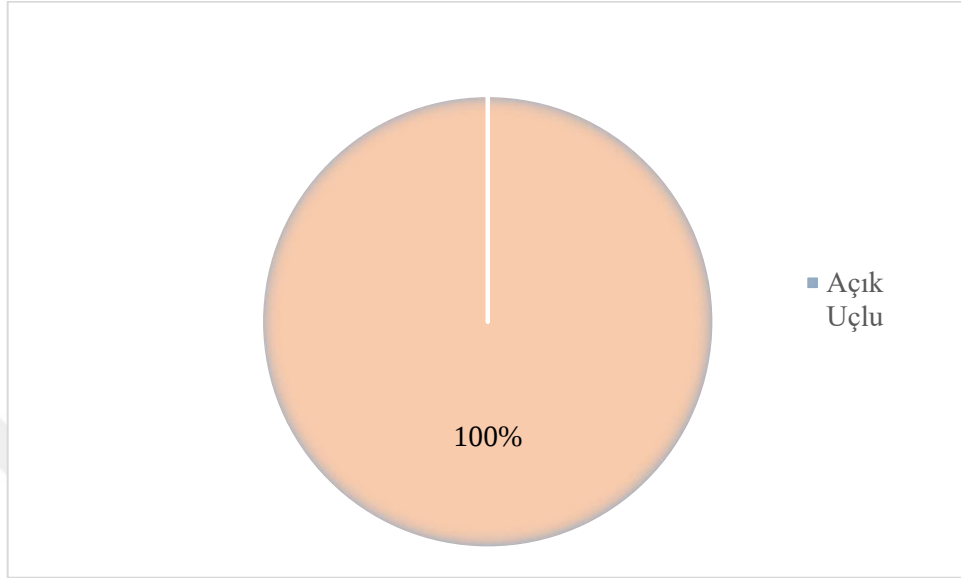
DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 58’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 58

DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

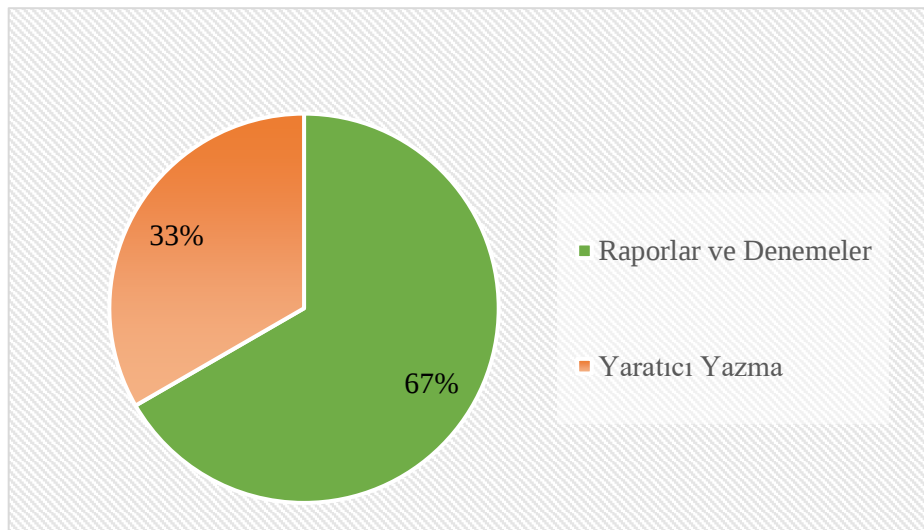
Soru Türü	Yazma (F)	%
Açık uçlu	3	100
Toplam	3	100

Tablo 58 incelendiğinde ilgili kapsamın, açık uçlu test maddeleri doğrultusunda şekillendirildiği görülmektedir. Söz konusu kapsam, Şekil 48’de görsel olarak aktarılmıştır.

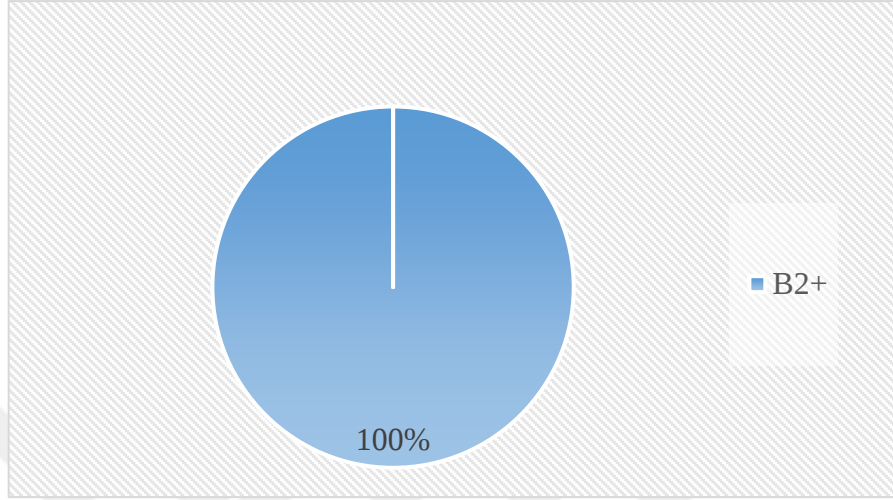
Şekil 48. DEÜ DEDAM TYS (2020) yazma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili beceri alanı kapsamında sunulan test maddeleri, Şekil 49’da eşleşme gösterdikleri ölçekler bağlamında ele alınarak görselleştirilmiştir.

Şekil 49. DEÜ DEDAM TYS (2020) yazma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 49 incelendiğinde ilgili test maddelerine ilişkin eşleşme sağlanan ölçek türlerinin, Raporlar ve Denemeler (% 67) ile Yaratıcı Yazma (% 33) bağlamları ekseninde şekillendiği görülmektedir. Bu ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 50’de yer almaktadır.

Şekil 50. DEÜ DEDAM TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Söz konusu bağlam Şekil 50’den anlaşılacağı üzere B2+ dil düzeyi kapsamında yapılandırılmıştır.

Tablo 59’da DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

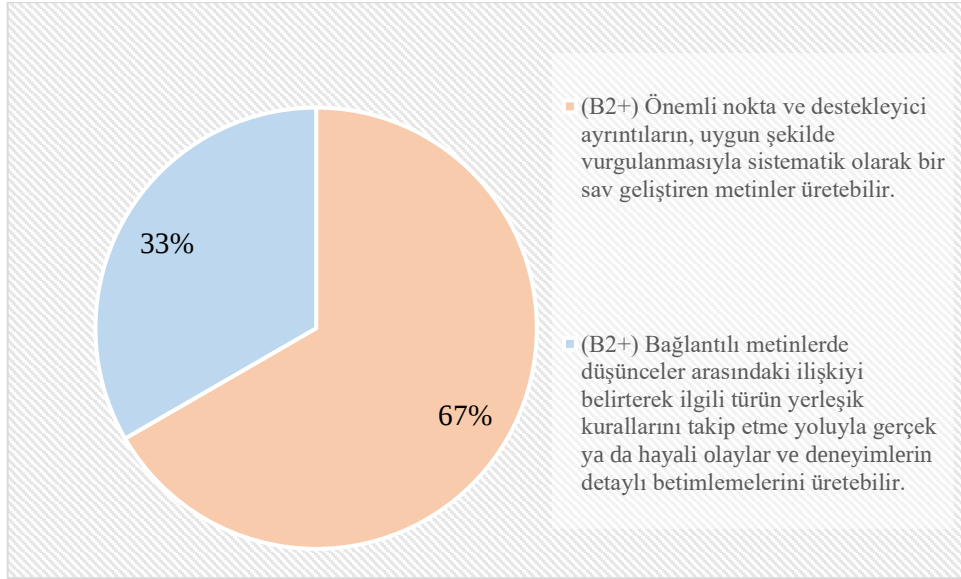
Tablo 59.

DEÜ DEDAM TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzye	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B2+	Denemeler ve Raporlar	Önemli nokta ve destekleyici ayrıntıların, uygun şekilde	2	67	67

		vurgulanmasıyla sistematiik olarak bir sav geliştiren metinler üretebilir.			
B2+	Yaratıcı Yazma	Bağlantılı metinlerde düşünceler arasındaki ilişkiyi belirterek ilgili türün yerleşik kurallarını takip etme yoluyla gerçek ya da hayali olaylar ve deneyimlerin detaylı betimlemelerini üretebilir.	1	33	33

Tablo 59’da betimlendiği üzere yazma becerisi alanı, B2+ dil düzeyi kapsamında ikisi aynı tanımlayıcı yeterlik olmak üzere 3 adet örnek tanımlayıcı temelinde yapılandırılmıştır. Söz konusu tanımlayıcı yeterlikler, Şekil 51’de yer almaktadır.

Şekil 51. DEÜ DEDAM TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.15 SAÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

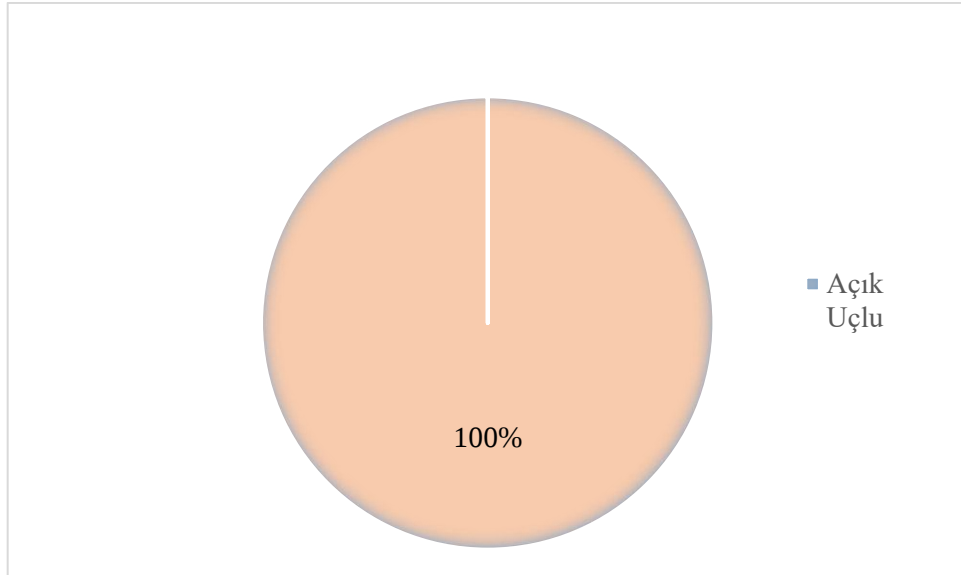
SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 60'ta sınıflandırılmıştır.

Tablo 60

SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

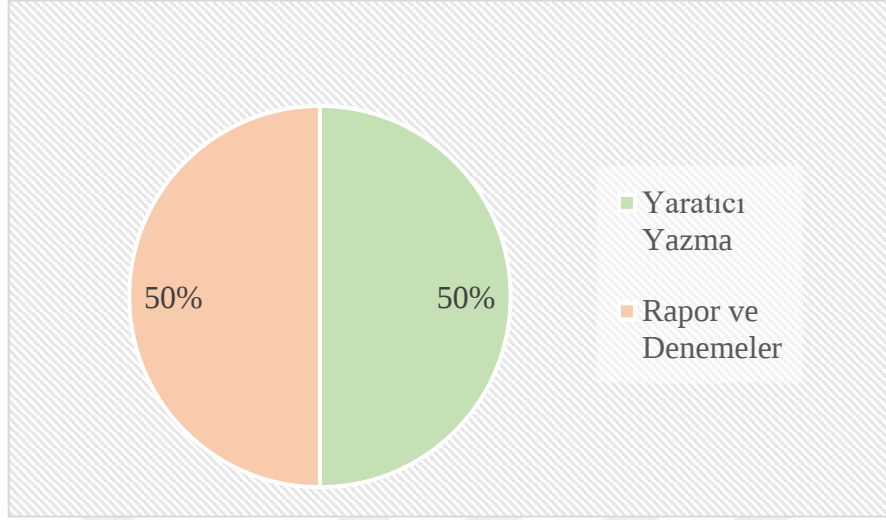
Soru Türü	Yazma (F)	%
Açık uçlu	2	100
Toplam	2	100

Tablo 60'dan anlaşılabacağı üzere yazma becerisi alanı, açık uçlu test maddeleri kapsamında şekillendirilmiştir. Söz konusu kapsam, Şekil 52'de grafiksel bilgi şeklinde yansıtılmıştır.

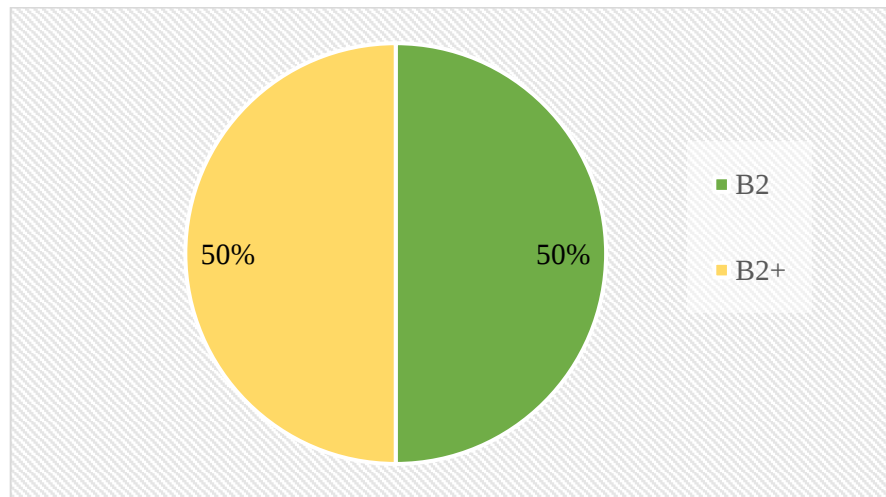
Şekil 52. SAÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili beceri alanı kapsamında sunulan test maddeleri, Şekil 53'te eşleşme sağladıkları ölçekler bağlamında ele alınmıştır.

Şekil 53. SAÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 53 incelendiğinde ilgili test maddelerine ilişkin eşleşme sağlanan ölçek türlerinin, eşit oranda olmak üzere Raporlar ve Denemeler ile Yaratıcı Yazma bağlamları ekseninde şekillendirildiği görülmektedir. Bu ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 54'te yer almaktadır.

Şekil 54. SAÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 54'ten anlaşılacağı üzere söz konusu bağlam B2 ve B2+ dil düzeyi kapsamında yapılandırılmıştır.

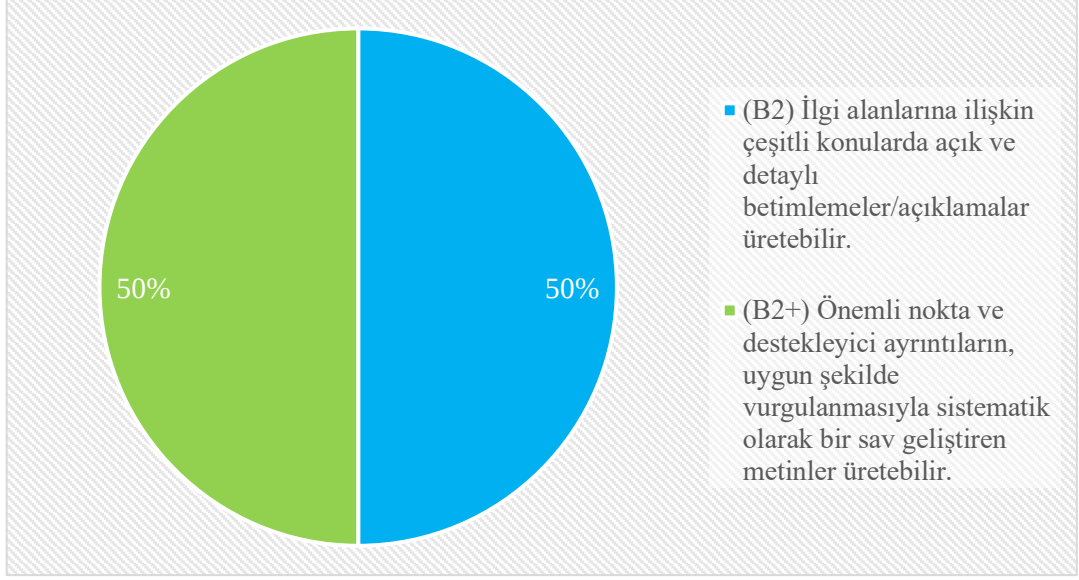
Tablo 61'de SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

Tablo 61

SAÜ TÖMER TYS (2020) Yazma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Kapsamında %	Düzeeyi
B2	Yaratıcı Yazma	İlgi alanlarına ilişkin çeşitli konularda açık ve detaylı betimlemeler/açıklamalar üretebilir.	1	50	50	
B2+	Raporlar ve Denemeler	Bağılantılı metinlerde düşünceler arasındaki ilişkiyi belirterek ilgili türün yerleşik kurallarını takip etme yoluyla gerçek ya da hayali olaylar ve deneyimlerin detaylı betimlemelerini üretebilir.	1	50	50	

Tablo 61'de vurgulandığı şekilde yazma becerisi alanı, B2 ve B2+ dil düzeyleri kapsamında sunulan birer tanımlayıcı yeterliğe ilişkin oluşturulmuştur. İlgili tanımlayıcı yeterlikler, Şekil 55'te görsel veri şeklinde sunulmuştur.

Şekil 55. SAÜ TÖMER TYS (2020) yazma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.16 GÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

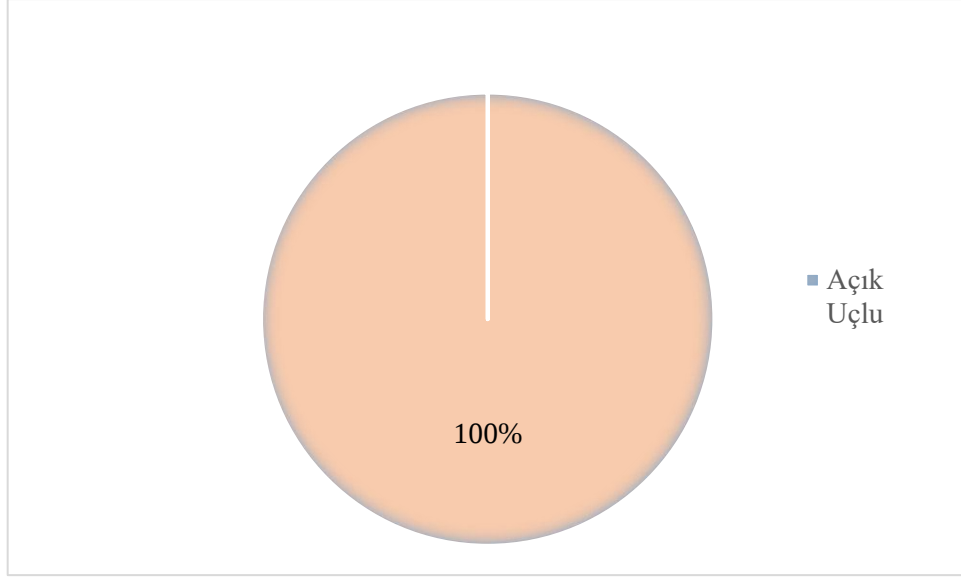
GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 62’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 62

GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

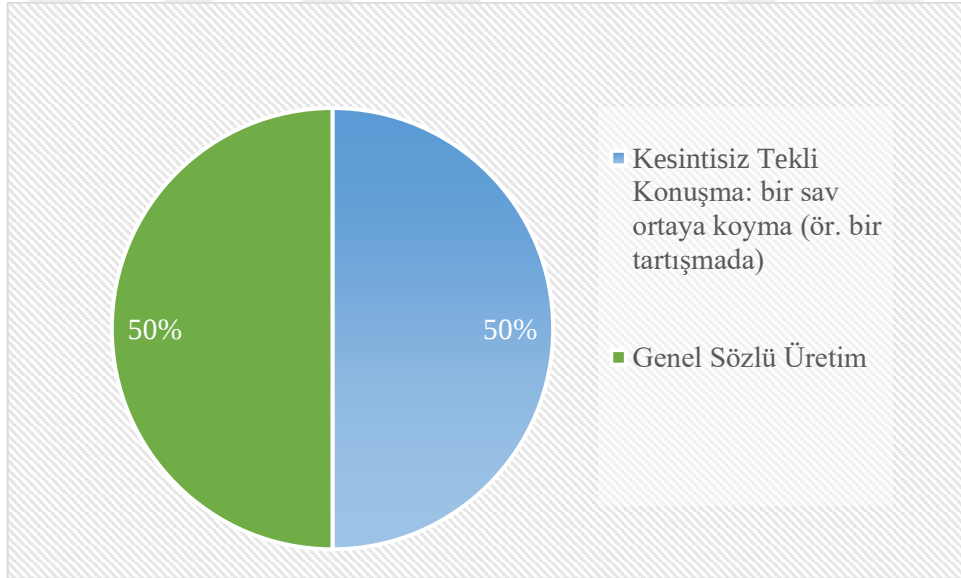
Soru Türü	Konuşma (F)	%
Açık uçlu	6	100
Toplam	6	100

Tablo 62’den anlaşılabacağı üzere konuşma becerisi alanı, açık uçlu test maddeleri kapsamında şekillendirilmiştir. Söz konusu kapsam, Şekil 56’da grafik bilgisi şeklinde aktarılmıştır.

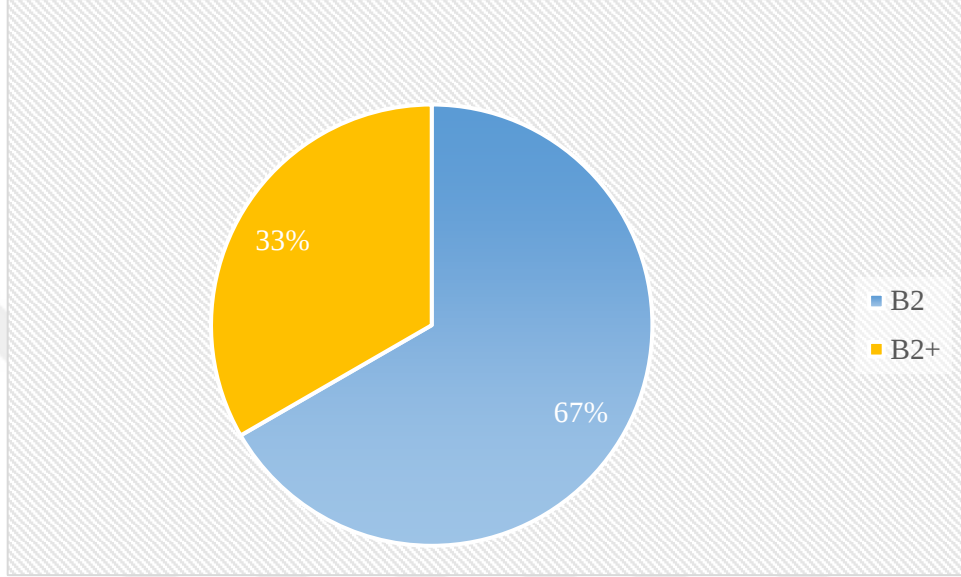
Şekil 56. GÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili beceri alanı kapsamında sunulan test maddeleri, Şekil 57’de eşleşme gösterdikleri ölçekler bağlamında yapılandırılmıştır.

Şekil 57. GÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 57 incelendiğinde ilgili test maddelerine ilişkin eşleşme sağlanan ölçek türlerinin, eşit oranda olmak üzere *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* ile *Genel Sözlü Üretim* bağlamları düzleminde biçimlendirildiği tespit edilmektedir. Bu ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 58’de yer almaktadır.

Şekil 58. GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleştiği Dil Düzeylerine İlişkin Analiz Sonuçları

Şekil 58’den anlaşılacağı üzere söz konusu bağlam, ağırlık ana düzeyde olmak üzere B2 ve B2+ dil düzeyleri kapsamında yapılandırılmıştır.

Tablo 63’te GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

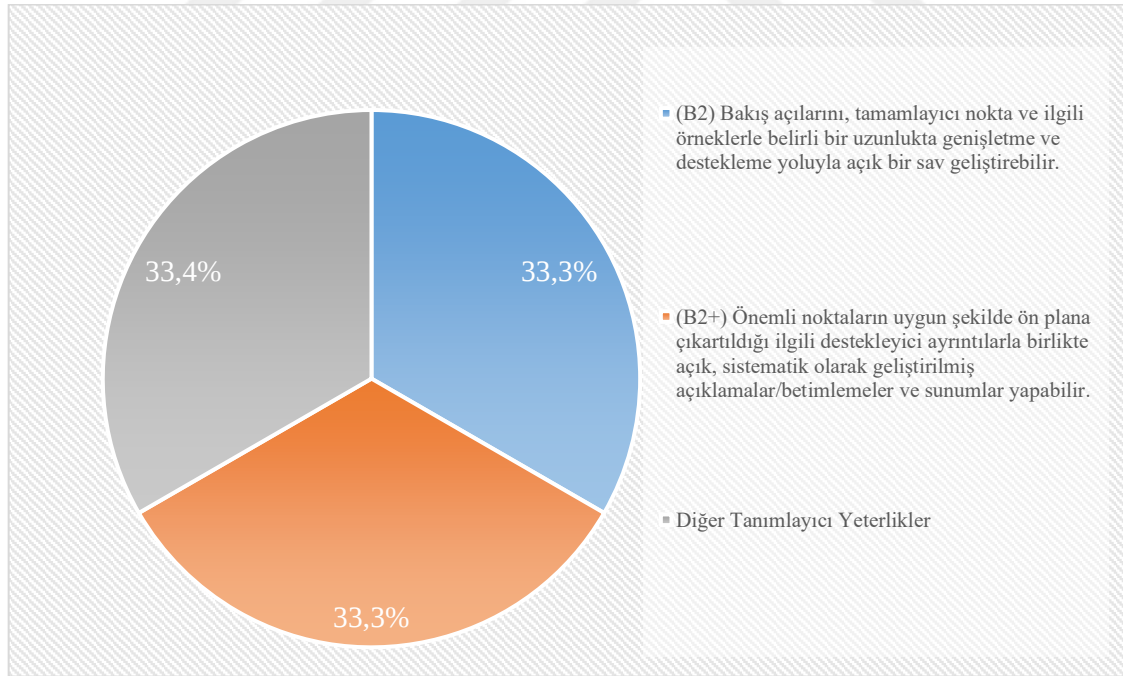
Tablo 63

GÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Kapsamında %	Düzeyi
B2	Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)	Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık geliştirebilir. betimlemeler/açıklamalar üretebilir.	2	33	50	
B2	Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)	Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini ele alarak güncel bir konuya ilişkin bakış açısı açıklayabilir.	1	16,5	25	
B2	Genel Sözlü Üretim	İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilme'	1	16,5	25	

B2+	Genel Sözlü Üretim	Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş açıklamalar/betimlemeler ve sunumlar yapılabilir.	2	33	100
		Toplam	6	100	

Tablo 63'te vurgulandığı şekilde konuşma becerisi alanının % 66,7'sini B2 ve artı düzeyinde yapılandırılmış birer örnek tanımlayıcı yeterlik kapsamında oluşturulmuştur. Söz konusu bağlam, Şekil 59'da grafiksel bilgiye çevrilerek görsel biçimde sunulmuştur.

Şekil 59. GÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.17 İÜ DİLMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

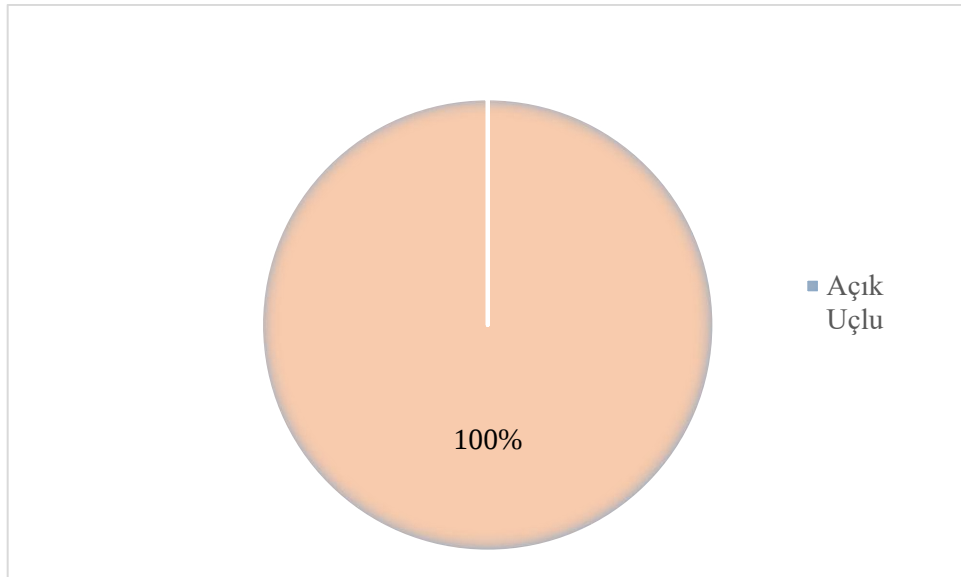
İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 63'te sınıflandırılmıştır.

Tablo 64

İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

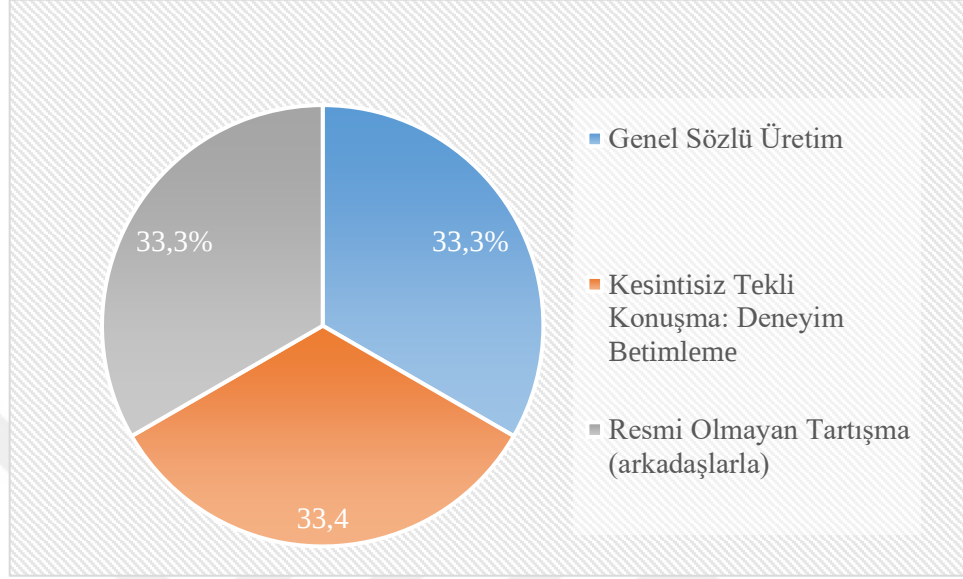
Soru Türü	Konuşma (F)	%
Açık uçlu	3	100
Toplam	3	100

Tablo 63'ten anlaşılabacağı üzere konuşma becerisi alanı, açık uçlu test maddeleri kapsamında şekillendirilmiştir. Söz konusu kapsam, Şekil 60'da grafik bilgisi şeklinde aktarılmıştır.

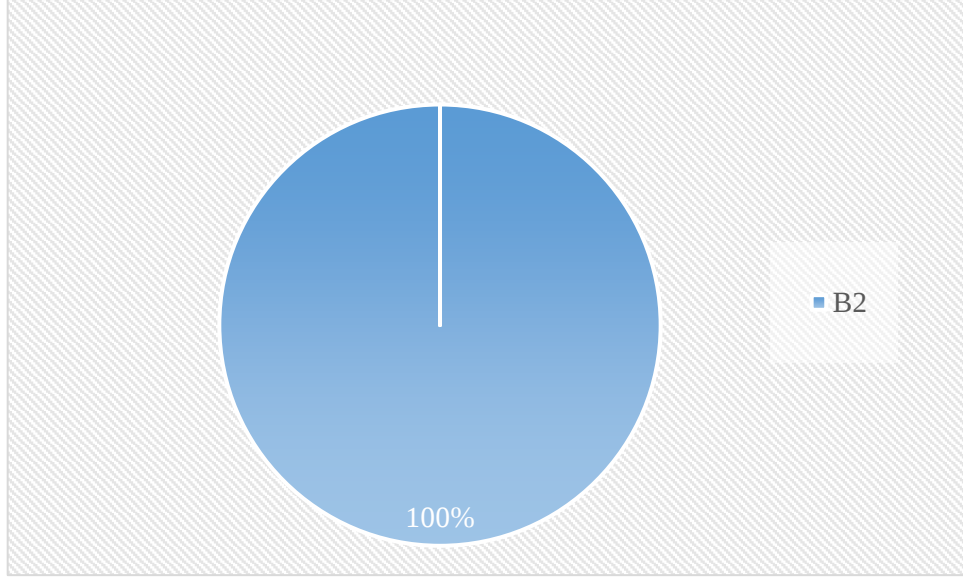
Şekil 60. İÜ DİLMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili beceri alanı kapsamında sunulan test maddeleri, Şekil 61’de eşleşme gösterdikleri ölçekler bağlamında yapılandırılmıştır.

Şekil 61. İÜ DİLMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 61 incelendiğinde ilgili test maddelerine ilişkin eşleşme sağlanan ölçek türlerinin, her biri eşit oranda etki edecek şekilde *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme*, *Genel Sözlü Üretim* ve *Resmi Olmayan Tartışma (arkadaşlarla)* şeklinde üç farklı bağlam düzleminde biçimlendirildiği tespit edilmektedir. Bu ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 62’de yer almaktadır.

Şekil 62. İÜ DİLMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 62’den anlaşılacağı üzere ilgili bağlam, B2 seviyesi dil düzeyi kapsamında yapılandırılmıştır.

Tablo 65’te İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

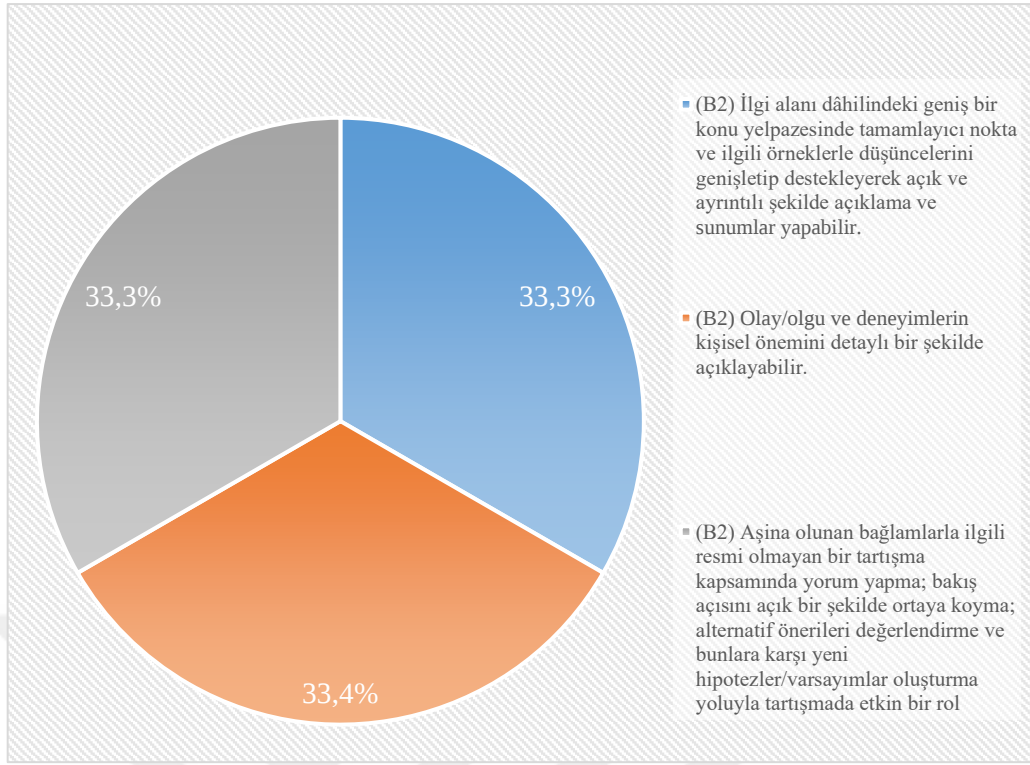
Tablo 65

İÜ DİLMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B2	Genel Sözlü Üretim	İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve	1	33,3	33,3

		ayrıntılı şekilde açıklama ve sunumlar yapabilir.				
B2	Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme	Olay/olgu ve deneyimlerin kişisel önemini detaylı bir şekilde açıklayabilir.	1	33,3	33,3	
B2	Resmi Olmayan Tartışma	Aşına olunan bağlarla ilgili resmi olmayan bir tartışma kapsamında yorum yapma; bakış açısını açık bir şekilde ortaya koyma; alternatif önerileri değerlendirme ve bunlara karşı yeni hipotezler/varsayımlar oluşturma yoluyla tartışmada etkin bir rol oynar.	1	33,4	33,4	
		Toplam	3	100		

Tablo 65’te vurgulandığı üzere konuşma becerisi alanı, B2 dil düzeyi kapsamındaki üç farklı örnek tanımlayıcı yeterlik düzleminde meydana getirilmiştir. Söz konusu bağlam, Şekil 63’te grafiksel bilgi olarak aktarılmıştır.

Şekil 63. İÜ DİLMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.18 HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerine İlişkin Analiz Sonuçları

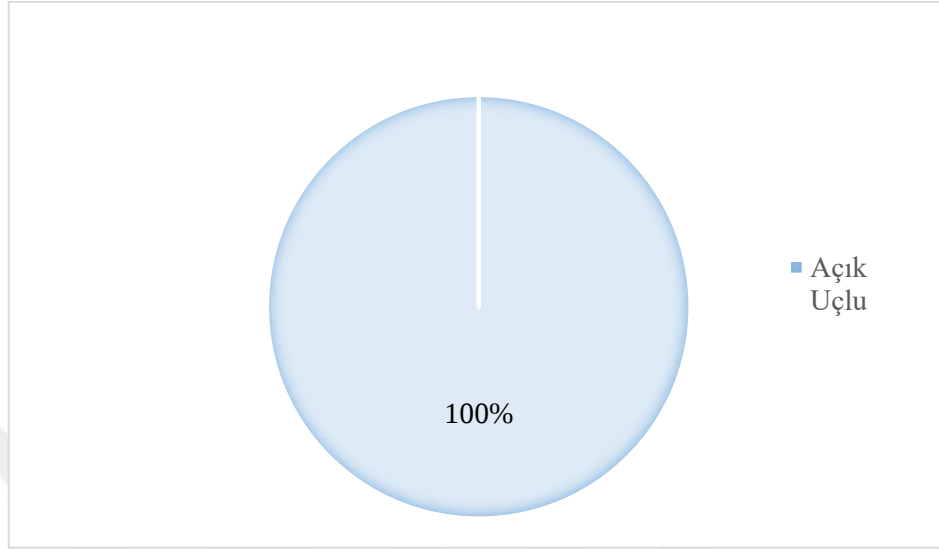
HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 66’da sınıflandırılmıştır.

Tablo 66

HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

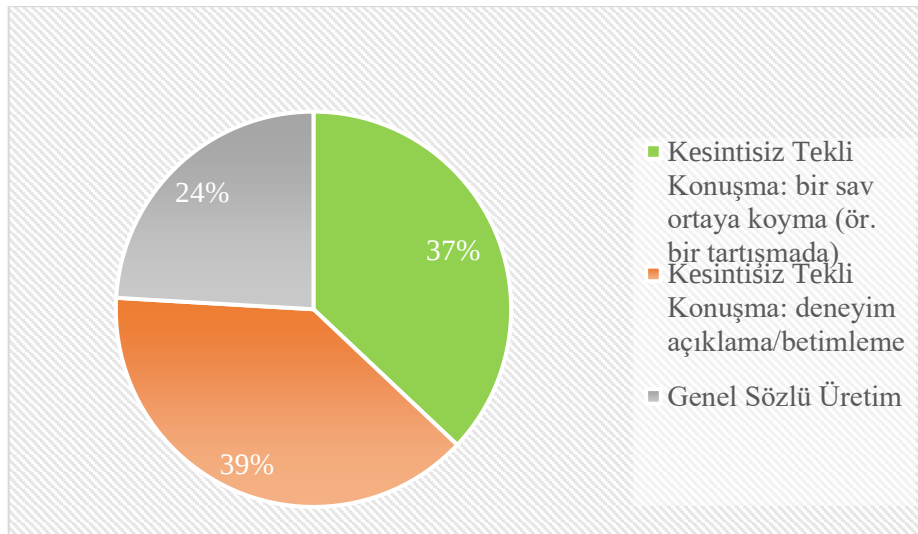
Soru Türü	Konuşma (F)	%
Açık uçlu	54	100
Toplam	54	100

Tablo 66'dan anlaşılacağı üzere konuşma becerisi alanı, açık uçlu test maddeleri kapsamında biçimlendirilmiştir. İlgili kapsam, Şekil 64'te görselleştirilmiştir.

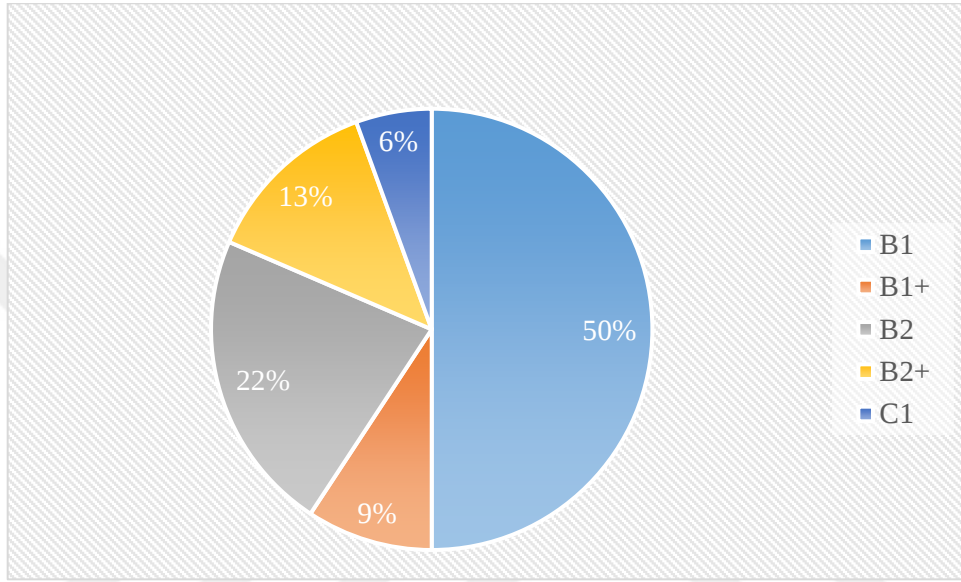
Şekil 64. HÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili beceri alanı kapsamında sunulan test maddeleri, Şekil 65'te eşleşme gösterdikleri ölçekler bağlamında yapılandırılmıştır.

Şekil 65. HÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 65 incelendiğinde ilgili test maddelerine ilişkin eşleşme sağlanan ölçek türlerinin, ağırlıklı olarak ve benzer oranlarda *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma* (ör. bir tartışmada) ve *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme* bağlamlarına yönelik biçimlendirildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Bu ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 66’da yer almaktadır.

Şekil 66. HÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 66’dan anlaşılacağı üzere ilgili bağlam ağırlıklı olarak (% 50) B1 seviyesi dil düzeyi kapsamında test maddeleri içermektedir.

Tablo 67’de HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

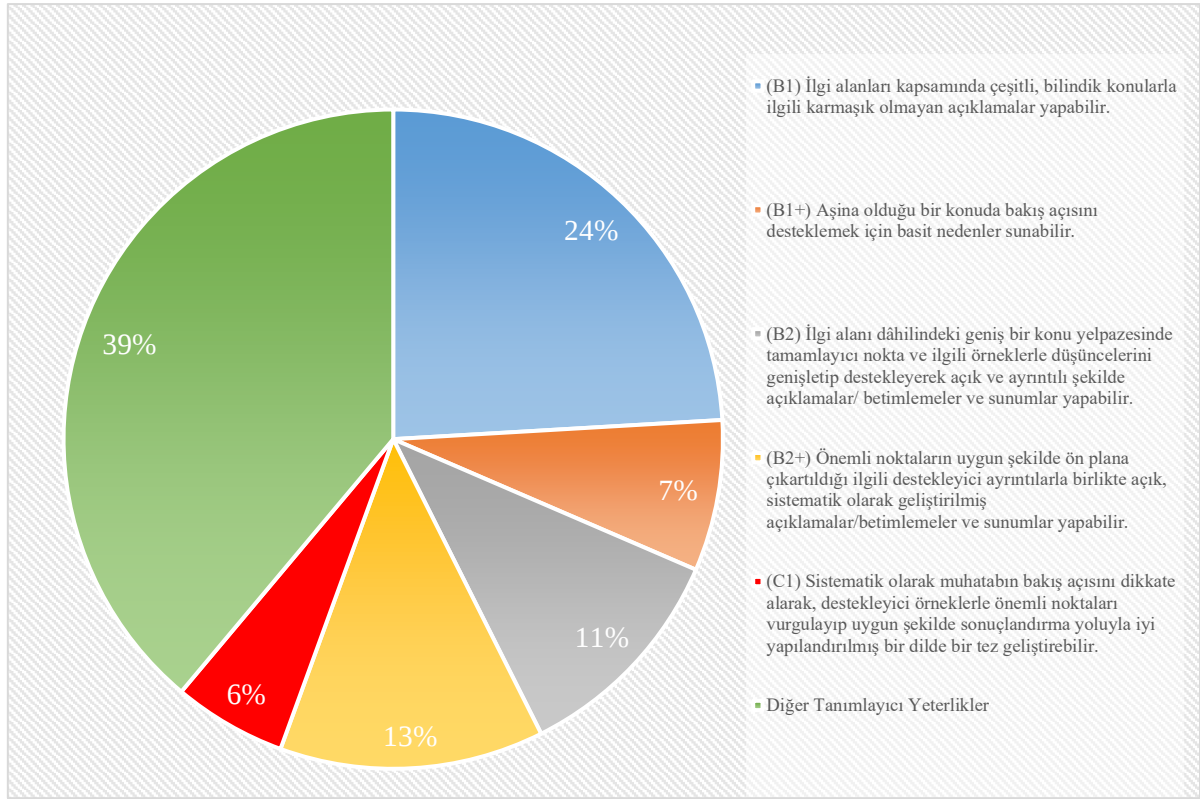
Tablo 67

HÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzy	Öçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Kapsamında %	Düzei
B1	Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme	İlgi alanları kapsamında çeşitli, bilindik konularla ilgili karmaşık olmayan açıklamalar yapabilir.	13	24	48	
B1+	Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)	Aşına olduğu bir konuda bakış açısını desteklemek için basit nedenler sunabilir.	4	7	80	
B2	Genel Sözlü Üretim	İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilir.	6	11	50	

B2+	Genel Sözlü Üretim	Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş açıklamalar/betimlemeler ve sunumlar yapılabilir.	7	13	100
C1	Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)	Sistematik olarak muhatapın bakış açısını dikkate alarak, destekleyici örneklerle önemli noktaları vurgulayıp uygun şekilde sonuçlandırma yoluyla iyi yapılandırılmış bir dilde bir tez geliştirebilir.	3	5	100
		Toplam	3	60	

Tablo 67’de vurgulandığı üzere konuşma becerisi alanın çoğunluğu (% 60) 5 farklı dil düzeyine ilişkin 5 farklı örnek tanımlayıcı yeterlikten oluşmaktadır. Söz konusu bağlam, Şekil 67’de grafiksel bilgi olarak aktarılmıştır.

Şekil 67. HÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.19 DEÜ DEDAM TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

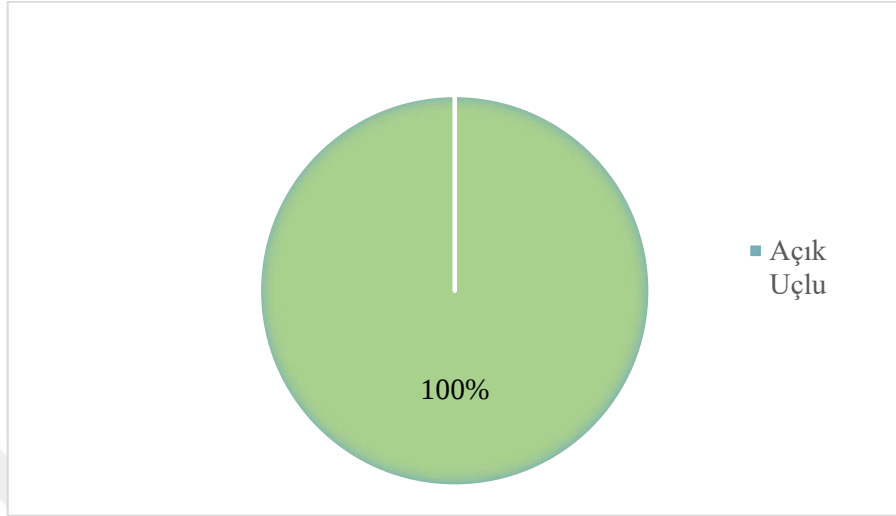
DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 68’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 68

DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

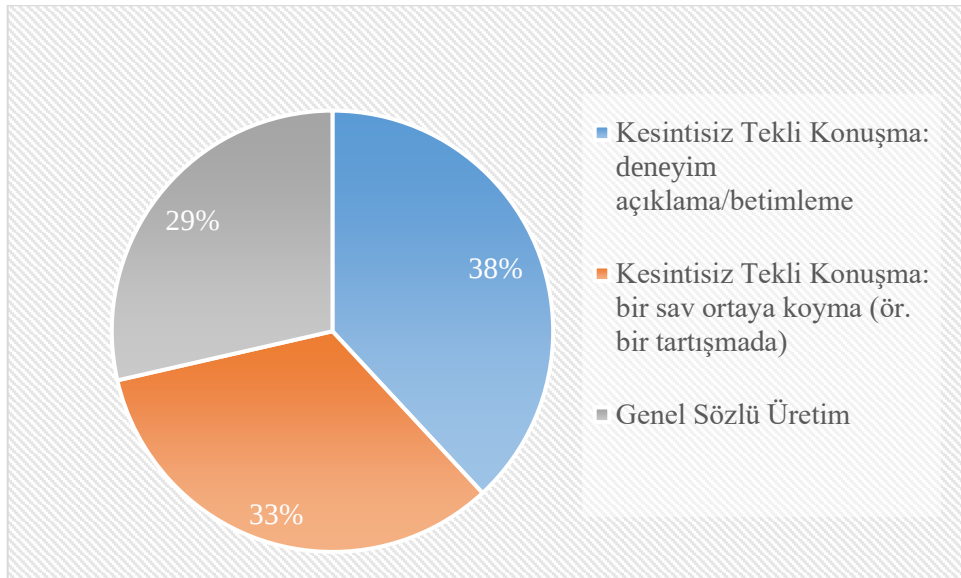
Soru Türü	Konuşma (F)	%
Açık uçlu	20	100
Toplam	20	100

Tablo 68’den anlaşılacağı üzere konuşma becerisi alanı, açık uçlu test maddeleri kapsamında biçimlendirilmiştir. İlgili kapsam, Şekil 68’de görselleştirilmiştir.

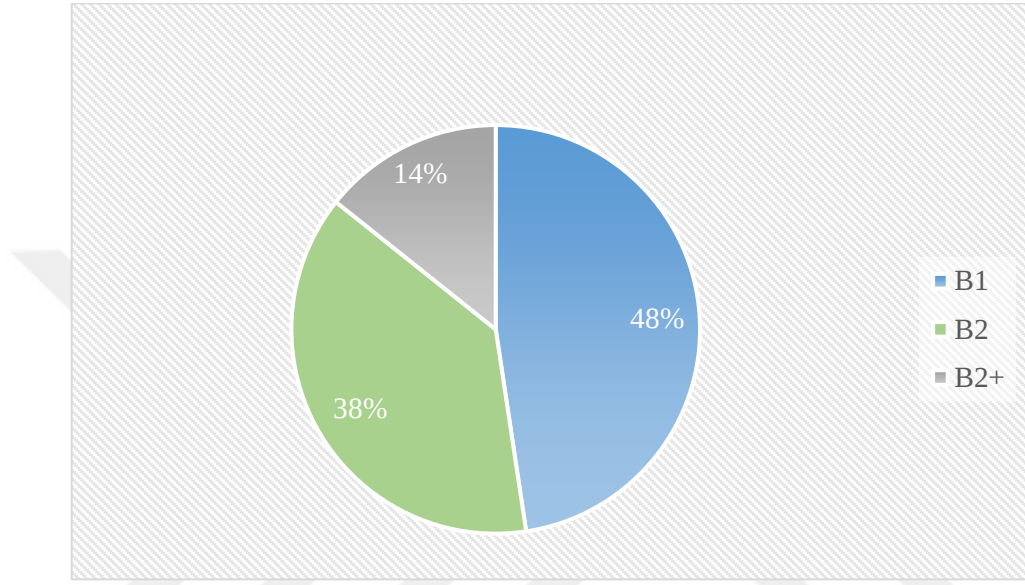
Şekil 68. DEÜ DEDAM TYS (2020) konuşma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili beceri alanı kapsamında sunulan test maddeleri, Şekil 69’da eşleşme gösterdikleri ölçekler bağlamında yapılandırılmıştır.

Şekil 69. DEÜ DEDAM TYS (2020) konuşma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 69 incelendiğinde ilgili test maddelerine ilişkin eşleşme sağlanan ölçek türlerinin, nispeten yaklaşık oranlarda *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)*, *Kesintisiz Tekli Konuşma: deneyim betimleme* ve *Genel Sözlü Üretim* bağlamlarına yönelik biçimlendirildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Bu ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 70’de yer almaktadır.

Şekil 70. DEÜ DEDAM TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 70’den anlaşılabacağı üzere ilgili bağlam ağırlıklı olarak (% 86) ve nispeten yaklaşık oranlarda B1 ve B2 seviyesi dil düzeyleri kapsamında test maddeleri içermektedir.

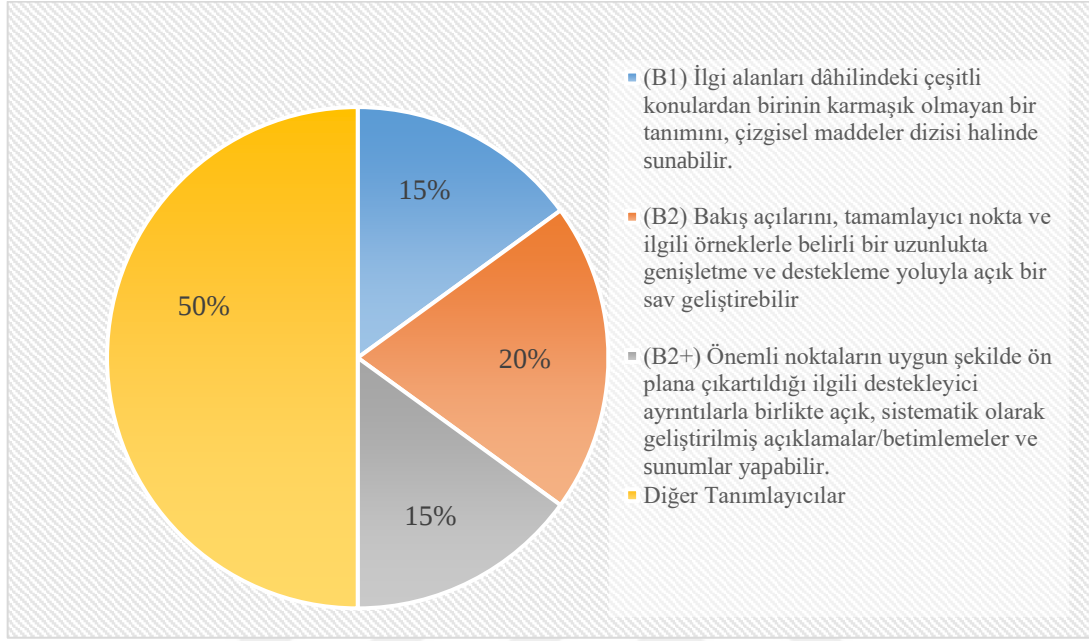
Tablo 69’da DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

Tablo 69

DEÜ DEDAM TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düze	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	Genel Sözlü Üretim	İlgi alanları dâhilindeki çeşitli konulardan birinin karmaşık olmayan bir tanımını, çizgisel maddeler dizisi halinde sunabilir.	3	15	30
B2	Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)	Bakış açılarını, tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle belirli bir uzunlukta genişletme ve destekleme yoluyla açık bir sav geliştirebilir.	4	20	50
B2+	Genel Sözlü Üretim	Önemli noktaların uygun şekilde ön plana çıkartıldığı ilgili destekleyici ayrıntılarla birlikte açık, sistematik olarak geliştirilmiş açıklamalar/betimlemeler ve sunumlar yapabilir.	3	15	67
		Toplam	3	50	

Tablo 69’da vurgulandığı üzere konuşma becerisi % 50’si 3 farklı örnek tanımlayıcı yeterlikten oluşmaktadır. Söz konusu bağlam, Şekil 71’de grafiksel bilgi olarak sunulmuştur.

Şekil 71. DEÜ DEDAM TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.1.20 SAÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerine ilişkin analiz sonuçları

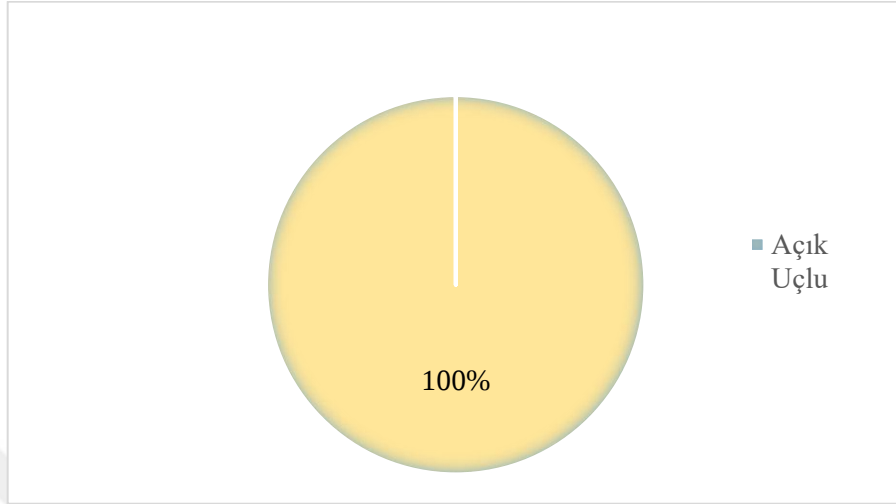
SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi alanına ilişkin test maddeleri, ilişkili oldukları madde türlerine göre Tablo 70’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 70

SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanına İlişkin Madde Türü Dağılımları

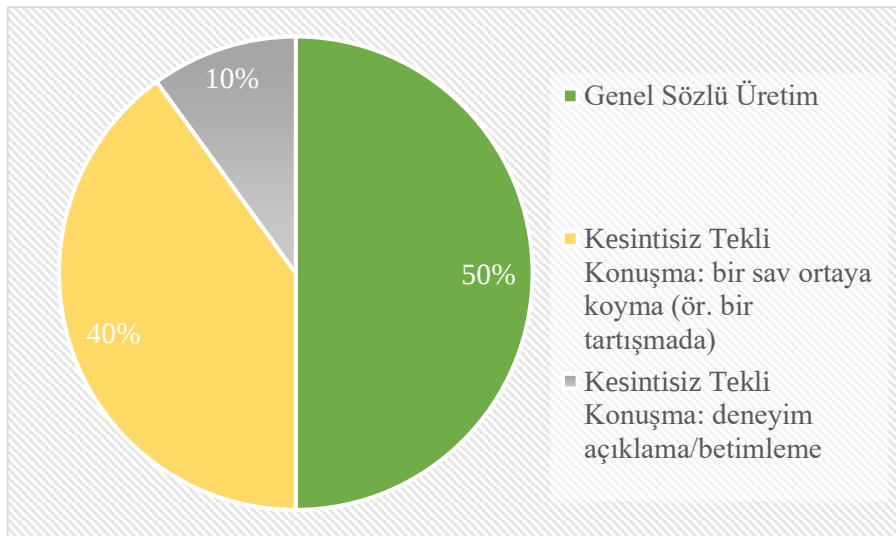
Soru Türü	Konuşma (F)	%
Açık uçlu	10	100
Toplam	10	100

Tablo 70’den anlaşılacağı üzere konuşma becerisi alanı, açık uçlu test maddeleri kapsamında biçimlendirilmiştir. İlgili kapsam, Şekil 72’de görselleştirilmiştir.

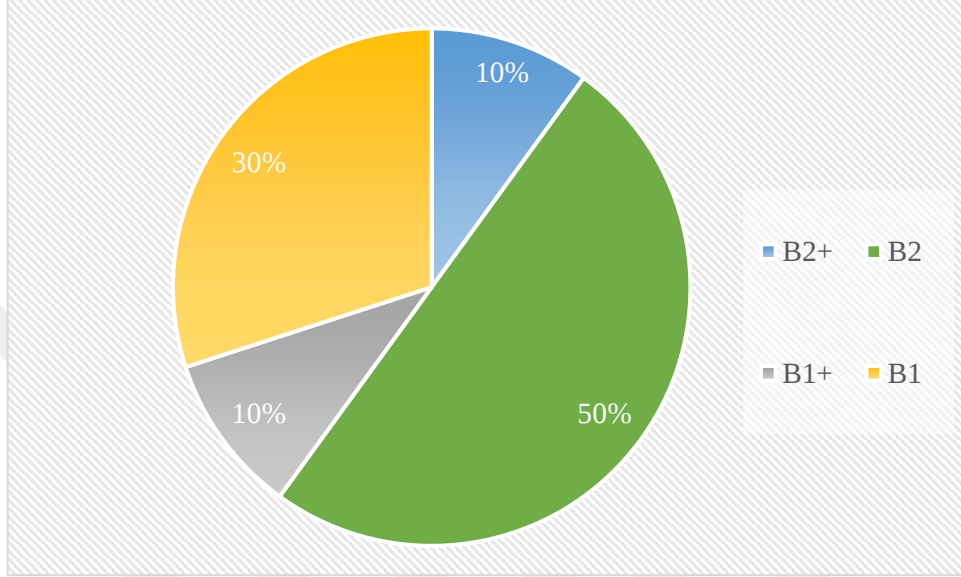
Şekil 72. SAÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının biçimlendirildiği madde türlerine ilişkin analiz sonuçları

İlgili beceri alanı kapsamında sunulan test maddeleri, Şekil 73’te eşleşme gösterdikleri ölçekler bağlamında görsel sunu halinde aktarılmıştır.

Şekil 73. SAÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanının yapılandırıldığı ölçek türlerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 73 incelendiğinde ilgili test maddelerine ilişkin eşleşme sağlanan ölçek türlerinin, %90 oranında *Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyma (ör. bir tartışmada)* ve *Genel Sözlü Üretim* bağlamlarına yönelik biçimlendirildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Bu ölçeklerin ilintili olduğu dil düzeyleri Şekil 74’te yer almaktadır.

Şekil 74. SAÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin eşleştiği dil düzeylerine ilişkin analiz sonuçları

Şekil 74’ten anlaşılabacağı üzere ilgili bağlamin %60’ı B2 ve artı seviyesinden oluşurken %40’ı ise B1 ve artı seviyesinden meydana gelmektedir.

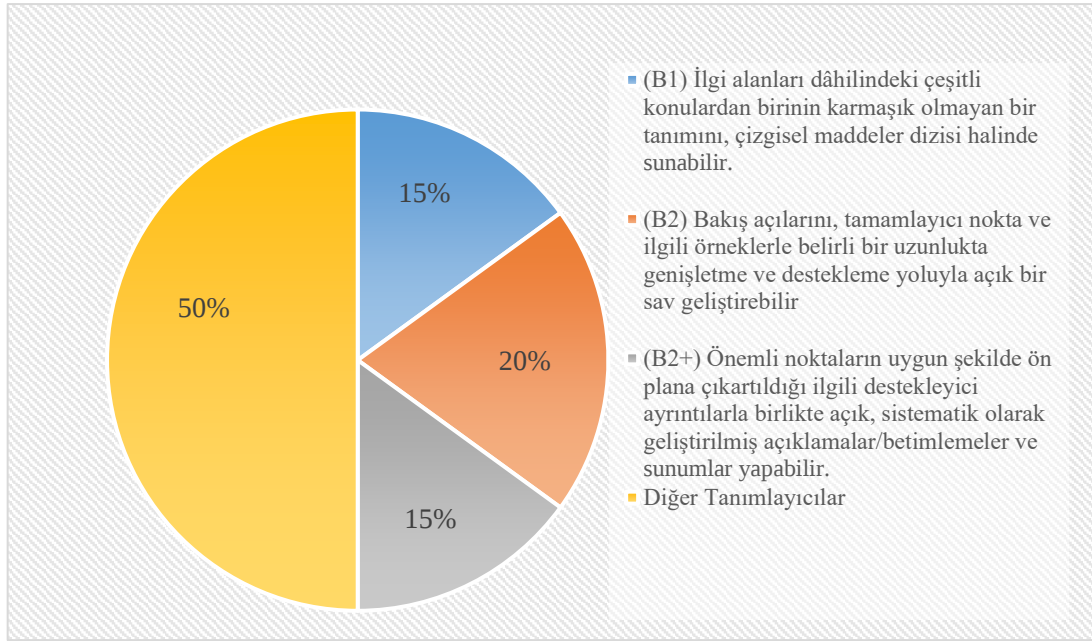
Tablo 71’de SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterlikler çerçevesinde kullanım sıklık verilerine yer verilmiştir.

Tablo 71

SAÜ TÖMER TYS (2020) Konuşma Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
B1	Kesintisiz Tekli Konuşma: bir sav ortaya koyabilme	Temel ifadeler kullanarak gündelik yaşamla ilişkili konularda düşüncelerini ifade edebilir.	2	20	50
B2	Genel Sözlü Üretim	İlgi alanı dâhilindeki geniş bir konu yelpazesinde tamamlayıcı nokta ve ilgili örneklerle düşüncelerini genişletip destekleyerek açık ve ayrıntılı şekilde açıklamalar/ betimlemeler ve sunumlar yapabilir.	4	40	66,6

Tablo 71’de vurgulandığı üzere konuşma becerisi alanının % 60’ı birbirinden farklı 2 örnek tanımlayıcı yeterlikten oluşmaktadır. Söz konusu bağlam, Şekil 75’de grafiksel bilgi olarak sunulmuştur.

Şekil 75. SAÜ TÖMER TYS (2020) konuşma becerisi alanı test maddelerinin karşılık geldiği örnek tanımlayıcı yeterliklere ilişkin eşleşme sıklığı analiz sonuçları

5.2. Tartışma

Araştırma kapsamında ulusal sınırlar çerçevesinde gerçekleştirilen TYS'lere (2020) yönelik içerik analizi temelli kesitsel bir durum betimlemesi biçimlendirmek amaçlanmıştır. Bu hedefe ilişkin olarak araştırmaya konu olan ölçme araçları, Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Metni'nde sunulan dil yeterlikleri düzleminde ele alınmış ve söz konusu test maddelerinin hangi örnek tanımlayıcı ile eşleştiği tespit edilmiştir. Bu minvalde ilgili ölçme araçlarının, belirli dil becerilerini ne ölçüde yansıttığı ortaya çıkartılarak test maddelerine dair dil düzeyi eşleştirmeleri gerçekleştirilmiştir.

İlgili test maddeleri içerik analizi işlemine tabii tutulmadan önce biçime dayalı madde türleri temelinde ele alınmıştır. Konuşma ve Yazma becerileri alanları, gerek doğalarının açık uçlu madde/sözlü-yazılı yoklama türüne uygun olması gerekse birbirine alternatif test biçimlendirmelerinin oluşturduğu bir açık uçlu madde havuzu kapsamında ele alındığından aşağıda sunulan veri analizlerine dâhil edilmemiştir.

Tablo 72'de GÜ TÖMER TYS (2020) test maddelerine yönelik biçimlendirme türü dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 72

GÜ TÖMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları

Türler	Dinleme (f)	Okuma (f)	Madde Türü (f)	%
Çoktan seçmeli	9	15	24	53,3
Doğru-yanlış	6	10	16	35,5
Var-yok	5		5	11,2
Toplam	20	25	45	100

Tablo 72’de belirtildiği üzere söz konusu ölçme aracı ağırlıklı olarak (%53,3) çoktan seçmeli madde türü kapsamında biçimlendirilmiştir.

Tablo 73’te İÜ DİLMER TYS (2020) test maddelerine ilişkin madde türü dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 73

İÜ DİLMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları

Türler	Dinleme (f)	Okuma (f)	Madde Türü (f)	%
Çoktan seçmeli	15	10	25	55,6
Doğru-yanlış	5	7	12	26,7
Eşleştirme		8	8	17,7
Toplam	20	25	45	100

Tablo 73'ten anlaşılacağı şekilde ilgili test maddeleri bağlamı ağırlıklı olarak (%53,3) çoktan seçmeli madde türü kapsamında şekillendirilmiştir.

Tablo 74'te HÜ TÖMER TYS (2020) test maddelerinin ilişkili olduğu madde türü dağılımları nicelik bilgilerine yer almaktadır.

Tablo 74

HÜ TÖMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları

Türler	Dinleme	Okuma	Madde Türü	%
	(f)	(f)	(f)	
Eşleştirme	11	8	19	42,2
Boşluk doldurma		10	10	22,2
Doğru-yanlış	5		5	11,1
Var-yok	5		5	11,1
Açık uçlu	2	2	4	9
Çoktan seçmeli		2		4,4
Toplam	23	22	45	100

Tablo 74 düzleminde ele alındığında söz konusu kapsamın yoğunluklu şekilde (%42,2) eşleştirme türü madde biçimlendirilmesinden meydana getirildiği görülmekle dinleme ve okuma kısımlarında ikişer adet olmak üzere toplam dört açık uçlu test maddesi içermesi dikkat çekicidir.

Tablo 75, DEÜ DEDAM TYS (2020) test maddelerinin biçimlendirildiği tür bilgilerinden meydana gelmektedir.

Tablo 75

DEÜ DEDAM TYS (2020) Madde Türü Dağılımları

Türler	Dinleme (f)	Okuma (f)	Dilbilgisi (f)	Madde Türü (f)	%
Çoktan seçmeli		7	10	17	27,4
Boşluk doldurma		5	15	20	32,3
Doğru-yanlış	10			10	16,1
Var-yok	10			10	16,1
Eşleştirme	5			5	8,1
Toplam	25	12	25	62	100

Tablo 75'te anlaşılabacağı üzere ilgili ölçme aracı ağırlıklı olarak boşluk doldurma (%32,3) madde türü kapsamında biçimlendirilmiştir.

Tablo 76, SAÜ TÖMER TYS (2020) test maddelerinin biçimlendirildiği tür bilgilerinden meydana gelmektedir.

Tablo 76

SAÜ TÖMER TYS (2020) Madde Türü Dağılımları

Türler	Dinleme (f)	Okuma (f)	Madde Türü (f)	%
Çoktan seçmeli	12	24	25	69,2
Doğru-yanlış		6	12	11,6
Boşluk doldurma		10	8	19,2
Toplam	12	40	52	100

Tablo 76 incelendiğinde ilgili test maddelerinin ağırlıklı olarak (%69,2) çoktan seçmeli madde türü kapsamında biçimlendirildiği görülmektedir.

Yukarıda betimlenen biçimlendirme türlerine ilişkin analizler çerçevesinde ortaya çıkan genel görünüm Tablo 77'de sunulmuştur.

Tablo 77

Örneklem Kapsamındaki TYS'lere İlişkin Genel Madde Türü Dağılımları

Kurum Bilgisi	Çoktan Seçmeli	Doğru-Yanlış	Eşleştirme	Boşluk Doldurma	Var-Yok	Açık Uçlu
GÜ TÖMER	%53,3	%46,7				
İÜ DİLMER	%55,5	%26,6		%17,9		
HÜ TÖMER	%4,6	%11,14	%42,2	%22,2	%11,1	%8,8
DEÜ	%27,4	%16,1	%8,1	%32,3	%16,1	
DEDAM						
SAÜ TÖMER	%69,2	%11,6		%19,2		

Tablo 77 inceleme altına alındığında GÜ TÖMER ve SAÜ TÖMER ile İÜ DİLMER kapsamında uygulanan TYS'lerin (2020) sırasıyla %53,3; %69,2 ve %55,5 olacak şekilde ağırlıklı olarak çoktan seçmeli test maddesi temelinde biçimlendirildiği görülmektedir. İlgili bağlamdan hareketle; örneklem kapsamında mercek altına ölçme araçları çoktan seçmeli test maddeleri ekseninde ele alındığında ilk olarak *seçenekler* sayısına ilişkin ölçme araçları arasındaki tutarsızlık göze çarpmaktadır. GÜ TÖMER TYS (2020) dâhilinde sunulmuş çoktan seçmeli ve boşluk doldurma test maddeleri, çeldiriciler ve doğru cevap maddesinin yer aldığı, toplamda beş adet cevap maddesi bulunan bir seçenekler havuzundan; İÜ DİLMER, SAÜ TÖMER ve DEÜ DEDAM TYS (2020) kapsamında yapılandırılmış çoktan seçmeli ile boşluk doldurma test maddeleri, çeldiriciler ve doğru cevap maddesinin yer aldığı dört adet cevap maddesinden oluşan bir seçenekler kapsamından ve HÜ TÖMER TYS'ye (2020) ilişkin biçimlendirilmiş test maddeleri ise boşluk doldurma madde türü bağlamında, üç; çoktan seçmeli test maddesi düzleminde ise beş adet seçenekten meydana gelmektedir. Çoktan seçmeli (*multiple-choice*) ve boşluk doldurma (*filling gaps*) madde biçimlendirmeleri; dil yeterlik sınavları (*language proficiency test*) minvalinde alındığında seçenekler sayısının, doğru cevap maddesini de kapsayacak şekilde beş adet olması gerektiği göze çarpmaktadır (Lions, Monsalve, Dartnell, Godoy, Cordova, Jimenez, Blanco, Ortega ve Lemarie, 2021; Turgut ve Baykul, 2015; Kırık, 2008; 2009; Clark, 1956). Madde biçimlendirme türleri başvuru metni çerçevesinde ele alındığında (2001), sözlü üretime (*performance*) dayalı konuşma becerisi alanı dil yeterliklerinin, okuduğunu/dinlediğini kavrama madde türleri ile eşleşme gösteren dil yeterliklerinden daha üst düzey dil basamağı

kümeleri ile ilişkilendirildiği görülmektedir. Burada araştırma kapsamına ilişkin irdeleme altına alınan tüm TYS'ler çerçevesinde ön plana çıkan ana nokta, ağırlık verilen madde biçimlendirme türlerinin, 'madde takımı' (*testlet*) kavramı temelinde şekillendirilmiş olmasıdır.

GÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı kısmındaki on beş adet çoktan seçmeli test maddesi, 3 adet serbest okuma metni etrafında yapılandırılmıştır. Doğru-yanlış (on adet) ile eşleştirme türü test maddeleri (beş adet) de yine madde takımı (*testlet*) özelinde iki adet bağımsız metinle ilintili olarak meydana getirilmiştir. Dinleme becerisi alanı test maddelerinde de benzer durumu söz konusudur. Dokuz adet çoktan seçmeli test maddesi, iki adet serbest dinleme metnine yönelik olacak şekilde; beşer adet doğru-yanlış ile var-yok test maddeleri ise yine iki adet serbest dinleme metni ile ilişkili olarak sunulmuştur.

İÜ DİLMER TYS (2020) okuma becerisi alanı kapsamına ilişkin biçimlendirilmiş on adet çoktan seçmeli test maddesi ile yedi adet doğru yanlış test maddesi, iki adet serbest okuma metni altında verilmiştir. Dinleme becerisi alanı sınırları içerisinde verilen çoktan seçmeli (on beş adet) ile doğru yanlış (beş adet) test maddeleri de yine iki adet serbest dinleme metniyle ilişkili olarak madde takımı (*testlet*) bağlamı temelinde meydana getirilmiştir.

HÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanına yönelik şekillendirilmiş on adet boşluk doldurma test maddesi, bir adet bağımsız okuma metni kapsamında sunulurken ikişer adet açık uçlu ve çoktan seçmeli test maddesi ile sekiz adet eşleştirme türü test maddesi de yine bir adet serbest okuma metni etrafında yapılandırılmıştır. Dinleme becerisi alanı da ilgili bağlama benzer şekilde iki adet açık uçlu ile altı adet eşleştirme türü test maddesi, bir adet serbest dinleme metniyle; beşer adet doğru-yanlış ve var-yok ile eşleştirme biçimlendirmeli test maddeleri de yine bir adet serbest dinleme metniyle ilintili olmak üzere şekillendirilmiştir.

DEÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanıyla ilişkili ele alınmış üç adet boşluk doldurma ile yedi adet çoktan seçmeli test maddesi, bir adet serbest okuma metni; on adet var-yok ile beş adet doğru-yanlış biçimlendirmesi, bir adet serbest dinleme metni ve beşer adet eşleştirme ile doğru yanlış test maddesi ise yine bir adet serbest dinleme metniyle bağlantılı olarak yapılandırılmış biçimde meydana getirilmiştir. Dilbilgisi kısmında ise beş adet boşluk doldurma test biçimlendirmesi, bir adet serbest okuma metni ile ilintili olacak şekilde ilişkilendirilmiştir.

SAÜ TÖMER TYS (2020) okuma becerisi alanı dâhilinde yapılandırılmış boşluk doldurma (on adet) ile doğru-yanlış (altı adet) test maddeleri, birer; çoktan seçmeli (on sekiz adet) test maddeleri ise üçer adet serbest okuma metni kapsamında ele alınmıştır. Dinleme becerisi alanı bağlamı ise altışar adet çoktan seçmeli test maddesi, birbirinden bağımsız iki adet serbest dinleme metni kapsamına yönelik olacak şekilde madde takımı (*testlet*) kavramı ile ilintili olarak biçimlendirilmiştir.

Madde takımı (*testlet*) kavramı, bilgisayar ortamında yürütülen bireyselleştirilmiş test (computer adaptive testing – CAT) uygulamalarındaki kapsam sınırlılığı ile madde sıralanışı vb. otantik problem durumlarının biçim almasını engellemeye yönelik şekillendirilmiş düşünme biçimidir. Ölçme aracı uygulanacak bireyin önceden belirlenmiş bir yolu takip edeceği belirli bir sayıda ve tek bir uyaran ile ilgili bir grup ilişik halinde olan bileşenler bütününe gönderim yapar. (Wainer ve Kiely, 1987). Somutlaştıracak olursak bir madde takımında yer alan maddeler ile bir okuma parçasına, bir laboratuvar uygulamasına, bir grafik sorusuna veya karmaşık bir probleme odaklanılmış olunabilir (DeMars, 2006). Bu odaklanma eylemi, bir okuma parçası ile ilgili daha önceden bilgi sahibi olan bir bireyin, hem o okuma parçası ile ilgili sorulan sorulara cevap verebilecek hem de aynı yetenek düzeyinde olan ancak o konu ile ilgili daha önce bilgi sahibi olmayan bireylere göre daha avantajlı olmasına olanak tanır

AOÖÇ (2020) sürümü olan Tamamlayıcı Cilt (*Companion Volume*); algılama, üretim ile etkileşim etkinlikleri vb. alanlar dâhilinde yer alan birtakım örnek tanımlayıcı ölçeklerdeki örnek tanımlayıcı dil yeterlikleri üzerinde gerçekleştirilen güncelleme çalışmaları ile bir modernizasyon işlemine tabii tutulmuştur. Bu işlem; aktarım, sesletim, çoğul dillilik-kültürlülük vb. dil yetkinliklerine yönelik çeşitli yeni örnek tanımlayıcı ölçeklerle desteklenerek Çerçeve Metnin bir yeterlikler entegrasyonu süreci sonunda günümüzdeki halini almasıyla sonuçlandırılmıştır. Söz konusu bağlamın en somut göstergesi, 54 olan tanımlayıcı ölçek sayısının 88'e yükselmesi olarak gösterilebilir. Güncellenen ve yeni eklenen tanımlayıcı ölçeklerde yetkin dil kullanımı düzeyindeki (C1-C2) tanımlayıcılar, ayrıntılı biçimde ele alınarak ön planda tutulmuştur. İlk sürümün özellikle B2 ve C2 dil düzeylerindeki tanımlayıcılarında kullanılan *ana dil konuşucusu* ifadesinin yerini yeni tanımlayıcılarda *hedef dil konuşucusu* ifadesine bırakması ise çağdaş dil yeterlikleri ile desenlenen AOÖÇ'de çoğul dillilik olgusuna dikkat çekildiğini ve 'yeni dünya' iletişim yeterliklerin ilgili ekseninde ele alınması gerektiğini belirgin bir şekilde vurgulaması yönüyle önem taşımaktadır.

Ölçme araçlarının dil öğrenme seviyelerini değerlendirme amacına hizmet edebilmesi, belirli ölçütlerle ilişkilendirilebilmesi ile mümkün olmaktadır. Çerçeve Metin’de sunulan yeterlikler, günümüz yabancı dil eğitimi çalışmalarında bu amacın gerçekleşmesini sağlayan kriterler olarak kabul edilmekte (Birol ve Özbay, 2013) ve uygulanacak test maddelerinin, ölçülmesi hedeflenen dil düzeyindeki yeterlik betimleyicileri ile eşleşmesi ön koşul halini almaktadır (Demirel, 2019). Burada ‘*dil yeterliği*’ ifadesi ile kastedilen; örtük düzeyde var olan mevcut dil bilgisi unsurlarının, belirli bir iletişimsel performansa dayalı şekilde ‘-e bilirlik’ yapılarına evrilme durumudur. Dolayısıyla dilsel yeterliğin ölçülmesi, iletişimsel performansın ölçülmesini de beraberinde getirmektedir.

Belirli bir disiplin alanına özgü performans ölçümü; o alana ilişkin akademik bilgi ve becerilerin, gerçek hayatta karşılaşılmaması olası problem bağlamlarına uyarlanma derecesini belirleyebilme kapsamında ele alınır. Dil ise performans formuna dönüştüğü ölçüde anlamlı hale gelir. Bir başka deyişle dile dair sahip olunan bireysel veriler, problem çözme, analitik düşünebilme, sebep-sonuç, amaç-sonuç, parça-bütün ilişkisi kurabilme ile değerlendirme yapabilme vb. şekilde çıktığı olarak işlendiği derece gerçeklik kazanır ve ölçülebilme değerine erişir (Erdem, 2013).

Bir ölçme aracının seviyesi, ilişkilendirilmek istendiği düzeyin performans tanımlayıcılarını kapsadığı ölçüde geçerlilik kazanmaktadır. Bu doğrultuda temel bir ölçme değerlendirme unsuru olan ‘geçerlik’ (*validity*) kavramı devreye girmekte ve ölçme araçlarının niteliğine yönelik değerlendirme yapabilmek için dikkat edilmesi gerekli hususların başında yer almaktadır.

Kavramsal olarak olarak yapı, kapsam ve ölçüt olmak üzere üç tür geçerlik çeşidinden söz edilebilir (Rogier, 2014; Brown, 2004; Rubio, Berg-Weger, Tebb, Lee ve Raunch, 2003; Hughes, 2003; Cronbach, 1980). Aynı yapıyı ölçmesi gereken iki test arasındaki ilinti, genelde kapsam geçerliği (*content validity*) olarak nitelendirilir. Bir ölçme aracına ilişkin kapsam geçerliğini (*content validity*) belirleme çizgisinde göz önünde bulundurulması gereken önemli kaynak referansların başında ‘etki alanını tanımlama’ (*domain specification*) olgusu yer almaktadır (Alderson, Clapham ve Wall, 1995). Bu çerçeveden hareketle; çalışma dâhilinde mercek altına alınan TYS’lerin etki alanı, AOÖÇ’de belirtilen B2, B2+, C1 ve C1+ dil düzeyleridir. Araştırma sonuçları göz önüne alındığında ulusal sahada uygulanan TYS’lerin ilgili dil düzeylerine ek olarak B1 ve B1+ seviyelerini de kapsayacak şekilde biçimlendirildiğini söyleyebiliriz. Bu noktada ilgili çerçevenin B1+ seviyesini de içermesi doğal olarak karşılanabilir. Çünkü AOÖÇ’de (2020, s. 38) vurgulandığı üzere bir

üst dil düzeyine dair betimleyici nitelikler, öncelikli olarak bir alt düzeyin artı seviyelerinde kendini göstermeye başlar. Bu durum; ayrıca, ortak başvuru düzeyleri oluşturulurken kullanılan ‘gökkuşağı’ metaforu ile de örtüşme göstermektedir. Ardışık dil yeterlik düzeyleri biçimlendirilirken sınırlar arası ilişkiyi işaret etmek için keskin çizgiler yerine gökkuşağı renk sıralanmasında olduğu şekilde bir ‘geçişlilik’ durumu söz konusu olmalıdır. İlgili geçişlilik bağlamını, Şekil 76’da görselleştirildiği üzere betimleyerek somutlaştırabiliriz.

Şekil 76. Gökkuşağı (AOÖÇ, 2020, 36).

Etki alanı tanımlama olgusu diğer yandan B1 dil düzeyi basamak kümesi düzleminde ele alındığında ise bu sefer ters yönde işleyen bir ‘geçişlilik hali’ söz konusu olabileceği varsayımından yola çıkarak ilgili TYS’lerin kapsam geçerliği noktasında olumsuz bir durum ortaya çıkmaktadır. Çünkü ‘geçişlilik hali’ bir üst dil basamağıyla ilişkilendirileceği gibi bir alt dil düzeyinin artı seviyesiyle de ilişkilendirilebilecek bir olgudur. Bir başka deyişle; B1 ortak öneri düzeyi ile eşleşme gösteren bir test maddesi, aynı zamanda A2+ seviyesi dil sınırlarına yaklaşmanın olumsuzluğunu taşımaktadır.

Geçerlik unsurunun diğer bir alt bileşeni olan ölçüt geçerliği; ‘ölçü’ ve ‘ölçüt’ olguları arasındaki istatistiksel olarak anlamlı bir değeri olan ilişki yapılanmasına gönderim yapar (Nunnally ve Bernstein, 1994). Bir ölçme aracının, ölçmeyi tasarladığı çıktı ya da sonuca ne kadar doğru hizmet ettiğine karar verme bağlamında devreye girer (Piedmont, 2014).

Dil yeterlik sınavlarının belirli bir ölçüte dayalı olması; ortak öneri düzeylerindeki dikey yapılanmanın, yatay düzlemlerdeki ‘-e bilirlik’ ifadeleriyle inşa edilmesini simgeler. Bu kapsamda örnek tanımlayıcı (*illustrative descriptors*) dil yeterliklerinin her biri, temel bir amaca yönelik işlevlendirilmiş bir ölçüt ifadesi olarak ele alınabilir. Dolayısıyla her bir örnek tanımlayıcı, ölçüt temelli değerlendirme (*criterion-based assesment*) uygulamalarına dair bir bileşen olma gösterir ve söz konusu değerlendirme bağlamının, ayrışabilir en küçük parçacığını oluşturur. Bu parçacıklar, çeşitlilik gösterdiği ölçüde gerçek hayata dair otantik görevleri temsil eder ve ölçüt temelli değerlendirmenin mozaik bir form almasına katkı sağlar. Araştırmaya konu olan TYS’ler ilgili eksenle ele alınmadan önce aşağıda maddeler halinde verilen araştırmanın alt problemleri kapsamında meydana getirilmiş istatistiksel veri analizlerini sunmak yerinde olacaktır.

- Çalışma sonuçları; araştırma kapsamında ortaya sürülen birinci alt problem bağlamında ele alındığında GÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin, %40 (B1+ düzeyi); okuma becerisi alanı test maddelerinin, %36 (B2 düzeyi); yazma becerisi alanı test maddelerinin, %67 (B2+ düzeyi) ve konuşma becerisi alanı test maddelerinin ise %66’sının (B2 (%33) ve B2+ (%33) düzeyleri) belirli bir tanımlayıcı üzerine yapılandırıldığı görülmektedir.
- Çalışma sonuçları; araştırma kapsamında ortaya sürülen ikinci alt problem bağlamında ele alındığında İÜ DİLMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin, %75 (B2 düzeyi); okuma becerisi alanı test maddelerinin, %32 (B1+ düzeyi); yazma becerisi alanı test maddelerinin, %100 (B2+ düzeyi) ve konuşma becerisi alanı test maddelerinin ise %33’ünün (B2 düzeyi) belirli bir tanımlayıcı üzerine yapılandırıldığı görülmektedir.
- Çalışma sonuçları; araştırma kapsamında ortaya sürülen üçüncü alt problem bağlamında ele alındığında HÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin, %48 (B1+ düzeyi); okuma becerisi alanı test maddelerinin, %36,4’ünün (B1+ düzeyi); yazma becerisi alanı test maddelerinin, %40 (B2 düzeyi) ve konuşma becerisi alanı test maddelerinin ise %24’ünün (B1 düzeyi) belirli bir tanımlayıcı üzerine yapılandırıldığı görülmektedir.
- Çalışma sonuçları; araştırma kapsamında ortaya sürülen dördüncü alt problem bağlamında ele alındığında DEÜ DEDAM TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin, %60 (B2 düzeyi); okuma becerisi alanı test maddelerinin, %33,3’ünün (B2 düzeyi); yazma becerisi alanı test maddelerinin, %67 (B2+ düzeyi) ve konuşma

becerisi alanı test maddelerinin ise %20'sinin (B2 düzeyi) belirli bir tanımlayıcı üzerine yapılandırıldığı görülmektedir.

- Çalışma sonuçları; araştırma kapsamında ortaya sürülen beşinci alt problem bağlamında ele alındığında SAÜ TÖMER TYS (2020) dinleme becerisi alanı test maddelerinin, %37 (B2 düzeyi); okuma becerisi alanı test maddelerinin, %36 (B2 düzeyi); yazma becerisi alanı test maddelerinin, %50 (B2 ve B2+ düzeyi) ve konuşma becerisi alanı test maddelerinin ise %20'sinin (B2 düzeyi) belirli bir tanımlayıcı üzerine yapılandırıldığı görülmektedir.

Çalışma çerçevesinde inceleme altına alınan ölçme araçları dâhilindeki her beceri alanında özellikle belirli örnek tanımlayıcı dil yeterliği üzerinde yığılma görülmesi, dikkat çekicidir. Bu durum; konu bahsi TYS'lerin ölçüt aralığına ilişkin yelpaze çizgisinin, kısıtlı bir iletişim ağıyla ilintilendirilmesine yol açmaktadır. Dolayısıyla belirli bağamlara dair belirli dil yeterliklerini sergilemek, uzman dil kullanıcısı olma becerileriyle bir tutulma olumsuzluğunu beraberinde getirerek ciddi bir risk durumu oluşmasına zemin hazırlamaktadır. Yetkin dil kullanıcısı olarak yerine getirilebilinmesi gereken gündelik hayata ilişkin temel dil yeterliklerinden sosyal, mesleki ya da uzmanlık gerektiren çeşitli bağlamsal yeterliklere uzanan perspektif yapılanmasını, dar bir ölçüt sistemi ile eş değer tutmaya neden olmaktadır. Bu doğrultudan hareketle; ulusal sahada uygulanan ölçme araçları kapsamındaki her bir test maddesinin farklı bir kriter ögesi şeklinde ölçüt sistemini oluşturan birer parçacık bileşeni olarak ele alınması, yeterlik sınavlarının niteliksel yapısını da olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Dört temel dil becerisi alanı dışında DEÜ TYS'de (2020) dil bilgisel yeterliklerin ölçüldüğü bir kısım yer almaktadır. Tablo 78'de bu alan kapsamında dil bilgisel yeterlik temelli olarak biçimlendirilmiş istatistiksel veri analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 78

DEÜ DEDAM TYS (2020) Dilbilgisi Becerisi Alanı Test Maddelerinin Eşleşme Gösterdiği Örnek Tanımlayıcı Yeterlikler Çerçevesinde Kullanım Sıklığı

Düzyey	Ölçek Adı	Tanımlayıcı Yeterlik	Soru Adedi	Beceri Alanı Kapsamında %	Dil Düzeyi Kapsamında %
A1	DEÜ DEDAM Dilbilgisi Müfredatı	‘-(I)yor+ iyelik eki’ şimdiki zaman yapısının, işlevlerine hâkimdir.	1	4	100
A2	DEÜ DEDAM Dilbilgisi Müfredatı	Fiilimsi (isim/zarf fiil) yapıları işlevlerine hâkimdir.	2	8	50
B1	DEÜ DEDAM Dilbilgisi Müfredatı	‘-Dlk+ iyelik eki’ sıfat fiil yapısının, işlevlerine hâkimdir.	4	16	100
B2	Önermesel Doğruluk	İletilmek istenen mesajın, ifade ediliş biçimini değiştirebilir.	10	40	100
C1	DEÜ DEDAM Dilbilgisi Müfredatı	‘-mAktAnsA’ zarf fiil yapısının, işlevlerine hâkimdir.	1	4	100
Toplam			72		

Çerçeve Metin, ortaya çıkış amacı temelinde tarafsızlığı benimsediğinden dolayı herhangi bir dil öğretimi yahut pedagojik yaklaşımı tavsiye etmemekle birlikte dil bilgisi öğretiminin bırakılması yönünde herhangi bir öneride de bulunmamaktadır. Dil kullanıcısını, çeşitli

iletişim becerileriyle donanmış çoğul kültürlü toplumsal örgüt yapılanmalarının birer sosyal aktörü metaforuyla ele almasından dolayı dil araçları bağlamında genele hitap eden dil bilgisel yeterlikler sunmaktadır. DE DEDAM TYS (2020) dilbilgisi alanı tasvir edilen düzlemde ele alındığında ilgili test maddelerinin hem Türkçeye özgü dilbilgisel beceriler hem de edimsel düzeye ilişkin genele hitap eden dil yeterlikleriyle eşleşme sağladığı görülmektedir. Tablo 78’de belirtildiği üzere bu eşleşmeler, nermesel Doğruluk lği ekseninin B2 seviyesinde bir yoğunluk göstermektedir. Söz konusu bağlamda temel beceri alanları için yukarıda dikkat edilmesi önerilen hususların, dilbilgisel yeterlikler özelinde hazırlanacak test maddeleri içinde geçerli olabileceğini söyleyebiliriz.

5.3 neriler

Günümüz dünyasında çok dilli ve kültürlü toplum yapılanmaları, milenyum çizgisinin geçmişte kalan yönü olarak çoğul dilli ve kültürlü organik oluşumlara evrilme yönünde bir eğilim sergilemektedir. Ülkemiz sınırları içerisinde meydana gelen yabancı soy artışı, bu kıvılcımın har olma yönelimine bir gösterge oluşurmaktadır. Hal böyle olunca Türkçe Yeterlik Sınavları, her geçen daha da önem teşkil bir bağlam olarak dikkat çekmekte ve dil öğrenim sürecini tamamlayan yabancılar için niversite eğitimi alma kapsamında bir ön koşul olma işlevine hizmet etme potansiyeli kazanmaktadır.

lme ve değerlendirme, yeterlik düzeyi belirleme amaçlarına yönelik dikey bir boyut oluşturur. Kullanılan ölçüte göre düşük ya da yüksek yeterlik değerlerine işaret eder. rnek tanımlayıcı yeterlikler, alt beceri alanları dâhilinde en küçük parçaya ayrıştırılabilen kapsam geçerliğine dair en önemli parçacık bileşenini oluşturur. Her tanımlayıcı yeterlik, bulunduğu basamak kümesine ilişkin kendi başına bağımsız olarak puanlanabilen bir değişken (variance) rneği oluşturur. Bu yönüyle çoktan seçmeli ölçünlü hale getirilmiş lme araçlarına ilişkin puanlanabilen en küçük birimi temsil eder.

Araştırma çerçevesinde dil yeterlik sınavlarıyla ilişkili en önemli sorunun, kapsam geçerliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır. lme araçlarının örnek yetkinlik ölçekleri düzlemi kapsamıyla ilintili genişlik sergilemesi, lme ve değerlendirme kriterleri ekseninde parametre niteliği taşıyan performans faktörlerini ezber bir içerik olmaktan ziyade sürekli güncellenme eğiliminde olan bir iletişimsel yeterlik organizması formuna dönüştürecektir.

Belirli bir ölçme aracından elde edilen sonuçların geçerli olabilmesinin ön koşulu güvenilir sonuçlar elde edebilmekle ilişkilidir. Güvenilir olmayan ölçme sonuçları geçerli olamayacağı için ölçme aracının mümkün olduğunca yüksek güvenilirliğe, diğer bir ifadeyle düşük düzeyde tesadüfî hataya sahip olması gerekmektedir. (Demir, 2018). Yeterlik belirleme amaçlı sınavlarda aranan en öncelikli nitelik kapsam geçerliliğidir. Yabancı dil eğitiminde güvenilirliğin dolayısıyla ilgili minvalde kapsam geçerliğinin arttırılabilmesi için öncelikle ölçme araçlarına ilişkin örnek tanımlayıcı çeşitliği zenginleştirilmeli; test maddeleri kapsamında ile eşleşme gösteren en küçük birim olan örnek betimleyici yeterliklerin niceliği arttırılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Aiken, L. R. (1991). *Psychological testing and assessment*. Boston: Allyn and Bacon.
- Airasian, P. W. (1988). Measurement driven instruction: a closer look. *Educational Measurement: Issues and Practice*, 7, 6–11.
- Alderson, J.C. (2005). *Diagnosing foreign language proficiency: The interface between learning and assessment*. London: Continuum.
- Alderson, J. C., Clapham, C. ve Wall, D. (1995). *Language test constrution and evaluation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Atılğan, H. (2009). Doğru-yanlış testleri. Atılğan, H. (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* içinde (s. 181-201). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Atılğan, H., Kan, A. ve Aydın, B. (2017). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bachman, L. F. (1995). *Fundamental considerations in language testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Bailey, K. M. (1998). *Learning about language assessment: dilemmas, decisionjs, and directions*. US: Heinle & Heinle.
- Bakır, S. (2014). Türkiye’deki yabancılara Türkçe öğretim merkezleri ve Atatürk Üniversitesi dil eğitimi uygulama ve araştırma merkezi (DİLMER). *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 51, 435-456.
- Barın, E. ve Başar, U. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen İranlıların isimleştirme sorunları ve çözüm önerileri. *IJLET*, 4(2), 329-342.
- Birol, C. ve Özbay, M. (Ed.) (2013). *Yabancılara Türkçe öğretimi için ölçme ve değerlendirme soruları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Black, P., Dylan, W (1998) Assessment and classroom learning, assessment in education: *principles, policy & practice*, 5(1), 7-74. DOI: [10.1080/0969595980050102](https://doi.org/10.1080/0969595980050102)
- Bossing, N. L. (1942). *Progressive methods of teaching in secondary scholls*. Boston: Houghton Mifflin Co.

- Boylu, E. (2019). Yabancılar Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme uygulamaları standart oluşturma. (Doktora tezi) YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 542435).
- Boylu, E. ve Başar, U. (2016). Türkçe öğretim merkezlerinin güncel durumu ve standartlaştırılması üzerine. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4724, 309-324.
- Brown, H.D. (2004). *Language assessment: principles and cassroom practices*. New York: Pearson Education.
- Canale, M., Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1-47.
- CEFR. (2001). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Cambride: Cambride University Press.
- CEFRCV. (2018). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Strasbourg: Council of Europe.
- CEFRCV. (2020). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment Companion volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Chandratilake, M., Davis, M. & Ponnampereuma, G. (2011). Assessment of medical knowledge: the pros and cons of using true/false multiple choise questions. *The National Medical Journal of India*. 24(4), 225-228.
- Clark, E. L. (1956). General response patterns to five-choice items. *Journal of Educational Psychology*, 47(2), 110–117. <https://doi.org/10.1037/h0043113>
- Connelly, L. M. (2016). Trustworthiness in qualitative research. *Medsurg Nursing*, 25(6), 435-437.
- Creswell, J.W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: choosing among five traditions*. San Francisco: Sage Publications.
- Cresswell, J. W. (2012). *Educational research: planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Boston: Pearson.
- Cronbach, L. J. (1980). Validity on parole: how can we go straight? W. B. Schrader (Ed.). *New directions for testing and measurement: measuring progress over a decade*, içinde (s. 99-108). San Francisco: Jassey-Bass.

- Çakan, M. (2017). Eğitim sistemimizde yaygın olarak kullanılan sınav türleri. S. Tekindal, S. (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (s. 87-122). Ankara: Pegem Akademi.
- Çalışkan, H. ve Yiğittir, S. (2015). Sosyal bilgilerde ölçme ve değerlendirme. Tay, B. ve Öcal, A. (Ed.), *Özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi içinde* (s. 223-290). Ankara: Pegem.
- Çetin, B. (2010). Bilişsel davranışları ölçülmesi. Gömleksiz, M. ve Erkan, S. (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme içinde* (s. 71-143). Ankara: Nobel.
- DeMars, C. E. (2006). Application of the bi-factor multidimensional item response theory model to testlet-based tests. *Journal of Educational Measurement*, 43(2), 145-168.
- Demir, S. (2018). *Çok kategorili bireyselleştirilmiş bilgisayarlı test uygulamalarının farklı madde seçim yöntemlerinde sonlandırma kuralları açısından incelenmesi*. (Doktora tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 534584).
- Demirel, S. (2019). Türkçe Yeterlik Sınavı'nın uluslararası geçerliğe sahip bazı yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılması. (Yüksek lisans tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 550502).
- Dietel, R. J., Herman, J. L., & Knuth, R. A. (1991). What does research say about assessment? *North Central Regional Educational Laboratory*, 1-18.
- Doğan, N. (2009). Kısa yanıtli sınavlar. Atılğan, H. (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme içinde* (s. 189-222). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dolunay, S. K. (2005). *Türkiye ve dünyadaki Türkçe öğretim merkezleri ve Türkoloji bölümleri üzerine bir değerlendirme*. 14. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Doman, J. (2001). *Oral language assessment in the foreign language class (planning, conducting, and managing)*. The Positive Dream. North Carolina.
- Eckes, T., Grotjahn, R. (2006). A closer look at the construct validity of c-tests. *Language Testing*, 23(3), 290-325.
- Eggen, P., Kauchak, D. (1999). *Educational psychology*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Erdil, M. (2018). Yabancılar Türkçe öğreten okutmanların önem verdikleri yabancı dil öğretim yöntemi. *IJLA*, 6/3, 83-105. DOI Number: <http://dx.doi.org/10.18033/ijla.3969>

- Fraenkel, J. R. ve Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education*. (6th ed.). New York, NY McGraw-Hill.
- Gedik, Enver. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme*. (Yüksek lisans tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 458489).
- Güzel, A. ve Barın, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Gömleksiz, M., Bıçak, B., Nartgün, Z., Çetin, B., Yurdabakan, D. ve Karaca E. (2008). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Nobel.
- Gümüş, B. (1976). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (2. Baskı). Ankara: Kalite Matbaası.
- Hancock, A. (2006). Attitudes and approaches to literacy in Scottish Chinese families. *Language and Education*, 20 (5), 355-373.
- Harrison, A. (1983). *A language testing handbook*. London: Macmillian.
- Haladyna, T., M. (1997). *Writing test items to evaluate higher order thinking*. USA: Viacom Company.
- Heaton, J.B. (1990). *Classroom testing*. london: Longman.
- Hefferon, K. ve Boniwell, I. (2014). *Pozitif psikoloji: Kuram, araştırma ve uygulamalar*. T. Doğan (Çev. Ed.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Hughes, A. (2003). *Testing for language teachers*. (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Hughes, A. (1992). *Testing for languages teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jacobs, G. (2001). Providing the scaffold: a model for early childhood/primary teacher preparation. *Early Childhood Education Journal*, 29(20), 125-130.
- Kan, A. (2009). Ölçmenin temel kavramları. Atılgan, H. (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* içinde (s. 2-16). Ankara: Anı yayıncılık.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karataş Demirtaş, S. ve Karataş Acer, E. (2016). Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunlara yönelik bir değerlendirme: Passau Üniversitesi örneği. A. Okur vd. (Ed.). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Üzerine Araştırmalar*, içinde (ss. 177-184). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları.

- Kavaklı, N. (2018). Avrupa dilleri öğretimi ortak çerçeve programı odaklı ölçme ve değerlendirme uygulamaları. (Doktora tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 494340).
- Kaya Uyanık, G. ve Çalışkan, H. (2015). Sosyal bilgilerde ölçme ve değerlendirme. Dönmez, C. ve Yazıcı, K. (Ed.), *Sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s. 303-349). Ankara: Pegem Akademi.
- Kırık, M. Y. (2009). Çoktan seçmeli ölçünleştirilmiş sınavların geçerlilik ölçütü bağlamında değerlendirilmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 45-62.
- Kırık, M. Y. (2008). *Yabancı dil olarak İngilizce öğretmenlerinin ölçme değerlendirme bağlamında tutum ve yaklaşımları*. (Doktora tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 262695).
- Klenke, K. (2016). *Qualitative research in the study of leadership*. UK: Emerald Group Publishing Limited.
- Knight, J. (2004). Internationalization remodeled: definition, approaches, and rationales. *Journal of Studies in International Education*, 8(1), 5-31.
- Kuzu, A. (2013). Araştırmaların planlanması. A. A. Kurt (Ed.). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, içinde (s. 19-46). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını. No: 2750.
- Köse, D. (2008). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sınavların hazırlanması ve uygulanması. *Dil Dergisi*, 139, 36-47.
- Köse, D. (2005). Avrupa Konseyi yabancı diller ortak başvuru metnine uygun Türkçe öğretiminin başarıya ve tutuma etkisi. (Doktora tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 159694).
- Krathwohl, D. (1993). *Methods of educational and social science research: an integrated approach*. New York: Longman.
- Kutlu, M. O. ve Korkmaz, Ş. (2014). Sınıflama gerektiren testler. S. Baştürk, (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* içinde (s. 99-108). Ankara: Nobel.
- Işıkoğlu, M. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan yeterlik sınavlarının madde yazımı bakımından incelenmesi: Mersin ve Sakarya üniversiteleri örneği. (Yüksek lisans tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 394791).
- Law, B., Eckes, M. (1995). *Assessment and ESL*. Manitoba: Peguis Publishers.

- Lions S, Monsalve C, Dartnell P, Godoy MI, Córdova N, Jiménez D, Blanco MP, Ortega G and Lemarié J (2021) The position of distractors in multiple-choice test items: the strongest precede the weakest. *Frontiers in Education*, 6, 731-763. doi: 10.3389/feduc.2021.731763
- Llurda, E. (2000). On competence, proficiency and communicative language ability. *International Journal of Applied Linguistics*, 10 (1), 85-95.
- Lune, H., Berg, B. L. (2017). *Qualitative research methods for the social sciences*. London: Pearson Education Limited.
- Marginson, S., Van der Wende M. (2009). The new global landscape of nations and institutions. Vincent-Lancrin, S. ve Kärkkäinen, A. K. (Ed.), *Higher education to 2030* içinde (s. 17-57). Paris: OECD.
- McDevitt, T.M., Ormrod, J.E. (2002). *Child development and education*. New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- McKenna, P. (2019). Multiple choice questions: answering correctly and knowing the answer. *Interactive Technology and Smart Education*, 16(1), 59-73.
- MEB (2019). *Türkçe dersi öğretim programı*. Ankara.
- Merriam, S. B., , Grenier, R. S. (2019). *Qualitative research in practice: examples for discussion and analysis*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Mousavi, S. A. (2007). *Development and validation of a multimedia computer package for the assessment of oral proficiency of adult ESL learners: implications for score comparability* (Doctoral dissertation). Griffith University.
- Murphy, K. R., D., Charles O. (2001). *Psychological testing: principles and applications*. New Jersey: Upper Saddle River, Prentice-Hall, Inc.
- North, B. (2012). *The development of a common framework scale of language proficiency*. New York: Peter Lang Publishing.
- Nunnally, J. C. ve Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Nurdiana, N. (2020). Language teacher assessment literacy: a current review. *Journal of English Language and Culture*, 11/1, 67-74.
- OECD, (2009). *PISA 2006 Technical report*. France: OECD Publishing.

- Özçelik, D.A. (2013). *Okullarda ölçme ve değerlendirme öğretmen el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özçelik, D. A. (1992). Ölçme ve değerlendirme. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Özdemir, S. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğreten üniversitelerin kur uygulamaları*. 4. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Muğla.
- Piedmont, R.L. (2014). Criterion validity. Michalos, A.C. (Eds). *Encyclopedia of quality of life and well-being research*, in (s. 1348). Berlin: Springer, Dordrecht.
- Potter, J., Wetherell, M., (1987). *Discourse and social psychology: beyond attitudes and behaviour*. London: Sage.
- Rasmussen, J (2001) The importance of communication in teaching: a systems-theory approach to the scaffolding metaphor. *Curriculum Studies*, 33 (5), 569-582.
- Richards, J.C., Platt, J. & Platt, H. (1993). *Language and applied linguistics*. London: Longman.
- Richards, R. J. (2001). *Curriculum development in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rogier, D. (2014). Assessment literacy: building a base for better teaching and learning. *English Language Teaching Forum*, 3, 2-13.
- Sertdemir, E. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan yeterlik sınavlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmesi. (Yüksek lisans tezi) YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 652111).
- Simonson M., Smaldino, S, Albright & M. Zvacek, S. (2000). *Assessment for distance education teaching and learning at a distance: foundations of distance education*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Spolsky, B. (1969). Attitudinal aspects of second language learning. *Journal of Research in Language Studies*, 19/3-4, 271-275.
- Tan, Ş. (2006). *Öğretimi planlama ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tan, Ş. (2014). *Öğretimde ölçme ve değerlendirme KPSS el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- TDK, (2011). *Büyük Türkçe sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

- Tekerek, M., Kaya, N., Alıç, M.D. ve Yılbat B. (2006). *İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmen kılavuzu*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Tekin, H. (2015). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Turgut, M. F. (1997). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metodları*. Ankara: Saydam Matbaacılık.
- Turgut, M. F., Baykul, Y. (2015). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Vygotsky, L. (1978). *Mind in society*. Cambridge: Harvard University Press.
- Wainer, H. ve Kiely, G. L. (1987). Item clusters and computerized adaptive testing: a case for testlets. *Journal of Educational Measurement*, 24 (3), 185-201.
- Wilkins, S., Huisman, J. (2011). Student recruitment at international branch campuses: can they compete in the global market? *Journal of Studies in International Education*, 15 (3), 299-316.
- Yıldırım, A. (2006). *İlköğretim okulları ikinci kademede ölçme ve değerlendirmeye ilişkin görüşler (Diyarbakır ve Elazığ ili örneği)*. (Yüksek lisans tezi) YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 186212).
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G. ve Yılmaz, Y. (2010). *Yeni öğretim programına göre kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Yılmaz, İ. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin deyim öğretiminde kullanılmasına yönelik bir inceleme. (Doktora tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 366532).

EKLER

Ek 1. Gazi Üniversitesi İzin Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 01.07.2022-E.395001

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-33972245-619-395001
Konu : Gökhan Haldun Demirdöven

01.07.2022

Sayın Gökhan Haldun Demirdöven

İlgi : 22.06.2022 tarihli ve 904 sayılı yazı.

21.06.2022 tarihli dilekçenizde talepte bulunduğunuz üzere doktora teziniz kapsamında Merkezimizde 2019 ve 2020 yıllarında yapılan Türkçe Yeterlik Sınavları ve Sınav ölçeklerinden yararlanmanız Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.
Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa KURT
Merkez Müdürü V.

Belge Doğrulama Kodu :BSU0UVIN6Z

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

Bilgi için :Tuba Dere
Bilgisayar İşletmeni

Ek 2. İstanbul Üniversitesi İzin Belgesi

Tarih ve Sayı: 21.03.2022-805764

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Dil Merkezi Müdürlüğü

Sayı :E-95432000-730.10-805764
Konu :Belge Talebi

Sayın Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN

İlgi : 28.02.2022 tarihli, 781937 sayılı yazı

Doktora teziniz kapsamında incelemek üzere 2019 ve 2020 yıllarında gerçekleştirilen Türkçe Yeterlilik Sınavları ve bu sınavları değerlendirmek üzere kullanılan ölçekleri inceleme talebiniz uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Gözde DEMİREL FAKİROĞLU
Merkez Müdür Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSMS4NV163 Pin Kodu :13442

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-universitesi-ebys>

Bilgi için : Cesur SIBİÇ (Ebru ATIK
GÜLÇETİNER Vekaletiyle)
Dahili : 41128

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek 3. Hacettepe Üniversitesi İzin Belgesi

Tarih: 09/06/2022
Sayı: E-31975387-619-00002228200
00002228200

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türkçe Ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-31975387-619-00002228200
Konu : Araştırma İzni

9.06.2022

Sayın GÖKHAN DEMİRDÖVEN

Doktora teziniz kapsamında incelemek üzere 2020 yılında gerçekleştirilen Türkçe yeterlilik sınavı ve bu sınavı değerlendirmek üzere kullanılan ölçekleri inceleme talebiniz uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa DURMUŞ
Uyg. Arş. Merkez Md.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: D5ADA624-8D35-4454-AE82-04D5758E6E28

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/hu-ebys>

Bilgi için: Sinan ORHAN

Koordinatör

Telefon: 03122978350

Ek 4. Dokuz Eylül Üniversitesi İzin Belgesi

SAÜ Evrak Tarih ve Sayısı: 14.09.2022-166447 **HİZMETE ÖZEL** Evrak Tarih ve Sayısı:13.09.2022-E.361385

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : E-38137489-044-361385
Konu : Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün, 08/06/2022 tarihli ve E-67236739-044-138584 sayılı yazısı.

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi EABD Türkçe Eğitimi Bilim Dalı doktora öğrencisi Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN'in, doktora tezi kapsamında kullanılmak üzere 2020 yılında Üniversitemiz Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde gerçekleştirilen Türkçe Yeterlik Sınavına ve bu sınavı değerlendirmek üzere kullanılan ölçeklere ihtiyaç duyulduğu konusunda uygulama talebi, Rektörlüğümüz Hukuk Müşavirliğinin 07/09/2022 tarihli ve 351268 sayılı yazısı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Prof.Dr. Mehmet Ali ÖZCAN
Rektör V.

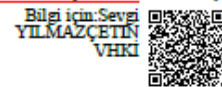
Ek:

- 1 - İlgi Yazı
- 2 - 07/09/2022 tarihli ve E-351268 sayılı yazı.

Dağıtım:

Sakarya Üniversitesi Rektörlüğüne
Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne (Ek-2 konulmadı)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: ECFC2962-D6F9-415D-8965-EDF4CFEDCFEC Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eyul-universitesi-ebys>

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?ek=5781424&E.361385&E=166447> adresinden yapılabilir.

HİZMETE ÖZEL

Ek 5. Sakarya Üniversitesi İzin Belgesi

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
(Sakarya TÖMER)

Sayı : 76503510

08.04.2022

Konu : Onaylı İzin Belgesi

Sayın Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN

06/04/2022 dilekçenizde doktora teziniz için 2020 yılına ait Türkçe Yeterlilik Sınavları ve sınav ölçeklerini incelenme talebiniz yönetim kurulumuzca görüşülüp uygulanması kabul edilmiştir.

